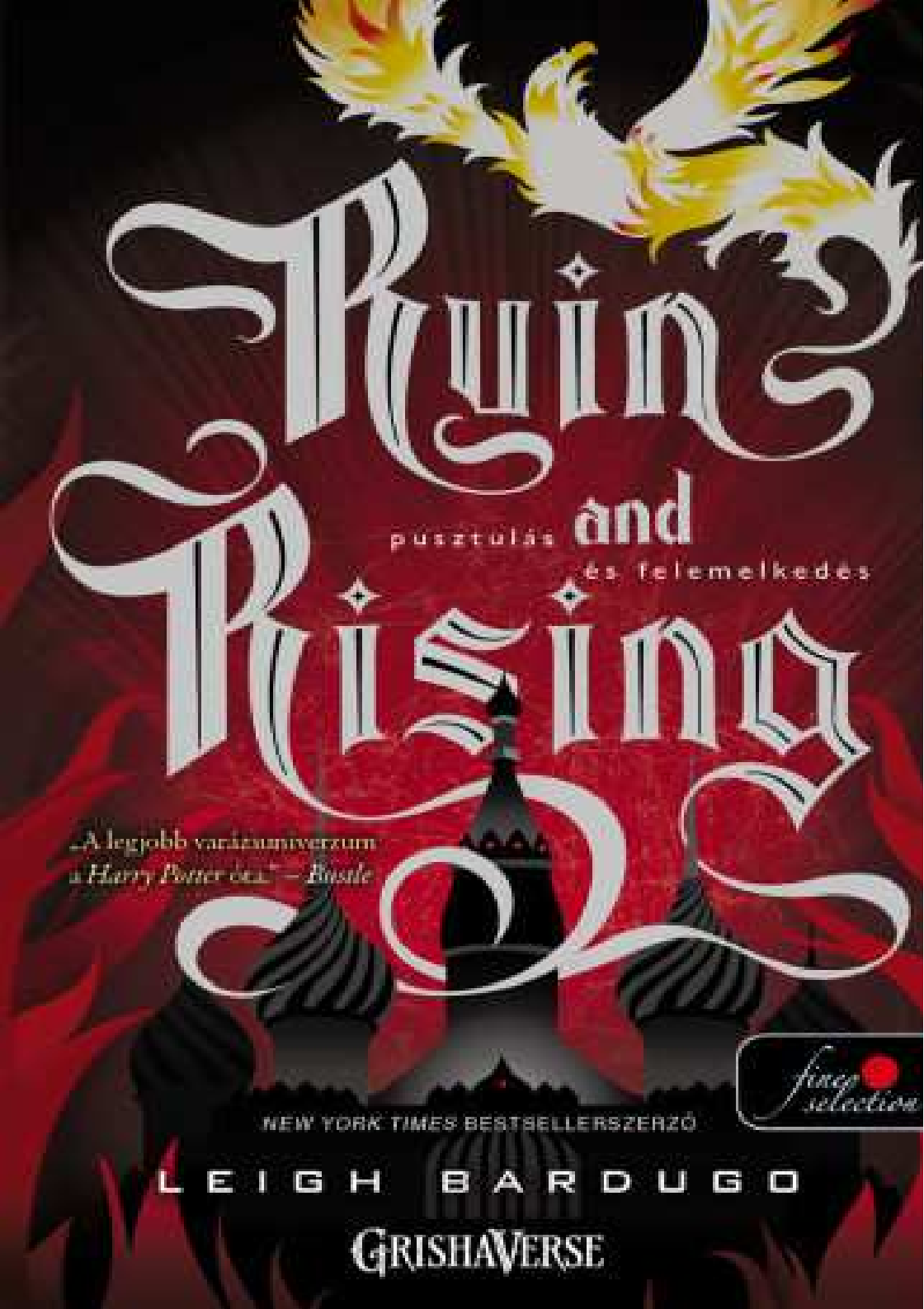

Ruin and Rising

pusztulás and
és felemelkedés

„A legjobb varázsvilág a Harry Potter óta” – *Bosley*

NEW YORK TIMES BESTSELLERSZERZŐ

LEIGH BARDUGO

GRISHAVERSE

finch
selection

LEIGH BARDUGO

Ruin and Rising

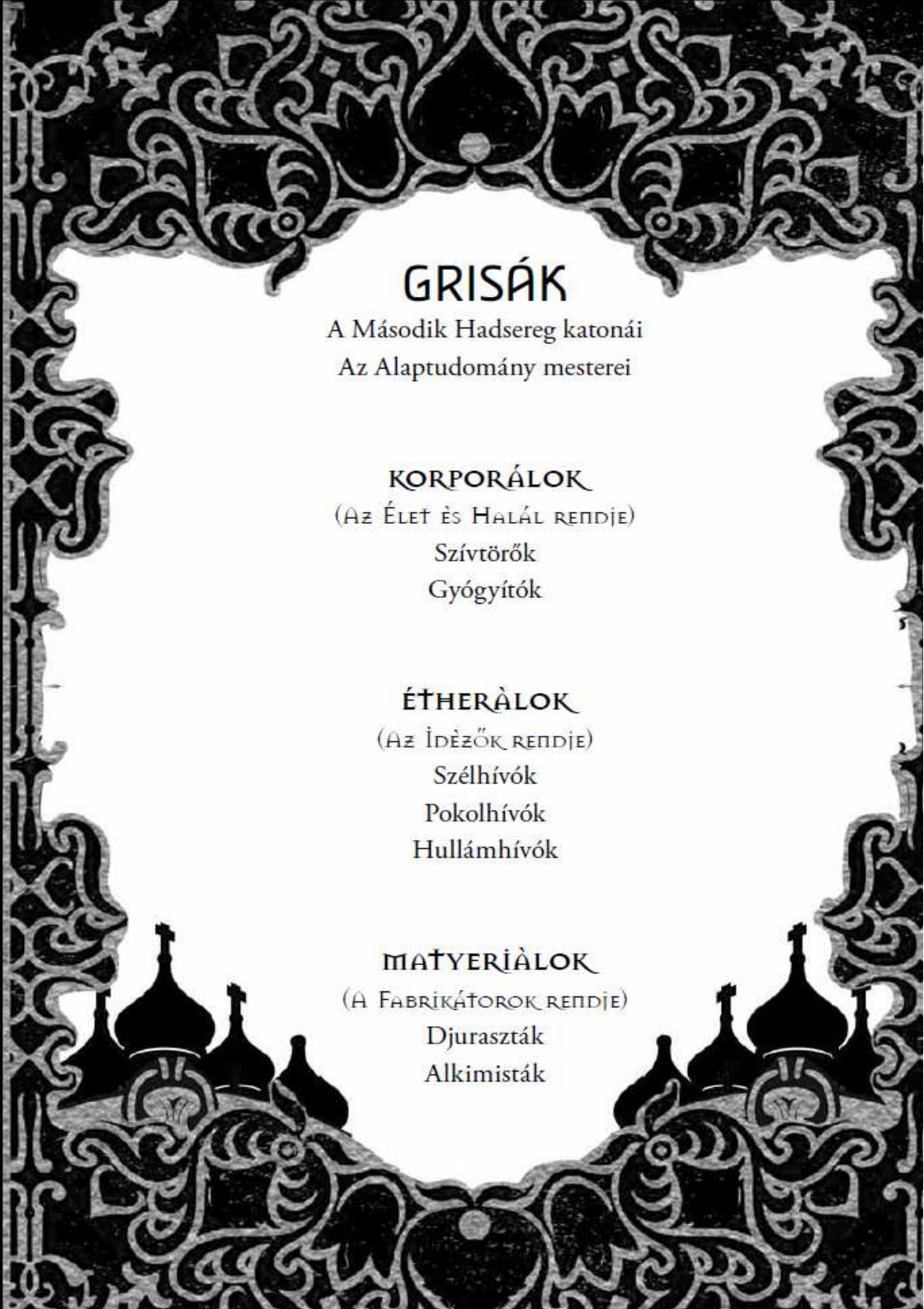
pusztulás és felemelkedés

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2019

*Apámnak, Harve-nak –
Időnként a hőseink nem tartanak ki a végig.*

GRISÁK

A Második Hadsereg katonái
Az Alaptudomány mesterei

KORPORÁLOK

(AZ ÉLET ÉS HALÁL RENDJE)

Szívtörők

Gyógyítók

ÉTHERÁLOK

(AZ ÍDÉZŐK RENDJE)

Szélhívók

Pokolhívók

Hullámhívók

MATYERÁLOK

(A FABRIKÁTOROK RENDJE)

Djuraszták

Alkimisták

ASZÖRNYET IZUMRUDNAK HÍVTÁK, a nagy féregnek, és egyesek szerint ő ásta a Ravka alatt futó alagutakat. Sosem szűnő éhségtől hajtva falta az iszapot és a sódert, egyre mélyebbre és mélyebbre ásta magát a földben, keresve valamit, amivel csillapíthatná éhségét, míg túl messzire nem ment, hogy aztán eltévedjen a sötétben.

Ugyan ez csak egy mese volt, de a Fehér-Katedrálisban az emberek azért ügyeltek rá, hogy ne keveredjenek el túl messzire a főhajók körül kanyargó folyosóktól. Az alagutak homályos üregeiben furcsa neszek, nyögések és megmagyarázhatatlan morajlások visszhangzottak; a csend fagyos zugait csak néha törte meg egy-egy halk szisszenés, aminek nem lehetett tudni az eredetét, vagy éppen egy hosszú, inas test surrogása, ami közelebb kígyózott az egyik közeli folyosóban prédát keresve. Ezekben a pillanatokban könnyen hihető volt, hogy Izumrud itt él valahol, várja, hogy a hősök kiáltozása felébressze, és egy finom ebédről álmodik: hátha valami ártatlan gyermek besétál a szájába. Egy ilyen fenevad csak pihen, nem hal meg soha.

A fiú mesélte el a lánynak ezt a történetet és a többit is, az összes új mesét, amit csak hallott, régebben, amikor még a lány közelébe engedték. Leült a lány ágya mellé, próbálta rávenni, hogy egyen, hallgatta tüdeje fájdalmas sípolását, és mesélt a folyóról,

amit megszelídített a hatalmas hullámhívó, aki képes volt a kőzetrétegeken is átúszni egy varázslatos érmét keresve. Suttogva mesélt a szegény, megátkozott Peljekinről, aki magányos lényként ezer éve töri a követ varázscsákányával, üregeket és folyosókat vájva, bár nem keres semmit, csupán az idejét üti el vele, aranyat és drágakövet halmozva fel, amit azután esze ágában sincs elkölteni.

De egyik reggel, amikor a fiú megint a lány szobájához ment, fegyveresek állták útját. És amikor nem volt hajlandó elmenni onnan, láncra verve vonszolták el. A pap pedig figyelmeztette, hogy csak a hit hozza meg neki a békét, és csak az engedelmesség tartja életben.

A cellájába zárt lány, aki egyedül volt, leszámítva a csepegő vizet és lassan verő szívét, tudta, hogy az Izumrudról szóló mesék igazak. Hiszen őt is lenyelte egészben, felfalta, és a Fehér-Katedrális visszhangos alabástrom gyomrában csak a szent maradt.

A SZENT MINDENNAP arra ébredt, hogy a nevét kántálják, a serege napról napra nőtt, sorait egyre duzzasztották az éhesek és a reményvesztettek, a sebesült katonák és a puskát éppen csak elbíró gyerekek. A pap elmondta a híveknek, hogy egy napon a szentből cárnő lesz, és ők hittek neki. De azért eltűnődtek viharvert és titokzatos udvartartásán: a hollófekete hajú, éles nyelvű szélhívón, a szörnyű sebekkel borított, fekete imasálás Tönkretetten, a könyvei és különös szerkezetei fölött gubbasztó sápatag tudóson. Ők voltak a Második Hadsereg szálnalmas maradványai – egy szenthez méltatlan társaság.

Kevesen tudták, hogy megtörték. Hogy bárminemű hatalommal is áldották meg, legyen az isteni vagy másféle, az mostanra elhagyta – vagy legalábbis elérhetetlenné vált. Híveit tisztes távolságra tartották tőle, hogy ne láthassák a szeme helyén keletkezett két sötét üreget, és azt, hogy rémülten hörögve szívja be a levegőt. Lassan, tétován haladt, csontjai törékenyek voltak testében, akár az uszadék fa, ám mindenki ebbe a beteges lányba fektette reményét.

A felszínen az új cár uralkodott árnyhordájával, és követelte, hogy szolgáltatassák ki neki a napidézőt. Felváltva fenyegetőzött és kínált jutalmat, de csak egy kihívója támadt – egy törvényen kívüli, akit a nép Léghercegnek nevezett el. Végigdúlta az északi határt, támadta az utánpótlásvonalakat, arra kényszerítette az árnykirályt, hogy megújítsa a kereskedelmet és utazást a Zónán át, amit csak szerencséivel és a pokolhívóknak a szörnyeket kordában tartó tüzével lehetett átvészelni.

Akadtak, akik szerint ez a kihívó egy Lancov herceg volt. Mások szerint egy fjerdai lázadó, aki nem volt hajlandó a boszorkányok oldalán küzdeni. Ám abban mindenki egyetértett, hogy minden bizonnal ő is rendelkezik saját erővel.

A szent föld alatti ketrece rácsait rázta. Ez az ő háborúja volt, és ő követelte a szabadságát, hogy megvívhassa. A pap azonban nemet mondott.

De a pap elfelejtette, hogy a lány, mielőtt grisa és szent lett, Keramzin kísértete volt. Ő és a fiú úgy halmozták fel a titkokat, ahogy Peljekin a kincseit. Tudták, hogyan legyenek tolvajok és fantomok, hogyan titkolják el az erőt ugyanúgy, ahogy a csínyeket is. Mint a herceg birtokán a tanítók, a pap is azt hitte, ismeri a lányt, és tudja, mire képes.

Tévedett.

Nem hallotta meg titkos nyelvüket, nem értette meg, hogy a fiú milyen elszánt. Nem látta a pillanatot, amikortól a lány már nem teherként hordozta a gyengeségét, hanem álcaként.

A FARAGOTT KÖERKÉLYEN ÁLLTAM széttárt karral, reszketve, olcsó köntösömben, és próbáltam jó munkát végezni. A *keftám* foltokból készült, annak a ruhának a maradványaiból varrták, amit a palotából menekülésem éjszakáján viseltem, meg egy rikító függönyből, amiről úgy tudtam, hogy egy Szala melletti egykori színház kelléke volt. Az előcsarnok csilláraitól leszedett gyöngyök pedig a szegélyét díszítették. A kezelőjénél a hímzés máris foszladozni kezdett. David és Zsenya minden tőlük telhetőt megtettek, de a föld alatt csak korlátozott lehetőségeik voltak.

Messziről működött a megmentés, az öltözék aranyszínben tündökölt a fényben, ami mintha a tenyeremből sugárzott volna, hogy fényesen megcsillanjon a messze lent álló híveim eksztázisba rándult arcán. Közelről az egész csak laza öltésekből és talmi csillogásból állt. Ahogy én is. A toldozott-foltozott szent.

Az Apparátus hangja betöltötte a Fehér-Katedrálist, a tömeg pedig behunyt szemmel, kezét felemelve ingott jobbra-balra, mint egy pipacsmező, ahol karjuk volt a fakó szár, amit olyan szél mozgatott, amit én nem éreztem. Követtem a begyakorolt mozgulatorsorokat, szándékosan úgy tettem, hogy David és az őt ma reggel segítő valamelyik pokolhívó követni tudja a

mozgásomat az erkély feletti rejtett szobából. Rettegtem a reggeli imáktól, de a pap szerint szükség volt erre a színjátékra.

– Ajándékot adsz a népednek, Szankta Alina – mondta. – És reményt.

Az igazat megvallva, ez csak illúzió volt, halvány visszképe annak a fénynek, amit egykor uraltam. Az aranyszínű párát a pokolhívók tüze keltette, és arról a vert tükörtányérról verődött vissza, amit David eszkábált össze egy megmentett üvegtáblából. Olyasmi volt, mint azok a tükörtányérok, amikkel hiábavalóan próbáltuk visszaverni az Éjúr hordáját az Os Alta-i csatában. Megleptek minket, és az én hatalmam, David minden zsenialitása, és Nyikolaj találékonysága sem bizonyult elegendőnek, hogy megakadályozza a vérontást. Azóta még egy napsugarat sem tudtam megidézni, de az Apparátus nyája sosem látta, hogy mire lehet képes a szentjük, és egyelőre a megtévesztés elég volt.

Az Apparátus befejezte a prédikációt. Ez jelezte a szertartás végét. A pokolhívók gondoskodtak róla, hogy a fény ott villogjon körülöttem. Összevissza ugrált és hullámozott, aztán végül elhalt, amikor leengedtem a karomat. Nos, most már tudtam, ki kezeli ma a tüzet Daviddal. Rosszalló pillantást vettem az üreg felé. *Harshaw*. Ő mindig elragadtatta magát. Három pokolhívónak sikerült kijutnia a Kis Palotában vívott csatából, de az egyikük alig pár nappal később belehalt a sebeibe. A két megmaradt közül *Harshaw* volt az erősebb és a kiszámíthatatlanabb.

Lelépdeltem az emelvényről, alig várva, hogy eltűnhessek az Apparátus közeléből, de a lábam megrogyott, és megbotlottam. A pap elkapott, segített visszanyerni az egyensúlyomat.

– Légy óvatos, Alina Sztarkov! Nem vigyázol a testi épségedre.

– Köszönet – mondtam. Szerettem volna elhúzódní tőle, az őt mindenhol körüllegő frissen felforgatott föld- és tömjénszagtól.

– Ma nem érzed jól magad.

– Csak ügyetlenkedtem. – Mindketten tudtuk, hogy hazudok. Már erősebb voltam, mint amikor a Fehér-Katedrálisba jöttem... a csontjaim mostanra összeforrtak, sikerült bent tartanom az ételt... de a testem törékeny maradt, folyton gyötörte a fájdalom és a szüntelen fáradtság.

– Talán jót tenne egy nap pihenés.

A fogamat csikorgattam. Még egy nap a szobámba zárva. Visszanyeltem a bosszúságomat, és erőtlenül elmosolyodtam. Tudtam, hogy a pap mit szeretne látni.

– Nagyon fázom – mondtam. – Jót tenne nekem egy kis idő a Katlanban. – Szigorúan véve ez igaz is volt. A Fehér-Katedrálisban kizárólag a konyhákban lehetett megfékezni a nyirkosságot. Mostanra legalább egy reggelizőtűzet gyújtottak már. A nagy, kerek üreget megtölti majd a süllő kenyér és az édes kása illata, amit a szakácsok a felszíni szövetségeseinktől kapott és a zárandokok által felhalmozott szárított borsóból és tejporból kotyvasztottak.

Biztos, ami biztos, megborzongtam, de a pap erre mindössze egy semmitmondó „hmm”-mel felelt.

A barlang mélyén mozgásra lettem figyelmes: új zárandokok érkeztek. Önkéntelenül is egy stratégia szemével néztem rájuk. Közülük egyesek az Első Hadsereg egyenruháját viselték, ami elárulta, hogy katonaszökevények. Mind fiatalok és erősek voltak.

– Veteránok nincsenek? – kérdeztem. – Sem özvegyek?

– Fárasztó a föld alatti út – felelte az Apparátus. – Sokan túl gyengék vagy öregek hozzá, hogy megtegyék. Szívesebben maradnak otthonuk kényelmében.

Aligha. Hiszen jöttek mankós és botra támaszkodó zárandokok is, függetlenül attól, hogy milyen öregek vagy betegek voltak. Még a haldoklók is eljöttek, hogy utolsó napjaikban lássák a napszentet. A vállam felett lopva hátrapillantottam. Éppen csak ki tudtam venni a szakállas és állig felfegyverzett papgárdistákat, amint őrten állnak a boltíves folyosón. Szerzetesek voltak, olyan tudós papok, mint maga az Apparátus, és a föld alatt csak ők viselhettek fegyvert. Odafele álltak a kapuőrök, akiknek a kémeket és a hitetleneket kellett kiszimatolniuk, és csak az arra érdemeseknek adni menedéket. Később aztán a zárandokok száma csökkenni kezdett, és a sorainkhoz csatlakozók inkább tűntek erősnek és épnek, mintsem jámbornak. Az Apparátus katonának alkalmas embereket akart, nem újabb etetni való szájakat.

– Felkereshetném a betegeket és az öregeket – vettem fel. Tudtam, hogy a vita hiábavaló, de azért megpróbáltam. Szinte

elvárás volt már. – A szentnek le kell mennie a népe közé, nem pedig bujkálnia, mint egy patkánynak a lyukban.

Az Apparátus elmosolyodott – azzal a jóindulatú, önelégült mosollyal, amit a zarándokok imádtak, és amitől nekem legszívesebben ordítani támadt volna kedvem.

– Baj idején sok állat húzódik a föld alá. Így maradnak életben – közölte. – Miután a bolondok megvívják a csatáikat, a patkányok fognak uralkodni a mezőiken és a városaikban.

És lakmároznak a holtakon – gondoltam megborzongva. Mintha csak olvasna a gondolataimban, az egyik kezét a vállamra tette. Az ujjai hosszúak voltak és fehérek, úgy terültek szét a karomon, akár egy viaszszínű pók. Ha a mozdulatát vigasztalónak szánta, hát kudarcot vallott.

– Türelem, Alina Sztarkov. Felkelünk, amint eljött az ideje, de nem előbb.

Türelem. Mindenre ez volt a receptje. Ellenálltam a késztetésnek, hogy megérintsem csupasz csuklómat, a helyet, ahol a tűzmadár csontjainak kellene lennie. Megszereztem a tenger ostorának pikkelyeit és a szarvasagancsot, de Morozova rejtélyének utolsó darabja még hiányzott. Lehet, hogy mostanra meglenne a harmadik erősítő is, ha az Apparátus segítene a vadászatban, vagy ha egyszerűen csak megengedi, hogy visszatérjünk a felszínre. De egy ilyen engedélynek ára lenne.

– Fázom – ismételtem, elrejtve a bosszúságomat. – A Katlanba szeretnék menni.

Erre a homlokát ráncolta.

– Nem szeretem, amikor ott összedugjátok a fejeteket azzal a lánnyal...

Mögöttünk az örök nyugtalanul dörmögni kezdtek, és eljutott hozzám egyetlen szó. *Razrusája.* Eltoltam magamtól az Apparátus kezét, és elindultam a folyosón. A papgárdisták vigyázzba vágták magukat. Mint az összes fivérük, ők is barnába öltöztek és az arany napkorongot viselték, ugyanazt a szimbólumot, ami az Apparátus csuháját is díszítette. Az én szimbólumomat. Viszont sosem néztek egyenesen rám, sosem beszéltek velem vagy a többi grisa menekülttel. Helyette némán álltak a helyiségek sarkaiban, és mindenhova elkísérték, mint valamiféle szakállas, puskás kísértetek.

– Ezt a nevet tilos kiejteni – mondtam. Egyenesen előreszegeztek a tekintetüket, mintha láthatatlan lennék. – Zsenya Szafinnak hívják, és én még mindig az Éjúr foglya lennék, ha ő nincs.

Semmi válasz. De láttam, hogy már a neve említésére megmerevednek. Felnőtt, fegyveres férfiak féltek egy sebhelyes lánytól. Babonás félnótások.

– Békesség, Szankta Alina – szólt az Apparátus, és a könykömnél vezetve átterelt a folyosón a fogadóterembe. A mennyezet ezüsterezetű kővébe egy rózsát faragtak, a falakra pedig aranyglóriás szenteket festettek. Nyilvánvalóan a fabrikátorok műve volt, mivel a hagyományos festék nem sokáig bírta volna a Fehér-Katedrálisban uralkodó hideget és nyirkosságot. A pap beleereszkedett alacsony, fából ácsolt székébe, és intett nekem, hogy foglaljak helyet. Már attól kifulladtam, ha túl sokáig álldogáltam.

Rám sandított, szemügyre vette sárgás bőrömet, a szemem alatti sötét foltokat.

– Bizonyos, hogy *Zsenya* többet is tehetne érted.

Több mint két hónap telt el az Éjúrral vívott csata óta, és még mindig nem épültem fel teljesen. A járomcsontom dühös felkiáltójelként állt ki az arcomból, és fehér hajzuhatagom olyan finom szálú volt, hogy szinte pókhálóként lebegett. Végül sikerült rábeszelnem az Apparátust, hogy Zsenya meglátogathasson a konyhákban, amennyiben megígéri, hogy használja a tudását, és szalonképesebbé tesz. Ő volt az egyetlen valódi kapcsolatom a többi grisával hetek óta. Minden pillanatát élveztem, minden egyes hírmorzst.

– Minden tőle telhetőt megtesz – feleltem.

A pap felsóhajtott.

– Azt hiszem, mindnyájunknak türelmesnek kell lennünk. Idővel meggyógyulsz majd. A hit által. Az imádság által.

Hirtelen feltámadt a haragom. Átkozottul jól tudta, hogy egyvalami gyógyítana meg: ha használnám az erőmet, de ehhez vissza kellett volna térnem a felszínre.

– Ha engednéd, hogy kimerészkedjek a föld fölé...

– Túlságosan drága vagy nekünk, Szankta Alina, és túl nagy a veszély. – Bocsánatkérően vállat vont. – Mivel te nem ügyelnél a testi épségedre, így én teszem.

Hallgattam. Ezt a játékot játszottuk, méghozzá azóta, hogy idehoztak.

Az Apparátusnak rengeteget köszönhettem. Egyedül miatta jutottak ki a grisáim az Éjúr szörnyeivel vívott csatából. Biztonságos, föld alatti menedéket nyújtott a számunkra, de a Fehér-Katedrális minden egyes nappal egyre inkább érződött börtönnek, mint rejtékhelynek.

Összeérintette az ujjhegyeit.

– Hónapok teltek el, és te még mindig nem bízol bennem.

– Dehogynem – hazudtam. – Dehogynem bízom.

– Mégsem hagyod, hogy segítsék neked. Ha a tűzmadár a birtokunkban lenne, az mindent megváltoztathatna.

– David tanulmányozza Morozova naplóit. Biztosra veszem, hogy ott van bennük a válasz.

Az Apparátus fekete szemének lapos pillantása szinte belém furakodott. Azt gyanította, hogy tudom, merre lehet a tűzmadár – Morozova harmadik erősítője és a kulcs az egyetlen erő kioldásához, amivel legyőzhető lenne az Éjúr és elpusztítható a Zóna. És igaza is volt. Legalábbis reméltem, hogy igaza van. A helyre utaló egyetlen nyomot halvány gyermekkori emlékeim mélye rejtette és az a remény éltette, hogy Dváz Sztolbá porlepte romjai többek annál, mint aminek tűnnek. De akár igaza volt, akár tévedett, a tűzmadár lehetséges holléte olyan titoknak számított, amit meg akartam őrizni. Elzártak a föld alá, ahol szinte semmi hatalmam nem volt, és a papgárdisták kémkedtek utánam. Úgyhogy nem fogok lemondani az egyetlen előnyömről.

– Én csak a legjobbat szeretném neked, Alina Sztarkov. Neked és a barátaidnak. Olyan kevesen maradtak már. Ha valami történne velük...

– Békén hagyod őket – vicsorogtam, hirtelen megfeledkezve arról, hogy kedvesen és aranyosan viselkedjek.

Az Apparátus pillantása túlságosan metsző volt ahhoz, hogy kedvemre legyen.

– Mindössze arra gondoltam, hogy a föld alatt előfordulhatnak balesetek. Tudom, hogy minden veszteség mélyen érintene téged,

és hát annyira *gyenge* vagy. – Az utolsó előtti szónál kivillantotta az ínyét, ami fekete volt, akár egy farkasé.

Újra végigszáguldott rajtam a harag. A Fehér-Katedrálisban töltött első napomtól kezdve ott lebegett a levegőben a fenyegetés, mint valami sűrű, fojtogató füst, ami soha nem szűnő félelemként telepedett rám. Az Apparátus egyetlen esélyt sem szalasztott el, hogy emlékeztessen a sebezhetőségemre. Szinte gondolkodás nélkül mozgattam meg a ruhaujjból ki sem látszó ujjaimat. Árnyékok szökkentek a terem falaira.

Az Apparátus hátrahőkölt ültében. Homlokomat ráncolva néztem rá, értetlenséget színlelve.

– Mi a baj? – kérdeztem.

Megköszörülte a torkát, a tekintete jobbra-balra villant.

– Nincs... semmi baj – hebegte.

Elengedtem az árnyékokat. A reakciója megérte a szédüléshullámot, ami rám tört, valahányszor ezt a trükköt használtam. És mindössze ennyire voltam képes. Ugráltathattam és táncoltathattam az árnyékokat, de semmi több. Ez szomorkás, halk visszhangja volt az Éjúr hatalmának, a megmaradt kevéske foszlány az összecsapásunkat követően, ami kis híján mindkettőnk életébe került. Akkor fedeztem fel, amikor fényt próbáltam idézni, és erőlködve igyekeztem valami nagyobbá csiszolni, valamivé, amivel harcolhatok. Sikertelenül. Az árnyékok büntetésnek tündek, egy nagyobb erő szellemeinek, ami csak engem gúnyolt, a színlelések és tükrök szentjét.

Az Apparátus felállt, igyekezett összeszedni magát.

– A levéltárba mész – közölte határozottan. – A csendes tanulással és merengéssel töltött idő majd segít, hogy elcsituljon az elméd.

Elfojtottam egy nyögést.

Ez valódi büntetés volt – órákon át böngészni eredménytelenül a régi, vallásos szövegeket, hátha említik Morozovát. Arról nem is szólva, hogy a levéltár nyirkos, nyomorúságos hely volt, ahol nyüzsögtek a papgárdisták.

– Elkísérlek – tette még hozzá. Ez egyre jobb!

– És a Katlan? – kérdeztem, és igyekeztem elrejtteni a hangomba lopódzó csüggedést.

– Várhat. *Razru...* Zsenya meg fog várni – felelte, miközben követtem őt a folyosóra. – Ugye tudod, hogy nem kell ezért beosonnod a Katlanba? Itt is találkozhatasz vele. Kettesben.

A gárdistákra pillantottam, akik felzárkóztak mögém. Még hogy kettesben! Nevethetnékem támadt. De azt nem találtam nevetségesnek, hogy távol akart tartani a konyháktól. Lehet, hogy a főkürtő ma nem csak pár pillanatra nyílik meg. Halvány reménysugár volt ugyan, de másban nem bizakodhattam.

– Jobban szeretem a Katlant – válaszoltam. – Ott meleg van. – A legjámborabb mosolyomat villantottam rá, az ajkamat kissé megremegtettem, és hozzáfűztem: – Az otthonomra emlékeztet.

Ezt már szerette – az alázatos lány képét, aki a tűzhely mellett kuporog, ruhája vége leér a hamuba. Újabb illúzió, újabb fejezet a szentekről szóló könyvébe.

– Jól van – mondta végül.

Jó időbe telt, mire az erkélytől tekervényes utakon lejutottunk. A Fehér-Katedrális nevét alabástromfalairól és hatalmas főbarlangjáról kapta, amiben minden reggel és este az istentiszteletet tartottuk. De ennél sokkal több volt – alagutak és barlangok kiterjedt hálózata, egy föld alatti város. Minden ízében gyűlöltem. A falakon átszivárgó, a mennyezetről csöpögő, a bőrömön gyöngyözve összegyűlő nedvességet. A soha el nem múló hideget. A repedésekben és hézagokban nyíló mérges gombákat és éjjeli virágokat. Gyűlöltem, ahogy az időt mértük: reggeli istentisztelet, délutáni ima, esti istentisztelet, szentek napjai, böjtölés napjai, böjtölés félnapjai. De leginkább azt gyűlöltem, hogy igazából egy kis patkánynak éreztem magam, egy sápadt és vörös szemű patkánynak, ami erőtlen, rózsaszínű karmaival kapargatja az útvesztője falait.

Az Apparátus a nagy üregtől északra nyíló barlangokon vezetett át, ahol a Szoldát Szol kiképzése folyt. Az emberek visszahátráltak a sziklafalig vagy kezüket kinyújtva megérintették arany köntösöm ujját, ahogy elhaladtam mellettük. Lassan sétáltunk, méltóságteljesen – a szükség diktálta, mert nem tudtam ennél gyorsabban mozogni, különben kifulladtam. Az Apparátus nyája tudta, hogy beteg vagyok és imádkozott az egészségemért, de a pap aggódott, hogy kitörne a pánik, ha

rájönnének, milyen törekeny az állapotom – hogy mennyire emberi vagyok.

A Szoldát Szol már megkezdte a kiképzést, mire megérkeztünk. Ők az Apparátus szent harcosai voltak, a napkatonák, akik karjukra és arcukra tetoválva viselték a jelképemet. Jelentős részük az Első Hadsereg szökevényeiből került ki, míg mások egyszerű, zabolátlan és halni kész ifjak voltak. Segítettek kimenekíteni engem a Kis Palotából, és ezért nagyon durva árat fizettek. Szentek vagy sem, nem mérkőzhettek az Éjúr *nyicsevóival*. Az Éjurat azonban emberi katonák is szolgálták, ahogy grisák is, így hát kiképezték a Szoldát Szolt is.

Most viszont igazi fegyverek nélkül gyakorlatoztak, gyakorlókardokkal és viaszgolyókkal megtöltött puskákkal. A Szoldát Szolt másféle zarándokok alkották: őket a napszent kultusz a változás ígéretével csábította a soraikba, és köztük szép számmal akadtak olyanok, akik ifjak voltak és egyes érzelmekkel viseltettek az Apparátus és az egyház régi szokásai iránt. Mióta megérkeztem a föld alá, az Apparátus szorosabb pórázra fogta őket. Szüksége volt rájuk, de nem bízott meg bennük teljesen. Ismertem az érzést.

Papgárdisták álltak a falak mentén, gondosan szemmel tartva a gyakorlatozást. Az ő lövedékeik igaziak voltak, ahogy szablyaik pengéi is.

Amikor megérkeztünk a gyakorlótérre, láttam, hogy az egyik csoport összeverődve figyel Malnak és a két túlélő pokolhívó egyikének, Stiggnak a küzdelmét. A vastagnyakú szőke férfi hírből sem ismerte a tréfát – ízig-vérig fjerdai volt.

Mal kitért egy tűznyaláb elől, de a második lángfröccsenés eltalálta az ingét. A nézők levegő után kaptak. Azt hittem, hogy Mal esetleg visszahátrál, de ehelyett rohamra lendült. Előrebukfencezett, kioltotta a lángokat a földön, és kirúgta Stigg alól a lábát. Egy szemvillanás alatt leszorította a pokolhívót, arccal lefelé. Lenyomta az ellenfele mindkét csuklóját, meggátolva, hogy újra támadhasson.

A figyelő napkatonák elismerő tapssal és füttel honorálták az előadást.

Zója az egyik válla felett hátravetette fénylő, fekete haját.

– Szép munka, Stigg. Leszorítottak, és már csak a verés van hátra.

Mal egyetlen pillantására elnémult.

– Elterelés, lefegyverzés, harcképtelenné tétel – közölte. – A trükk, hogy ne essünk pánikba. – Felállt, és felsegítette Stigget. – Jól vagy?

A fjerdai bosszúsan, mogorván meredt rá, de aztán bólintott, és átment gyakorolni egy helyes, ifjú katonával.

– Gyerünk, Stigg! – mondta a lány széles vigyorral. – Én nem leszek ennyire durva veled.

A lány arca ismerősnek tűnt, de beletelt egy időbe, mire beugrott – Ruby. Mal és én Poliznayában gyakoroltunk vele. A mi ezredünkben szolgált. Vihorászós, vidám, olyan igazán boldog, flörtölős lány volt, aki miatt sutának és reménytelennek éreztem magam. Még mindig ugyanannak a könnyen mosolygós, hosszú, szőke fürtű lánynak tűnt. De még messziről is láttam, hogy mennyire éber, hogy mennyire óvatos, és ez a háború következménye volt. Az arca jobb felére egy fekete napot tetováltatott. Furcsa érzés volt arra gondolni, hogy a lány, aki egykor szemben ült velem az étkezőben, most isteni lénynek tart.

Ritkaságszámba ment, hogy az Apparátus vagy a gárdistái ezen az útvonalon kísérték a levéltárba. Mi változott ma? A pap azért hozott most ide, hogy lássam seregem foszlányait, és emlékeztessen, milyen árat fizettem a tévedéseimért? Hogy megmutassa, milyen kevés szövetségesem maradt?

Néztem, ahogy Mal párba állítja a napkatonákat a grisákkal. Ott voltak a szélhívók: Zója, Nágya és az öccse, Adrik. Stigg-gel és Harshaw-val ők alkották a megmaradt étherálokat. Harshaw-t viszont most semerre sem láttam. Alighanem visszabújt az ágyába, miután megidézte nekem a lángokat a reggeli ima alatt.

Ami a korporálokat illeti, a gyakorlótéren az egyetlen szívtörő, Tamar és tagbaszakadt ikertestvére, Tolja volt. Az életemet köszönhettem nekik, de ezt az adósságot nem szívesen tartottam számon. Közel álltak az Apparátushoz, a Szoldát Szol kiképzésével voltak megbízva, és hónapokon át hazudoztak nekem a Kis Palotában. Nem igazán tudtam, mit gondoljak felőlük. A bizalom olyan fényűzés volt, amit aligha engedhettem meg magamnak.

A többi katonának ki kellett várnia a sorát a harcban. Egyszerűen túl kevés grisa maradt. Zsenya és David zárkózott volt, magának való, és amúgy sem értek túl sokat a harcban. Makszim, lévén gyógyító, szívesebben gyakorolta szakmáját a gyengélkedőn, bár az Apparátus nyájából csak kevesen bíztak meg annyira a grisákban, hogy igénybe vegyék a szolgálatait. Szergej erős szívűtörőnek számított, de nekem azt mondták róla, hogy túlságosan instabil, ezért nem biztonságos a tanulók közelében tudni. A harc sűrűjében volt, amikor az Éjúr elindította meglepetésszerű támadását, és látta, amikor a lányt, akit szeretett, szétépik a szörnyek. A két szívűtörőnk közül a másikat így vették el tőlünk a *nyicsevők* valahol a Kis Palota és a kápolna között.

Miattad történt, mondta egy hang a fejemben. Miattad, mert te cserbenhagytad őket.

Az Apparátus hangja terelte el a figyelmemet a sötét gondolatokról.

– A fiú túllép a hatáskörén.

Követtem a tekintetét oda, ahol Mal járkált a katonák között, odaszólva az egyikhez, kiigazítva a másikat.

– Csak segít őket kiképezni – feleltem.

– Parancsokat osztogat. Orecev! – kiáltotta, magához intve a fiút. Megfeszültem, úgy néztem, ahogy Mal közeledik. Szinte alig láttam azóta, hogy kitiltották a szobámból. Eltekintve gondosan adagolt találkozásaimtól Zsenyával, az Apparátus elszigetelt minden lehetséges szövetségesemtől.

Mal megváltozott. A Kis Palotában hordott, egyenruhaként szolgáló durva szövésű, paraszti öltözkédet viselte, viszont szikárabb és sápadtabb lett a föld alatt töltött időtől. Állkapcsán a keskeny heg éles vonalú domborműként ugrott ki.

Megállt előttünk, és meghajolt. Hónapok óta nem engedték ilyen közel hozzám.

– Nem te vagy itt a kapitány – közölte az Apparátus. – Tolja és Tamar magasabb rangúak nálad.

Mal bólintott.

– Azok.

– Akkor miért te vezeted a kiképzést?

– Nem vezetek én semmit – felelte a fiú. – Csak van mit tanítanom. Nekik pedig van mit tanulniuk.

Az már igaz – gondoltam keserűen. Mal nagyszerű volt a grisákkal vívott harcban; eszembe jutott, hogy állt ott vérzón és kék-zöld foltokkal a Kis Palota istállójában egy szélhívó felett, kihívó és megvető tekintettel. Ez megint egy olyan emlék volt, ami nélkül remekül meglettem volna.

– Miért nincsenek megjelölve azok az újoncok? – intett az Apparátus egy csapat felé, aminek a tagjai fakardokkal vívtak a távolabbi falnál. Egyikük sem lehetett idősebb tizenkét évesnél.

– Mert gyerekek – felelte Mal jeges hangon.

– Ezt ők döntik el. Megfosztanád őket az esélytől, hogy kimutassák ügyünk iránti hűségüket?

– Megfosztanám őket attól, hogy megbánják.

– Ilyen hatalommal senki nem bír.

Megrezdült egy izom Mal állkapcsán.

– Ha veszítünk, azok a tetoválások elárulják őket, hogy napkatonák voltak. Ennyi erővel nyugodtan odaállhatnának már most egy kivégzőosztag elé.

– Ezért nem viseled te sem a jelet az arcodon? Mert annyira nem hiszel a győzelmünkben?

Mal rám pillantott, majd újra az Apparátusra.

– A hitemet a szenteknek tartogatom – felelte higgadtan. – Nem olyanoknak, akik gyerekeket küldenek a halálba.

A pap szem e résnyire szűkült.

– Malnak igaza van – szóltam közbe. – Maradjanak csak jelöletlenek! – Az Apparátus lapos, sötét pillantása végigfutott rajtam. – Kérlek – mondtam kedvesen –, tedd meg kedvességből nekem!

Tudtam, hogy a pap mennyire szereti ezt a hangot – ezt a meleg, szelíd, altatódalszerű hangot.

– Milyen gyöngéd lélek vagy – csettintett a nyelvével. De tudtam, hogy elégedett magával. Noha ellentmondtam a kívánságának, ő ezt a szentet akarta bennem látni, ezt a szerető anyát, aki vigaszt nyújt népének. A körmeim a tenyerembe mélyedtek.

– Az ott Ruby, nem? – kérdeztem, igyekezve, hogy témát váltsak, és eltereljem az Apparátus figyelmét.

– Pár hete tért vissza – válaszolta Mal. – Jó... a gyalogságtól érkezett. – Önkéntelenül is hangyányi irigység öntött el.

– Stigg nem tűnik valami boldognak – intettem a fejemmel abba az irányba, ahol a pokolhívó láthatóan Rubyn akarta megtorolni a vereségét. A lány minden tőle telhetőt megtett, hogy feltartóztassa, de egyértelműen hátrányban volt.

– Nem szereti, ha legyőzik.

– Szerintem még csak bele sem izzadtál.

– Nem – mondta a fiú. – És ez gond.

– Miért az? – kérdezte az Apparátus.

Mal szeme a pillanat törtrészére rám szegeződött.

– A vereségből többet tanul az ember. – Vállat vont. – Legalább Tolja itt van, hogy folyton szétrúgja a seggemet.

– Vigyázz a szádra! – csattant fel az Apparátus.

Mal nem törődött vele.

Egyszer csak a szájába kapta két ujját, és élesen füttyentett egyet.

– Ruby, védtelenül hagyod magad!

Elkészt.

A lány hajfonata lángra kapott. Egy másik fiatal katona ugrott oda egy vödör vízzel, és a fejére öntötte.

Összerezzentem.

– Próbáld meg őket nem ropogósra sütni!

Mal meghajolt.

– *Moj szoverenyij*. – És ezzel visszakocogott a katonákhoz.

Ez a cím! Már neheztelés nélkül mondta, nem úgy, ahogy Os Altában végig éreztem, de nekem még mindig felért egy gyomrossal.

– Nem kellene így szólítania – panaszkodott az Apparátus.

– Miért nem?

– Ez az Éjúr címe volt, és nem illik egy szenthez.

– Akkor hogy hívjon?

– Egyáltalán nem kellene közvetlenül szólania hozzád.

Felsóhajtottam.

– Amikor legközelebb lesz valami mondandója nekem, majd levelet íratatok vele.

Az Apparátus lebiggyesztette az ajkát.

– Ma nagyon nyughatatlan vagy. Szerintem a szokásosnál egyvel több óra jót tesz majd neked a levéltár menedékében.

Korholóan beszélt, mintha csak egy külön gyerek lennék, aki tovább maradt fenn, mint azt szabad volna. Inkább a Katlanra gondoltam, és kipréseltem magamból egy mosolyt.

– Biztosra veszem, hogy igazad van. – *Elterelés, lefegyverzés, harc- képtelenné tétel.*

Ahogy ráfordultunk a folyosóra, ami a levéltárba visz, hátranéztem a vállam felett. Zója éppen egy katonát dobott a hátára, és úgy pörgette a levegőben, mint egy teknőst: két keze lassú köröket írt le a levegőben. Ruby Mallal beszélgetett, arcán széles mosollyal, lelkesen. Mal viszont engem nézett. A barlang kísérteties fényében a szeme mélykék és nyugodt volt, akár egy lángnyelv közepe.

Visszafordultam, és lépteimet meggyorsítva követtem az Apparátust, miközben igyekeztem elfojtani a zihálásomat. Eszembe jutott Ruby mosolya, megpörkölődött hajfonata. Kedves lány. Hétköznapi lány. Malnak pedig erre volt szüksége. Ha mostanra még nem is állt össze valaki mással, végül úgysis megteszi. És egy napon majd elég jó leszek ahhoz, hogy sok sikert kívánjak neki. De még nem ma.

DAVIDET A LEVÉLTÁRBA VEZETŐ ÚTON értük utol. Mint mindig, most is maga volt a megtestesült rendetlenség – a haja szétállt minden irányba, a ruhaujját tintapacák csúfították el. Egyik kezében egy üveg forró teát vitt, a zsebébe pedig egy szelet pirítóst dugott.

Tekintete az Apparátusról a papgárdistákra villant.

– Még több gyógyír kell? – kérdezte.

Az Apparátus szája erre kissé legörbült. David a gyógyírt Zsenyának kotyvasztotta össze. A lány saját erőfeszítései mellett a kenőcs segített enyhíteni a legcsúnyább sebeket, de a *nyicsevók* ejtette hegek sosem gyógyultak be teljesen.

– Szankta Alina ma délelőtt tanulni érkezett – közölte az Apparátus igen ünnepélyesen.

David vállá erre megrándult, ami kicsit emlékeztetett egy vállvonásra, és bebújt az ajtón.

– De később azért elmész a Katlanba?

– Két óra múlva odakísértetek az örökkel – mondta az Apparátus. – Zsenya Szafin ott fog várni rád. – A tekintete végigfutott nyúzott képemen. – Gondoskodj róla, hogy nagyobb figyelmet szenteljen a feladatának!

David erre mélyen meghajolt, és eltűnt az alagútban. Körülnéztem a helyiségben, és hosszan, letörtén sóhajtottam egyet. A levéltárnak olyan helynek kellett volna lennie, amit szeretek, tele a papírra rótt tinta illatával, a halkan sercegő író tollak neszével. Csakhogy ez a papgárdisták tanyája volt – a fehér sziklából kifaragott boltívek és oszlopok félhomályosan megvilágított útvesztője. Davidét akkor láttam a legközelebb kerülni ahhoz, hogy elveszítse a hidegvérét, amikor először vehette szemügyre ezeket a kis, kupolás beugrókat, amelyek egy része beomlott, és teli voltak tömve ősi, rothadó lapu, a nyirkosságtól felpuffadt gerincű könyvekkel és kéziratokkal. Elég dohos volt itt, hogy a padlókból felszivárgó nyirkosság kis tócsákat képezzen.

– Nem... nem tarthatjátok itt Morozova naplóit. – Ezt már lényegében sikoltotta. – Mert ez egy *mocsár*.

Így most David a nappalait és az éjszakái nagy részét is a levéltárban töltötte, Morozova írásai fölé görnyedve, elméleteket és vázlatokat írva le saját jegyzetfüzetébe. Akárcsak a legtöbb grisa, ő is úgy hitte, hogy Morozova naplói megsemmisültek a Zóna létrejötte után. Mert az Éjúr, ha rajta múlik, sosem hagyta volna, hogy a naplókban szereplő tudás elterjedjen. Ezért elrejtette őket, és bár az Apparátustól sosem kaptam erre egyenes választ, úgy sejtettem, hogy a pap valahogy rájuk bukkant a Kis Palotában, és ellopta őket, amikor az Éjúr menekülni kényszerült Ravkából.

Lerogytam egy zsámolyra, szemközt Daviddal. A legszárazabb üregbe levonszolt egy széket meg egy asztalt, az egyik polcot pedig megtöltötte a lámpásaiba való olajkészlettel, valamint a Zsenya gyógyírjához használt gyógynövényekkel és kencékkel. Általában valami képlet fölé szokott görnyedni, vagy barkácsolt, amiből órákig nem nézett fel, de ma mintha nem találta volna a helyét, a tintáival babrált, az asztalra ejtett zsebórájával matatott.

Én fásultan lapozgattam Morozova egyik naplóját. Már a látványukat is megutáltam – haszontalanok, zűrzavarosak, és ami a legfontosabb, *befejezetlenek* voltak. Lejegyezte feltevéseit az erősítőkről, hogy hogyan követte a szarvast, hogy két éven át utazott egy cetvadászhajón a tenger ostorát kutatva, hogy milyen elméleteket állított fel a tűzmadárról... de aztán semmi többet. Vagy hiányoztak még naplói, vagy Morozova befejezetlenül hagyta művét.

Már önmagában elég félelmetes volt a lehetőség, hogy megkeressük és felhasználjuk a tűzmadarat. De ha arra gondoltam, hogy netán nem is létezik, hogy újra nélküle kell szembeszállnom az Éjúrral... Ez már önmagában olyan ijesztőnek tűnt, hogy nemcsak hogy nem tűnődtem el rajta, hanem egyszerűen félrelöktem.

Valahogy rávettem magam, hogy lapozgassam a naplót. Az idő múlását csak David óráján mérhettem. Nem tudtam, hol találta, hogyan bírta működesre, vagy hogy az idő, amit mutatott, köszönőviszonyban állt-e a felszínen múló idővel, de ahogy a számlapjára pillantottam, azt kívántam, bárcsak gyorsabban mozogna a percmutatója.

Jöttek-mentek a papgárdisták: folyton figyeltek, vagy éppen a szövegeik fölé hajoltak. Elvileg meg kellett volna világosodniuk a kéziratoktól, a szent szavakat kellett volna tanulmányozniuk, de kételkedtem benne, hogy ez kötné le őket elsősorban. Az Apparátus kémhálózata egész Ravkát átszötte, és ezek az emberek feladatuknak tekintették annak fenntartását, az üzenetek megfejtését, az értesülések gyűjtését, az új szent kultuszának kiépítését. Nehezemre esett nem összehasonlítani őket a Szoldát Szollal: legtöbbször ifjú volt és írástudatlan, és elzárták előlük a régi misztériumokat, amiket ezek a férfiak őriztek.

Amikor már nem bírtam tovább Morozova zagyválását, izegni-mozogni kezdtem ültőmben, hogy valamiképpen megszabaduljak a hátamba gyűlt görcstől. Aztán előszedtem azt a régi gyűjteményt, ami főleg az imádságokról szóló vitákat szedte egybe, és amiről kiderült, hogy Szankt Ilja mártíromságának egyik változatát is rejti.

Ebben Ilja kőműves volt, és a szomszéd fiút egy ló taposta meg – ez újdonságnak számított. A fiút általában egy ekevas vágta

meg. A történet azonban ugyanúgy ért véget, ahogy az összes elbeszélés: Ilja visszahozta a gyermeket a halál torkából, és fáradozásaiért cserébe a falusiak megláncolva a folyóba dobták. Egyes mesék szerint nem süllyedt el, hanem a víz elvitte egészen a tengerig. Mások szerint a test pár nap múlva több mérföldre onnan került elő egy homokpadon, tökéletesen épen, rózsailatot árasztva. Mindegyik legendát ismertem, és egyikük sem szól egy árva szót sem a tűzmadárról, vagy utal rá, hogy Dvá Sztolbá lenne a megfelelő hely, ahonnan a keresést kezdeni kell.

Hogy megleljük a tűzmadarat, minden reményünket egy régi ábrázolásba fektettük: ezen Megláncolt Szankt Ilját körbevette a szarvas, a tenger ostora és a tűzmadár. Mögötte hegyeket lehetett kivenni, valamint egy utat és egy boltívet. Az a boltív már rég beomlott, de én úgy véltem, hogy a romok Dvá Sztolbában állhatnak, nem messze azoktól a településektől, ahol Mallal felnőttünk. Legalábbis így hittem jobb napjaimon. Ma nem éreztem annyira biztosnak, hogy Ilja Morozova és Szankt Ilja ugyanaz az ember lenne. Képtelen voltam többé ránézni az *Isztoriji Szanktjá* példányaira. Penészes kupacban heverték az egyik elhagyatott sarokban, és nem annyira egy nagy végzet ömenjeinek tűntek, mint inkább divatjamúlt gyerekmeséknek.

David felemelte az óráját, letette, majd újra érte nyúlt, amivel feldöntött egy kalamárist, amit aztán ügyetlenkedve felállított.

– Mi ütött ma beléd? – kérdeztem.

– Semmi – felelte élesen.

Pislogva meredtem rá.

– Vérzik az ajkad.

Megtörölte a tenyerével, de a vér ismét előgyöngyözött. Biztos megharapta. Méghozzá jó erősen.

– David...

A bütykeivel rákoppantott az asztal lapjára, amitől majdnem felugrottam. Két ór állt mögöttem. Ijesztően és precízen, mint mindig.

– Tessék! – nyújtott át nekem David egy kis bádogdobozt. Mielőtt elvehettem volna, az egyik ór felkapta.

– Mit művelsz? – kérdeztem tőle mérgesen. Pedig tudtam. Semmit nem adhattam egy grisának vagy kaphattam tőle anélkül,

hogy ne vizsgálták volna meg tüzetesen. Természetesen csak a saját biztonságom érdekében.

A papgárdista ügyet sem vetett rám. Végighúzta az ujjait a bádogdoboz alján és tetején, kinyitotta, megszagolta a tartalmát, aztán bezárta, és egyetlen szó nélkül visszaadta nekem. Valósággal kitéptem a kezéből.

– Köszönöm – mondtam neki fanyarul. – És köszönöm neked, David.

Mostanra már ismét a jegyzetfüzete fölé görnyedt, és látszólag teljesen elmerült abban, amit olvasott. De olyan erővel markolta a tollát, hogy azt hittem, mindjárt eltöri.

ZSENYA A KATLANBAN VÁRT, a hatalmas, szinte teljesen kerek barlangüregben, ami ennivalóval látta el a Fehér-Katedrálisban élőket. Ívelt falaiba kőtűzhelyeket faragtak, így emlékeztetve Ravka ősi múltjára, bár emiatt a konyhások élvezettel panaszkodtak, hogy ezek korántsem olyan kényelmesek, mint a felszín feletti tűzhelyek és cserépkályhák. Az óriásnyársakat nagy testű vadaknak szánták, de a szakácsok csak ritkán jutottak friss húshoz. Helyette sózott disznóhúst, gyökérzöldségből főzött ragut és a halványan cseresznyére emlékeztető ízű, durva, szürkés lisztből dagasztott, furcsa kenyeret tálaltak fel.

A szakácsok mostanra többé-kevésbé megszokták Zsenyát, vagy legalábbis nem rezzentek össze és kezdtek imádkozni, amikor meglátták. A Kazán távolabbi falánál találtam rá: az egyik tűzhelynél melegedett. Ez lett a mi helyünk, a szakácsok pedig mindennap hagytak itt nekünk egy kis lábasban kását és levest. Ahogy fegyveres kíséretemmel közeledtem, Zsenya ledobta magáról a kendőjét, mire a mellettem lépkedő két gárdista megtorpant. A lány egyetlen megmaradt szemét forgatva macskaszerű sziszegést hallatott. Az őreim hátramaradtak, a bejáratnál őgyelegtek.

– Túl sok volt? – kérdezte Zsenya.

– Pont elég – feleltem, és megcsodáltam a benne lezajlott átalakulást. Ha már nevetni tud azon, ahogy ezek a tulkok viselkednek vele, az nagyon jó jel. Bár a David által a hegeire

kotyvasztott gyógyír is segített, biztosra vettem, hogy a változás leginkább Tamarnak tudható be.

Hetekkel a Fehér-Katedrálisba érkezésünk után Zsenya még mindig nem volt hajlandó elhagyni a szobáját. Csak feküdt ott, a sötétben, és nem volt hajlandó megmoccanni. A gárdisták árgus tekintete előtt beszélhettem vele, győzködhettem, megpróbálhattam megnevetetni. Semmi sem vált be. Végül Tamarnak sikerült kicsalogatnia azzal, hogy legalább tanulja meg megvédeni magát.

– Ugyan mit törödsz te azzal? – motyogta oda neki Zsenya, és feljebb húzta magán a takaróit.

– Nem törődöm vele. De ha nem tudsz harcolni, csak teher leszel.

– Nem érdekel, ha megsérülök.

– Engem igen – tiltakoztam.

– Alinának kellesz, hogy fedezd a hátát – mondta Tamar. – Ő nem fog tudni rád vigyázni.

– Soha nem is kértem.

– Hát nem lenne szép, ha csak azt kapnánk, amit kérünk? – kérdezte Tamar. Atán addig csipkedte, piszkálta, lényegében zaklatta, míg végül Zsenya ledobta magáról a takaróit, és belement egyetlen harci leckébe... a többiektől távol, külön, ahol csak a papgárdisták lehettek jelen.

– Ki fogom nyuvasztani – morogta oda nekem. Nyilvánvalóan látszott rajtam, hogy ezt kötve hiszem, mert kifújta egyik vörös hajfürtjét sebhelyes homlokából, és azt mondta: – Jól van, akkor megvárom, amíg elalszik, aztán malacorrot csinálok neki.

De azért elment az órára, majd a következőre, és amennyire én tudtam, Tamar egyszer sem ébredt fel malacorral vagy letapasztott szemhéjjal.

Zsenya továbbra is takarta az arcát, és ideje nagy részét a szobájában töltötte, de már nem bújta el, és nem tért ki az alagútban szembejövők elől. Egy régi kabátból fekete, selyem szemkötőt varrt magának, a haja pedig határozottan vörösebbnek tűnt. Ha Zsenya a hatalmát használva változtatta meg a haja színét, akkor talán hiúsága egy része is visszatért, és ez csak előrelépést jelenthetett.

– Kezdjük! – mondta.

Zsenya hátat fordított a helyiségnek, szemben a tűzzel, aztán a fejére terítette kendőjét, rojtos szélét széthajtva, mintegy paravánként, hogy elrejtse minket a fürkésző tekintetek elől. Amikor először próbálkoztunk ezzel, a gárdisták pár pillanat alatt ott termettek. De amikor meglátták, hogy a gyógyírral kenegetem Zsenya sebeit, tisztos távolságra hátráltak. Az Éjúr *nyicsevói* ejtette sebeket egyfajta istenítéletnek tekintették. Hogy miért, azt nem tudtam biztosan. Ha Zsenyának az volt a bűne, hogy az Éjúr mellé állt, akkor a többségünk szintén bűnösnek bizonyult egyszer-másszor. És mit szólnának a vállaamon látható harapásnyomokhoz? Vagy ahhoz, ahogy az árnyékokat görbíteni tudom?

Kivettem a bádogdobozt a zsebemből, és nekiálltam bekenni vele Zsenya sebeit. A zöldes anyag csípős illatától könnybe lábadt a szemem.

– Sosem gondoltam, hogy milyen kínokkal jár ilyen sokáig mozdulatlanul ülni – panaszkolta.

– Nem is ülsz mozdulatlanul. Izegsz-mozogsz.

– Mert viszket.

– Mit szólnál, ha megszúrnálak egy szeggel? Az elterelné a figyelmedet a viszketésről?

– Csak szólj, amikor végeztél, te rettenetes lány. – Gondosan szemügyre vette a kezemet. – Ma sem jártál szerencsével? – suttogta.

– Eddig nem. Csak két tűzhely van begyűjtva, és ott is alacsonyok a lángok. – Megtöröltem a kezemet egy piszkos konyharuhában. – Tessék! – közöltem. – Kész.

– Te jössz – közölte. – Igazán...

– Szörnyen nézek ki. Tudom.

– Minden viszonylagos. – Eltéveszthetetlen volt a hangjából kicsendülő szomorúság. Fenékbe tudtam volna rúgni magam.

Megérintettem az arcát. A hegek között a bőr sima volt és fehér, akár az alabástromfalak.

– Igazi seggfej vagyok.

A szája sarka felfelé görbült. Már-már mosolygott.

– Időnként az vagy – mondta. – De ezt most én hoztam fel. Most viszont hallgass, és hadd dolgozzam!

– Csak annyira, hogy az Apparátus megengedje, hogy lejárjunk ide! Nem akarom, hogy legyen egy aranyos kis szentje, akit mutogathat.

Színpadiasán felsóhajtott.

– Ez legalapvetőbb hitem áthágása, és később majd kárpótolni fogsz érte.

– Hogyan?

Oldalra billentette a fejét.

– Azt hiszem, megengeded majd, hogy vörösre fessek a hajadat.

Erre a szememet forgattam.

– De nem ebben az életben, Zsenya.

Ahogy nekilátott arcom lassú átformálásának, én babrálni kezdtem a bádogdobozt az ujjaimmal. Megpróbáltam visszatenni a tetejét, de egy része elvált a gyógyír alól. Felemeltem a körömöm hegyével – egy vékony, viaszkos papírhenger volt. Zsenya is akkor látta meg, amikor én.

A hátára írva egyetlen szó látszott David szinte olvashatatlan macskakaparásával: *ma*.

Zsenya kikapta az ujjaim közül.

– Ó, a szentekre! Alina...

Ekkor kintről súlyos csizmák dobogását és csattogását hallottuk. Egy edény hangos *kondulással* ért földet, és az egyik szakácsnő felsikoltott, amikor a helyiségbe berontottak a papgárdisták, lövésre készen tartott puskákkal, és a szemükben mintha szent tűz lobogott volna.

Az Apparátus mögülük rontott elő suhogó barna csuhájában.

– Kiűriteni a termet! – bömbölte.

Zsenyával együtt ugrottam talpra, amikor a papgárdisták durván kilökdösték az értetlenségükben tiltakozó és rémülten kiabáló szakácsokat.

– Ez meg mi? – követeltem választ.

– Alina Sztarkov – mondta az Apparátus veszélyben vagy.

A szívem vadul kalapált, de megőriztem a nyugalمامat.

– Mitől vagyok veszélyben? – kérdeztem, és a tűzhelyen rotyogó fazekakra pillantottam. – Az ebédtlől?

– Az összeesküvőktől – jelentette ki a pap, és Zsenyára mutatott. – Akik a barátaidnak mondják magukat, a vesztedre törnek.

Az Apparátus szakállas csatlósai közül még több menetelt be a mögötte nyíló ajtón. Amikor szétváltak, megláttam köztük a kiguvadt szemű, rémült tekintetű Davidét.

Zsenya levegő után kapott, és a kezemet a karjára tettem, nehogy odarohanjon. Nágya és Zója jöttek utána, mindkettejük keze megkötözve, hogy ne tudjanak idézni. Nágya szája sarkából vérpatak csordogált, a bőre fehérre sápadt a szeplői alatt. Velük jött Mal is, az arca csúnyán vérzett. Úgy fogta az oldalát, mintha törött bordáját dajkálná, válla meggörnyedt a fájdalomtól. De ennél is szörnyűbb volt a mellette álló két ór – Tolja és Tamar. Tamarnál ott láttam a szekercéit. Sőt, mindketten ugyanúgy állig fel voltak fegyverkezve, akár a papgárdisták. Nem néztek a szemembe.

– Bezárni az ajtót! – parancsolta az Apparátus. – Ezt a szomorú ügyet egymás között fogjuk megbeszélni.

AKATLAN HATALMAS, kétszárnyú ajtaja becsapódott, és hallottam, ahogy kattant a zár. Igyekeztem nem törődni a gyomromat összerántó hányingerrel, és próbáltam kitalálni, hogy mit látok. Nágya és Zója – két szélhívó –, Mal és David, meg egy ártalmatlan fabrikátor. *Ma*, ez állt a cetlin. De mit jelenthetett?

– Újra megkérdeszlek, te pap. Mi ez? Miért fogattad le a barátaimat? Miért *véreznek*?

– Ok nem a barátaid. Cselszövést fedeztünk fel: a Fehér-Katedrálist egyenesen a fejünkre akarták omlasztani.

– Miről beszélsz?

– Ma te is láthattad, hogy milyen arcátlan a fiú...

– Hát ez a gond? Hogy nem remeg kellőképpen a jelenlétben? – Itt az árulás a gond! – A csuhájából kis vászonerszényt húzott elő, és kinyújtotta, ott fityegett az ujjai végén. Összeráncoltam a homlokomat. Ilyen erszényeket láttam a fabrikátor műhelyekben. Nem másra használták őket, mint...

– Ez puskaapor – közölte az Apparátus. – Ez a mocskos fabrikátor csinálta, az állítólagos barátaid gyűjtötte anyagokból.

– Szóval, David puskaport készített. Száz oka is lehetett rá.

– A Fehér-Katedrálisban tilos a fegyverviselés.

Szemöldökömet felhúzva néztem az éppen Malra és a grisáimra szegeződő puskákra.

– És azok micsodák? Merőkanalak? Ha vádaskodni akarsz...

– Kihallgatták a terveiket. Lépj előre, Tamar Kir-Bataar! Mondd el az igazságot, amit kiderítettél!

Tamar mélyen meghajolt.

– A grisák és a nyomkeresők azt tervezték, hogy elkábítanak, és a felszínre visznek.

– Én vissza is *akarok* térni a felszínre.

– A puskaporral érték volna el, hogy senki ne követhessen – folytatta Tamar –, az Apparátusra és nyájadra robbantva az üregeket.

– Több száz ártatlan emberre? Mal sosem tenne ilyet. Egyikük sem. – Még az a nyomorult Zója sem. – Ennek semmi értelme. És ugyan, hogyan kábítottak volna el?

Tamar Zsenya és a mellettünk látható tea felé intett a fejével.

– Én is ittam a teából – fortyant fel Zsenya. – Nincs meghintve semmivel.

– Ő egy ismert méregkeverő és hazudozó – felelte Tamar fagyosan. – Már korábban is elárult az Éjúrnak.

Zsenya keze ökölbe szorult a kendőjén. Mindketten tudtuk, hogy van igazság ebben a vádban. A gyanakvás kellemetlen szúrását éreztem magamon.

– Megbízol benne – mondta Tamar. Volt valami különös a hangjában. Nem úgy beszélt, mintha vádolna, hanem mint aki parancsot ad.

– Csak arra vártak, hogy elég puskaport halmozhassanak fel – vádaskodott az Apparátus. – Le akartak csapni, hogy a földfelszínre hurcoljanak, és ott átadjanak az Éjúrnak.

Megráztam a fejemet.

– Tényleg azt hiszed, elhiszem, hogy Mal átadna engem az Éjúrnak?

– Rászedték – szólalt meg Tolja halkán. – Olyan kétségbeesetten ki akart téged szabadítani, hogy az ő bábja lett.

Malra pillantottam. Nem tudtam olvasni az arcából. A kétely első szilánkja most először karcolt meg. Sosem bíztam meg Zójában, és mennyire ismertem igazán Nágyát? Zsenya pedig – Zsenya rengeteget szenvedett az Éjúrtól, de a kötelékei mélyen

gyökereztek. Hideg veríték ütközött ki a nyakamon, és éreztem, ahogy a páni félelem ráncigálni kezd, megbolygatja a gondolataimat.

– Cselszövés a cselszövésben – sziszegte az Apparátus. – Lágyszíved van, és az most az árulód lett.

– Nem – feleltem. – Ennek semmi értelme.

– Ezek mind kémek és csalók!

A halántékomra nyomtam az ujjaimat.

– Hol van a többi grisám?

– Addig fogságban, amíg rendesen ki lehet hallgatni őket.

– Mondd, hogy sértetlenek!

– Látjátok, hogy mennyire aggódik azokért, akik ártnának neki? – kérdezte az Apparátus a papgárdistákat. *Ő ezt élvezi*, döbbsentem rá. *Erre várt.* – Ez mutatja, hogy milyen kedves, milyen nagylelkű.

– A tekintetünk találkozott. – *Van* pár sérülés, de az árulók a legjobb ápolást fogják kapni. Csak egy szavadba kerül.

A figyelmeztetés egyértelmű volt, és ekkor végül megértettem. Akár tényleg szervezkedtek a grisák, akár a pap találta ki ezt az egész összeesküvést, eljött a pillanat, amiben reménykedett, eljött az esély, hogy teljessé tegye az elszigeteltségemet. Nem látogathatom meg többet a Katlanban Zsenyát, nem lesz több lopott beszélgetés Daviddal. A pap kihasználta ezt az esélyt, hogy elválasszon mindenkitől, akinek a hűsége erősebben kötődött hozzám, mint az ő ügyéhez. És én túl gyenge voltam, hogy megállítsam.

De vajon Tamar az igazat mondta? A szövetségeseim tényleg ellenségek voltak? Nágya lehajtotta a fejét. Zója felszegte az állát, kék szeme kihívóan csillogott. Könnyen elhittem, hogy egyikük vagy mindkettő ellenem fordulhat, hogy felkereshetik az Éjurat és felajánlhatnak engem ajándéknak, a kegyelem reményében. David pedig segített rám tenni a nyakéket.

Vajon Malt trükkel vették rá, hogy segítsen az elárulásomban? Nem tűnt sem ijedtnak, sem aggódónak – úgy festett, mint Kerazimban, amikor éppen olyasmire készült, amivel mindkettőnköt bajba sodort. Az arca kék-zöldre volt verve, de feltűnt, hogy egyenesebb a tartása. És aztán felfelé pillantott, mintha csak az égre emelné tekintetét, mintha imádkozna. De én

jobban ismertem ennél. Mal sosem volt az a vallásos fajta. A főkürtő felé nézett.

Csel a cselben. David idegessége. Tamar szavai: *Megbízol benne.*

– Engedd el őket! – parancsoltam.

Az Apparátus megrázta a fejét, arca maga volt a testet öltött szomorúság.

– A mi szentünket meggyengítik azok, akik azt mondják, szeretik őt. Nézzétek meg, milyen törékeny, milyen beteges! Az úgynevezett barátai befolyása megrontó. – Néhány papgárdista bölintott, és a szemükben különös, fanatikus fényt láttam. – Ő egy szent, de ugyanakkor egy fiatal lány is, akit az érzelmei vezetnek. Nem érti az itt munkáló erőket.

– Azt nagyon is értem, hogy utat tévesztettél.

Az Apparátus rám villantotta önelégült, szánakozó mosolyát.

– Beteg vagy, Szankta Alina. Nem vagy a megfelelő lelkiállapotban. Nem tudod megkülönböztetni az ellenséget a baráttól.

Ez ezzel jár – gondoltam komoran. Vettem egy nagy levegőt. Eljött a pillanat, hogy döntsék. Hinnem kellett valakiben, és az nem az Apparátus volt, aki elárulta a cárt, majd elárulta az Éjurat is, és akiről tudtam, hogy szívesen elrendezné a mártírhálálomat, ha az szolgálná a céljait.

– Elengeded őket–ismételtem. – Nem figyelmeztetlek még egyszer.

Erre gúnyos mosoly suhant át az ajkán. A szánalmon túl láttam az önteltséget is. Tökéletesen tisztában volt azzal, hogy mennyire gyenge vagyok. Abban kellett reménykednem, hogy a többiek tudják, mit csinálnak.

– A termeidbe kísérnek, hogy a napot magányosan tölthesd – közölte. – Gondolkodni fogsz a törtéteken, és akkor visszatér a józan eszed. Ma este együtt fogunk imádkozni. Útmutatásért.

Miért gyanakodtam arra, hogy az „útmutatás” a tűzmadár hollétére vonatkozik, és feltehetően minden értesülésre, amit csak tudtam Nyikolaj Lancovról?

– És ha nemet mondok? – kérdeztem, végigmérve a papgárdistákat. – Akkor a katonáid fegyvert ragadnak a szentjük ellen?

– Te sértetlen maradsz, és megvédünk, Szankta Alina – felelte az Apparátus. – Ám ugyanezt az udvariasságot nem terjeszthetem ki azokra, akiket te a barátaidnak nevezel.

Újabb fenyegetés. A gárdisták arcát néztem, lázasan csillogó szemüket. Meggyilkolnák Malt, megölnék Zsenyát, engem a termeimbe zárnának, és közben igazságosnak tartanák a tetteiket.

Hátráltam egy fél lépést.

Tudtam, hogy az Apparátus ezt a gyengeség jelének fogja tartani.

– Tudod, hogy miért jöttem ide, te pap?

Csak legyintett erre elutasítóan, tisztán látszott, mennyire türelmetlen.

– Mert az otthonodra emlékeztet.

A tekintetem egy pillanatra összevillant Maléval.

– Mostanra már tudhatnád – mondtam –, hogy egy árvának nincs otthona.

Megmozgattam az ujjaimat a ruhaujjamban. Árnyak szaladtak fel a Katlan falain. Nem volt valami nagy figyelemelterelés, de megtette a magáét. A papgárdisták megriadtak, vadul lengették ide-oda a puskáikat, miközben grisa foglyaik döbbsen hőköltek hátra. Mal nem habozott.

– Most! – kiáltotta. Előrelendült, és kitepte a puska poros erszényt az Apparátus kezéből.

Tolja meglendítette mindkét öklét. Két papgárdista összerogyott, a mellkasát markolászva. Nágya és Zója felemelték kezüket, Tamar pedig megperdült, és szekercéivel átvágta köteleiket. Mindkét szélhívó még magasabbra emelte a karját, mire szél tört be a helyiségbe, felkavarva a fűrészpót a padlón.

– Lefogni őket! – rikkantotta az Apparátus. Az örök mozgásba lendültek.

Mal a levegőbe hajította a lőporos erszényt. Nágya és Zója feljebb taszította, fel a főkürtőbe.

A fiú nekirohant az egyik gárdistának. A törött bordákat nyilvánvalóan csak színlelte, mivel egy kicsit sem habozott. Előbb az öklével sújtott, aztán jött a könyökütés. A papgárdista a földre zuhant. Mal felkapta a pisztolyát, és magasra célzott, fel a kürtőbe, a sötétségbe.

Ez volt a terv? Senki nem lehetett képes ilyen lövésre.

Egy másik gárdista vetette magát Malra. Aki kiperdült a fogásából, és tüzelt.

Egy pillanatra csend támadt, feszült csend, aztán magasan felettünk egy tompa *bummot* hallottam.

Hangos morajlás áradt felém. A fenti kürtőből korom- és törmelékfelhő gomolygott lefelé.

– Nágya! – kiáltotta Zója, akit elkapott egy gárdista. Nágya egy ívet írt le a karjával, mire a felhő tekergőzve szívódott bele egy örvénylő oszlopba. Pörögve hullott a padlóra, föld és kavicsok ártalmatlan záporában.

Én mindezt homályosan fogtam csak fel – a harcot, az Apparátus dühödt kiáltásait, a távolabbi falnál begyulladt olajat.

Zsenyával egyetlen okból jártunk a konyhákba: a tűzhelyek miatt. Nem a meleg és nem is a kényelem miatt, hanem azért, mert ezek az ősi tűzhelyek mind a főkürtőbe vezettek. És a kürtő volt az egyetlen hely a Katedrálisban, ami egyenesen a felszínre vezetett. Egyenesen a napsütésbe.

– Intézzétek el őket! – ordított oda az Apparátus a papgárdistáinak. – Megpróbálnak végezni a szentünkkel! Megpróbálnak végezni mindnyájunkkal!

Mindennap idejártam, abban a reményben, hogy a szakácsok hátha több tüzet is gyűjtanak, így a kürtő mindig nyitva lesz. Idézni próbáltam: a papgárdisták elől eltakart Zsenya vastag kendője és az iránta érzett babonás félelem. Próbálkoztam, de hiába. Most viszont Mal szélesebbre robbantotta a főkürtőt. Csak imádkozhattam és fohászkodhattam, hogy a fény válaszoljon.

Éreztem, mérföldekkel felettem – tétován, mint egy suttogást. Hatalmába kerített a páni félelem. Túl nagy a távolság. Ostobaság volt reménykedni.

Aztán mintha valami feltámadt volna bennem, és kinyújtózott, mint egy túl sokáig pihenő élőlény. Aminek az izmai elpuhultak attól, hogy nem használta őket, de azért még megvoltak, és vártak. Szólítottam, és a fény válaszolt a nyakamon pihenő agancs, a csuklómat borító pikkelyek erejével. Rohanva öntött el, diadalmasan, lelkesedve.

Rávigyorogtam az Apparátusra, hagytam, hogy előntsön az örömujjongás.

– Aki ilyen megszállottja a szent tűznek, jobban teszi, ha több figyelmet szentel a füstnek.

A fény belém csapódott, és olyan vakító zuhataggal robbant szét a teremben, hogy megvilágította az Apparátus arcára kiülő, már-már komikus megrökönyödést. A papgárdisták a levegőbe lökték karjukat, és szorosan behunyták a szemüket a vakító fény miatt.

A fénnel együtt megérkezett a megkönnyebbülés is: hónapok óta először éreztem magam jól és teljesnek. Egy részem tényleg aggódott amiatt, hogy talán sosem gyógyulok meg teljesen, mivel az Éjúrral vívott harcban a *merzosztyot* használtam, mivel árnykatonákat teremtettem, mivel a világszív megteremtésekor áthágtam a szabályokat, és emiatt valahogy elvesztettem ezt az ajándékot. Most viszont úgy éreztem, mintha a testem életre kelne, a sejtjeim újjáélednének. Erő ömlött a vérembe, visszaverődve a csontjaimba.

Az Apparátus gyorsan visszanyerte a lélekjelenlétét.

– Mentsétek meg a szentet! – kiabálta. – Mentsétek meg az árulóktól!

Pár gárdista értetlenül nézett, mások ijedten, de ketten előrelendültek, hogy teljesítsék a pap kérését, és felemelt szablyáikkal Nágýára és Zójára rontottak.

Hatalmamból egy csillogó kaszát formáltam, és kezemben éreztem a Vágás adta erőt.

Aztán Mal elém ugrott, nekem pedig alig maradt időm hátraszökkenni. A régóta nem használt erő visszarúgott, zakatolni kezdett a szívem. Mal egy kardot fogott a kezében, és a pengéje megvillant, ahogy levágta vele előbb az egyik, majd a másik őrt. Azok úgy dőltek el, akár két fa.

Két újabb közeledett, de Tolja és Tamar már ott volt, hogy megállítsák őket. David Zsenyához szökkent. Nágýa és Zója újabb őrt röpitett a levegőbe. A szemem sarkából láttam, hogy a papgárdisták felemelik puskáikat, hogy tüzet nyissanak.

Elöntött a harag, és küzdenem kellett, hogy megzabolázzam. *Nem lesz több*, határoztam el magamban. *Nem lesz több halál ma*. A Vágással tüzes ívet írtam le. Az átzúdult a hosszú asztalon, és a papgárdisták előtt vajt bele a földbe, sötét, ásító árkot nyitva a konyhapadlón. Nem lehetett megmondani, milyen mélyre nyúlt.

Az Apparátus arcára volt írva a rettegés – a rettegés és még valami, ami ámulat is lehetett. A gárdisták térdre hulltak, és egy pillanattal később a pap is követte a példájukat. Egyesek sírtak, imádságokat kántáltak. A konyhaajtó túloldalát öklök püfölték, és azt jajongták: „Szankta! Szankta!”

Örültem, hogy az én nevemet kiáltozzák, és nem az Apparátusét. Leengedtem mindkét kezemet, hagytam, hogy meggyengüljön a fény. Nem akartam elengedni. Az elesett gárdisták tetemeire néztem. Az egyiküknek fűrészpóros lett a szakála. Majdnem én lettem az, aki kioltotta az életét.

Egy kevés fényt gyűjtöttem, és fenntartottam magam körül egy meleg színű glóriát. Óvatosnak kellett lennem. Az erő táplált ugyan, de túl régóta nélkülöztem. Legyengült testem csak nehezen tartotta fent, és nem tudtam biztosan, mik a határait. Viszont már hónapok óta sínylődtem az Apparátus rabságában, és nem lesz még egy ilyen lehetőségem.

Emberek heverték holtan vagy vérezve, és a Katlan ajtaja előtt tömeg verődött össze. Nyikolaj hangja szólalt meg a fejemben: *Az emberek szeretik a látványosságokat.* És az előadás még nem ért véget.

Elindultam, gondosan kikerülve a saját magam nyitotta árkot, és megálltam az egyik térdeplő ór előtt.

Fiatalabb volt a többiekénél – a szakála még csak most sarjadt; tekintetét a földre szegezte, miközben imát mormolt. Nemcsak a saját nevemet hallottam, hanem igazi szentekéit is, amiket úgy fűzött egybe, mintha egyetlen szó lenne. A kezemmel megérintettem a vállát, mire ő behunyta a szemét, az arcán könnyek csorogtak.

– Bocsáss meg! – mondta. – Bocsáss meg!

– Nézz rám! – parancsoltam neki szelíd hangon.

Nagy nehezen felemelte a fejét. Kezembe fogtam az állát, gyengéden, akár egy anya, noha kicsit idősebb lehetett nálam.

– Hogy hívnak?

– Vlagyimnak... Vlagyim Ozwalnak.

– Helyes dolog kételkedni a szentekben, Vlagyim. És az emberekben.

Remegve bólintott, miközben újabb könnycsepp gördült le az arcán.

– A katonáim az én jeleket viselik – mondtam, utalva a Szoldát Szolt díszítő tetoválásokra. – Mostanáig elkülönültetek tőlük, könyveitekbe és imáitokba temetkeztetek, ahelyett, hogy meghallgattátok volna a népet. Felveszed most már az én jeleket?

– Igen – felelte lelkesen a fiú.

– Hűséget esküszöl nekem és csak nekem?

– Örömmel! – kiáltotta. – Szol Koroljeva! – Napkirálynő.

Felfordult a gyomrom. Egy részem utálta, amire készültem. *Nem vehetném rá őt arra, hogy inkább aláírjon valamit? Hogy véresküti tegyen? Hogy igazán elkötelezze magát mellettem? Am ennél erősebbnek kellett lennem.* Ez a fiú és a társai fegyvert ragadtak ellenem. Nem engedhettem meg, hogy ez újra megtörténjen, és ehhez a szentek meg a szenvedés nyelve vezetett: a nyelv, amiből értettek.

– Nyisd szét az ingedet! – parancsoltam. Most nem a szerető anya voltam, hanem egy másfajta szent, a szent tüzet hordozó harcos.

Az ujjai ügyetlenkedtek a gombjaival, de nem habozott. Széthúzta a szövetet, felfedve meztelen mellkasát. Fáradt voltam, gyenge. Összpontosítanom kellett. Demonstrálni akartam valamit, nem megölni a fiút.

Éreztem a kezemben a fényt. A tenyeremet rányomtam a szíve feletti sima bőrre, és engedtem, hogy lüktetni kezdjen az erő. Vlasyim összerezzen, amikor elérte, megperzselte a testét, de nem kiáltott fel. A szeme kiguvadt, de nem pislogott, arckifejezése elragadtatásról árulkodott. Amikor elhúztam a kezemet, ott maradt a tenyerem lenyomata a mellkasán, mint valami haragosvörösén lüktető billog.

Nem is rossz – gondoltam komoran –, ahhoz képest, hogy most először csonkítok meg egy embert.

Elengedtem az erőt, örülve, hogy vége.

– Kész is.

Vlasyim lenézett a mellkasára, arcára üdvözült mosoly ült ki. *Gödröcskék vannak az arcán, ért villámcsapásszerűen a felismerés. Gödröcskék és egy borzalmas heg, amit élete végig viselni fog.*

– Köszönöm, Szol Koroljeva.

– Állj fel! – parancsoltam.

Engedelmeskedett, és ragyogó arccal nézett le rám; a szeméből még mindig csorogtak a könnyek.

Az Apparátus olyan mozdulatot tett, mintha szintén fel akarna állni.

– Maradj, ahol vagy! – csattantam fel, ahogy haragom visszatért. Miatta kellett megbillogoznom ezt az ifjút. Miatta hevert holtan két ember, akiknek a vére tócsába gyűlt a meghámozott hagymák és répák héján.

Lenéztem rá. Nagy volt a kísértés, hogy kioltsam az életét, hogy örökre megszabaduljak tőle. De nagy ostobaság lenne. Sikerült pár katonát lenyűgöznöm, de ha meggyilkolnám az Apparátust, ki tudja, milyen káoszt szabadítanék el? *Viszont ezt akarod*, mondta egy hang a fejemben. A föld alatt töltött hónapokért, a félelemért és a megfélemlítésért, minden egyes, a föld alatt feláldozott napért, amikor pedig a tűzmadárra vadászhattam volna, hogy mielőbb bosszút álljak az Éjúron.

Nyilván látta a szememen, hogy mire készülök.

– Szankta Alina, én csak biztonságban szerettelek volna tudni, hogy ismét ép és egészséges legyél – mondta remegve.

– Akkor vedd úgy, hogy az imáid meghallgatásra találtak. – Ida volt hazugság, amit mondtam, ez annak minősült. Önmagámról a legkevésbé sem mondtam volna, hogy *ép* vagy *egészséges* vagyok. – Te, pap! – folytattam. – Menedéket fogsz nyújtani az azt keresőknek, és nem csak a napszent híveinek.

Megrázta a fejét.

– A Fehér-Katedrális biztonsága...

– Ha nem itt, akkor máshol. A te dolgod, hogy megoldd!

Nagy levegőt vett.

– Természetesen, így lesz.

– És nem lesz több gyerekkatona.

– Ha a hívek harcolni akarnak...

– Előttem térdelsz – közöltem. – Most nem alkudozunk.

Az ajka elvékonyodott, de egy pillanattal később elfogadóan biccentett.

Körülnéztem.

– Ti itt mind tanúi vagytok ezeknek a rendelkezéseknek. – Majd az egyik gárdistához fordultam. – Ide a fegyvereddel!

Pillanatnyi habozás nélkül nyújtotta át nekem. Némi elégedettséggel láttam, hogy az Apparátus szeme kiguvad a rémülettől, de a fegyvert csak átnyújtottam Zsenyának, majd kértem egy szabályt Davidnek, noha tudtam, hogy sok hasznát nem veszi. Zója és Nágya készen álltak, hogy idézzenek, Mal és az ikrek pedig már fel voltak fegyverkezve.

– Fel! – mondtam az Apparátusnak. – Legyen köztünk béke! Hiszen ma mind csodákat láttunk.

Felálltam, és ahogy átöleltem, a fülébe súgtam.

– Áldásodat fogod adni a küldetésünkre, és követni fogod a neked kiszabott parancsaimat. Különben kettéhasítalak és a két feledet a Zónába hajítom. Megértetted?

Nyelt egyet és bólintott.

Időre lett volna szükségem, hogy gondolkodni tudjak, de az nem maradt. Ki kellett nyitnunk az ajtót, hogy megmagyarázzuk az embereknek az elesett gárdistákat és a robbanást.

– Gondoskodjatok a halottaitokról! – szoltam oda az egyik papgárdistának. – Magunkkal visszük őket. Van... van családjuk?

– Mi vagyunk a családjuk – felelte Vlagyim.

A többiekhez fordultam.

– Szedjétek össze a híveket szerte a Fehér-Katedrálisban, és hozzátok őket a nagybarlangba! Egy óra múlva beszédet intézek hozzájuk.

Vlagyim, miután elhagyjuk a Katlant, szabadítsd ki a többi grisát, és kísérd őket a szállásomra!

Megérintette a billogot a mellkasán, egyfajta tisztelgésképpen.

– Szankta Alina.

Mal kék-zöld foltos képére néztem.

– Zsenya, hozd őt rendbe! Nágya...

– Már intézem – szólalt meg Tamar, aki már a vért törölgette Nágya ajkáról egy törülközővel, amit egy meleg vízzel teli fazékba mártott. – Sajnálom – hallottam még fél füllel.

Nágya elmosolyodott.

– Hitelesnek kellett tűnnie. Amúgy meg, majd visszakapod.

– Majd meglátjuk – felelte Tamar.

A többi grisára néztem, ahogy elnyűtt *keftáikban* álltak. Nem nyújtottunk valami lenyűgöző látványt.

– Tolja, Tamar, Mal, ti velem jöttök az Apparátussal együtt.

Lehalkítottam a hangomat.

– Igyekeztek magabiztosnak és... fenségesnek tűnni.

– Van egy kérdésem... – kezdte Zója.

– Nekem vagy száz, de várniuk kell. – Nem akartam, hogy a kinti tömegből csőcselék legyen. – Az Apparátusra néztem. Ott lapult bennem a sötét készlet, hogy megalázzam, hogy előttem kússzon- másszon a föld alatti fogva tartás hosszú heteiért. Rút és ostoba gondolatok voltak ezek. Kicsinyes elégtétellel ugyan eltölthettek volna, de milyen áron? Nagy levegőt vettem, úgy folytattam: – Azt akarom, hogy mindenki más vegyüljön el a papgárdistákkal. Így mutassuk ki, hogy szövetségesek vagyunk.

Felsorakoztunk az ajtó előtt. Az Apparátus és én álltunk elől, mögöttünk sorakoztak fel a papgárdisták és a grisák: az elesettek tetemeit fivéreik emelték a magasba.

– Vlagyim – mondtam –, nyisd ki az ajtót!

Ahogy Vlagyim elhúzta a reteszeket, Mal odaállt mellém.

– Honnan tudad, hogy képes leszek majd idézni? – súgtam oda neki alig hallhatóan.

Rám nézett, és halvány vigyor terült szét az ajkán.

– Hitttem benned.

AZ AJTÓ KÉT SZÁRNYA KITÁRULT. Előrelendítettem mindkét kezemet, és fénycsóva világította meg a folyosót. Az alagútban állók erre felkiáltottak. Akik eddig nem térdeltek, most térdre hulltak, és kórusban törtek fel körülöttünk a fohászok.

– Beszélj! – motyogtam az Apparátusnak, miközben az imádkozókat ragyogó napfénybe vontam. – És legyen hatásos!

– Ma nagy próbatételt kellett kiállnunk – jelentette ki sietve. – És a szentünk erősebben került ki belőle, mint korábban bármikor. Eljött a sötétség eme szent helyre...

– Én láttam! – kiáltotta az egyik papgárdista. – Árnyak másztak a falakon.

– Ha már szóba került... – dörmögte oda Mal.

– Majd később!

– De aztán elenyésztek – folytatta az Apparátus –, ahogy mindig is el fognak. A hit űzte el őket!

Előreléptem.

– És az én erőm.

Újra fény öntötte el a folyosót, vakító zuhatagként. Az emberek többsége még sosem látta, hogy mire vagyok képes a

hatalmammal. Volt, aki zokogott, és a nevemet is hallottam, de elnyomták a „Szankta! Szankta!” kiáltások.

Miközben az Apparátus és a papgárdisták élén lépkedtem, vadul törtem a fejemet, a választási lehetőségeket mérlegelve. Vlagyim előttünk ment, gondoskodva róla, hogy a parancsaimat teljesítsék.

Végre esélyünk nyílt elhagyni ezt a helyet. De mivel jár majd, ha kijutunk a Fehér-Katedrálisból? Itt marad a seregem, ráadásul az Apparátus gondjaira bízva. Csakhogy nem sok egyéb lehetőség állt előttünk. Fel kellett jutnom a felszínre. Szükségem volt a tűzmadárra.

Mal elküldte Tamart, hogy szedje össze a többi Szoldát Szolt, és keressen még több működő tűzfegyvert. A papgárdisták feletti uralmam finoman szólva is ingatag volt. Szerettük volna, ha baj esetén vannak fegyvereink, és reméltem, hogy számíthatok napkatonáim hűségére.

Személyesen kísértem az Apparátust a szállására, Mal és Tolja társaságában.

Az ajtajához érve azt mondtam:

– Egy óra múlva együtt vezetjük az istentiszteletet. Ma este elmegyek a grisáimmal, és te megáldod az utunkat.

– Szol Koroljeva – suttogta az Apparátus. – Óva intelek attól, hogy ilyen hamar visszatérj a felszínre. Az Éjúr pozíciója erős. A Lancov fiúnak kevés a szövetségese...

– Én a szövetségese vagyok.

– Sorsodra hagyott a Kis Palotában.

– De *életben maradt*, pap. Ezt jobb lenne, ha az eszedbe vésnéd. – Nyikolaj úgy tervezte, hogy családját és Baghrát biztonságba helyezi, azután visszatér harcolni. Csak remélhettem, hogy sikerrel járt, és hogy igazak a híresztelések, miszerint ő dúlja az északi határt.

– Hadd gyengítsék meg egymást, és aztán nézzük meg, merről fúj a szél...

– Ennél többel tartozom Nyikolaj Lancovnak.

– A hűség hajt? Vagy a kapzsiság? – erősködött tovább az Apparátus. – Az erősítők számolatlan év óta várják, hogy összekerüljenek, te pedig nem tudsz várni még pár hónapot?

A fogaimat csikorgattam, amikor erre gondoltam. Nem tudtam biztosan, mi hajt engem, hogy a bosszúvágy, vagy valami nemesebb dolog, hogy a tűzmadár utáni mohóság, vagy a Nyikolajhoz fűződő barátságom. De nem sokat számított.

– Ez az én háborúm is – mondtam. – Nem fogok bebújni egy kő alá, mint egy gyík.

– Könyörgöm, hallgass rám! Nem tettem semmi mást, csak hűen szolgáltalak.

– Ahogy a cárt is? Ahogy az Ej urat?

– Én a nép hangja vagyok. Nem ők választották a Lancov cárokat, ahogy az Éjurat sem. Téged választottak szentjüknek, és a cárnőjüként is szeretni fognak.

Már attól elfáradtam, amit ezek a szavak jelentettek.

A vállam felett odanéztem, ahol Mal és Tolja várakozott tiszteletteljes távolságban.

– És te hiszel ebben? – kérdeztem a paptól. A kérdés azóta nem hagyott nyugodni, amióta először értesültem arról, hogy ezt a kultuszt építgeti. – Tényleg szentnek tartasz?

– Az nem fontos, hogy én mit hiszek – felelte. – Ez az, amit sosem értettél meg. Tudsz róla, hogy oltárokat kezdenek neked emelni Fjerdában? *Fjerdában*, ahol a grisákat máglyán égetik el. A félelmet és a tiszteletet vékony vonal választja el egymástól, Alina Sztarkov. Én képes vagyok mozgatni ezt a vonalat. Ez a jutalom, amit neked kínálok.

– De én nem akarom.

– Viszont meg fogod kapni. Az emberek azért harcolnak Ravkáért, mert ez a cár parancsa, mert a zsoldjuk miatt nem éheznek a családjuk, mert nincs más választásuk. Érted azért harcolnak, mert nekik te vagy a megváltás. Éhezni fognak érted, érted odadobják az életüket és a gyerekeik életét. Félelem nélkül háborúznak majd és örömmel halnak meg. A hitnél nincs nagyobb erő, és nem lesz nagyobb sereg annál, amit a hit hajt.

– A hit nem védte meg a katonáidat a *nyicsevóktól*. És semennyi fanatizmus sem fogja.

– Te csak a háborút látod, míg én az eljövendő békét. A hit nem ismer határokat, sem népeket. Az irántad érzett szeretet már gyökeret vert Fjerdában. Utánuk jönnek majd a shuk, aztán a kerchiek. A népünk előrejut majd, terjeszteni fogja az ígét, és

nemcsak Ravkában, hanem szerte a világon. Ez vezet el a békéhez, Szankta Alina. Általad.

– Túl magas az ár.

– A háború az az ár, amit a változásért fizetünk.

– És ezt a köznép fizeti meg, az olyan földművesek, mint amilyen én is vagyok. Sosem azok, mint akik közé te is tartozol.

– Mi...

Egy kézmozdulattal belefojtottam a szót. Eszembe jutott, hogy az Éjúr egy egész várost tarolt le, hogy Nyikolaj fivére, Vaszilij elrendelte, hogy szállítsák le a besorozandók életkorát. Az Apparátus azt állította, hogy a népért szól, de nem különbözött a többiektől.

– Vigyázz rájuk, te pap! – erre a nyájra, a seregre. Kapjanak rendesen enni! A gyerekek arcára ne kerüljön jel, a kezükbe pedig fegyver! A többit pedig bízd rám!

– Szankta Alina...

Kinyitottam a lakrészébe vezető ajtót.

– Hamarosan együtt imádkozunk majd – mondtam. – De azt hiszem, hasznodra válik, ha te hamarabb elkezded.

MALLAL HÁTRAHAGYTUK. az Apparátust a szállásán, őrzését Toljára bíztuk, azzal a szigorú parancssal, hogy az ajtaja maradjon zárva, és senki ne zavarja a papot imádság közben.

Gyanítottam, hogy az Apparátus hamarosan ismét visszaszerzi az uralmat a papgárdisták felett, Vlagyimot is beleértve. De nekünk csak pár óra előny kellett. Hálás lehetett, amiért nem zsuppoltam be a levéltár egyik dohos szegletébe.

Amikor végre visszaértem a szobámba, a keskeny, fehér helyiség zsúfolásig megtelt a grisákkal, az ajtóban pedig Vlagyim várakozott. A szállásom a Fehér-Katedrális legnagyobb üregei közé tartozott, de még így is kihívást jelentett, hogy beférjen tizenkét ember. Senki sem tűnt túlzottan megviseltnek. Nágya ajka feldagadt, Makszim pedig éppen a Stigg szeme feletti vágást látta el. Most először gyűlhattünk össze a föld alatt, és volt valami megnyugtató abban, hogy a grisákat egy helyen láthattam, szegényes bútoraim közt üldögélve.

Mal láthatóan nem értett egyet ezzel.

– Akár egy rezesbanda is lehetnénk – zsörtölődött az orra alatt.

– Mi az ördög folyik itt? – kérdezte Szergej, miután elküldtem Vlagyimot. – Az egyik percben még a gyengélkedőn voltam Makszimmal, a következőben meg bedugtak egy zárkába. – Fel-alá járkált. A nyirkosság kiütkezött a bőrén, és sötét karikák húzódtak a szeme alatt.

– Nyugalom! – intette Tamar. – Már nem vagy rácsok mögött.

– Akár lehetnék is. Mind csapdában vagyunk idelent. És az a fattyú csak az esélyre vár, hogy megszabaduljon tőlünk.

– Ha ki akartok jutni a barlangokból, most itt van a lehetőség – mondtam. – Elmegyünk. Még az este.

– Hogyan? – kérdezte Stigg.

Mintegy válaszként, egy röpke, ragyogó pillanat erejéig felvillantottam a napfényt a tenyeremben – bizonyítékként, hogy az erőm ismét fellobbant bennem, még úgy is, hogy ez a kis mutatvány több erő kifejtést kívánt a kelletténél.

A szobában füttyszó és éljenzés harsant.

– Igen, igen – bólogatott Zója. – Aapidéző tud idézni. Mindez alig pár elhalálozásba és egy kisebb robbanásba került.

– Felrobbantottatok valamit? – kérdezte Harshaw panaszosan. – Nélkülem?

A falhoz préselődött Stigg mellett. A két pokolhívó nem is lehetett volna különbözőbb. Stigg alacsony volt, zömök, szinte fehérösszőke hajjal. Egy masszív, vaskos imagyertya jutott róla az ember eszébe. Harshaw ellenben nyúlánk és magas, haja még Zsenyáénál is vörösebb, már-már vérszínű. Egy girhes, vörös cirnos valahogy bejutott a Fehér-Katedrális zsigereibe, és megkedvelte. Mindenhova követte, a két lába között bujkált, vagy felkapaszkodott a vállára.

– *Egyáltalán*, honnan szereztétek a puskaport? – kérdeztem, miután leültem Nágya és a fivére mellé az ágyam szélére.

– Én készítettem, amikor azt hitték, hogy gyógyírt kotyvasztok – felelte David. – Pont úgy, ahogy az Apparátus mondta.

– A papgárdisták orra előtt?

– Nem mintha bármit is tudnának az Alaptudományról.

– Hát, valaki nyilván ért hozzá. Hiszen elkaptak.

– Nem egészen – mondta Mal. Az ajtónál álltak Tamarral, mindketten a kinti folyosót tartották szemmel.

– David tudta, hogy a Katlanban találkozunk – árulta el Zsenya –, és volt egy sejtése a főkürtőről.

David összevonta a szemöldökét.

– Az nem sejtés volt.

– Csakhogy a puskaport sehogy sem vihettük ki a levéltárból, úgy nem, hogy az örök mindenkit megmotoztak.

Tamar elvigyorodott.

– Így hát rávettük az Apparátust, hogy ő vigye oda.

Hitetlenkedve meredtem rájuk.

– Vagyis azt akartátok, hogy elkapjanak titeket?

– Kiderült, hogy egy találkozó megszervezésének a legjobb módja, ha letartóztatnak minket – állapította meg Zója.

– Tudjátok, hogy ez milyen kockázatos lépés volt?

– Orecevet hibáztatod! – szipogta Zója. – Az ő ötlete volt ez a ragyogó terv.

– És *bevált* – mutatott rá Zsenya.

Mal vállat vont.

– Mint Szergej mondta, az Apparátus csak a lehetőségre várt, hogy megszabaduljon tőlünk. Úgyhogy azt gondoltam: akkor teremtsünk neki egyet!

– Csak abban nem lehattunk soha biztosak, hogy mikor lesz a Katlanban – folytatta Nágya. – Amikor ma elhagytad a levéltárt, David azt mondta, hogy valamit a szállásán hagyott, és a gyakorlóléhségekre jött, hogy megadja nekünk a jelet. Tudtuk, hogy az Apparátus alighanem jobban megbízik Toljában és Tamarban, így hát helybenhagytak minket kicsit...

– Nagyon – szólt közbe Mal.

– Aztán közölték, hogy felfedeztek egy ördögi tervet, amit néhány elvetemült grisa és egy nagyon hiszékeny nyomkereső ötölt ki.

Mal viccesen tisztelgett.

– Attól féltem, hogy az Apparátus ragaszkodik majd hozzá, dugjunk mindenkit a zárkákba – vallotta be Tamar. – Így hát azt állítottuk, hogy te közvetlen veszélyben vagy, és máris a Katlanba kell mennünk.

Nágya elmosolyodott.

– És utána reménykedtünk, hogy nem szakad a nyakunkba az egész Katlan.

David erre még jobban összeráncolta a homlokát.

– Kordában tartott robbanás volt. Az esély arra, hogy a barlang szerkezete kitart, átlag feletti volt.

– Á! Átlag feletti – jegyezte meg Zsenya. – Ezt miért nem mondtad?

– Most mondtam.

– És mi van az árnyékokkal a falon? – kérdezte Zója. – Azt ki csinálta?

Megfeszültem, mert nem tudtam, mit mondjak.

– Én voltam – szólalt meg Mal. – Mi intéztük úgy, hogy eltereljük a figyelmüket.

Szergej fel-le sétált, a bütykeit ropogtatta.

– El kellett volna mondanotok a tervet. Megérdemeltünk egy figyelmeztetést.

– Legalább hagyhattátok volna, hogy felrobbantsak valamit – tette hozzá Harshaw.

Zója elegánsan megvonta a vállát.

– *Nagyon* sajnálom, hogy kirekesztettnek érzitek magatokat. De ne feledjétek, hogy milyen árgus szemmel figyeltek minket, és az is csoda, hogy nem buktunk le. Egész biztosan veszélybe sodortuk volna az egész tervet, ha tekintettel vagyunk az érzéseitekre.

Megköszörültem a torkomat.

– Alig egy óra múlva az Apparátussal fogok közös istentiszteletet tartani. Közvetlenül azután indulunk, és tudnom kell, ki tart velem.

– Van rá bármi esély, hogy elárulod nekünk, hol a harmadik erősítő? – kérdezte Zója. Eddig csak az ikrek, Mal és én tudtam, hogy reményeink szerint, hol lehet a tűzmadár. *És Nyikolaj*, emlékeztettem magam. Nyikolaj is tudta... ha még élt.

Mal megrázta a fejét.

– Minél kevesebbet tudtok, annál nagyobb biztonságban leszünk.

– Szóval, el sem mondjátok nekünk, hogy hova megyünk? – kérdezte Szergej mogorván.

– Ez nem teljesen így van. Megpróbáljuk felvenni a kapcsolatot Nyikolaj Lancovval.

– Azt hiszem, Rijevosztyban kellene próbálkoznunk – vetette fel Tamar.

– Menjünk a folyami városokba? – érdeklődtem. – De miért?

– Sturmhondnak egész Ravkában voltak csempészútvonalai. Lehetséges, hogy Nyikolaj ezeken át hoz fegyvereket az országba.

– Tamar már csak tudta, hiszen Toljával Sturmhond legénységnek megbízható tagjai voltak. – Ha a pletykák igazak, és valahol északon van a rejtkehelye, akkor jó esély van rá, hogy a Rijevoszty melletti lerakási pont működik.

– Nagyon sok ebben a talán, és nincs benne semmi több – vélekedett Harshaw.

Mal bólintott.

– Igaz. De ez a legjobb nyomunk.

– És ha ez zsákutca? – kérdezte Szergej.

– Szétválunk – közölte Mal. – Keresünk egy biztonságos helyet, ahol meglapulhatunk, és egy csapat nekiáll felkutatni a tűzmadarat.

– Nyugodtan maradhattok itt is – néztem a többiekre. – Tudom, hogy a zarándokok nem barátságosak a grisákkal, és a Mal este után nem tudom, milyen irányba változnak az érzéseik. De ha elfognak minket a felszínen...

– Az Éjúr nem bánik kesztyűs kézzel az árulókkal – fejezte be Zsenya halkán.

Erre mindenki feszengeni kezdett, de én álltam a tekintetét.

– Nem. Nem bánik.

– Engem amúgy is kerestet – közölte. – Úgyhogy megyek.

Zója lesimította kabátja kezelőjét.

– Gyorsabban haladunk nélküled.

– Tartani fogom a lépést – vágott vissza Zsenya.

– Kell is majd – szólalt meg Mal. – Olyan területre megyünk, ahol hemzsegni fognak a polgárőrök, az Éjúr *opricsnyik*jairól nem is szólva. Könnyen felismerhetnek – nézett Zsenyára. – Ahogy Tolját is, ami azt illeti.

Tamar ajka megrándult.

– Te szeretnél az lenni, aki megmondja neki, hogy nem jöhet?

Mal végiggondolta.

– Talán álcázhatjuk egy nagyon nagy fának.

Adrik olyan gyorsan szökkent talpra, hogy attól majdnem leestem az ágyról.

– Egy óra múlva találkozunk! – jelentette ki, mintha csak így hívna ki bárkit, aki vitatkozni mer. Nágya rám nézett, és vállat vont, aztán elhagyta a szobát. Adrik nem sokkal volt fiatalabb a többségünknel, de talán csak azért, mert Nágya kisöccse volt, valahogy mindig igyekezett bizonyítani nekünk.

– Hát, én megyek – jelentette ki Zója. – Az itteni párától kikészül a hajam.

Harshaw felállt, és ellökte magát a faltól.

– Szívesebben maradnék – mondta, elnyomva egy ásítást. – De *Oncat* azt mondja, menjünk. – Fél kézzel a vállára kapta a cirmost.

– Elnevezed valaha ezt az izét? – kérdezte Zója.

– Már van neve.

– Az *Oncat* nem név. Csak így mondják kaelül, hogy macska.

– Illik rá, nem?

Zója a szemét forgatta, és kiszökdécselt az ajtón, a nyomában Harshaw-val és Stiggel, aki udvariasan meghajolt, és azt mondta:

– Készen fogok állni.

A többiek kiszivárogtak utánuk. Gyanítottam, hogy David szívesebben maradt volna a Fehér-Katedrálisban, bezárkózva Morozova naplóival. De ő volt az egyetlen fabrikátorunk, és amennyiben megtaláljuk a tűzmadarat, szükségünk lesz rá, hogy kikovácsolja a második béklyót. Nágya láthatóan örült, hogy a fivérével mehet, bár Tamar vigyorgott végig kifelé. Úgy sejtettem, hogy Makszim inkább marad a gyengélkedőn, és igazam is lett. Talán rá tudom venni Vlagyimot és a többi papgárdistát, hogy példát adva a zarándokoknak kiaknázzák a Makszim, mint gyógyító nyújtotta előnyöket.

Egyedül Szergej okozott meglepetést. Bár a Fehér-Katedrális nyomorúságos, nyirkos és unalmas hely volt, egyben viszonylag biztonságos is. És Szergej bármilyen lelkesen is igyekezett menekülni az Apparátus markából, nem voltam benne biztos, hogy próbára akarja tenni a szerencséjét velünk a felszínen. Ám csak kurtán bölintott, és annyit mondott:

– Ott leszek.

Talán mind kétségbeesetten vágytunk látni a kék eget, és szerettünk volna lehetőséget kapni, hogy ismét szabadok legyünk, bármekkora is a kockázat.

Miután mind elmentek, Mal felsóhajtott, és így szólt:

– Hát, egy próbát megért.

– Az a sok minden, amit a polgárőrsegről mondtál... – Most villant csak belém a felismerés. – Megpróbáltad elriasztani őket.

– Tizenkét ember túl sok. Egy ilyen nagy csapat lelassít minket az alagutakban, és miután kiérünk a felszínre, még nagyobb veszélynek tesz ki minket. Amint lesz rá esélyünk, szét kell válnunk. Kizárt, hogy egy tucatnyi grisát magammal vigyek a déli hegyekbe.

– Rendben – egyeztem bele. – Feltéve, ha találunk nekik biztonságos helyet.

– Nem könnyű feladat, de megoldjuk. – Az ajtó felé indult. – Fél óra múlva visszajövök, hogy elkísérjelek a nagybarlangba.

– Mal – kérdeztem –, miért ugrottál közém és a papgárdisták közé?

Vállat vont.

– Nem ők voltak az elsők, akiket megöltem. És nem is ők lesznek az utolsók.

– Így nem használhattam ellenük a Vágást.

Nem nézett rám, amikor azt mondta:

– Egy napon cárnő leszel, Alina. Minél kevesebb vér tapad a kezedhez, annál jobb.

A *cárnő* szót olyan könnyen vette a szájára.

– Nagyon biztosnak tűnsz abban, hogy megtaláljuk Nyikolajt.

– Abban vagyok biztos, hogy rábukkanunk a tűzmadárra.

– Kell egy sereg. A tűzmadár lehet, hogy nem lesz elég. – Megdörgöltem a szememet. – Lehet, hogy Nyikolaj nem is lesz Ravkában.

– Az északról érkező jelentések szerint...

– Lehetnek az Éjúr terjesztette hazugságok. A „Légherceg” lehet, hogy csak egy mítosz, amit azért alkottak, hogy előcsaljanak minket.

Lehet, hogy Nyikolaj sosem jutott ki a Nagy Palotából. – Fájt ezt mondanom, de azért sikerült kiprészelnem a szavakat. – Lehet, hogy már meghalt.

- Ezt hiszed?
- Nem tudom, mit higgyek.
- Ha valakinek sikerült megszöknie, az Nyikolaj.

A túl ravasz róka. Még miután levetette Sturmhondként viselt álcáját, ugyanaz maradt nekem, aki volt, örökké gondolkodó, örökké tervezgető. Viszont nem látta előre a bátyja árulását. És nem látta az Éjúr eljöttét sem.

– Jól van – mondtam végül, és szégyelltem, amiért remeg a hangom. – Viszont nem kérdeztél az árnyékokról.

– Kellene?

Nem tudtam ellenállni. Talán csak látni akartam, hogy mit szól hozzá. Begörbítettem az ujjaimat, mire árnyékok gombolyodtak elő a sarkokból.

Mal a tekintetével követte a mozgásukat. Mit vártam, hogy mit tesz majd? Megijed? Dühbe gurul?

– Mást is tudsz csinálni velük? – érdeklődött.

– Nem. Ez csak valamiféle maradványa annak, amit a kápolnában csináltam.

– Mármint arról beszélsz, hogy megmentetted mindnyájunk életét?

Elengedtem az árnyékokat, és az ujjaimmal összezsíppenttem az ornyergemet, hogy így szabaduljak meg a rám törő kábaságtól.

– Én a *merzoszty* használatára gondolok. Ez nem igazi erő. Ez csak egy vásári trükk.

– Olyasmi, amit tőle vettél el – mondta erre Mal. Nem hiszem, hogy csak képzeltem a hangjából kicsendülő elégedettséget. – Egy szót sem szólok róla, de szerintem nem kellene titkolnod a többiek elől.

Emiatt később is aggódkhatok.

– Mi van akkor, ha Nyikolaj emberei nincsenek Rijevosztyban?

– Úgy véled, hogy meg tudok találni egy óriási, mitikus madarat, de nem bukkanok rá egyetlen nagyszájú hercegre?

– A hercegre, akinek hónapokig sikerült kijátszania az Éjurat. Mal végigmért.

– Alina, tudod, hogy sikerült nekem az a lövés? A Katlanban?

– Ha azt mondd, azért, mert olyan jó vagy, leveszem a csizmámat, és elverlek vele.

– Hát, *pedig* annyira jó vagyok – válaszolta halvány vigyorral.
– De Daviddal egy bogarat rakattam az erszénybe.

– Miért?

– Hogy megkönnyítse a célzást. Így nem volt más dolgom, mint követnem.

Felhúztam a szemöldökömet.

– Nos, ez tényleg lenyűgöző trükk.

Erre vállat vont.

– Ez az egyetlen, amihez értek. Ha Nyikolaj él, megtaláljuk. – Szünetet tartott, aztán hozzáfűzte: – Nem hagylak újra cserben. – Már megfordult, hogy kimenjen, de mielőtt becsukta az ajtót, még visszaszólt: – Próbálj meg pihenni! Idekint leszek, ha kellenék.

Jó ideig csak álltam ott. Szerettem volna elmondani neki, hogy nem hagytam cserben, de ez nem volt teljesen igaz. Hazudtam neki az engem gyötrő látomásokról. Eltaszított, amikor a leginkább szükségem volt rá. Talán mindketten túl nagy lemondásra kértük a másikat. Akár jogos volt, akár nem, úgy éreztem, Mal hátat fordított nekem, és valamelyest még mindig nehezteltem rá.

Körülnéztem az üres helyiségben. Meghökkenítő volt ilyen sok embert ide bezsúfolódva látni. Mennyire ismertem őket úgy igazából?

Harshaw és Stigg pár évvel volt idősebb a többieknel: a két grisa azután jutott el a Kis Palotába, hogy hallották, aapidézó visszatért. Lényegében idegenek voltak számomra. Az ikrek úgy hitték, hogy isteni hatalom áldásában részesültem. Zója csak kelletlenül követett. Szergej széthullott, és tudtam, hogy alighanem engem hibáztat Marie haláláért. Talán Nágya is. Ocsendesebben gyászolt, de Marie-val a legjobb barátnők voltak.

És ott van Mal. Feltételeztem, hogy egyfajta békét kötöttünk, de ez nem ment könnyen. Vagy talán csak elfogadtuk, hogy mi lesz belőlem, és hogy az útjaink elkerülhetetlenül szétválhatnak. *Egy napon cárnő leszel, Alina.*

Tudtam, hogy legalább pár percet meg kellene próbálnom aludni, de az elmém nem tudott lecsillapodni. A testem zümmögött a használt erőtől, és mohón vágyott még többre.

Az ajtó felé néztem, és szerettem volna, ha zárható. Volt valami, amit ki akartam próbálni. Párszor már nekirugaszkodtam, de sosem sikerült fejfájáson kívül mást elérnem. Veszélyesnek

számított, alighanem ostobaságnak is lehetett nevezni, de most, hogy visszatért az erőm, újra szerettem volna megpróbálni.

Lerúgtam a csizmámat, és lefeküdtem a keskeny ágyra. Behunytam a szememet, éreztem a torkomra szoruló nyakéket, a pikkelyeket a csuklómon, magamban az erőt, ami olyan volt, akár a szívverésem. Éreztem a vállsebemet, a sötét hegcsomót, amit az Éjúr *nyicsevója* ejtett. Az megerősítette a kettőnk közti köteléket, így beleláthatott az elmémbe, ahogy a nyakék révén hozzáfért az erőmhöz. A kápolnában ezt a köteléket fordítottam ellene, és az majdnem elpusztított mindkettőnket. Ostobaság volt most próbára tennem. Ám nem tudtam leküzdeni a kísértést. Ha az Éjúr hozzáfért ehhez az erőhöz, én miért ne tenném? Esély kínálkozott rá, hogy értesüléseket szerezzek, hogy megértsem, miként működik a köztünk lévő kapocs.

Nem történik semmi – nyugtatgattam magam. – Megpróbálsz, nem sikerül, és utána szundikálsz egyet.

Lassabban vettem a levegőt, hagytam, hogy az erő átáramoljon rajtam. Az Éjúrra gondoltam, az ujjammal meggörbíthető árnyékokra, a nyakékre a torkomon, amit ő helyezett fel, a béklyóra a csuklómon, ami visszavonhatatlanul elválasztott a többi grisától, és elindított valódi utamon.

Semmi nem történt. A hátamon feküdtem a Fehér-Katedrálisban, egy ágyon. Nem kerültem sehova. Egyedül voltam egy üres szobában. Pislogva meredtem a dohos mennyezetre. Jobb ez így. A Kis Palotában az elszigeteltség majdnem elpusztított, de csak azért, mert valami másra éheztem, a valahova tartozás érzésére, amit egész életemben űztem. Mindezt eltemettem a kápolna romjai között. Most már szövetségekben gondolkodom szeretet helyett, amikor arról van szó, hogy ki és mi tesz elég erőssé ahhoz, hogy megvívjam ezt a harcot.

Ma elgondolkodtam azon, hogy megölöm az Apparátust; a jeletem Vlagyim testébe égettem. Magamnak azt mondtam, muszájból tettem, de a lányban, aki egykor voltam, soha nem is merült volna fel egy ilyen gondolat. Gyűlöltem az Éjurat azért, amit Baghrával és Zsenyával tett, de én vajon másként jártam el? És amikor majd a harmadik erősítő is ráfonódik a csuklómra, különbözni fogok tőle bármiben is?

Talán nem – vallottam be, és a beismeréssel egy igen gyenge remegés érkezett... a rezgés végigvibrált a kettőnk közti kapcsón, a láthatatlan pányva túlsó végén válaszolt rá a visszhang.

A torkomra feszülő nyakéken és a vállsebemen keresztül szólított, amit felerősített a csuklómon a béklyó: a köteléket a *merzoszty* és a véremben lüktető sötét méreg kovácsolta. *Te szólítottál, és én válaszoltam.* Éreztem, hogy valami felfelé húz, kifelé magamból, az Éjúr felé rántva. Talán Mal is ezt érezte, amikor követett valakit – a másik távoli rántását, a jelenlétet, ami akkor is figyelmet követelt, ha nem lehetett sem látni, sem megérinteni.

Az egyik pillanatban még a lehunytt szemem teremtetten sötétben lebegtem, a következőben pedig egy fényesen megvilágított helyiségben álltam. Körülöttem minden homályos volt, de így is felismertem: ez a Nagy Palota trónterme. Emberek beszélgettek. Mintha víz alatt lettem volna. A hangokat hallottam, de a szavakat nem.

Amikor az Éjúr meglátott, azonnal tudtam. Az alakja kiélesedett, bár körülötte a terem ugyanolyan homályos folt maradt.

Olyan nagy önuralommal bírt, hogy körülötte senki nem vette észre a tökéletes vonásain átfutó pillanatnyi döbbenetét. De én láttam, ahogy szürke szeme kidülled, a mellkasa összeszorul, ahogy torkán akad a levegő. Az ujjai ráfeszültek a széke karfájára – nem is szék volt az, hanem a trón. Aztán a teste ellazult, bólogatott arra, amit az előtte álló mondott, bármi is legyen az.

Vártam és figyeltem. Ezért a trónért harcolt, ezért viselte el több száz éven át a csatákat és a szolgaságot, hogy végül megszerezze. El kellett ismernem, hogy illett hozzá. Egy kicsinyes részem remélte, hogy legyengülve találom, hogy fekete haja ugyanolyan fehér lesz, mint az enyém. De bármilyen sérülést is okoztam neki azon az éjszakán ott a kápolnában, jobban felgyógyult, mint én.

Amikor a kérelmezők mormogó hangja elnémult, az Éjúr felállt. A trón beolvadt a háttérbe, és én rájöttem, hogy a hozzá legközelebbi dolgok látszanak a legtisztábban, mintha ő lenne az a lencse, amin keresztül én látom a világot.

– Megfontolás tárgyává teszem – mondta nagyon ismerős és olyan tisztán csengő hangon, mint amilyen a metszett üveg. – És most távozzatok! – Ridegen intett. – Mindnyájan.

A lakájai erre értetlenül összenéztek vagy egyszerűen csak meghajoltak és távoztak? Meg nem tudtam volna mondani. Ő máris lefelé tartott a trón lépcsőin, tekintete rám tapadt. A szívem összeszorult, és egyetlen szó visszhangzott tisztán az elmémben: *fuss!* Őrült voltam, hogy megpróbálkoztam ezzel, hogy felkerestem. De mégsem moccantam. Nem engedtem el a pályvát.

Valaki közeledett felé, és már csak pár araszra járt az Éjúrtól, amikor tisztábban láttam – a grisák vörös öltözékét viselte, de az arca nem volt ismerős. Még a szavait is ki tudtam venni:

– ...ami az aláírások kérdését... – De az Éjúr máris közbevágott.

– Később – mondta élesen, mire a korporál elsomfordált.

A helyiségben sem hangot, sem mozgást nem tudtam kivenni, és az Éjúr mindvégig szemmel tartott. Parkettán vágott át. A fényesre csiszolt fa minden egyes lépésénél jól kivehető volt a csizmája alatt, hogy aztán ismét homályba boruljon.

Az a különös érzés tört rám, hogy egyszerre fekszem az ágyamon a Fehér-Katedrálisban, és tartózkodom itt, a trónteremben, állok egy napsütéses meleg négyszögben.

Megállt előttem, tekintete az arcomat vizslatta. Mit látott ott? A látomásaimban sértetlennek tűnt. Vajon ő is egészségesnek és épnek látott, a hajamat barnának, a szememet csillogónak? Vagy egy kis, gombaszerű lány jelent meg a szeme előtt, sápadtan és őssen, akit megviselt a kápolnában vívott harcunk, akit legyengített a föld alatti élet?

– Bárcsak tudtam volna, hogy ilyen tehetséges tanítvány leszel. – Őszinte csodálat, már-már meglepetés, csendült a hangjában.

Rémülten vettem észre, hogy a bennem élő szálnalmas, elárvult lányka örömét leli a dicséretben. – Miért keresel fel most? – kérdezte. – Ilyen sokáig tartott, mire felépültél a kis csetepaténkból?

Ha az tényleg csak egy kis csetepaté volt a számára, akkor elvesztünk. *Nem*, mondtam magamban. Szándékosan választotta ezt a szót, hogy megfélemlítsen.

A kérdéssel nem törődve azt feleltem:

– Nem számítottam tőled bókra.

– Nem?

– Egy törmelékhalom mélyén hagytalak.

– És ha azt mondanám, hogy tisztelem a könyörtelenségedet?

– Nem igazán hinnék neked.

Halvány mosoly derengett fel az ajkán.

– Tehetséges tanítvány – ismételte. – Miért pazaroljam rád a haragomat, amiért én követtem el a hibát? Számítanom kellett volna egy újabb árulásra tőled, hogy még egyszer örülten belekapaszkodsz valami gyerekes eszménybe. De olybá tűnik, hogy saját óhajaim áldozatául esem, valahányszor rólad van szó. – Az arcára ridegség költözött. – Miért jöttél ide, Alina?

Őszintén feleltem.

– Látni kívántalak.

Az arca ismét megremegett egy röpké pillanatra a meglepetéstől, és ezt megláttam rajta.

– Az emelvényen két trónszék állt. Bármikor láthatsz, amikor csak akarsz.

– Koronát ajánlasz nekem? Azok után, hogy megpróbáltalak megölni?

Erre ismét vállat vont.

– Lehet, hogy én is ugyanezt tettem volna.

– Kétlem.

– Nem azért, hogy megmentsem az árulók és fanatikusok gyülekező hordáját, nem. Ám megértem a vágyadat, hogy szabad akarsz maradni.

– És mégis megpróbáltál a rabszolgáddá tenni.

– Morozova erőszítót *neked* akartam felkutatni, Alina, hogy egyenlőkként uralkodhassunk.

– Saját magad miatt akartál megfosztani az erőmtől.

– Miután elszöktél tőlem. Miután úgy döntötték.. – Elhallgatott, vállat vont. – Idővel egyenlő felekként uralkodhattunk volna.

Éreztem a rántást, a rémült lány sóvárgását. Még most is, miután annyi mindent tett, hinni akartam az Éjúrnak, meglelni a módját, hogy megbocsáthassak neki. Azt szerettem volna, hogy Nyikolaj éljen. Meg akartam bízni a többi grisában. Hitttem volna

bármiben, hogy ne kelljen egyedül szembenéznem a jövővel. *A vágyódással az a gond, hogy gyengévé tesz minket.* Önkéntelenül is felnevettem, mielőtt észbe kaphattam volna.

– Egyenlők lennénk addig a napig, amíg nem merészelek ellentmondani neked, addig a pillanatig, amíg nem kérdőjelezem meg az ítéletedet, vagy nem azt teszem, amire kérsz. Utána ugyanúgy elbánnál velem, ahogy elbántál Zsenyával vagy az anyáddal, és ahogy megpróbáltál elbánni Mallal.

Nekidőlt az ablaknak, és az aranyozott keret képe kiélesedett.

– Azt gondolod, bármi változna, ha melletted lenne a nyomkeresőd? Vagy a Lancov kölyök?

– Igen – feleltem kerek pereg.

– Mert akkor erős lennél?

– Mert jobb emberek nálad.

– Talán engem is jobb emberré tennél.

– És te meg engem talán szörnyeteggé.

– Sosem értettem, miért vonzódsz az *otkazácokhoz*. Amiatt, mert olyan sokáig te is közülük valónak gondoltad magad?

– Egykor hozzád is vonzódtam. – Erre felkapta a fejét. Erre nem számított. A szentekre, ez elégtétellel töltött el! – Miért nem látogattál meg? – kérdeztem. – E hosszú hónapok alatt egyszer sem?

Hallgatott.

– Hiszen a Kis Palotában szinte sosem múlt el úgy nap, hogy ne kerestél volna fel – folytattam. – Amikor nem láttalak valamelyik árnyékos sarokban, azt hittem, beleőrülök.

– Helyes.

– Szerintem te félsz.

– Megnyugtató lehet számodra ez a tudat.

– Szerintem félsz ettől a valamitől, ami összeköt minket. – Engem nem rémített meg a kötelék. Már nem. Lassan léptem egyet előre. A teste megfeszült, de nem lépett arrébb.

– Ősöreg vagyok, Alina. Olyan dolgokat tudok erről az erőről, amit te még legfeljebb csak sejtessz.

– De ez nem csak az erőről szól, igaz? – kérdeztem halkán, és eszembe jutott, hogy játszadozott velem, amikor először mentem a palotába... sőt, már előtte is, már abban a pillanatban, amikor először találkoztunk. Magányos lány voltam, kétségbeesetten

vágytam a figyelemre. Nyilván remek szórakozást nyújtottam neki.

Léptem előre még egyet. Hallgatott. A testünk már majdnem összeért. Kinyújtottam a kezemet, és megfogtam az állát. Ezúttal eltéveszt- hetetlen volt az arcán felvillanó értetlenség. Továbbra is kővé dermedten állt, csak a mellkasa emelkedett-süllyedt egyenletesen. Aztán, mintha csak engedne, behunyta a szemét. A két szemöldöke között megjelent egy ránc.

– Ez igaz – mondtam lágyan. – Erősebb vagy, bölcsebb, a tapasztalatod végtelen. – Előrehajoltam, és suttogni kezdtem, az ajkam a fülkagylóját súrolta. – De én meg tehetséges tanítvány vagyok.

A szeme felpattant. Szürke szemében egy röpke pillanatra felvillant a harag, mielőtt megszakítottam volna a kapcsolatot.

Széthullva repültem vissza a Fehér-Katedrálisba, magára hagyva őt pusztán a fény emlékével.

HÖRÖGVE ÜLTEM FEL, beszívtam az alabástromszoba dohos levegőjét. Büntudatosan néztem körül. Nem kellett volna ezt tennem. Mit tudtam meg? Hogy a Nagy Palotában van, és visszataszítóan jó egészségnek örvend? Ez siralmasan kevés.

Mégsem bántam. Most már tudtam, hogy mit látott, amikor ő látogatott meg, hogy milyen értesülést tudott kifacsarni a kapcsolatból. Újabb erőben tettem szert tapasztalatra, ami korábban csak az övé volt. És élveztem. A Kis Palotában rettegettem azoktól a látomásoktól, azt hittem, elvesztem a józan eszemet, sőt mi több, azon tűnődtem, mit beszélnek rólam. De már nem. Végeztem a szégyenkezéssel. Érezze csak, milyen az, amikor másvalaki kísérti!

A jobb halántékomnál fájni kezdett a fejem. *Morozova erősítőit* neked *akartam felkutatni, Alina*. Újabb igazságnak álcázott hazugság. Azért kutatta őket, hogy engem erősebbé tegyen, mert úgy hitte, hogy irányítani tud majd engem. Még mindig így hitte, és ez megrémisztett. Az Éjúr sehogy sem tudhatta, hogy Mal és én sejtjük, hol érdemes keresni a harmadik erősítőt, de úgy tűnt, nem izgatja a dolog. Még csak nem is említette a tűzmadarat. Magabiztosnak, erősnek tűnt, mintha a palotához és a trónhoz tartozna. *Olyan dolgokat tudok erről az*

erőről, amit te még legfeljebb csak sejtessz. Megráztam magam. Lehet, hogy nem jelentek rá veszélyt, de még jelenthetek. Nem hagyom, hogy legyőzzön, addig nem, amíg esélyem nyílik arra, hogy megvívjam vele azt a csatát, amit megérdemel.

Gyorsan, többször megzörgették az ajtómat. Eljött az idő. Visszabújtam a csizmámba, és megigazgattam durva, aranszövésű *keft*ámat. Ezután talán kényeztettem kicsit magam, és kimosom egy üstben.

Az istentiszteletek igen látványosak voltak. Még mindig kihívást jelentett mélyen a föld alatt megidézni bármit is, de lángoló fényt vetítettem a Fehér-Katedrális falaira, minden tartalékomat felemésztve, hogy elkápráztassam az odalent nyöszörgő és ide-oda ringatózó tömeget. Vlagyim a balomon állt, nyitott inggel, hogy jól lássák a mellkasára tett tenyerem nyomát. Jobbra az Apparátus szónokolt, és akár félelemből, akár valódi hittől vezérelve, igen meggyőzőnek bizonyult. A hangja bezengte a nagybarlangot, és azt mondta, hogy a mi küldetésünket az isteni gondviselés vezérli, és hogy próbatételeimből erősebben fogok kikerülni, mint korábban bármikor.

Miközben beszélt, végig figyeltem. A szokásosnál sápadtabbnak tűnt, kicsit izzadt, de különösebben nem vágott megszéppent arcot. Vajon hiba életben hagyni? Ha nem a harag és az erőm vezérli a tetteimet, akkor a kivégzés nem az a lépés volt, amit komolyan fontolóra veszek.

Csend támadt. Rápillantottam a lent állók lelkes arcára. Valami újat fedeztem fel áhítatukban, talán azért, mert ízelítőt kaptak az igazi hatalmamból. Vagy talán mert az Apparátus olyan jól végezte a dolgát. Arra vártak, hogy mondjak valamit. Voltak ilyen álmaim: színésznő vagyok egy darabban, de nem tanultam meg a szövegemet.

– Én... – A hangom elcsuklott. Megköszörültem a torkomat, és újra nekifutottam. – Én erősebben térek vissza, mint amilyen előtte voltam – mondtam a legjobb „szent” hangomon. – Ti vagytok a szemem. – Szükség volt rá, hogy ők legyenek, hogy figyeljék az Apparátust, hogy vigyázzunk egymásra. – Ti vagytok az öklöm. Ti vagytok a kardom.

A tömeg éljenzett. Egyként zengték felém, kórusban: *Szankta Alinál Szankta Alinál Szankta Alinál*

– Nem rossz – jegyezte meg Mal, ahogy otthagytam az erkélyt.
– Majdnem három hónapja hallgatom az Apparátust. Valami csak ragadt rám.

A parancsaimat követve az Apparátus bejelentette, hogy három napra visszavonul, böjtölni és imádkozni fog a küldetésünk sikeréért. A papgárdisták ugyanígy tesznek, bezárákóznak a levéltárba, ahol a Szoldát Szol őrzi majd őket.

– Őrizd meg őket erős hitükben! – mondtam Rubynak és a többi katonának. Reméltem, hogy három nap bőven elég lesz arra, hogy messze jussunk a Fehér-Katedrálistól. De az Apparátust ismerve, ő alighanem még vacsora előtt kibeszéli magát a szobájából.

– Én ismertelek – fogta meg Ruby az ujjaimat, amikor megfordultam, hogy elinduljak. – Az ezrededben szolgáltam. Emlékszel?

A szeme könnyes lett, az arcán a tetoválás pedig annyira fekete, hogy lebegni látszott a bőrén.

– Persze hogy emlékszem – feleltem kedvesen. Nem voltunk barátok. Akkoriban Rubyt jobban érdekelte Mal, mint a vallás, én pedig szinte láthatatlan maradtam a számára.

Most zokogásban tört ki, és csókot nyomott az ujjaimra.

– Szankta – suttogta lázasan. Amikor már azt hittem, az életem nem lehet ennél furcsább, mégis az lett.

Miután kiszabadultam Ruby fogásából, megragadtam az utolsó pillanatot, hogy négy szemközt váltsak szót az Apparátussal.

– Tudod, hogy mit keresek, te pap, és tudod, hogy milyen hatalmam lesz, miután visszatérek. Semmi baja nem esik a Szoldát Szolnak vagy Makszimnak. – Nem örültem annak, hogy egyedül hagyjam itt a gyógyítót, de nem fogom megparancsolni neki, hogy tartson velünk, úgy nem, hogy azt sem tudom, milyen veszélyekkel kerülhetünk szembe a felszínen.

– Nem vagyunk ellenségek, Szankta Alina – mondta az Apparátus szelíden. – Tudnod kell, hogy sosem akartam mást, csak téged a ravkai trónon látni.

Majdnem elmosolyodtam erre.

– Tudom, te pap. A trónon és a befolyásod alatt.

Erre oldalra billentette a fejét, úgy tanulmányozott. A fanatikus csillogás eltűnt a szeméből. Egyszerűen csak ravasznak tűnt.

- Nem az vagy, akire számítottam – vallotta be.
 - Nem teljesen az a szent, akit vártál?
 - Egy kevésbé szent – mondta. – De talán jobb cárnő. Imádkozom érted, Alina Sztarkov.
- A különös az volt, hogy hittem neki.

MAL ÉS ÉN CSETJA KÚTJA találkoztunk a többiekkel, ami egy természetes forrás volt négy nagy alagút kereszteződésében. Ha az Apparátus úgy dönt, hogy egy csapatot küld utánunk, innen nehezebben bukkan a nyomunkra. Legalábbis ez volt az elképzelés, de arra nem számítottunk, hogy sok zárándok is megjelenik, hogy elbúcsúzzon tőlünk. Elkísérték a grisákat a szállásuktól, és a forrás köré gyűltek.

Mind hétköznapi utazóruháinkat viseltük, *keftainkat* a málháinkba pakoltuk. Aranyöltözékemet vastag kabátra, szőrmesapkára cseréltem, és a csípőmre csatoltam fegyverövem: jóleső érzés volt a súlya. Ha nem lett volna fehér a hajam, kétlem, hogy bármelyik zárándok felismer.

Így viszont kezüket nyújtogatva érintették meg a ruhaujjamat vagy a kezemet. Egyesek aprócska ajándékokat hoztak nekünk, abból, amijük volt: fogtörően keményre száradt, felhalmozott zsemléket, fényesre csiszolt köveket, csipkedarabokat, egy maroknyi sóliliomot. Imákat mormoltak jó egészségünkért, könnyes szemmel.

Láttam, hogy Zsenya meglepődik, amikor egy asszony sötétzöld imakendőt terít a vállára.

- Nem fekete – mondta a nő. – Neked nem fekete.

Gombóc gyűlt a torkomba.

Nem csak az Apparátus szigetelt el ezektől az emberektől. Én magam is távolságot tartottam tőlük. Bizalmatlan voltam a hitüket illetően, de leginkább is attól félttem, amiben reménykedtek. Az ezekben az apró gesztusokban megnyilvánuló szeretet és törődés olyan teher volt, amit nem akartam a vállamra venni.

Arcokat csókolgattam, kezeket rázogattam, ígéreteket tettem, amelyekről nem tudtam biztosan, megtartom-e, és aztán útnak

indultunk. A Fehér-Katedrálisba egy saroglyán hoztak. Most legalább a saját lábamon távoztam.

Mal állt az élre. Tolja és Tamar alkották a hátvédet, a mögöttünk hagyott utat kémlelték, hogy biztosan ne követhessen senki.

Mivel Davidnek bejárása volt a levéltárba, Mal pedig ösztönös irányérzéssel rendelkezett, sikerült egy hevenyészett térképet rajzolniuk az alagúthálózatról. Nekiálltak kitervelni egy útvonalat Rijevoosztya, de az ismereteik elég hézagosnak számítottak. És amúgy is, mindegy, hogy mennyire pontosak, abban nem lehettünk biztosak, hogy mibe sétálunk be.

Miután elmenekültem Os Alfából, az Éjúr emberei megpróbáltak behatolni a ravkai templomok és szent helyek alatti alagúthálózatba. Amikor üres kézzel jöttek ki onnan, nekiálltak robbantgatni: lezárták a kivezető utakat, igyekeztek minden menedéket keresőt a felszínre űzni. Az Éjúr alkimistái olyan új robbanóanyagokat készítettek, amiktől összedőltek az épületek, és a füstgázt a föld alá tudták kényszeríteni. Ehhez elegendő volt egyetlen szikra a pokolhívóktól, amiktől az ősi alagúthálózatok egész szakaszai omlottak össze. Ez az egyik oka annak, amiért az Apparátus ragaszkodott hozzá, hogy maradjak a Fehér-Katedrálisban.

Azt pletykálták, hogy tőlünk nyugatra is beomlottak járatok, így Mal észak felé vezetett minket. Nem ez volt a legrövidebb út, de reméltük, hogy járható lesz.

Megkönnyebbülésként hatott, hogy az alagutakban járkalunk, hogy végre csinálunk valamit, oly sok heti bezártság után. A testem még mindig gyenge volt, de erősebbnek éreztem, mint hónapok óta bármikor, így panasz nélkül törtettem előre.

Igyekeztem nem túl sokat gondolkodni azon, hogy vajon mit jelent, ha a rijevoosztyi csempészállomás nem működik. Hogyan fogjuk akkor megtalálni a herceget, aki nem akarja, hogy megtaláljuk, és mindezt úgy, hogy közben rejtve maradjunk? Ha Nyikolaj él, lehet, hogy engem keres, de az is lehet, hogy másfelé nézett szét szövetségesei után. Amennyire ő tudta, én odavesztem a Kis Palotában vívott csatában.

Az alagutak egyre sötétebbek lettek, ahogy távolodtunk a Fehér-Katedrálisról és különös, alabástromszínű izzásától.

Utunkat hamarosan semmi más nem világította már meg, csak ide-oda himbálózó lámpásaink. Egyes helyeken az üregek olyan szűkek voltak, hogy le kellett vennünk a málháinkat, úgy kellett átvergődnünk a falak szorításában, hogy aztán minden előjel nélkül egy olyan óriási barlangban találjuk magunkat, ahol még lovak is legelészhettek volna.

Malnak igaza volt: hogy ennyi ember utazott együtt, az nagy zajjal és kényelmetlenséggel járt. Bosszantóan lassan haladtunk, egy hosszú, elnyújtott oszlopban, míg Zója, Nágya és Adrik oldalról fedezte a sort; ha beomlana a járat, a szélhívóink értékes időt nyerhetnek a csapdába esetteknek, friss levegőt idézve.

David és Zsenya folyton lemaradt, de úgy tűnt, az előbbi az oka ezeknek a lemaradozásoknak. Végül Tolja levette David keskeny válláról hatalmas málháját.

És felnyögött.

– Mit cipelsz te ebben az izében?

– Három pár zoknit, egy nadrágot, egy tartalék inget. Egy kulacsot. Egy bádögbögrét és egy tányért. Egy hengeres logarlécet, egy gabonamérőt, egy korsó fenyőgyantát, a rozsdásodásgátló gyújtóeménymet...

– Úgy volt, hogy csak azt csomagolod be, ami kell.

David határozott bólintással felelt.

– Pontosan így tettem.

– Kérlek, mondd, hogy nem hoztad magaddal Morozova összes naplóját! – szólaltam meg.

– Természetesen elhoztam.

A szememet forgattam. Az legalább tizenöt bőrkötéses könyvet jelentett.

– Lehet, hogy jók lesznek a tűzre.

– Most csak viccel? – kérdezte David, és aggódó képet vágott.

– Sosem tudom megmondani, mikor viccel.

Vicceltem. Nagyjából. Reméltem, hogy a naplók segítenek a tűzmadár nyomára akadni, és talán még abban is utat mutatnak, hogy az erősítők hogyan segíthetnek nekem megsemmisíteni a Zónát. Csakhogy zsákutcának bizonyultak, és ha őszinte akartam lenni, kicsit meg is rémisztettek. Baghra figyelmeztetett, hogy Morozova megőrült, de valamiért mégis arra számítottam, bölcsességre lelek a művében. Ehelyett a naplói csak egy

megszállott kutatásainak bizonyultak, aki mindent lejegyzett szinte olvashatatlan macskakaparással. A jelek szerint a lángelméhez nem kellett társulnia szép kézírásnak.

Korai naplóiban feljegyezte a kísérleteit: a folyékony tűz betiltott képletét, a módszereket, amivel meggátolható a szerves anyagok bomlása, a próbákat, aminek nyomán megszületett a grisa acél, az eljárást, amivel visszaállítható a vér oxigénszintje, a számolatlan éveket, amiket arra szánt, hogy felfedezze a törhetetlen üveget. Tudása meghaladta egy köznap fabrikátorét, és ennek nagyon is tudatában volt. A grisa elmélet egyik lényeges sarokköve így szólt: „a hasonló dolgok vonzzák egymást”, de Morozova a jelek szerint hitt benne, hogy ha a világ lebontható ugyanolyan apró részekre, akkor minden grisa képes lehet azok manipulálására. *Vagy mi nem vagyunk mindannyian dolgok?*, kérdezte, és kihangsúlyozandó, még alá is húzta e szavakat. Öntelt volt és arcátlan – de attól még épelméjű.

Aztán nekilátott dolgozni az erősítőkön, és itt még én is észrevettem a beállt változásokat. Az írásai homályosabbak, töményebbek lettek. A margókon hemzsegték az ábrák és a korábbi bekezdésekre utaló, eszelős nyilazások. Még rosszabb volt, hogy leírta az állat- kísérleteit, képekkel illusztrálta azok boncolását. Ezekről felfordult a gyomrom, és arra gondoltam, hogy Morozova nagyon is rászolgált korai mártíromságára. Állatokat ölt, hogy aztán visszahozza őket az életbe, időnként többször is, egyre mélyebbre merülve a *merzosztja*ba, a teremtésbe, a halál feletti élet hatalmába, ahogy igyekezett rájönni, hogyan alkothat olyan erősítőket, amiket együtt használhatna. Ez tiltott hatalom volt, de én ismertem a csábítását, és megborzongtam, amikor arra gondoltam, hogy talán ennek a hajhászásába örült bele.

Ha bármilyen nemes cél vezérelte is, ennek nyomát sem találtam a naplók oldalain. Ám kiéreztem valami mást lázas bejegyzéseiből, abból a meggyőződéséből, hogy az erő mindenütt ott van, és arra vár, hogy megragadjuk. Jóval a Második Hadsereg létrehozása előtt élt. Ő volt a legerősebb grisa, akit a világ valaha ismert – és ez a hatalom elszigetelte. Eszembe jutottak az Éjúr hozzám intézett szavai: *Nincsenek hozzánk foghatók, Alina. És sosem lesznek.* Talán Morozova abban szeretett volna hinni, hogy

ha nincsenek is hozzá foghatók, mégis lehetnek, hogy talán létrehozhat nagyobb hatalommal bíró grisákat. Vagy talán csak képzelődtem, és saját magányomat és irigységemet láttam bele Morozova naplóiba. A katyvasz, ami abból állt, amit tudtam, és amit akartam, a tűzmadár utáni vágyam, a tudat, hogy más vagyok, túlságosan bonyolult volt, hogy kibogozzam.

A gondolataimból zubogó víz zaja rángatott ki. Közeledtünk egy föld alatti folyóhoz. Mal lelassított, és közvetlenül maga mögé rendelt, hogy megvilágítsam az utat. Jól is tette, mivel hamarosan elértük a meredélyt, ami olyan váratlanul és élesen bukkant fel előttünk, hogy neki is mentem Malnak hátulról, majdnem lelökve a peremről, egyenesen bele a lenti vízbe. Itt már fülsiketítő volt a morajlás, az ismeretlen mélységű víz gyorsan rohant tova, a zuhatagokból párafelhők gomolyogtak.

Kötelet kötöttünk Tolja derekára, ő pedig átgázolt a vízen, majd a kötelet rögzítette a túloldalon, így egyesével követhettük, magunkat a kötélhez kapcsolva. A folyó jéghideg volt, nekem egészen a mellkasomig ért, és olyan erővel rángatott, hogy majdnem ledöntött a lábamról, ahogy a kötélbe kapaszkodtam. Harshaw kelt át utolsónak. Egy pillanatra a rémület kerített hatalmába, amikor kicsúszott a lába alól a talaj, és a pányva majdnem elszakadt. Aztán felállt, levegőért kapkodva: Oncat bőrig ázott és dühösen fűjt. Mire Harshaw eljutott hozzánk, az arca és a nyaka tele lett apró karmolásokkal.

Ezután mind örömmel megpihentünk volna, de Mal ragaszkodott hozzá, hogy menjünk tovább.

– Bőrig áztam – morogta Zója. – Miért nem állhatunk meg *ebben* a nyirkos barlangban a következő nyirkos barlang helyett?

Mal fikarcnyit sem lassított, csak a hüvelykujjával hátramutatott a folyó felé.

– Azért – harsogta túl a robajló víz moraját. – Ha követnek minket, túl könnyen a közelünkbe osonhatnak bárki, kihasználva ezt a lármát.

Zója morcos képet vágott, de mentünk tovább, míg el nem maradt mögöttünk a folyó verte zaj. Az éjszakát egy dohos mészkömedencében töltöttük, ahol nem hallatszott más, csak a fogaink vacogása, ahogy vizes ruháinkban reszkettünk.

KÉT NAPON ÁT FOLYTATTUK ugyanígy, az alagutakban haladtunk, időnként visszafordulva, ha az út járhatatlannak bizonyult. Már teljesen elvesztettem az irányérzékemet, hogy merrefelé tartunk, de amikor Mal közölte, hogy nyugatnak fordulunk, feltűnt, hogy a járatok felfelé vezetnek, a felszín irányába.

Mal könnyörtelen tempót diktált. Hogy tartsák a kapcsolatot, ő és az ikrek fütytel érintkeztek az oszlop két végén, így biztosítva, hogy senki ne maradjon le túlságosan. Időnként hátrament, hogy megnézzze, mindenki rendben van-e.

– Tudom, mit művelsz – mondtam neki egyszer, amikor éppen ismét visszatért a sor elejére.

– Mit?

– Hátramész, amikor valaki lemaradozik, és szóba elegyedsz vele. Davidét a foszfor tulajdonságairól kérdezedgeted, Nágýát a szeplőiről...

– Sosem kérdeztem Nágýát a szeplőiről.

– Vagy *valami másról*. Aztán fokozatosan növelni kezded a tempót, hogy gyorsabban menjenek.

– Láthatóan jobban beválik, mint a bottal bökdösés – felelte.

– De nem annyira mókás.

– Elfáradt a bökdöső karom.

Azzal otthagyt, előrenyomakodott. Ennél többet nem is beszélünk azóta, hogy elhagytuk a Fehér-Katedrálist.

Ügy tűnik, senki másnak nem okozott gondot a beszélgetés. Tamar shu balladákra kezdte taníttatni Nágýát. Sajnos borzalmas volt a memóriája, míg a fivéréé szinte tökéletes, aki lelkesen vette át lánytestvérétől a feladatot. Az általában hallgatag Tolja a ravkani és shui epikus költészet egész versciklusait tudta fejből – hiába nem akarta ezt senki hallani.

Bár Mal azt a parancsot adta, hogy szigorúan tartsuk az alakzatot, Zsenya gyakran az oszlop elejére szökött, hogy nekem panaszkodjon.

– Minden vers egy Kregi nevű bátor hősről szól – mondta. – Mindegyik. Akinek mindig van egy paripája, és már mindent tudunk erről a hátsról meg a hős három különböző kardjáról, amit magával hord, meg a csuklójára kötött kendője színéről, és

persze az összes szegény szörnyről, akiket leölt, meg arról, hogy milyen gyengéd és igaz ember. Tolja zsoldos létére zavarba ejtően érzелgős.

Felnevettem, és hátranéztem, bár innen nem sokat láthattam.

– David hogy bírja?

– David oda sem figyel rá. Az elmúlt órában végig az ásványi vegyületekről hablatyolt.

– Talán ő és Tolja kölcsönösen elaltatják egymást – zsörtölődött Zója.

Pedig nem neki volt oka zúgolódni. Noha mind étherálok voltak, úgy tűnt, hogy a szél- és a pokolhívókban csak az a közös, hogy imádnak vitatkozni. Stigg nem akart Harshaw közelében lenni, mert ki nem állhatta a macskákat. Harshaw-t folyton sértegették Oncat viselkedése miatt. Adriknak a csapat közepén kellett volna maradnia, de ő inkább Zója közelében akart lenni. Ezért aztán Zója folyton le-lemaradt az oszlop elejéről, hogy kerülje Adrikot. Én már lassan azt kezdtem kívánni, bárcsak elvágtuk volna azt a kötelet, és hagytuk volna mindet vízbe fulladni.

Harshaw nemcsak hogy bosszantott, de idegesített is. Élvezettel húzgálta végig a kovakövét a barlang falain, amitől kis szikrák pattogtak, és folyton darabkák hullottak le a kemény sajtból, amivel Oncatot etette, majd úgy kuncogott, mintha a cirmos valami különösen vicceset mondott volna. Az egyik reggel arra ébredtünk, hogy csupaszra borotválta kétoldalt a fejét, így most vérvörös haja egyetlen vastag csíkban futott a feje közepén.

– Mit műveltél? – sikoltott fel Zója. – Most úgy nézel ki, akár egy megkerült kakas!

Harshaw erre csak vállat vont.

– Oncat ragaszkodott hozzám.

Az alagutak időnként így is olyan csodákkal leptek meg minket, amitől még az étherálok szava is elállt. Órákon át nem láttunk mást, csak szürke sziklákat és sárral lepett mészkőt, hogy aztán beérjünk egy tökéletesen kerek és sima halványkék barlangba, ami úgy nézett ki, mint egy óriási, zománcozott tojás belseje. Egy sor barlangocskára akadtunk, amik úgy csillogtak, mintha igazi rubinok lennének bennük. Zsenya elkeresztelte Ékszerdoboznak, és ezután mindegyiket elneveztük, hogy így múlassuk az időt. Ott

volt a Gyümölcsös – a karsú oszlopokká összeolvadó sztalaktitokkal és sztalagmitokkal teli üreg. És alig egy nappal később rábukkantunk a Táncteremre, egy hosszúkás, rózsaszín kvarcos barlangra, aminek olyan csúszós volt a talaja, hogy négykézláb kellett másznunk rajta, időnként pedig hason csúszva. Aztán jött a hátborzongató, részben víz alá merült vas kapurostély, amit mi csak Angyalkapunak hívtunk. Két szárnyas kőalak fogta közre: fejüket lehajtották, kezüket márvány pallosukon nyugtatták. A csörlő működött, és gond nélkül átjutottunk rajta, de miért került ide? És ki építette?

A negyedik napon egy olyan üregbe értünk, ahol egy tökéletesen mozdulatlan felszínű tavat láttunk, ami az éjszakai ég illúzióját keltette: mélyében apró, foszforeszkáló halacsókák tündököltek.

Mallal kicsit a többiek elé kerültünk. Ő belemártotta a kezét a vízbe, aztán felkiáltott, és visszarántotta.

– Ezek harapnak!

– Megérdemelted – mondtam. – „Ó, nézd, itt egy sötét tó, tele valami csillogó ízével! Hadd mártsam bele a kezemet!”

– Nem tehetek róla, hogy jó ízem van – felelte, és ismerős, hetyke vigyora átvillant az arcán, mint fény a vízen. Aztán mintha észbe kapott volna. A vállára lendítette a málháját, és tudtam, hogy mindjárt otthagya.

Nem tudom, honnan jöttek ezek a szavak.

– Nem hagytál cserben, Mal.

A combjába törölte vizes kezét.

– Mindketten tudjuk az igazat.

– Együtt fogunk utazni még ki tudja mennyi ideig. Végül beszélned kell velem.

– Most is beszélek veled.

– És? Olyan szörnyű ez?

– Nem lenne az – nézett rám nyugodt tekintettel –, ha én csak beszélgetni akarnék veled.

Az arcom felforrósodott. *Nem akarod ezt*, mondtam magamban. De úgy éreztem magam, mint a papírlap széle, ami felkunkorodik, ha túl közel tartják a tűzhöz.

– Mal...

– Vigyáznom kell rád, Alina, és arra kell koncentrálnom, ami számít. Nem tudom megtenni, ha... – Hosszan kifújta a levegőt. – Téged többre szánt a sors, mint engem, és én az életemet is odaadom a harcban, hogy ezt elérd. De kérlek, ne kérd tőlem, hogy úgy tegyek, mintha ez könnyű lenne!

És azzal továbbindult a következő barlang felé.

Lenéztem a csillogó tóra, ahol a vízben a fényörvények még mindig nem csitultak el, bármilyen rövid időre kavarta is csak fel Mal. Hallottam, ahogy a többiek zajosan vonulnak át az üregen.

– Oncat folyton megkarmol – mondta Harshaw, ahogy elbaktatott mellettem.

– Igazán? – kérdeztem tompán.

– Az a vicces, hogy szeret a közelemben maradni.

– Most komolyan beszélsz, Harshaw?

– Igazából azon tűnődöm, ha eleget eszem azokból a halacskákból, én is elkezdek majd világítani?

Megráztam a fejemet. Még szép, hogy az utolsó élő pokolhívók egyike nem épelméjű. Beálltam a sorba, és elindultam a következő alagút felé.

– Gyere már, Harshaw! – kiabáltam hátra a vállam felett.

Ekkor hangzott fel az első robbanás.

AZ EGÉSZ ÜREG BELEREMEGETT. Kis kavicszuhatagok záporoztak ránk.

Mal egy szempillantás alatt mellettem termett. Elrántott egy lehulló szikla útjából, és Zója máris közrefogott a másik oldalról.

– Fényeket eloltani! – kiáltotta Mal. – Le a málhával! Csomagjainkat a falaknál halmoztuk fel, egyfajta támpillérként, aztán eloltottuk a lámpásokat, nehogy a szikrák újabb robbanást idézzenek elő.

Bumm! Felettünk? Tőlünk északra? Ez most közelebből szólt, hangosabb volt. Kövek és föld záporozott a lehajtott fejünkre.

– Ránk találtak – nyögött fel Szergej, és a hangja rekedtesen szólt a félelemtől.

– Nem találhattak ránk – ellenkezett Zója. – Még az Apparátus sem tudta, hogy merre megyünk.

Mal kicsit odébb csúszott. Hallottam a kavicszörgést.

– Találomra robbantgatnak – közölte.

Zsenya hangja remegett, amikor azt suttogetta:

– Az a macska balszerencsét hoz ránk.

Bumm! Elég hangos volt ahhoz, hogy beleremegjen a fejem.

– *Metán gáz* – szólalt meg David. Mocsárgáz.

Egy pillanattal később én is megéreztem a tőzegszagú bűzt. Ha pokolhívók vannak felettünk, akkor egy szikra elég, hogy darabokra robbantson mindnyájunkat. Valaki sírva fakadt.

– Szélhívók – parancsolta Mal –, tereljétek keletre! – Hogyan lehetett ilyen nyugodt?

Éreztem, hogy Zója megmoccan, aztán a léghuzatot, ahogy ő és a többiek elfújták tőlünk a gázt.

Bumm! Nehezen kaptam levegőt. Túl szűknek érződött az üreg.

– Ó, a szentekre! – reszketett Szergej.

– Lángot látok! – kiabálta Tolja.

– Tereld keletre! – ismételte Mal higgadt hangon. A szélhívó keltette szél *hussanása* hallatszott. Mal az enyémhez préselte a testét. A kezem kivágódott, az övét kereste. Az ujjaink összefonódtak. A másik oldalamról halk sírás ütötte meg a fületem, és Zója szabad keze után nyúltam, az enyéembe fogtam.

BUMM! Ezúttal az egész alagutat betöltötte a lezuhanó kövek robaja. Hallottam, hogy emberek kiabálnak a sötétben. Por tolult a tudómba.

Amikor a zaj megszűnt, Mal így szólt:

– Nem gyújtunk lámpást. Alina, fényre van szükségünk. – Nehezen, de találtam egy napfényszálat, és hagytam, hogy kiviruljon az alagútban. Mindnyájunkat por borított, a szemünk rémülten kidülledt. Gyors népszámlálást tartottam: Mal, Zsenya, David, Zója, Nágya és Harshaw – Oncatot az ingébe gyömöszölte.

– Tolja? – kiabálta Mal.

Semmi. Aztán egy hang:

– Mi jól vagyunk.

Tolja hangja az alagutat eltorlaszoló, lehullott sziklafal mögül jött, de tisztán és erősen. A térdeimre hajtottam a fejemet megkönnyebbülésemben.

– Hol a fivérem? – kiáltotta Nágya.

– Itt van velem és Tamarral – válaszolta Tolja.

– Szergej és Stigg? – kérdeztem.

– Azt nem tudom.

A szentekre!

Vártuk az újabb *bummot*, hogy az alagút megmaradt része a fejünkre omlik. Amikor semmi nem történt, elkezdtünk Tolja hangja felé utat törni, míg ő és Tamar a túloldaltól kezdtek ásni.

Kisvártatva megláttuk a kezeiket, majd a ránk bámuló piszkos arcukat. Átkecmeregtek a mi alagútszakaszunkba. Amint Adrik leengedte a kezét, a mennyezet, ahol ő és az ikrek álltak korábban, por- és kőfelhőben lezuhant. A fiú szörnyen remegett.

– Te tartottad a plafont? – kérdezte Zója.

Tolja bólintott.

– Egy buborékot hozott létre, amikor meghallottuk az utolsó robbanást.

– Huh! – mondta Zója Adriknak. – Le vagyok nyűgözve.

Felnyögött, amikor erre a fiú arcára kiült az ujjongás.

– Nem számít. A dicséretet lefokozom egy zsémbes elismerésre.

– Szergej? – kiabáltam. – Stigg?

Csak a csend felelt, meg a törmelék pergése.

– Hadd próbáljak meg valamit! – mondta Zója. Felemelte mindkét kezét. Sistergést hallottam a fülem mellett, és mintha nyirkosabb lett volna a levegő. – Szergej? – kérdezte. A hangja furán távolinak rémlett.

Aztán meghallottam Szergej erőtlen, remegő, de tiszta hangját: mintha csak mellettem szólalt volna meg.

– Itt vagyok – zihálta.

Zója megmozgatta az ujjait, módosított valamin, és újra Szergej nevét kiáltotta.

Ezúttal, amikor válaszolt, David azt mondta:

– Mintha alólunk jönne.

– Csak nem – felelte Zója. – A hangok itt csalókák lehetnek.

Mal elindult a járatban.

– Nem, igaza van. Nyilván beszakadt az alagút alja ott, ahol ők voltak.

Közel két órába telt, mire megtaláltuk, és kiástuk őket. Tolja lapátolta el a földet, Mal mondta az irányt, a szélhívók levegővel dúcolták alá a járat két oldalát, míg én fenntartottam a halvány világítást. A többiek láncba rendeződve hordták el a köveket és a homokot.

Mikor megtaláltuk Stigget és Szergejt, nyakig sárosak voltak, és félájultak.

– Lelassítottuk a szívverésünket – dünnyögte Szergej kábán. – Lassabb légzés. Kevesebb levegőt fogyasztunk.

Tolja és Tamar hozta őket vissza, felgyorsítva a szívverésüket, és oxigénnel töltve fel a tüdejüket.

– Nem hittük, hogy értünk jöttök – motyogta a még mindig szédelő Stigg.

– Miért? – sírta el magát Zsenya, és óvatosan lesöpörte a földet a másik arcáról, a szeme körül.

– Nem volt benne biztos, hogy törődtek velük ennyire – szólalt meg mögöttem Harshaw.

Erre elmotyogott tiltakozások és pár büntudatos pillantás volt a válasz. Én magam is kívülről néztem Stiggre és Harshaw-ra.

Szergej pedig... nos... Szergej egy ideje már elkallódott. És egyikünk sem végzett valami túl jó munkát azon a téren, hogy közelebb kerüljünk hozzájuk.

Amint Szergej és Stigg járóképes lett, visszatértünk az alagút érintetlenebb részére. A szélhívók egymás után engedték el az általuk fenntartott erőt, és míg vártunk, hogy vajon a mennyezet kitart-e, pihenhetek. Letöröltük a port és a koszt egymás arcáról és ruhájáról, amennyire csak lehetett, aztán körbeadogattunk egy flaska *kvaszt*. Stigg úgy kapaszkodott az üvegbe, akár egy csecsemő.

– Mindenki jól van? – kérdezte Mal.

– Soha jobban – felelte Zsenya remegve.

David felemelte a kezét.

– Voltam már jobban is.

Mind nevetni kezdtünk.

– Mi az? – értetlenkedett.

– Hogy csináltad? – fordult Nágya Zójához. – Azt a trükköt a hanggal?

– Ez csak egy mód arra, amivel hangtani anomáliát lehet előállítani. Régen az iskolában azt játszottuk, hogy kihallgattunk másokat egy másik osztályban.

Zsenya felhorkant.

– Még szép, hogy ezt játszottad.

– Megmutatnád nekünk, hogyan csinálod? – tudakolta Adrik.

– Ha nagyon unatkozom, megmutatom.

– Szélhívók – szólalt meg Mal –, készen álltok hogy folytassuk az utat?

Mind bólintottak. Az arcuk ragyogott, köszönhetően annak, hogy a grisa erőhöz folyamodtak, de tudtam, hogy máris képességeik határáig érhettek. Több tonna sziklát tartottak meg a fejünk felett fél mérföld távolságban, és pár perc pihenésnél több kellett nekik, hogy visszanyerjék erejüket.

– Akkor tűnjünk el innen a fenébe! – közölte Mal.

Én világítottam meg az utat, továbbra is éberem figyelve bármilyen meglepetésre. Óvatosan mozogtunk, a szélhívók készültségben, és így kanyarogtunk az alagutakban meg a folyosókban, míg már fogalmam sem volt róla, hogy merre megyünk. Már jócskán letértünk a David és Mal rajzolta térképről.

Mintha minden hang a többszörösiére erősödött volna. Minden lehulló kavicsból megtorpantunk, kővé dermedtünk, a legrosszabbra számítottunk. Igyekeztem mindenre gondolni, csak a felettünk húzódó föld súlyára nem.

Ha a mennyezet leomlik, és a szélhívók hatalma csődöt mond, akkor összelapít minket, és soha senki nem tudja meg: egy könyv lapjai közé préselt elfeledett vadvirágok leszünk.

Végül feltűnt, hogy egyre nehezebben emelem a lábamat, ahogy az is, hogy a talaj meredeken emelkedik. Megkönnyebbült sóhajokat hallottam, néhány halk örömkriáltást, és még egy óra sem telt bele, valamiféle pincehelyiségben találtuk magunkat bezsúfolva, ahonnan egy csapóajtó alját néztük.

A föld itt nedves volt, kis pocsolyák pötytyözték – ami annak a jele volt, hogy közel lehetünk a folyami városokhoz. A tenyeremből ragyogó fényben láttam, hogy a kőfalak repedezettek, de hogy a kár régen keletkezett-e, vagy a nemrégiben történt robbantások eredményeként, azt meg nem tudtam volna mondani.

– Hogy csináltad? – néztem Malra.

Vállat vont.

– Ugyanúgy, mint mindig. A felszínen vadállatok élnek. Csak azt csináltam, mint amikor vadászom.

Tolja előhúzta David régi óráját a kabátja zsebéből. Nem igazán tudtam, mikor került hozzá.

– Ha ez az izé rendesen méri az időt, akkor jóval napnyugta után vagyunk.

– Mindennap fel kell húznod – közölte David.

– Tudom.

– És felhúztad?

– Fel.

– Akkor rendesen méri az időt.

Eltűnődtem, hogy emlékeztessen-e Davidét arra, hogy Tolja ökle nagyjából akkora, mint a feje kerülete.

Zója szívott egyet az orrán.

– Némi szerencsével valaki éppen most készül az éjféli misére.

Az alagutak számos be- és kijárata szent helyekre nyílt – de nem mind. Lehet, hogy egy templom szentélyébe jutunk vagy egy kolostor udvarára, de az is lehet, hogy egy bordélyban bukkanunk ki. *Szép napot magának, uram!* Elnyomtam magamban az eszelős vihogást. Beleszédültem a kimerültségbe és a félelembe.

Mi van akkor, ha valaki már vár minket odafent? Mi van akkor, ha az Apparátus újra átállt, és a nyakunkra küldte az Éjurat? Nem tudtam tisztán gondolkodni. Mal szerint az alagútban a robbanásokat találomra idézték elő, és egyedül ennek volt értelme. Az Apparátus nem tudhatta, hogy merre járunk és mikor. De még ha az Éjúr valahogy rá is jött arra, hogy Rijeivosztyba tartunk, miért venné a fáradságot, hogy bombákat vessen be, és úgy úzzön ki minket a felszínre? Hiszen be is várhatja ott, hogy felbukkanjunk.

– Menjünk! – mondtam. – Mindjárt megfulladok.

Mal intett Toljának és Tamarnak, hogy fogjanak közre.

– Álljatok készen! – közölte velük. – A baj legkisebb jelére ki kell őt juttatnotok innen. Menjetek nyugatra a járatokban, olyan messze, amennyire csak tudtok!

Csak miután elindult felfelé a létrán, akkor ébredtem rá, hogy mind hátramaradtunk, és azt vártuk, hogy ő menjen fel elsőnek. Tolja és Tamar is tapasztalt harcosok voltak, Mal pedig az egyetlen *otkazác* közöttünk. De akkor miért ő vállalta a veszély oroszlánrészét? Szerettem volna visszahívni, megmondani neki, hogy legyen óvatos, de az egyszerűen abszurdnak hangzott volna. Az „óvatosság” nem olyasmi, amihez mostanában folyamodtunk.

A létra tetejéről odaintett nekem, én pedig elengedtem a fényt, így szuroksötét borult ránk. Puffanást hallottam, erőlködő zsanérok nyikorgását, aztán egy halk nyögést, majd reccsenést,

ahogy kinyílt a csapóajtó. Nem ömlött le fény fentről, ahogy kiáltások sem harsantak, lövések sem dördültek.

A szívem vadul zakatolt a mellkasomban. Hallgattam, ahogy Mal felhúzza magát, ahogy felettünk lépdél. Végül gyufa sercenését hallottam, és fény bontott virágot a csapóajtón át. Mal kétszer Rittyentett – minden tiszta.

Egymás után másztunk fel a lépcsőn. Amikor kidugtam a fejemet a csapóajtón, végigfutott a hideg a hátamon. A helyiség hatszögű volt, falait mintha kék lazúrkőből faragták volna ki, és mindegyiket falapok fedték, amelyekre különböző szenteket festettek. Aranyszínű glóriájuk csillogott a lámpafényben. A sarkokban sűrűn nőttek a tejfehér pókhálók. Mal lámpása egy kőszarkofágon pihent. Egy kriptában álltunk.

– Tökéletes – szólalt meg Zója. – Alagútból egy sírhanthba. Mi lesz a következő, egy kirándulás a mészárszékre?

– Mezle – mutatott rá David a falba vésett egyik névre. – Régi grisa család volt. Az egyikük a Kis Palotában időzött, mielőtt...

– Mielőtt mindenki meghalt? – szólt közbe Zsenya segítőkészén.

– Ziva Mezle – tette hozzá Nágya halkan. – Szélhívó volt.

– Folytathatnánk valahol másutt ezt a csevejt? – tudakolta Zója. – Szeretnék eltűnni innen.

Megdörzsöltem a karomat. Nem rossz ötlet.

Az ajtót láthatóan erős vashól kovácsolták. Tolja és Mal nekivetették a vállukat, míg mi mögöttük sorakoztunk fel, felemelt kézzel, a pokolhívók készenlétben tartott kovakövekkel. Én hátul helyezkedtem el, hogy bármikor lesújthassak a Vágással, ha szükséges.

– Háromra – mondta Mal.

Kibuggyant belőlem a nevetés, mire mindenki felém fordult. Elpirultam.

– Hát, alighanem egy temetőben vagyunk, és éppen egy kriptából készülünk kimentani.

Zsenya felvihogott.

– Ha bárki van odakint, halálra fogjuk rémíteni.

Mal egy alig észrevehető vigyorral azt mondta:

A többiek felsorakoztak mögötte, ismét rábízva a vezetést. Én lemaradtam, vadul dörzsölve le a fényt a bőrömről. Az úgy tapadt rám, mintha a testem szomjazná.

Amikor Zója mellém ért, odaszólt:

– Tudod, Sztarkov, kezdem azt hinni, hogy szándékosan változtattad a hajad színét fehérre.

Lepöcköltem egy csillagfénypöttyöt a csuklómról, és néztem, ahogy kihuny.

– Igen, Zója, a halállal kokettálás fontos részét képezi a szépség-ápolásomnak.

Erre vállat vont, és Mal után nézett.

– Nos, az én ízlésemnek ez kissé feltűnő, de meg kell mondjam, hogy ez az egész holdtündér kinézet beválik.

Legkevésbé Zójával óhajtottam beszélgetni Malról, de ez gyanúsán bóknak hatott. Eszembe jutott, hogy megfogta a kezemet a járatomláskor, és hogy milyen erős maradt mindvégig, míg veszélyben voltunk.

– Köszönöm – mondtam. – Hogy odalent vigyáztál ránk. És hogy segítettél megmenteni Szergejt és Stigget.

Még ha nem tettem is szót, az arcára kiülő megrökönyödés miatt megérte.

– Szívesen – nyögte ki. Aztán tökéletes orrát felszegve még hozzátette: – De nem leszek mindig a közeledben, hogy megmentssem a segged, napidéző.

Elvigyorodtam, és követtem a kripták közti folyosón. Legalább ő kiszámítható maradt.

TÚL SOKÁIG TARTOTT, mire kijutottunk a temetőből. A kripták csak sorakoztak és sorakoztak egymás után, hideg bizonyosságként az emberöltőknek, amit Ravka háborúsággal töltött. Az utakat tisztára gereblyézték, a sírokat virágokkal, festett ikonokkal, ajándékba vitt édességekkel, kis kupacokba rendezett, drága lőszerral ékesítették – apró kedvességekkel, még ha azok, akiknek hozták, halottak voltak is. Erről eszembe jutottak a nekünk a Fehér-Katedrálisban búcsút intő férfiak és nők, amint

adományait a kezünkbe nyomják. Örültem, amikor végre kiléphettem a temető kapuján.

A járatbeomlás okozta rettegés és a gyaloglással töltött hosszú órák vámot szedtek, de Mal eltökélte, hogy még pirkadat előtt olyan közel kerülünk Rijevoštyhoz, amennyire csak tudunk. Caplattunk tovább, párhuzamosan haladtunk a főúttal, a csillagfényes földeken maradva. Időnként megláttunk egy-egy magányos házat, az ablakban világító lámpást. Valamiért megkönnyebbültem, amikor megláttam az életnek ezeket a jeleit, amikor arra gondoltam, hogy egy földműves kelt fel éjjel, hogy vízzel töltse meg a kupáját, egy kis időre kinézve az ablakon a kinti éjszakába.

Az ég még csak világosodni kezdett, amikor meghallottuk, hogy valaki közeledik az úton. Alig volt időnk beosonni az erdőbe, és elrejtőzni a bokrok között, máris megpillantottuk az első szekeret.

Úgy tizenöt ember alkotta a karavánt, főleg férfiak, néhány nő – mind állig felfegyverkezve. Az Első Hadsereg egyenruhájának egy-egy ruhadarabját láttam rajtuk – szabványos nadrágot betűrve a határozottan nem előírás szerinti marhabőr csizmába, egy rézgombjaitól megfosztott gyalogoskabátot.

Lehetetlen volt innen megállapítani, hogy mit szállítanak. A rakományukat lópokrócokkal takarták le és kötelekkel erősen leszíjazták.

– Polgárőrök? – suttogta Tamar.

– Lehetséges – felelte Mal. – Bár nem tudom, honnan juthatnának polgárőrök ismétlőfegyverekhez.

– Ha csempészek is, nem ismerem egyiküket sem.

– Követhetem őket – javasolta Tolja.

– Miért nem kezdesz el inkább rögtön keringőzni az út közepén? – gúnyolódott vele Tamar. Tolja aligha mozgott halkan gyalogszerrel.

– Kezdek jobban lenni – védekezett Tolja. – És mellesleg...

Mal egy pillantással elhallgattatta.

– Nincs üldözés, nincs összecsapás.

Ahogy Mal beljebb vezetett minket az erdőbe, Tolja azt morogta:

– Még csak azt sem tudod, hogy kell keringőzni.

EGY TISZTÁSON VERTÜNK TÁBORT, a Szokol, a petrazoji gleccserek táplálta, a kikötővárosok kereskedelmének szíveként ismert folyó egyik mellékágánál. Reméltük, hogy elég messze vagyunk a várostól és a főutaktól ahhoz, hogy ne kelljen aggódnunk, hogy valaki belénk botlik.

Az ikrek szerint a csempészek találkahelye Rijevoštyban az egyik folyóparti zsúfolt tér volt. Tamar máris fogott egy iránytűt meg egy térképet. Bár alighanem ugyanolyan fáradt lehetett, mint mi, többiek, azonnal indulnia kellett, hogy még azelőtt a városba érjen, hogy a nap a delelőre hág.

Utáltam a gondolatot is, hogy esetleg engedem csapdába sétálni, de már korábban megegyeztünk, hogy neki kell mennie. Tolja a termete miatt túlságosan feltűnő volt, és egyikünk sem ismerte a csempészek módszereit, vagy hogy miként ismerjük fel őket. Ettől függetlenül fel voltak ajzva az idegeim. Sosem értettem meg az ikrek hitét, és hogy mennyit hajlandóak kockára tenni érte. De amikor eljött az ideje, hogy válasszanak köztem és az Apparátus között, hűségüket oly módon nyilvánították ki, ami nem hagyott semmilyen kétséget felőle.

Gyorsan megszorítottam Tamar kezét.

– Ne tégy semmi meggondolatlant!

Nágya a közelben őgylgett. Most megköszörülte a torkát, és pusztit nyomott Tamar mindkét orcájára.

– Vigyázz magadra!

Tamar rávillantotta szívtörő mosolyát.

– Ha valaki keresi a bajt – libbentette hátra a kabátját, felfedve két szekercéje nyelét –, akkor nálam bőven talál.

Nágyára pillantottam. Az a halvány benyomásom támadt, hogy Tamar henceg.

A fejébe húzta a csuklyáját, és futva elindult a fák között.

– *Juje szes!* – kiáltott utána Tolja shu nyelven.

– *Ni vé szes* – kiabálta vissza a lánytestvére a válla felett. És ezzel eltűnt.

– Ez mit jelent?

– Erre apánk tanított meg minket – válaszolta Tolja. – *Juje szes*: „Vesd meg a szíved!” De ez tükörfordítás. Az igazi jelentése inkább olyasmi, hogy „tedd, amit tenned kell: ha muszáj, légy könyörtelen”.

- És a másik fele?
- A *ni vé szes?* „Nincs szívem.”

Mal felhúzta a szemöldökét.

- Vicces apátok lehet.

Tolja felvillantotta azt a kissé eszelős vigyorát, amittől úgy nézett ki, akár a testvére.

- Az volt.

Arra néztem, amerre Tamar eltűnt. Valahol a fákon és a földeken túl terült el Rijevoszty. Vele együtt küldtem imáimat is: *Hozz hírt a hercegről, Tamar! Nem hiszem, hogy erre egyedül képes leszek.*

LETERÍTETTÜK A MATRACAINKAT, és kiosztottuk az ennivalót. Adrik és Nágya nekiállt sátrat verni, míg Tolja és Mal felderítette a környéket, kijelölték az őrhelyeket. Láttam, hogy Stigg megpróbálja evésre bírni Szergejt. Reméltem, hogy javít a helyzeten, hogy kijöttünk a felszínre, és bár Szergej itt kevésbé tűnt rémültnek, még mindig úgy éreztem, hullámokban árad belőle a feszültség.

Az igazat megvallva mind idegesek voltunk. Bármilyen kellemes is volt a fák alatt feküdni, és újra látni az eget, egyben nyomasztónak is bizonyult. A Fehér-Katedrálisban nyomorúságos, de elviselhető életet éltünk. Idefent a dolgok vadabbnak tündek, amit nem tudtam az irányításom alatt tartani. Polgárőrök és az Éjúr emberei járták ezt a vidéket. Akár megtaláljuk Nyikolajt, akár nem, visszakerültünk a háborúba, ami újabb csatákat, újabb odavesztett életeket jelentett. A világ egyszer csak ismét kitágult. És nem tudtam biztosan, hogy tetszik-e nekem.

Végignéztem a táborunkon. Harshaw máris összegömbölyödött, és már hortyogott is, Oncattal a mellkasán; a sápadt Szergej éberén nézelődött; David hátát egy fának támasztva könyvet tartott a kezében, míg Zsenya fejét az ölébe hajtva aludt; Nágya és Adrik a rudakkal és a ponyvával vesződött, míg Zója csak figyelte őket, de nem vette a fáradságot, hogy segítsen.

Vesd meg a szíved! Szerettem volna így tenni. Nem akartam többet gyászolni, veszteséget vagy büntudatot átélni, aggódni. Kemény és számító akartam lenni. Félelmetes. A föld alatt ez lehetségesnek tűnt. Itt, ebben az erdőben, ezekkel az emberekkel már nem voltam benne annyira biztos.

Végül alighanem elszenderedhettem, mert amikor felébredtem, késő délutánra járt, és a nap rézsútosan tűzött be a fák között. Tolja mellettem ült.

– Tamar visszatért – közölte.

Felültem, azonnal kitisztult a fejem. Ám Tolja arcán komor kifejezés ült.

– Senki nem környékezte meg?

Megrázta a fejét. Kihúztam magam: nem akartam, hogy bárki is lássa rajtam a csalódottságot. Hálásnak kellene lennem, hogy Tamar épségben bejutott a városba, majd ki onnan.

– Mal tudja?

– Nem – felelte Tolja. – Kulacsokat tölt éppen a csermelynél. Harshaw és Stigg öröködnék. Hívjam őket ide?

– Várhat a dolog.

Tamar egy fának dőlve vizet kortyolt egy bádogbögréből, míg a többiek köré gyűltek, hogy meghallgassák a beszámolót.

– Volt valami gond? – kérdeztem.

Megrázta a fejét.

– És biztos, hogy jó helyen vártál? – tudakolta Tolja.

– A piactér nyugati oldalán. Korán odaértem, sokáig maradtam, benéztem a boltosokhoz, négyszer láttam ugyanazt a nyavalyás bábjátékot. Ha az állomás működné, akkor valakinek szóba kellett volna elegyednie velem.

– Megpróbálhatjuk holnap újra – javasolta Adrik.

– Jobb lesz, ha én megyek – mondta Tolja. – Sokáig voltál ott. Ha újra megjelensz, az feltűnhet az embereknek.

Tamar megtörölte a száját a kézfejevel.

– Ha leszűrom a bábost, az túl nagy figyelmet fog kelteni?

– Ha csendben csinálod, akkor nem – felelte Nágya.

Az arca kipirult, amikor mind felé fordultunk. Még sosem hallottam, hogy Nágya valaha is elsütött volna egy viccet. Leginkább Marie hallgatósága volt.

Tamar előhúzta a törét a csuklója mellől, és megpörgette, majd hegyére állítva egyensúlyozni kezdte az egyik ujjhegyén.

– Tudok csendes lenni – közölte –, és irgalmas. Lehet, hogy életben hagyom a bábost. – Ivott egy újabb korty vizet. – Hallottam hírt is. Nagy hírt. Nyugat-Ravka elkötelezte magát Nyikolaj mellett.

Ezzel felkeltette a figyelmünket.

– Elzárják a Zóna nyugati partját – folytatta. – Így, ha az Éjúr fegyvereket vagy hadianyagot akar...

– Azt Fjerdán át kell beszereznie – fejezte be a mondatot Zója.

De ez még ennél is többről szólt. Mert így az Éjúr elvesztette

Nyugat-Ravka partvidékét, a flottáját, a Ravkába vezető, amúgy is problémás kereskedelmi útvonalakat.

– Ma Nyugat-Ravka – szólalt meg Tolja. – Holnap talán Shu Han.

– Vagy Kerch – vágott közbe Zója.

– Vagy mindkettő! – kiáltotta Adrik.

Már-már látni véltem, ahogy a remény csápjai ott tekergőznek közöttünk.

– És hogyan tovább? – kérdezte Szergej, aki idegesen rángatta a ruhaujját.

– Várjunk még egy napot! – javasolta Nágya.

– Nem is tudom – válaszolta Tamar. – Nem gond, hogy visszamenjek. De ma *opricsnyikok* voltak a téren.

Ez nem jó jel. Az *opricsnyikok* az Éjúr személyes testőrségét adták. Ha ők csatangolnak a környéken, akkor jó okunk van minél előbb továbbállni.

– Megyek, megbeszélem a dolgot Mallal – közöltem. – Ne rendezkedjetek be túl kényelmesen! Lehet, hogy még délelőtt el kell indulnunk.

A többiek szétszéledtek, míg Tamar és Nágya elment, hogy áttúrják a készleteinket. Az előbbi továbbra is a törét pörgette és táncoltatta – nyilvánvalóan hancegett a tudásával, de Nágya láthatóan nem bánta.

Én a vízcsobogás hangját követtem, miközben igyekeztem rendezni a gondolataimat. Ha Nyugat-Ravka elkötelezte magát Nyikolaj mellett, ez nagyon jó jel volt, és azt mutatta, hogy él, jól van, és több bajt okoz az Éjúrnak, mint azt a Fehér-Katedrálisban

bárki sejtette. Megkönnyebbültem, de nem tudtam biztosan, hogy mi legyen a következő lépésünk.

Amikor odaértem a csermelyhez, Mal éppen a sekély vízben guggolt, mezítláb, csupasz felsőtesttel és térdig felgyúrt nadrággal. A vizet figyelte, láthatóan erősen összpontosított, de amint meghallotta a lépteimet, máris felegyenesedett, és azonnal a puskájáért nyúlt.

– Csak én vagyok – szólaltam meg, és kiléptem a fák közül.

Erre ellazult, és visszaguggolt, tekintete ismét a vizet pásztázta.

– Mit keresel itt?

Egy darabig csak néztem őt. Tökéletesen mozdulatlanul állt, hogy aztán váratlanul mindkét kezét belevágja a patakba, és kikapjon egy vergődő halat. Aztán visszadobta. Semmi értelme megtartani, amikor nem kockáztathatjuk meg a tűzgyújtást, hogy megsüssük.

Láttam már így halat fogni Keramzinban, még télen is, amikor a Trivka-tó befagyott. Tudta, hol kell léket vágni a jégbe, hogy hol dobja be a botját vagy melyik pillanatban kell odakapnia. Én ilyenkor a tóparton vártam, én szórakoztattam, miközben a fák között azokat a helyeket keresgéltem, ahol a madarak fészket raktak.

A mostani helyzet más volt: a víz fényflittereket tükrözött vissza az arcára, a bőre alatt könnyedén feszülő izmaira. Ekkor vettem csak észre, hogy meredten bámulom, és kicsit megráztam magam gondolatban. Láttam már korábban is ing nélkül. Felesleges volt ilyen idiótán viselkednem emiatt.

– Tamar visszajött – mondtam.

Felállt, minden érdeklődését elvesztette a halak iránt.

– És?

– Semmi jele Nyikolaj embereinek.

Mal felsóhajtott, és beletúrt a hajába.

– A fene vigye el!

– Várhatunk még egy napot – vetettem fel, noha már tudtam, hogy mit fog mondani.

– Elég időt fecsértünk el. Nem tudom, hogy meddig fog tartani, míg eljutunk délre vagy megtaláljuk a tűzmadarat. Mindössze annyi a dolgunk, hogy eljussunk a hegyekbe, mire

lehullik a hó. A többieknek pedig biztos menedéket kell keresnünk.

– Tamar azt mondja, hogy Nyugat-Ravka elkötelezte magát Nyikolaj mellett. Mi lenne, ha odavinnénk őket?

Végiggondolta.

– Az hosszú út, Alina. Rengeteg időt vesztenénk.

– Tudom, de ott biztonságosabb, mint a Zónának ezen a felén bárhol. És így van még egy lehetőségünk megtalálni Nyikolajt.

– Még az is lehet, hogy kevésbé veszélyes délre menni azon az oldalon. – Bólintott. – Jól van. Fel kell készítenünk a többieket az indulásra. Még ma éjjel neki akarok vágni az útnak.

– Ma éjjel?

– Nincs értelme várakozni. – Kigázolt a vízből, csupasz lábujjaival ügyesen követte a kövek görbületét.

Nem mondta ugyan ki, hogy „leléphetek”, de akár mondhatta is volna. Ugyan még mi másról beszélgethettünk volna?

Elindultam a tábor felé, aztán eszembe jutott, hogy nem számoltam be neki az *opricsnyikokról*. Úgyhogy visszaszaladtam a patakhöz.

– Mal... – kezdtem, de a szavak elhaltak az ajkamon.

Éppen lehajolt a kulacsáért. Háttal volt nekem.

– Mi az? – kérdezte mérgesen.

És máris megpördült, körbefordult, de elkésett. Szóra nyitotta a száját.

Mielőtt egyetlen szót is kinyöghetett volna, felcsattantam:

– Ha azt mondod, ez „semmi”, kiütlek.

Erre szorosan becsukta a száját.

– Fordulj meg! – parancsoltam rá.

Egy pillanatig csak állt ott. Aztán sóhajtott egyet, és megfordult. Széles hátán egy tetoválás terpeszkedett – olyasmi, mint egy iránytű rózsája, de sokkal inkább hasonlított egy napkorongra, aminek sugarai válltól vállig értek és végig a gerincén.

– Miért? Miért csináltad ezt?

Vállat vont, mire az izmai megfeszültek a bonyolult mintázat alatt.

– Mal, miért jelölted meg így magad?

– Rengeteg a sebhelyem – felelte végül. – És én így döntöttem. Alaposabban megnéztem a rajzolatot, ami betűket adott ki. *E'ja szta rezku*. Összevontam a szemöldökömet. Mintha óravkaiul lett volna.

– Mit jelent ez a mondat?

Hallgatott.

– Mal...

– Kínos beszélnem róla.

És tényleg, láttam, ahogy pír kezd terjedni a nyakán.

– Mondd meg! – Habozott, aztán megköszöri a torkát, és azt motyogta:

– Pengévé leszek.

Pengévé leszek. Hát ez volt ő? Ez a fiú, akit a grisák egyetlen hang nélkül követtek, akinek a hangja meg se rezgett, miközben körülöttünk beomlott egy járat, aki azt mondta nekem, hogy cárnő leszek? Nem voltam benne biztos, hogy ismerem még őt.

Végighúztam az ujjhegyeim a betűkön. Erre megfeszült. A bőre még nyirkos volt a patak vizétől.

– Lehetne rosszabb is – szólaltam meg. – Mondjuk, ha az állna ott, hogy „Bújjunk össze!”, vagy „Gyömbéres pudinggá leszek”; na, az kínos volna.

Erre meglepetésében horkantva felnevetett, aztán felszisszent, amikor az ujjhegyeim végighúztam a gerince mentén. A két kezét ökölbe szorította a teste mellett. Tudtam, hogy ott kellene hagynom, de nem volt hozzá kedvem.

– Ki csinálta?

– Tolja – recsegte.

– Fájt?

– Nem annyira, mint kellett volna.

Elértem a napkorong legtávolabbi pontját, egyenesen a gerinc tövére. Ott elidőztem, aztán visszafelé húztam az ujjamat. Erre megpördült, és erős markába kapta a kezemet.

– Ne csináld! – kiáltott rám bőszen.

– Én...

– Ezt nem bírom. Akkor nem, ha megnevettetsz, akkor nem, ha így érsz hozzám.

– Mal...

Váratlanul felkapta a fejét, és az ajkához emelte az ujját.

– Kezeket a fej fölé! – A hang a fák árnyékai közül érkezett. Mal a puskájáért ugrott, és pillanatok alatt a vállához emelte, de eddigre már három ember lépett ki az erdőből – két férfi meg egy kontyos nő akik felénk tartották fegyvereik csövét. Ismerősnek tűntek: a korábban az úton látott karaván tagjai voltak.

– Tedd azt le! – mondta egy rövid kecskeszakállas férfi. – Hacsak nem akarsz, hogy a lányt telepumpáljuk ólommal.

Mal ismét a szikláknak támasztotta a puskáját.

– Gyere ide! – közölte a férfi. – Csak szép lassan! – Az Első Hadsereg kabátját viselte, de ilyen katonát még sosem láttam. Haja hosszú volt és kócos, hogy ne hulljon az arcába, két gubancos varkocsba fonta. A mellkasán keresztben átvetve töltényövet viselt, valamint egykor alighanem piros színű, koszos mellényt, ami mostanra a szilvakék és a barna közti árnyalatúvá fakult.

– Ahhoz kell a csizmám – felelte Mal.

– Így kisebb az esélye, hogy nélkülük elfutsz.

– Mit akartok?

– Kezdheted a válaszokkal – felelte a férfi. – A közelben van a város, ahol rengeteg kényelmesebb helyen húzhatja meg magát az ember. De akkor miért bujkál egy tucatnyi ember az erdőben? – Nyilván észrevette, hogy erre megreagálnak, mire azt mondta: – Így van. Megtaláltam a táborotokat. Katonaszökevények vagytok?

– Igen – felelte Mal természetes könnyedséggel. – Kerszkijből. A férfi megvakarta az állát.

– Kerszkijből? Lehetséges. De... – Lépett egyet előre. – Orecev?

Mal teste megmerevedett, aztán azt kérdezte:

– Lucsenko?

– Az összes szentekre, azóta nem láttalak, hogy az egységed velem gyakorlatozott Poliznyában. – A többiekhez fordult. – Ez a kis fostos volt tíz ezred legjobb nyomkeresője. Sosem láttam hozzá foghatót. – Vigyorgott, de a puskáját nem eresztette le. – És most te vagy egész Ravka leghíresebb katonaszökevénye.

– Csak próbálok életben maradni.

– Te is, és én is, fivérem. – Felém intett. – Ő viszont nem a tőled megszokott.

Ha nem tartottak volna egy puskát a képembe, ez a megjegyzés talán fájt volna.

– Csak ugyanolyan baka az Első Seregből, mint amilyenek mi vagyunk.

– Mint mi? – Lucsenko felém intett a fegyverével. – Vedd le a kendődet!

– Kicsit hideg van ahhoz – feleltem.

Lucsenko ismét felém intett a puskájával.

– Gyerünk, te lány!

Malra néztem. Láttam rajta, hogy a lehetőséget mérlegeli. Közel voltunk hozzájuk. Súlyos sérülést tudok okozni a Vágással, de előtte a polgárőrök belénk ereszhetnek pár golyót. Megvakíthatom őket, de ha tűzharcba keveredünk, ki tudja, mi történik a táborban hagyott többiekkel?

Így hát vállat vontam, és egyetlen erős rántással leszedtem a kendőt a nyakamról. Lucsenko halkan fütyöntett egyet.

– Hallottam róla, hogy ájtatos társaságban időzöl, Orecev. És úgy tűnik, fogtunk magunknak egy szentet. – Oldalra billentette a fejét. – Magasabbnak hittem. Kötözzétek meg mindkettőt!

Újfent összenéztünk Mallal. Azt akarta, hogy én cselekedjem: éreztem. Amíg nincs megkötve a kezem, meg tudom idézni és irányíthatom a fényt. De mi lesz a többi grisával?

Kinyújtottam mindkét kezemet, és hagytam, hogy a nő egy kötéllal áthurkolja a csuklómat.

Mal felsóhajtott, és ugyanígy tett.

– Legalább az ingemet felvehetem? – kérdezte.

– Nem – vetett rá a nő buja pillantást. – Tetszik a látvány.

Lucsenko felnevetett.

– Mulatságos az élet, nemde? – tette fel a szónoki kérdést, miközben a tábor felé tereltek minket, ránk szegezve fegyvereiket.

– Én csak egy csipetnyi szerencsét kívántam, amivel megédesíthetem a teámat. Erre szinte fuldoklóm benne. Az Éjúr kiüríti a pénzesládáit, ha titeket leszállítalak neki.

– Ilyen könnyedén átadsz neki? – kérdeztem. – Ostoba lépés.

– Nagy szavak ezek egy lánytól, akinek a hátának fegyvert szegeznek.

– Én a jó üzletről beszélek – folytattam. – Mit gondolsz, Fjerda vagy Shu Han nem fizetne egy kisebb vagyont... vagy akár egy

nagyobbat is... hogy rátegye a mancsát a napidézőre? Hány embered van?

Lucsenko hátranézett a válla felett, és úgy fenyegetett meg az ujjával, mintha egy tanító volna. Hát, legalább egy próbát megért.

– Mindössze arra gondolok – folytattam ártatlanul –, hogy a legmagasabb licitálónak adhatnál el, amivel biztosíthatnád, hogy az összes embered boldogan és kövéren élje le hátralevő napjait.

– Tetszik az észjárása – szólalt meg a kontyos nő.

– Ne légy kapzsi, Jekatyerina! – intette Lucsenko. – Nem vagyunk sem követek, sem diplomaták. A lány fejére kitűzött vérdíjjal átjutunk a határon. Talán felszállók egy Djerholmból induló hajóra. Vagy az is lehet, hogy életem hátralevő napjait szókék közé bújva töltöm.

A telt fjerdai lányokkal hetegő Lucsenről szóló ízléstelen képek azonnal kihullottak a fejemből, amint megérkeztünk a tiszásra. A grisákat középen terelték össze, és vagy harminc fegyveres polgárőr fogta körbe őket. Tolja erősen vérzett: láthatóan csúnya ütést kapott a fejére. Harshaw volt őrségben, és egyetlen pillantással felmértem, hogy meglőtték. Sápadtan, imbolyogva állt, az oldalára kapott sebet fogva, zihálva, miközben Oncat egyfolytában nyávogott.

– Látod? – kérdezte Lucsenko. – Az ölünkbe hullott szerencse folytán nem kell aggódnom, hogy ki licitál a legtöbbet.

Odaléptem hozzá, és igyekeztem olyan halkra fogni a hangomat, amennyire csak tudtam.

– Engedd el őket! – mondtam. – Ha átadod a foglyokat az Éjúrnak, megkínkoztatja őket.

– És?

Visszafojtottam az egész testemet előntő haragot. Fenyegetőzéssel semmire sem mennék.

– Egy élő fogoly értékesebb egy hullánál – közöltem nyájasan.

– Legalább oldozz el, hogy elláthassam a barátom sebesülését! – És hogy aztán egyetlen kézmozdulattal lekaszáljam a polgárőreidet.

Jekatyerina résnyire húzta a szemét.

– Ne csináld! Majd ellátja helyette valamelyik vérontója! – Azzal hátba bökött a puskájával, és odaterelt minket a többiekhez.

– Látjátok a nyakékét? – intézte Lucsenko szavait az embereihez. – Ő itt a napidéző!

Erre a többi polgárőr kiabálni kezdett, páran még hurráztak is.

– Szóval, kezdhettek azon gondolkodni, hogyan költitek el az Éjúr összes pénzét!

Erre éljenzésben törtek ki.

– Miért nem adjuk oda váltságdíjért Nyikolaj Lancovnak? – szólalt meg ekkor egy katona a kör túlsó feléről. Most, hogy a tisztás közepére tereltek, mintha még többen lettek volna.

– Lancovnak? – kérdezett vissza Lucsenko. – Ha van egy kis magához való esze, valami meleg vidéken időzik, a térdére ültetve egy formás lánykát. Ha ugyan él még.

– Él – felelte valaki.

Lucsenko erre kiköpött.

– Nekem aztán édes mindegy.

– És mi van a hazáddal? – tudakoltam.

– Mit tett valaha is értem a hazám, kislány? Se földem, se életem, csak az egyenruhám és a fegyverem van. Nem számít, hogy az Éjúr ül a trónon vagy valamelyik hasznavehetetlen Lancov.

– Amikor Os Altában jártam, láttam a herceget – szólalt meg Jekatyerina. – Nem is csúnya.

– Nem is csúnya? – mondta egy újabb hang. – Átkozottul jóképű.

Lucsenko erre mogorva képet vágott.

– Azóta, hogy...

– A csatában bátor, vág az esze, akár az ostor. – A hang most mintha a fejünk fölül jött volna. Lucsenko a nyakát nyújtogatta, úgy kukucskált a fák közé. – Pompás táncos – tudatta a hang. – Ő, és még annál is jobban lő.

– Ki... – Lucsenko sosem fejezhette be. Lövés dörrent, és apró, fekete lyuk jelent meg a két szeme között.

Levegő után kaptam.

– Lehetet...

– Ki ne mondd! – dörmögte oda Mal.

És ekkor kitört a káosz.

FEGYVERDÖRGÉS SZAGGATTA körülöttünk a levegőt, Mal pedig ledöntött a lábamról. Arccal lefelé terültem el az erdő avarjában, és éreztem, hogy a testével óvja az enyémet.

– Maradj lent! – kiáltotta.

Oldalra fordítottam a fejemet, és láttam, hogy a grisák gyűrűt vonnak körénk. Harshaw a földön hevert, de Stigg kovakövet tartott a kezében, és lángok szeltek a levegőt. Tamar és Tolja belevetette magát a csetepatéba. Zója, Nágya és Adrik felemelt kézzel álltak, és az erdő talajáról leveleket ragadtak fel a szellőkések, de a fegyveresek káoszában nehezen lehetett megkülönböztetni az ellenséget a baráttól.

Hirtelen puffanás hallatszott mellettünk, amikor valaki leugrott a fák koronájából.

– Ti ketten meg mit kerestek mezítláb és félmeztelenül a sárban?

– kérdezte egy ismerős hang. – Remélem, szarvasgombát.

Nyikolaj átvágta a csuklóinkat összefogó köteleket, és talpra rántott.

– Legközelebb én próbállak meg foglyul ejteni. Hogy a dolgok érdekesek maradjanak. – Odadobott egy puskát Malnak. – Megyünk?

- Azt sem tudom, ki kivel van – ellenkeztem.
- Mi vagyunk a reménytelen túlerő ellen küzdők.

Sajnos nem hittem, hogy tréfál. Ahogy a sorok rendeződtek, és magamhoz tértem, könnyen meg lehetett különböztetni Nyikolaj embereit halványkék karszalagjaikról. Rendet vágtak Lucsenko polgárőrei között, de az ellenség még vezére hiányában is összeszedte magát.

Kiáltást hallottam. Nyikolaj emberei előrerohantak, maguk előtt hajtva a grisákat. Tereltek minket.

- Mi történik itt? – kérdeztem.

– Ez a rész az, ahol futunk – válaszolta Nyikolaj derűsen, de láttam, hogy megfeszül piszkos arca.

Beszaladtunk a fák közé, és igyekeztünk tartani a lépést, ahogy Nyikolaj ide-oda cikázott az erdőben. Fogalmam sem volt, merre tartunk. A csermelyhez? Az úthoz? Teljesen elvesztettem az irányérzékemet.

Hátranéztem, hogy összeszámoljam magunkat, hogy megbizonyosodjam, együtt vagyunk. A szélhívók párban idézték meg erejüket, fákat döntve a polgárőrök útjába. Stigg utánuk következett, lángcsóvákat idézve a földből. Davidnek valahogy sikerült visszaszereznie a málháját, és a súlya alatt imbolyogva szaladt Zsenya mellett.

– Hagyd itt! – rikkantottam oda neki, de ha meg is hallotta, nem törődött vele.

Tolja a vállára vetve cipelte Harshaw-t, és a nagydarab pokolhívó súlya lelassította. Egy katona kivont szablyával egyre közelebb ért hozzá. Tamar átugrott egy kidőlt fát, célzott a pisztolyával, és tüzelt. Egy pillanattal később a polgárőr a mellkasához kapott, és futás közben összeroskadott. Oncat elrohant a test mellett, fürgén Tolja sarkában maradva.

– Hol van Szergej? – kiáltottam, de ekkor megpillantottam lemaradva, kábult arccal. Tamar visszakanyarodott, kidőlt fákon és égő tüzeken ugrálva át, majd megragadta, és erővel maga után rángatta. Nem hallottam, mit kiabál, de nem hiszem, hogy gyengéden nógatta volna Szergejt.

Megbotlottam. Mal elkapott a könyökömnél fogva, és előrelökött, majd megfordult, hogy leadjon két lövést a puskájából. Ekkor beértünk egy árpaföldre.

Noha a késő délutáni nap forrón sütött, a mezőt köd ülte meg. Addig szaladtunk a mocsaras talajon, míg Nyikolaj elordította magát:

– Ide!

Csúszva fékeztünk le, sarat fröcskölve szanaszét. *Ide?* Egy üres mező közepén álltunk, ahol fedezékül nem szolgált semmi, csak a köd, miközben a sarkunkban bosszúra és vagyonra szomjazó polgárőrök hada loholt.

Két éles fütyöt hallottam. A föld megremegett alattunk.

– Kapaszkodjatok erősen! – kiáltotta Nyikolaj.

– Mibe? – rikoltottam.

És ekkor emelkedni kezdtünk. Mellettünk kábelek pattantak a helyükre, és mintha maga a mező emelkedett volna fel. Felnéztem – a köd szétvált, és egy hatalmas hajó lebegett közvetlenül a fejünk felett, nyitott raktérrel. Valamiféle lapos dereglye volt, az egyik végén vitorlákkal, és egy hatalmas, ovális hólyag alatt függött.

– Ez meg mi a fene? – kérdezte Mal.

– *A Pelikán* – közölte Nyikolaj. – Vagyis a *Pelikán* prototípusa. Úgy tűnik, az a trükk, hogy a ballon ne eresszen le.

– És megoldottad ezt az aprócska gondot?

– Nagyjából.

Alólunk kihullott a föld, és megláttam, hogy valamiféle fémhálós, ide-oda imbolygó emelvényen állunk. Egyre magasabbra emelkedtünk – három, majd négy méter magasan a föld fölé. Egy lövedék pattant le csengve a fémről.

Az emelvény szélén helyezkedtünk el, a kábelekbe kapaszkodva, és közben igyekeztünk célba venni a ránk tüzelő polgárőröket.

– Gyerünk! – kiabáltam. – Miért nem kerülünk már lőtávolon kívülre?

Nyikolaj és Mal egymásra pillantott.

– Tudják, hogy nálunk van a napszent – felelte az előző. Mal bólintott, felkapott egy pisztolyt, és gyorsan oldalba bökte Tolját és Tamart.

– Mit művelsz? – kérdeztem, ahogy hirtelen rám tört a páni félelem.

– Nem hagyhatunk túlélőket – mondta Mal. Azzal leugrott az emelvény széléről. Felordítottam, de ő bukfencezve gurulta ki az ugrást, hogy aztán tüzelve szökkenjen talpra.

Tolja és Tamar követték, rendet vágva a megmaradt polgárőrök között, míg Nyikolaj és legénysége megpróbálta őket fentről fedezni. Láttam, hogy az egyik ellenség kitör, és a fák felé rohan. Tolja golyót röpített a hátába, és a test még a földre sem zuhant, az óriás máris megpördült, ökölbe szorítva a kezét, és összezúzta egy mögötte felbukkanó, kést lengető katona szívét.

Tamar egyenesen Jekatyerinának rontott. A szekercéje kétszer villant meg, mire a polgárőr elzuhant, kontya élettelen teste mellé hullt fejbőre egy darabjával. Egy másik férfi felemelte pisztolyát, de Mal máris mellette termett, kése könnyörtelenül átmetszette a torkát. *Pengévé leszek.* És aztán már nem maradt senki, csak a mezőn heverő testek.

– Gyerünk! – kiáltotta Nyikolaj, miközben az emelvény feljebb emelkedett. Ledobott egy kábelt. Mal terpeszbe állt, megvetette a lábát, a kötelet feszesen tartva, hogy Tamar és Tolja felmászhasanak rajta. Amint az ikrek elérték az emelvényt, Mal a kábelt a bokája és a csuklója köré csavarta, és a testvérek előredőlve kezdtek felhúzni.

Ekkor mozgást vettem észre mögötte. Egy ember tápászkodott fel a földről, sárosan-véresen, szablyáját maga elé nyújtva.

– Mal! – kiáltottam fel. De már elkéstem, mert a kötelet már a tagjai köré csavarta.

A katona felordított, és meglendítette a kardját. Mal felemelte üres kezét, hogy védje magát.

Fény csillant a katona pengéjén. A karja megállt a vágás közepén, a szablya kihullott az ujjai közül. Aztán a teste kettévált, széthasadt a közepén, mintha valaki egy szinte tökéletes vonalat húzott volna a feje búbjától egészen az ágyékáig, egy vonalat, ami fényesen csillogott, ahogy a férfi két darabra hullt.

Mal felnézett. Az emelvény szélén álltam, kezem még mindig fénylett a Vágás hatalmától. Meginogtam. Nyikolaj rántott vissza, mielőtt még átbuktam volna a peremen. Kitéptem magam a kezéből, az emelvény túlsó végébe szaladtam, ahol lehánytam a túloldalon.

A hideg fémbe kapaszkodtam, és gyávának éreztem magam. Mal és az ikrek azért vetették bele magukat a csatába, hogy az Éjúr ne tudja meg, hol vagyunk. Nem tétováztak. Könyörtelenül, hatékonyan öltek. Én elvettem egy életet, és úgy kuporodtam össze, akár egy gyerek, miközben hányadékot törölgettem a számról.

Stigg lángnyelveket lőtt ki a mezőn fekvő testekre. Eszembe sem jutott arra gondolni, hogy egy kettévágott tetem ugyanolyan biztosan elárulná a jelenlétemet, mint valaki, aki beszámol rólam.

Hamarosan behúzták az emelvényt a *Pelikán* rakterébe, és már indultunk is. Amikor kiléptünk a fedélzetre, a nap a bal oldalon sütött, ahogy a felhők közé emelkedtünk. Nyikolaj parancsokat harsogott. A szélhívók egyik csapata kezelte az óriási, rombusz alakú ballont, míg egy másik a vitorlákat dagasztotta. Hullámhívók vontak ködplett a jármű alja köré, nehogy a földről bárki észrevegyen minket. Felismertem pár szökött grisát azokból az időkből, amikor Nyikolaj Sturmhondnak adta ki magát, és Mallal együtt foglyok voltunk a hajóján.

Ez a jármű nagyobb volt és kevésbé kecses, mint a *Kolibri* vagy a *Jégmadár*. Hamarosan megtudtam, hogy teherszállítónak épült – Nyikolaj zemeni fegyverszállítmányokat csempészett vele az északi és a déli határokon, időnként pedig a Zónán át. Nem fából készült, hanem egy könnyű, fabrikátorok alkotta anyagból, amitől David nagyon izgatott lett. Lényegében lefeküdt a fedélzetre, hogy jobban megnézhesse, itt-ott meg is kocogtatta.

– Ez valamiféle kezelt gyanta, de meg van erősítve... szénszálakkal?

– Üvegszálakkal – felelte Nyikolaj, és végtelenül elégedettnek tűnt, látva David lelkesedését.

– Az még rugalmasabb! – közölte David szinte eksztázisban úszva.

– Mit mondhatnék erre? – kérdezte Zsenya szárazon. – Szenvedélyes ember.

Zsenya jelenléte kissé aggasztott, de Nyikolaj sosem látta sebhelyesen, és úgy tűnt, nem ismeri fel. Nágával körbejártunk, és a grisáinknak odasuttogtunk pár szót, hogy ne használják a lány igazi nevét.

Az egyik hajós megkínált egy kupa friss vízzel, hogy kiöblíthessem a számat, és megmoshassam az arcomat meg a kezemet. Lángoló arccal fogadtam el, még mindig kínosan éreztem magam az emelvényen tanúsított viselkedésem miatt.

Amikor végeztem, a korlátra könyököltem, és a ködön át a lenti tájat fürkésztem – az őszi vörösré és aranyára festett mezőket, a kékes-szürkén csillogó folyó menti városokat, nyüzsgő kikötőiket. Nyikolaj olyan őrzítő ügyességgel bírt, hogy alig egyszer-kétszer jutott csak eszembe, hogy repülünk. Voltam már kisebb hajói fedélzetén, és a *Pelikán* egyértelműen tetszett nekem. Volt benne valami fenséges. Lehet, hogy nem tudott gyorsan eljuttatni valahova, de egykönnyen nem is fog felborulni.

A mérföldekkel föld alatti létből így lett mérföldekkel föld feletti. Szinte el sem akartam hinni, hogy Nyikolaj ránk talált, hogy ép volt és egészséges, hogy mindannyian feljutottunk ide. Elöntött a megkönnyebbülés, amitől könnyek szöktek a szemembe.

– Előbb hánysz, aztán sírsz – lépett mellém Nyikolaj. – Nehogy azt mondd, hogy elvesztettem a varázsomat.

– Egyszerűen csak boldog vagyok, hogy élsz – pislogtam ki gyorsan a szememből a könnyeket. – Bár biztos hamar megbánom, ha még sokat beszélsz.

– Én is örülök, hogy látlak. Úgy tudtam, a föld alá menekültél, de inkább olyan volt, mintha a föld nyelt volna el.

– Olyan érzés volt, mintha élve eltemettek volna.

– A csapatod többi része még ott van?

– Ez a csapatom.

– Nem mondhatod...

– Mindössze ennyi maradt a Második Hadseregéből. Az Éjúrnak vannak grisái, és neked is, de... – Elhalt a hangom.

Nyikolaj körbenézett a fedélzeten. Mal és Tolja elmélyült beszélgetést folytatott a herceg legénységének egyik tagjával, segítettek megkötni a köteleket és átfordítani egy vitorlát. Valaki kerített Malnak egy zubbonyt, de még mindig nem volt csizmája. David úgy simogatta a fedélzetet, mintha bele akarna olvadni. A többiek kisebb csapatokba verődtek. Zsenya Nágyával és a többi étherállal bújt össze. Szergej Stigg nyakán maradt: az előbbi a fedélzeten kuporgott, fejét a tenyerébe temetve. Tamar Harshaw

sebeit látta el, míg Oncat a gazdája lábába vágta a karMalt, a szőre égnek meredt. A cirmos jól láthatóan nem volt oda a repülésért.

– Mindössze ennyi maradt – ismételte Nyikolaj.

– Az egyik gyógyító úgy döntött, a föld alatt marad. – Jó egy perc elteltével azt kérdeztem: – Hogy találtál ránk?

– Igazából nem találtam rátok. A polgárőrök a csempészetakat fosztogatják. Nem engedhettük meg, hogy elveszítsünk még egy szállítmányt, így Lucsenko keresésére indultam. Aztán megláttuk Tamart a téren, és amikor rájöttünk, hogy a ti táborotok ellen vonulnak, arra gondoltam, miért ne vigyük el a lányt...

– És a fegyvereket?

Elvigyorodott.

– Pontosan.

– Hála az égnek, hogy elég előrelátóak voltunk ahhoz, hogy elfogjanak minket.

– Gyorsan vágott az eszed. Ez dicséretes.

– Hogy van a cár és a cárné?

Erre felhorkantott, és azt mondta:

– Jól. Unatkoznak. Nem sok tennivalójuk van. – Megigazgatta kabátja kezelőjét. – Nehezen viselték Vaszilij elvesztését.

– Sajnálom – mondtam. Az igazat megvallva, igen keveset törődtem Nyikolaj bátyjával.

– Saját maga okozta a vesztét, de magam is meglepődtem, hogy én is azt mondom, sajnálom.

– Tudnom kell valamit: – Baghra kijutott?

– Nagy bajok és kevés köszönet árán. Figyelmeztethetél volna rá.

– Igazi csemege, nem?

– Mint egy kellemes pestis. – Kinyújtotta a kezét, és meghúzgálta az egyik fehér hajfürtömet. – Merész színválasztás.

Szégyenlősen a fülem mögé simítottam a laza tincseket.

– A föld alatt ez a divat.

– Tényleg?

– A csata alatt lett ilyen. Reméltem, hogy visszafeketedik, de véglegesnek tűnik.

– Ludovik kuzinomnak egy fehér csík lett a hajában, amikor majdnem meghalt egy háztűzben. Azt mondta, a hölgyek igen

merésznek találják. De azt is mondta, hogy a háztűzet szellemek okozták, szóval, ki tudja?

– Szegény Ludovik kuzin.

Nyikolaj a korlátnak vetette a hátát, és felnézett a felettünk pányvákcal rögzített ballonra. Eleinte azt hittem, vászon az anyaga, de most már inkább gumival bevont selyemnek tűnt.

– Alina... – kezdte. Azt szoktam meg, hogy Nyikolajt fesztelennek látom, így beletelt egy pillanatba, mire felfogtam, hogy a szavakat keresi. – Alina, azon az éjszakán, amikor megtámadták a palotát, én visszajöttem.

Ez aggasztotta? Hogy azt hiszem, cserbenhagyott?

– Soha nem is kételkedtem benne. Mit láttál?

– A föld már sötétbe borult, amikor átrepültem felette. Pár helyen tűz ütött ki. Láttam David széttört tükreit a tetőn és a Kis Palota pázsitján. A kápolna beomlott. *Nyicsevók* nyüzsögtek a romjain. Azt hittem, bajba kerülünk, de még csak rá sem néztek a *Jégmadárra*..

Persze hogy nem, hiszen az uruk a törmelékhalom alatt csapdába esve haldokolt.

– Reméltem, hogy valami módon visszaszerezhetem Vaszilij testét – folytatta. – De hasztalan volt a gondolat. Az egész helyet lerohanták. Mi történt?

– A *nyicsevók* megtámadták a Kis Palotát. Mire odaértem, az egyik tükkörtányért már lerombolták. – Körmeimet a hajó korlátjába vájtam, kis félholdat karcolva bele. – Egy pillanatig sem volt esélyünk. – Nem akartam a vérrel csíkozott nagyteremre gondolni, a tetőn, a padlón, a lépcsőkön heverő testekre... a megtört kék, piros, lila kupacokra.

– És az Éjúr?

– Megpróbáltam megölni.

– Az ember próbálkozik.

– Úgy, hogy végzek magammal.

– Értem.

– Leromboltam a kápolnát – mondtam.

– Te...

– Nos, a *nyicsevók* tették, de az én parancsomra.

– Parancsolni tudsz nekik?

Máris láttam rajta, hogy ennek a lehetséges előnyeit fontolgatja. Az örök stratégia.

– Ne légy ennyire izgatott! – hűtöttem le. – Saját *nyicsevókat* kellett teremtenem hozzá, hogy megtegyem. És ehhez közvetlen kapcsolatot kellett fenntartanom az Éjúrral.

– Ó! – felelte erre leverten. – És ha megtalálod a tűzmadarat?

– Nem tudom biztosan – vallottam be –, de... – Tétováztam. Sosem mondtam ki hangosan ezt a gondolatot. A grisák között eretnekségnek minősülne. De szerettem volna kiejteni a szavakat, azt akartam, hogy Nyikolaj hallja. Reméltem, hogy ő talán megérti, ez milyen előnyökkel járna, még ha nem is foghatta fel az engem űző éhséget. – Szerintem képes lennék saját sereget állítani.

– A fény katonáit?

– Ez az ötletem.

Nyikolaj végigmért. Láttam rajta, hogy gondosan megválogatja következő szavait.

– Egyszer azt mondtad nekem, hogy a *merzoszty* nem olyan, mint az Alaptudomány, hogy nagy árat követel. – Erre bólintottam. – Milyen nagyot, Alina?

A tükrös tányér alatt összezúzott halott lányra gondoltam a félrecsúszott védőszemüveggel, a Szergej karjában heverő Marie feltépett testére, a kendőjébe burkolózva kuporgó Zsenyára. A templom falaira, amelyek akár egy véres pergamendarab, tele voltak a holtak sűrűn írt neveivel. De nemcsak a jogos düh vezérelt. Hanem a tűzmadár utáni vágy is hajtott – ami ugyan kisebb lánggal, de folyton lobogott bennem.

– Nem számít – jelentettem ki. – Megfizetem.

Nyikolaj végiggondolta, aztán azt felelte:

– Rendben.

– Ennyi? Semmi bölcselkedés? Semmi baljós figyelmeztetés?

– A szentekre, Alina! Remélem, nem tőlem várod, hogy én legyek az értelem hangja. A meggondolatlan lelkesedés és a szívből jövő sajnálat szigorú diétáját tartom. – Elhallgatott, a vigyora lehervadt. – Ám tényleg sajnálom az elveszített katonáidat és hogy nem tettem többet aznap éjjel.

Alattunk ki tudtam venni az örök fagy birodalmának határvidékét és messze azon túl a hegyek alakját a távolban.

– Mit tehetél volna, Nyikolaj? Csak megöletted volna magad. Bár ezt még mindig megteheted. – Nyers szavak voltak, de igazak. Az Éjúr árnykatonái ellen senkinek... nem számít, milyen ragyogó elme vagy mennyire találékony... lényegében semmi esélye sem volt.

– Sosem tudhatod – felelte Nyikolaj. – Nem tétlenkedtem, és lehet, hogy akad a tarsolyomban még pár meglepetés az Éjúrnak.

– Kérlek, mondd, hogy azt tervezed, beöltözől volkrának és kiugrasz egy tortából!

– Hát, most elrontottad a meglepetést. – Ellökte magát a korláttól. – Át kell kormányoznom a hajót a határon.

– A határon?

– Fjerdába tartunk.

– Ó, remek! Ellenséges területre. És már kezdtem volna megnyugodni.

– Ez az én egem – kacsintott rám Nyikolaj. Aztán végigsétált a fedélzeten, az ismerős, hamis dallamot füttyörészve. Hiányzott. Ahogy beszélt. Ahogy nekilátott a problémák megoldásának. Hogy reményt adott mindenfelé, amerre ment. Hónapok óta most először éreztem úgy, hogy a mellkasomat szorító vaspánt nyomása enyhül.

Miután átkeltünk a határon, azt hittem, talán a tengerpart vagy éppen Nyugat-Ravka felé vesszük az irányt, de hamarosan a korábban már látott hegylánc felé fordultunk. Térképrajzoló időmből tudtam, hogy ezek a Szikurzoj legészakibb csúcsai, a hegyvonulaté, ami majdnem teljesen végigfutott Ravka keleti és déli határán. A fjerdaiak Elbjennek, vagyis Könyököknek hívták. Ha ezek tényleg könyökök voltak, nem akartam tudni, mihez kapcsolódnak.

Feljebb emelkedtünk. A levegő hidegebb lett, ahogy behatoltunk a legmeredekebb csúcsokat fedő vastag felhőtakaróba. Amikor föléje jutottunk, ámulván kaptam levegő után. Az a pár hegycsúcs, ami elég magas volt ahhoz, hogy áttörjön a felhőkön, fehér tengerben lebegő szigeteknek tűnt. A legmagasabbat mintha hatalmas fagyujjak szorongatták volna, és ahogy megkerültük, mintha formákat láttam volna a jégben. Keskeny kőlépcső futott cikcakkban a sziklafalon. Ugyan milyen holdkóros mászna fel ide? És ugyan mi célból?

Ahogy a hegy mellett kerültünk, egyre közelebb és közelebb jutottunk a sziklához. Már majdnem felkiáltottam rémületemben, amikor élesen jobbra fordultunk. És egyszer csak két fagyos fal között találtuk magunkat. A *Pelikán* elkanyarodott, és beértünk egy visszhangzó, kőfalú hangárba.

Nyikolaj tényleg nem tétlenkedett. A korláthoz gyűltünk, tátott szájjal bámulva a körülöttünk nyüzsgő hektikus forgatagot. Három másik jármű dokkolt a hangárban: egy a *Pelikánhoz* hasonló szállítódereglye, a fényes *Jégmadár*, valamint egy hasonló jármű, ami a *Bölömbika* nevet viselte.

– Az egy gémféle – húzta fel Mal éppen akkor kölcsönkapott csizmáját. – Kisebb amazoknál. És sunyi. – Akár a *Jégmadárnak*, a *Bölömbikának* is dupla törzse volt, viszont az alja szélesebb és laposabb, és szántalpaknak tűnő valamiket erősítettek hozzá.

Nyikolaj hajósai köteleket vetettek át a Pelikán korlátján, mire munkások rohantak oda, hogy elkapják, kifeszítsék és a hangár falaihoz meg padlójához rögzített acélkampókhoz erősítsék azokat. Egy puffanással és a kőhöz súrlódó hajótörzs fülsiketítő csikorgásával landoltunk.

David rosszallóan ráncolta a homlokát.

– Túl nagy a súlya.

– Ne rám nézz! – mondta erre Tolja.

Alig álltunk meg, Tamar és Tolja máris átlendültek a korláton, és üdvözölték a hajósokat meg a munkásokat, akiket még nyilván a *Volkvolnyijon* töltött időből ismertek. Mi, többiek, megvártuk, amíg leengedik a pallót, aztán kiszálltunk a dereglyéből.

– Lenyűgöző – állapította meg Mal.

Ámultán ráztam a fejemet.

– Ezt meg hogy csinálja?

– Tudni akarjátok a titkomat? – szólalt meg mögülünk Nyikolaj. Mindketten ugrottunk erre egyet. Ő meg odahajolt, jobbra-balra nézett, aztán hangosan odasúgta: – Rengeteg pénzem van.

Erre a szememet forgattam.

– De tényleg – esküdözött. – Tényleg *rengeteg*.

Nyikolaj kiadta parancsait a várakozó dokkmunkásoknak, hogy mit kell megjavítaniuk, aztán rongyos, tágra nyílt szemű csapatunkat egy sziklába vajt ajtóhoz vezette.

– Mindenki befelé – közölte. Értetlenkedve zsúfolódtunk be egy kicsi, négyszögletes szobába. A falakat mintha vasból kovácsolták volna. Nyikolaj egy rácsot húzott a bejárat elé.

– A lábamon állsz – zsörtölődött Zója, de mind annyira össze voltunk préselődve, hogy nem lehetett egykönnyen megmondani, kire is mérges.

– Ez meg mi? – kérdeztem.

Nyikolaj meghúzott egy kart, amire mind együtt ordítottunk fel, mivel a szoba kilótt felfelé, magával rántva a gyomromat is.

Egy rándulással megálltunk. A gyomrom visszaugrott a csizmámba, a rács pedig félresiklott. Nyikolaj kiszállt, és kétrét görnyedve hahotázott.

– Ezt képtelen vagyok megunni.

Olyan gyorsan elhagytuk a dobozt, ahogy csak tudtuk – mind, David kivételével, aki maradt, hogy elbabráljon még a kar mechanizmusával.

– Csak óvatosan! – kiáltott oda Nyikolaj. – A lefelé út rázósabb, mint a felfelé.

Zsenya megragadta David karját, és elrángatta onnan.

– A szentekre! – káromkodtam. – Már elfelejtettem, hogy milyen gyakran le akartalak döfni.

– Szóval *mégsem* vesztettem el a varázsomat. – Nyikolaj Zsenyára pillantott, és halkán megkérdezte. – Mi történt a lánnyal?

– Ez hosszú történet – tértem ki a válasz elől. – Kérlek, mondd, hogy van lépcső! Én szívesebben vackolnék be ide véglegesen, mint hogy még egyszer visszaszálljak abba az izébe.

– Persze hogy van lépcső, de az nem annyira érdekes. És ha elég sokszor megmászod felfelé és lefelé a négy emelet magasságot, sokkal nyitottabban állsz majd a kérdéshez.

Már vitatkozni akartam vele, de ahogy alaposabban körülnéztem, a szavak a torkomon akadtak. Ha a hangár lenyűgöző volt, akkor ez egyszerűen csodálatos.

Ehhez foghatóan óriási helyiségben még sosem jártam – kétszer, talán háromszor lehetett olyan széles és magas, mint a Kis Palota kupolacsarnoka. Aztán rájöttem, hogy ez nem is terem. Egy kivájt hegy csúcsán álltunk.

Most már értettem, hogy mit láttunk a *Pelikán* fedélzetéről. A fagy- ujjak valójában hatalmas bronzoszlopok voltak, amelyeket emberek és különböző lények alakjaira kovácsoltak. Főként tornyosultak, közrefogva a lenti felhőóceánra néző óriási üvegpaneleket. Az üveg annyira tiszta volt, hogy a helynek hátborzongatóan nyílt érzést kölcsönzött, mintha a szél bármikor átfújhatna rajta, hogy letaszítson minket az azon túl elterülő semmibe. Lüktetni kezdett a fejem.

– Nagy levegő – szólalt meg Nyikolaj. – Először mellbevágó lehet.

A helyiségben nyüzsgöttek az emberek. Egyesek csoportokba verődtek a tervezőasztalok és mindenféle szerkezetek elemei körül. Mások készletekkel teli ládákat jelöltek meg egy rögtönzött raktárban. Egy újabb részt a kiképzésnek tartottak fenn: katonák vívtak tompa kardokkal, míg mások a szélhívók szeleit idézték meg vagy a pokolhívók lángjait szólították elő. Az üvegen át a négy irányba kiugró teraszokat láttam, mintha egy iránytű óriási tűskéi lennének – északra, délre, keletre, nyugatra. Ebből kettőt céllovasra különítettek el. Nehezen lehetett összehasonlítani ezt a helyet a Fehér-Katedrális nyirkos, szűk barlangüregeivel. Itt minden az élettől és a reménytől nyüzsgött. Minden magán viselte Nyikolaj kézjegyét.

– Mi ez a hely? – kérdeztem, ahogy lassan elindultunk.

– Eredetileg zarándokok használták, még akkor, amikor Ravka határai messzebbre nyúltak északon – válaszolta Nyikolaj. – Ez a Szankt Gyemján kolostor.

Zúzmarás Szankt Gyemján. Ez legalább megmagyarázta a korábban látott kanyargós lépcsőt. Csak a hit vagy a félelem vehetett rá bárkit arra, hogy megmássza a hegyet. Eszembe jutott a Gyemjánról írt oldal az *Isztoriji Szanktjából*. Az északi határ mentén hajtott végre valami csodát. Majdnem biztos voltam benne, hogy halálra kövezték.

– Néhány száz éve csillagvizsgálóvá alakították át – folytatta Nyikolaj. Rámutatott az egyik üveges beugróba zsúfolt irtatlan vörösréz teleszkópra. – Aztán több mint száz évig üresen állt. A halmhendi hadjárat idején hallottam róla, de időbe telt megtalálni. Most már csak a Forgó Keréknek hívjuk.

Ekkor esett le, hogy a bronzoszlopok csillagképek voltak – a felajzott íjú Vadász, a tanulmányai fölé hajló Tudós, a Három Buta Fiú, ahogy összekucorodva próbálnak osztolni egyetlen kabáton. A Kincstárnok, a Medve, a Koldus. A csonttűjét fogó Megnyírt Lány. Összesen tizenketten voltak: a Forgó Kerék küllői.

Nyújtogatnom kellett a nyakamat, hogy megláthassam a fölénk boruló üvegkupolát. A nap lenyugvóban volt és a kupolán át láttam, hogy az ég buja, mélykék árnyalatot ölt. Ha hunyorítottam, ki tudtam venni a tizenkét ágú csillagot az üveg közepén.

– Mennyi üveg – suttogtam elszédülve.

– De semmi fagy – jegyezte meg Mal.

– Fűtőcsövek – mondta David. – A padlóban futnak. Alighanem az oszlopokba is be vannak vezetve.

Ebben a helyiségben melegebb *volt*. Még mindig elég hideg persze ahhoz, hogy ne akarjam levenni a kabátomat vagy a sapkám, de a lábamat melegnek éreztem a csizmámban.

– Kazánok vannak alattunk – árulta el Nyikolaj. – Az egész helyet az olvasztott hó és a gőzfűtés működteti. A gondot a fűtőanyag jelenti, de én felhalmoztam némi szemet.

– Mióta csinálod?

– Két éve. Akkor kezdtük a javításokat, amikor az alsó üregeket hangárokká alakítottuk. Nem túl ideális hely egy nyaralásra, de időnként az ember csak el akar tűnni.

Lenyűgözött mindez, de egyben el is bizonytalanított. Nyikolaj mellett mindig ezt éreztem, ahogy figyeltem, amint változik és átalakul, menet közben árulva el a titkait. Azokra a fa matrjoska babákra emlékeztetett, amikkel gyerekkoromban játszottam. Csak éppen ő nem kisebb lett, hanem folyton egyre nagyobb és titokzatosabb. Holnap alighanem épít nekem egy kéjlakot a holdon. *Nem könnyű feladat, de a kilátásért megéri.*

– Nézzetek körül! – szólta Nyikolaj hozzánk. – Ismerkedjetek meg a hellyel! Nyevszkij a hangárban rakodik ki egy szállítmányt, és el kell rendeznem a hajótestet érintő javításokat. – Emlékeztem Nyevszkijre. Katonaként szolgált Nyikolaj régi ezredében, a huszonkettedikben, és nem különösebben rajongott a grisáért.

– Szeretnék találkozni Baghrával – szólaltam meg.

– Biztos vagy benne?

– Távolról sem.

– Odavezetlek. De jó gyakorlás lesz arra az esetre, ha valakit a vesztőhelyre kell kísérem. És miután túlestél a büntetéseden, te és Orecev velem vacsorázhattok.

– Köszönöm – mondta Mal –, de jobb lesz, ha nekilátok felszerelni a tűzmadár felkutatására induló expedíciót.

Volt idő, nem is olyan régen, amikor Mal felhúzta volna magát a gondolattól, hogy egyedül hagyjon Tökély herceggel, de Nyikolaj volt annyira elegáns, hogy nem mutatta ki a meglepetését.

– Hát hogyne. Amint végzett, elküldöm hozzád Nyevszkijt. Ő segíthet a szállásotok elrendezésében is. – Mal vállára tette a kezét. – Örülök, hogy látlak Orecev.

Mal válaszmosolya is őszinte volt.

– Én is neked. Köszönöm, hogy megmentettél.

– Mindenkinek kell valami szabadidős elfoglaltság.

– Azt hittem, a tiéd a piperkőcség.

– Két szabadidős elfoglaltság.

Röviden kezet ráztak, aztán Mal meghajolt, és elment a többiekkel.

– Megsértődjek azon, hogy nem akar velünk vacsorázni? – kérdezte Nyikolaj. – Pompás fogásokat rendeltem, és csak ritkán csorog a nyálam.

Nem akartam erről beszélni.

– Baghra – nógattam inkább.

– Lenyűgöző volt abban az árpataáblában – folytatta Nyikolaj, és a könyökömnél fogva visszaterelt arra, amerről jöttünk. – Jobban bánik a karddal és a lőfegyverrel, mint korábban bármikor.

Erről eszembe jutott, mit mondott az Apparátus: *Az emberek azért harcolnak Ravkáért, mert ez a cár parancsa.* Mal mindig is tehetséges nyomkereső volt, de azért lett katona, mert mi mind azok lettünk, mert nem akadt más választásunk. Most miért harcolt? Eszembe jutott, ahogy leugrik a fémhálós emelvényről, ahogy a késével átvágja a polgárőr torkát. *Pengévé leszek.*

Vállat vontam, alig várva, hogy témát váltsunk.

– Nem sok mindent lehet csinálni a föld alatt a kiképzésen kívül.

– Én azért el tudok képzelni pár érdekesebb dolgot, amivel el lehet ütni az időt.

– Ez most célzás akar lenni?

– Hogy neked milyen mocskos a fantáziád. Én kirakósra meg tanulmányos iratok olvasgatására utaltam.

– Nem szállók vissza abba a vasdobozba – közöltem, ahogy a sziklába vájt ajtóhoz közeledtünk. – Szóval, jobb lesz, ha megmutatod, hol a lépcső.

– Miért mondja mindig mindenki ezt?

Megkönnyebbülten felsóhajtottam, amikor elindultunk lefelé egy széles, örvendetesen szilárd kőlépcsősoron. Nyikolaj átvezetett egy íves folyosón, ahol kibújtam a kabátomból, mert izzadni kezdtem. A csillagvizsgáló alatt a padló jóval melegebb volt, és ahogy áthaladtunk egy széles ajtónyíláson, megpillantottam a sötétben fénylő és sistergő gőzkazánok labirintusát. Még az örökké elegáns Nyikolaj finom vonásain is kiütközött egy finom veritékréteg.

Egyértelmű volt, hogy Baghra tanyája felé tartunk. Az asszonynak mintha sosem lett volna elég meleg. Vajon azért, mert olyan ritkán használta a hatalmát? Az biztos, hogy én sosem tudtam megszabadulni a Fehér-Katedrálisban a hidegtől.

Nyikolaj megállt egy vasajtó előtt.

– Itt az utolsó esély, hogy elfuss.

– Gyerünk! – feleltem. – Mentsd magad!

Erre felsóhajtott.

– Emlékezz rám hősként! – Halkan bekopogott az ajtón, aztán beléptünk.

Az a nyugtalanító érzésem támadt, mintha egyenesen Baghra Kis Palota melletti kunyhójába léptünk volna. Ott kuporgott egy cserépkályhánál, ugyanabba a kifakult *keftá*ba öltözve, kezét ugyanazon a boton nyugtatva, amivel olyan nagy élvezettel náspángolt el. Ugyanaz a szolgálófiú olvasott fel neki, és előntött a szégyen, amikor rájöttem, hogy eszembe sem jutott megkérdezni, ő vajon kijutott-e Os Altából. A fiú elhallgatott, amikor Nyikolaj megköszöri a torkát.

– Baghra – szólalt meg Nyikolaj –, hogy vagy ma este?

– Még mindig vénen és vakon – vicsorogta az asszony.

– És elbűvölően – mondta erre Nyikolaj vontatottan. – Ne felejtsd el megemlíteni, hogy elbűvölően.

– Kölyök.

– Banya.

– Mit akarsz, istencsapása?

– Látogatót hoztam – tolt előre engem Nyikolaj.

Miért voltam ilyen ideges?

– Üdv, Baghra! – nyögtem ki.

Erre mozdulatlanná dermedt.

– A kis szent – dünnyögte végül – visszatért, hogy megmentsen mindnyájunkat.

– Hát, majdnem *belehalt*, amikor megpróbált megszabadítani minket az átkozott sarjadtól – jegyezte meg Nyikolaj könnyedén. Erre pislogtam egyet. Szóval Nyikolaj tudta, hogy Baghra az Éjúr anyja.

– De még a mártírságot sem tudod rendesen csinálni, igaz? – Baghra intett, hogy kerüljek beljebb. – Gyere és zárd be az ajtót, te lány! Kimegy a meleg! – Elvigyorodtam az ismerős frázis hallatán. – Te meg – vakkantotta Nyikolajnak menj oda, ahol szívesen látnak!

– Ezzel nem nagyon szűkítetted le a lehetőségeket – felelte az.

– Alina, visszajövök érted vacsora előtt, de amennyiben nyugtalankodnál, nyugodtan rohanj ki sikoltozva a szobából vagy mártsd bele a töröd! Amit a leginkább alkalomhoz illőnek érzel.

– Még mindig itt vagy? – horkant fel Baghra.

– Megyek, de remélem, megőrzői a szívedben – búcsúzott ünnepélyesen. Azzal kacsintott és már el is tűnt.

– Nyavalyás fiú.

– Te kedveled őt – mondtam hitetlenkedve.

Baghra mogorva arcot vágott.

– Mohó. Öntelt. Túl sok kockázatot vállal.

– Mintha aggódnál.

– Te is kedveled őt, kis szent – mondta alamuszi hangon.

– Kedvelem – vallottam be. – Kedves volt hozzám, amikor könnyörtelen is lehetett volna. És ez felpeszditő.

– Túl sokat nevet.

– Vannak ennél rosszabb jellemvonások is.

– Mint a nálad idősebbekkel vitatkozni? – mordult rám. A botját a padlóhoz koppintottá. – Fiú, hozz valami édességet!

A szolga talpra szökkent, és letette a könyvet. Karon ragadtam, ahogy az ajtó felé iramodott.

– Csak egy percre! – szóltam oda neki. – Hogy hívnak?

– Misának – felelte. Nagyon ráfért volna már egy hajnyírás, de egyébként láthatóan jól volt.

– Hány éves vagy?

– Nyolc.

– Hét – csattant fel Baghra.

– Majdnem nyolc – engedett a gyerek.

Korához képest kicsi volt.

– Emlékszel rám?

Tétován kinyújtotta a kezét, és megérintette a torkomon az agancsos nyakéket, majd komolyan bólintott.

– Szankta Alina vagy – lehelte. Az anyja azt tanította neki, hogy én szent vagyok, és láthatóan az sem tántorította el a hitétől, hogy Baghra milyen undokul bánt velem. – Tudod, hol van az édesanyám? – kérdezte.

– Sajnálom, de nem. – Még csak meg sem lepődött ezen. Talán pont erre a válaszra számított. – Milyen érzés itt lenni?

A tekintete Baghrára, aztán rám siklott.

– Nincs semmi baj – nyugtatgattam. – Légy őszinte!

– Nincs kivel játszanom.

A szívembe apró fájdalom nyilallt, amikor eszembe jutottak a Keramzinban töltött magányos napjaim még Mal érkezése előtt, az idősebb árvák, akik nem sok érdeklődést tanúsítottak egy újabb girhes menekült iránt.

– Ez lehet, hogy hamarosan megváltozik. Addig szeretnél megtanulni harcolni?

– A szolgák nem harcolhatnak – válaszolta, de láttam rajta, hogy tetszik neki az ötlet.

– Én a napidéző vagyok, és engedélyezem neked. – Nem törődtem Baghra horkantásával. – Ha megkeresed Maljen Orecevet, ő majd elintézi, hogy kapj egy gyakorlókardot.

Kettőt sem pislanthattam, és a fiú máris kirohant a szobából, lényegében a saját lábában botladozva, annyira fellelkesült.

Miután elment, azt kérdeztem:

- Az anyja?
- A Kis Palota egyik szolgálója. – Baghra szorosabbra húzta magán a kendőjét. – Lehet, hogy túlélte. Senki sem tudja megmondani.
- És hogy viseli?
- Mit gondolsz? Nyikolajnak kellett felvonszolnia az üvöltő gyereket arra az átkozott lélekvesztőre. De lehet, hogy csak helyén volt az esze, és azért nem akart menni. De legalább most már ritkábban sír.
- Ahogy odébb tettem a könyvet, hogy leüljek Baghra mellé, a címre pillantottam. Vallásos példabeszédek. Szegény kölyök. Aztán az asszonyra emeltem a tekintetemet. Egy kicsit meghízott, egyenesebben ült a székében. Jót tett neki, hogy kimentették a Kis Palotából, még úgy is, hogy keresett egy másik meleg odút, ahol elbújhatott.
- Jól nézel ki.
- Nem tudhatom – mondta erre savanyúan. – Komolyan gondoltad, amit Misának mondtál? Az jár a fejedben, hogy idehozod a diákokat? – Az Os Alta-i grisa iskolába járókat Keramzinba menekítették, tanítóikkal és Botkinnal, a régi harci instruktorommal együtt. Hónapok óta nem hagyott nyugodni, hogy mi lehet velük, és most olyan helyzetbe kerültem, hogy tehettem valamit értük.
- Ha Nyikolaj beleegyezik, hogy a Forgó Kerékben szállásolják el őket, fontolóra vennéd a tanításukat?
- Pff – grimaszolt egyet erre. – Valakinek muszáj lesz. Ki tudja, milyen selejtes dolgokat tanultak attól a bagázstól.
- Elmosolyodtam. Ez igazi előrelépés volt. De a mosolyom lehervadt, amikor Baghra a térdemre koppintott a botjával.
- Aú! – jajdultam fel. Az asszony még mindig hibátlanul célzott.
- Nyújtsd ide a csuklódat!
- Nincs meg a tűzmadár.
- Újra felemelte a botját, de elhúzódtam a közeléből.
- Jól van, jól van. – Megfogtam a kezét, és kinyújtottam csupasz csuklómat. Amíg majdnem a könyökömig végigtapogatta, megkérdeztem: – Honnan tudja Nyikolaj, hogy te vagy az Éjúr anyja?

– Megkérdezte. Jobb megfigyelő, mint a többségetek, ti bolondok. – Nyilván elégedetten konstataulta, hogy nem sikerült sehová sem elrejtennem a harmadik erősítőt, mert morogva elengedte a csuklómat.

– És te csak úgy megmondtad neki?

Baghra felsóhajtott.

– Ezek a fiam titkai – közölte fáradt hangon. – Már nem az én dolgom tovább titkolni őket. – Aztán hátradőlt. – Szóval ismét nem sikerült megölnöd.

– Így igaz.

– Nem mondhatom, hogy sajnálom. A végén még nálad is gyengébbnek bizonyulok, kis szent.

Haboztam, aztán csak kibukott belőlem.

– Éltem a *merzoszttyal*.

Árnyékba borult szeme erre felpattant.

– Mit *csináltál*?

– Nem... nem én magam éltem vele. A köztünk meglévő kapcsolatot használtam, amit a nyakék hozott létre, hogy irányítani tudjam az Éjúr erejét. *Nyicsevókat* teremtettem.

Baghra a kezem után nyúlkaált. Fájdalmas szorításba kapta a csuklómat.

– Tilos ilyet csinálnod, te lány. Nem trafikálhatsz ilyen erővel. Ez hozta létre a Zónát. Csak nyomorúság származhat belőle.

– Lehet, hogy nem lesz más választásom, Baghra. Tudjuk, hol van a tűzmadár, vagy legalábbis azt hisszük, hogy tudjuk. Amint megtaláljuk...

– Feláldozol egy újabb ősi életet a saját hatalmad kedvéért.

– Talán nem – tiltakoztam erőtlenül. – A szarvasnak megkegyelmeztem. Talán a tűzmadárnak sem kell meghalnia.

– Ide hallgass! Ez nem valami gyerekmesé. A szarvasnak meg kellett halnia, hogy megszerezd az erejét. A tűzmadár sem más, és ezúttal a vér a te lelken szárad majd. – Aztán felnevetett, halk, örömtelen nevetéssel. – De a gondolat nem bánt annyira, mint ahogy kellene, igaz, te lány?

– Nem – vallottam be.

– Nem érdekel, hogy mi veszhet oda? Hogy milyen károkat okozhatsz?

– De érdekel – feleltem nyomorultul. – *Nagyon is érdekel.* De kifogytam a lehetőségekből, és még ha nem is fogynék ki...

Elengedte a kezemet.

– Ugyanúgy felkutatnád.

– Nem tagadom. Akarom a tűzmadarat. Kell az erősítők egyesített ereje. Ez nem változtat azon, hogy egyetlen emberi hadsereg sem tud megállni az Éjúr árnykatonái előtt.

– Szörnyeteggel a szörnyeteg ellen.

Ha ez kell hozzá. Túl sokat vesztettem már ahhoz, hogy eldobjak bármilyen fegyvert, ami elég erőssé tehet, hogy megnyerjem ezt a harcot. Baghra segítségével, vagy anélkül, meg kell lelnem a módot, hogyan használhatom a *merzoszt*ot.

Tétováztam.

– Baghra, elolvastam Morozova naplóját.

– Igazán elolvastad? És izgalmas olvasmányak találtad őket?

– Inkább dühítőnek.

Meglepetésemre felnevetett.

– A fiam úgy bújt a lapjait, mintha valami szent irat lenne. Legalább ezerszer elolvasta, minden szaván elidőzött. Abban kezdett hinni, hogy a szöveg titkos üzenetet rejt. Láng felé tartotta a lapokat, láthatatlan tintát keresve. Aztán a végén megátkozta Morozova nevét.

Akárcsak én. Egyedül David megszállottsága tartott ki. És ez ma majdnem az életébe került, amikor ragaszkodott hozzá, hogy magával cipelje őket a málhájában.

Utáltam megkérdezni, utáltam akár csak szavakba is önteni a lehetőséget, de kényszerítettem rá magam.

– Van rá... van rá bármi esély, hogy Morozova befejezetlenül hagyta a művét? Van rá esély, hogy sosem alkotta meg a harmadik erősítőt?

Baghra egy ideig hallgatott, távolba révedő arccal, vak tekintete olyasmire tapadt, amit én nem láthattam.

– Morozova sosem hagyta volna befejezetlenül a művét – mondta halkán. – Nem vallott rá.

Volt valami a szavaiban, amitől égnek meredt a szőr a karomon. Eszembe jutott egy emlék: Baghra a kezével megérinti a torkomon pihenő nyakéket a Kis Palotában. *Szívesen megnéztem volna a szarvast.*

– Baghra...

Egy hang szólított meg az ajtóból.

– *Moj szoverenyij.* – Felnéztem Malra, bosszúsan, amiért megzavart.

– Mi az? – kérdeztem, és én is felfigyeltem rá, hogy a hangomnak éle lesz, amikor a tűzmadárról van szó.

– Gond adódott Zsenyával – felelte. – És a cárral.

TALPRA SZÖKKENTEM.
– Mi történt?

– Szergej elkotyogta az igazi nevét. Úgy tűnik, megint rátört a már ismert hangulatingadozása.

Bosszúsan felmordultam. Zsenya döntő szerepet játszott az Éjúr cselszövésében, amivel megdöntötte a cárt. Igyekeztem türelmes lenni Szergejjel, de most a lányt sodorta veszélybe, ami egyúttal fenyegette a Nyikolajnál meglévő helyzetünket is.

Baghra kinyújtotta a kezét, és megrángatta a nadrágomat, majd Mal felé intett.

– Ez meg ki?

– A testőrkapitányom?

– Grisa?

A homlokomat ráncoltam.

– Nem. *Otkazác.*

– Olyan a hangja...

– Alina – vágott közbe Mal. – Már jönnek, hogy elvigyék a lányt.

Kiszabadítottam magam Baghra ujjai közül.

– Mennem kell. Visszaküldöm majd Misát.

Kisiettem a helyiségből, és becsuktam az ajtót magam után, majd Mallal futni kezdtünk a lépcsőhöz, kettesével véve őket.

A nap már rég lement, a Forgó Kerék lámpásait pedig meggyújtották. Odakint a felhőtakaró fölé emelkedő csillagokat láttam. A gyakorlótérnél egy csapat kék karszalagos katona verődött össze, és úgy tűnt, alig egy-két pillanat választja el őket attól, hogy a fegyvereiket Toljára és Tamarra szegezzék. Elöntött a büszkeség, amikor azt láttam, hogy az étheráljaim felsorakoztak az ikrek mögött, Zsenyát és Davidét védve. Szergej sehol sem volt. Amit alighanem jól is tett, mivel így nem jutott időm rá, hogy kiozzam neki a megérdemelt elagyabugyalást.

– Itt van! – kiáltotta Nágya, amikor megpillantott minket. Egyenesen Zsenyához lépdeltem.

– A cár vár – közölte az egyik katona. Meglepődtem, amikor meghallottam Zója visszavágását:

– Hadd várjon!

Átkaroltam Zsenya vállát, kicsit félrehúztam. Remegett.

– Figyelj rám! – simítottam hátra a haját. – Senki nem fog bántani. Érted?

– Ő a *cár*, Alina. – Kihallottam a rettegést a hangjából.

– Ő már nem cárja semminek – emlékeztettem. Olyan magabiztossággal beszéltem, amit belül nem éreztem. Ez nagyon gyorsan nagyon eldurvulhat, de lehetetlen elkerülni. – Elé kell állnod.

– Hogy lásson engem... ilyen mélyre süllyedve...

Nem eresztettem a tekintetét.

– Nem süllyedtél mélyre. Szembeszálltál az Éjúrral, hogy szabad lehessenek. Nem hagyom, hogy elvegyék a szabadságodat.

Mal lépett oda hozzánk.

– Az örök kezdenek idegesek lenni.

– Képtelen vagyok erre – közölte Zsenya.

– Képes vagy rá.

Mal gyengéden a vállára tette a kezét.

– Te hozzánk tartozol.

Könny csordult le a lány arcán.

– Miért? A Kis Palotában Alináról jelentettem. Elégettem a neked írt leveleit. Elhitettem vele...

– Közénk és az Éjúr közé álltái Sturmhond hajóján – folytatta Mal ugyanolyan higgadt hangon, mint ahogy a járatomlásnál hallottam beszélni. – A barátságomat nem csak tökéletes embereknek tartogatom. És a szenteknek hála, Alina sem!

– Megbízol bennünk? – kérdeztem.

Zsenya nyelt egyet, aztán vett egy nagy levegőt, és felvette azt a tartást, ami egykor oly könnyedén ment neki. Feltette a kendőjét.

– Rendben – mondta.

Visszamentünk a csoporthoz.

David kérdő pillantást vetett rá, a lány pedig kinyújtotta a kezét, és megfogta Davidét.

– Készen vagyunk – tudattam a katonákkal.

Mal és az ikrek felzárkóztak mögénk, de én felemeltem a kezemet, hogy jelezzek a többi grisának.

– Maradjatok itt! – mondtam, majd halkán hozzátettem: – És legyetek éberek! – Az Éjúr parancsára Zsenya majdnem királygyilkosságot követett el, és ezt Nyikolaj tudta. Ha harcra kerül a sor, fogalmam sem volt, hogyan jutunk le erről a hegycsúcsról.

Köveltük az öröket a csillagvizsgálón át, majd egy folyosóra tértünk, ami egy lefelé vezető rövid lépcsősorba torkollott.

Ahogy bekanyarodtunk, meghallottuk a cár hangját. Nem tudtam mindent kivenni, de a *felségárulás* szót tisztán hallottam.

Megálltunk az ajtóban, amit két bronzszobor lándzsát markoló karja keretezett – Aljosáé és Arkagyijé, az iveri lovasoké, akiknek a vértjét vascillagokkal verték ki. Bármilyen volt is egykor ez a helyiség, most Nyikolaj tartotta itt a haditanácsait. A falakat térképek és tervrajzok borították, valamint volt benn egy kaotikus kinézetű tervezőasztal is. Nyikolaj az íróasztalának támaszkodva állt, karját és bokáját összefonva, gondterhelt képpel.

Alig ismertem fel Ravka cárját és cárnéját. Amikor utoljára láttam őket, a cárné rózsás selymet viselt és csillogott a gyémántoktól. Most gyapjú *szarafánt* hordott egyszerű paraszti blúza felett. Zsenya ügyes keze híján fakó, szalmaszőke haját egy kócos kontyba tűzte. A cár láthatóan még mindig előszeretettel viselt katonai öltözetet. Aranypaszományos és szaténöves díszegyenruhája viszont eltűnt, most az Első Hadsereg olíwabarnáját hordta, ami sehogy sem illett rozzant természetéhez és

őszülő bajuszához. Erőtlennek tűnt, ahogy a felesége székének dőlt, görnyedt válla és lötyedt bőre árulkodó bizonyíték volt arra, amit Zsenya művelt vele, legyen az bármi.

Amikor beléptem, a cár szeme már-már komikusán kidülledt.

– Nem kérettem ide ezt a boszorkányt.

Nagy nehezen valahogy meghajoltam, remélve, hogy a Nyikolajtól ellesett diplomáciai fogások a segítségemre lehetnek.

– *Moj cár.*

– Hol az áruló? – vakkantotta, és alsó ajkáról nyál fröccsent.

Ennyit a diplomáciáról.

Zsenya lépett előre egy felet. A keze remegett, amikor leeresztette a kendőjét. A cár levegő után kapkodott. A cárné a szája elé kapta a kezét.

Olyan csend honolt a teremben, mintha az előbb egy ágyút sütöttek volna el. Láttam, hogy Nyikolaj csak most érti meg. Rám pillantott, állkapcsát megfeszítve. Szigorúan véve ugyan nem hazudtam neki, de akár úgy is lehetett venni.

– Ez meg mi? – dörmögte a cár.

– Ezt az árat fizette a megmentésemért – feleltem –, amiért dacolt az Éjúrral.

A cár mogorva képet vágott.

– Elárulta a koronát. A fejét akarom.

Meglepetésemre Zsenya Nyikolajhoz intézte szavait.

– Elfogadom a büntetésemet, ha ő is az övét.

A cár arca ellilult. Talán szívrohamot kap, és azzal nagyon sok bajtól megkímél minket.

– Neked hallgass a neved a nálad különbek társaságában!

Zsenya felszegte az állát.

– Én nem látok itt nálam különbeket. – Nem könnyítette meg ugyan a dolgot, de legszívesebben éljeneztem volna.

A cárné azt fröcsögte:

– Ha azt hiszed, hogy...

Zsenya remegett, de hangja erősen csengett, amikor közbevágott:

– Ha őt nem lehet elítélni cárként elkövetett tévedéseiért, ítéljék el emberi hibáiért!

– Te hálátlan szajha! – vicsorogta a cár.

– Ebből elég! – szólalt meg Nyikolaj. – És ez mindkettőtöknek szól.

– Én Ravka cárja vagyok. Nem fogom...

– Egy trón nélküli cár vagy – jegyezte meg Nyikolaj halkán. – És most tiszteletteljesen arra kérlek, hogy fogd be a szád.

A cár elhallgatott, a halántékán egy ér lüktetett.

Nyikolaj a háta mögött összekulcsolta a két kezét.

– Zsenya Szafin, árulással és gyilkossági kísérlettel vádolnak.

– Ha meg akarnám ölni, már halott lenne.

Nyikolaj figyelmeztető pillantást vetett a lányra.

– Nem próbáltam megölni őt – mondta Zsenya.

– Viszont tettél valamit a cárral, valamit, amiből az udvari orvosok szerint sosem fog felépülni. Mi volt az?

– Megmérgeztem.

– Azt biztosan ki lehetett volna mutatni.

– Ezt nem. Magam dolgoztam ki. Ha hosszú időn át elég kis adagokban adják be, a tünetei enyhék.

– Valami növényi alkaloida? – kérdezte David.

A lány bólintott.

– Miután beépül az áldozat szervezetébe, a küszöb elérése után a szervek kezdik felmondani a szolgálatot, és a romlás visszafordíthatatlan. Ez nem gyilkos mérge. Ez egy tolvaj. Éveket lop el. És sosem fogja visszakapni őket.

Egy kicsit megborzongtam a hangjából kicsendülő elégedettség hallatán. Amiről beszélt, az nem hétköznapi mérge volt, hanem egy korporál és fabrikátor közti lány műve. Egy lányé, aki rengeteg időt töltött a matyeriálok műhelyeiben.

A cárné a fejét ingatta.

– Kis mennyiséget az idők során? De hiszen nem férhetett hozzá az étkükhöz...

– A *bőrömet* mérgeztem meg – vágott közbe Zsenya nyersen –, az ajkamat. Így aztán, valahányszor hozzám ért... – Kicsit megborzongott, és Davidre pillantott. – Valahányszor megcsókolt, a ragályt a saját testébe fogadta. – Ökölbe szorította mindkét kezét. – Ezt ő okozta magamagának.

– De akkor a mérge rád is hatott volna – jegyezte meg Nyikolaj.

– Ki kellett purgálnom a bőrömből, aztán meggyógyítanom a lág hagyta égési sebeket. Minden egyes alkalommal. – Újra ökölbe szorult a keze. – De nagyon is megérté.

Nyikolaj megtörölte a száját.

– Kényszerített?

Zsenya egyszer bólintott. Nyikolaj állkapcsán megrezdült egy izom.

– Apa? Kényszerítetted?

– Ő egy szolga, Nyikolaj. Nem kellett kényszerítenem.

A cárevics egy hosszú pillanat elteltével így szólt:

– Zsenya Szafin, amikor ennek a háborúnak vége, bíróság elé állsz a birodalom elleni felségárulásért és az Éjurnak a korona elleni összeesküvésében játszott szerepedért.

A cár önelégülten vigyorgott. De Nyikolaj még nem végzett.

– Apa, te beteg vagy. A koronát és Ravka népét szolgáltad, és eljött az ideje, hogy élvezd a megérdemelt pihenést. Ma éjjel megírod a lemondóleveledet.

A cár értetlenségében pislogott, a szemhéja úgy járt-kelt, mintha nem teljesen értené, amit hallott.

– Nem teszek semmi...

– Megírod a levelet, és holnap elmész a *Jégmadáron*. Az elvisz Os Kervóba, ahol nyugodtan átszállsz a *Volkvolnyijra*, és átkelsz az Igaz-tengeren. Mehetnél valami meleg helyre, mint amilyen a Déli Kolóniák.

– A *Kolóniákra*? – kapkodott levegő után a cárné.

– Mindened meglesz ott. Messze leszel a harcoktól, és az Éjúr sem érhet el. Biztonságban leszel.

– Én Ravka uralkodója vagyok! Ez... ez az áruló, ez...

– Ha itt maradsz, bíróság elé állítalak megbecstelenítés vádjával. A cárné a szívéhez kapott.

– Nyikolaj, ezt nem gondolhatod komolyan.

– A lány a védelmem alatt állt, anya.

– Ez egy szolga!

– Te pedig cárné vagy. Az alattvalóid a gyermekeid. Mindegyik. A cár odalépett Nyikolajhoz.

– Elúznél saját hazámból egy ilyen jelentéktelen vád...

Most Tamar szakította félbe.

– Jelentéktelen? Akkor is az lenne, ha a lány nemesi származék? Mal karba fonta a kezét.

– Ha a lány nemesnek születik, a cár sosem merete volna ezt tenni.

– Ez a legjobb megoldás – közölte Nyikolaj.

– Ez egyáltalán nem megoldás! – vakkantotta a cár. – Ez gyávaság!

– Ezt a büntettet nem nézhetem el.

– Ehhez nincs sem jogod, sem felhatalmazásod. Ki vagy te, hogy ítéletet mondasz a cárod felett?

Nyikolaj kihúzta magát.

– Ezek Ravka törvényei, nem az enyéme. Azoknak pedig nem lenne szabad hajlonganiuk sem rang, sem cím előtt. – Higgadtabbra fogta a hangját. – Tudod, hogy ez a legjobb célt szolgálja. Az egészséged hanyatlik. Pihenned kell, és túl gyenge vagy, hogy te vezesd a csapatainkat az Éjúr ellen.

– Nézz majd csak meg! – bömbölte a cár.

– Apám – mondta Nyikolaj szelíden –, az emberek nem fognak követni téged.

A cár résnyire húzta a szemét.

– Vaszilij kétszer olyan férfi volt, mint te. Puhány vagy és bolond, tele közönséges érzelmekkel és a köznép vére csörgedezik benned.

Nyikolaj összerezzen.

– Talán így van. De te megírod azt a levelet, és tiltakozás nélkül felszállsz a *Jégmadárra*. Elhagyod ezt a helyet, vagy perbe foglak, és ha bűnösnek találják, akkor felakasztatlak.

A cárné erre halk zokogásban tört ki.

– Az én szavam áll az övé ellen – mutatott rá a cár ujjával Zsenyára. – Én vagyok a cár...

Kettejük közép léptem.

– Én pedig egy szent. Megnézzük, kinek a szava nyom többet a latban?

– Te befogod a szádat, te groteszk kis boszorkány! Meg kellett volna ölesselek, amikor még volt rá lehetőségem.

– Ebből *elég!* – csattant fel Nyikolaj, akinek fogytán volt a türelme. Intett az ajtónál álló öröknek. – Kísérjétek apámat és anyámat a szobáikba! Maradjanak őrizet alatt, és ne engedjétek,

hogy bárkivel beszélhessenek. Reggelre várom a lemondásodat, apám, különben vasra veretlek.

A cár Nyikolajról a mellette álló örökre pillantott. A cárné belecsimpaszkodott a karjába, kék szeme rettegésről árulkodott.

– Nem vagy Lancov – vicsorogta a cár.

Nyikolaj erre csak meghajolt.

– Azt hiszem, ezzel együtt tudok élni.

Intett az öröknek. Azok megragadták a cárt, aki viszont kitépte magát a szorításukból. Az ajtóhoz ment, a haragtól fuldokolva, igyekezve megőrizni méltósága morzsáit.

Megállt Zsenya előtt, a tekintete végigfutott a vonásain.

– Most legalább már úgy is nézel ki, amilyen valójában vagy – közölte. – Tönkretettnek.

Láttam, hogy a cár szavai pofonként érik a lányt. *Razrusája.*

Ezt a nevet a zarándokok suttogták, amikor először vegyült középük. Mal előrelépett. Tamar mindkét kezével a szekercéi után kapott, és hallottam, hogy Tolja felmordul. De Zsenya felemelt kézzel megállította őket. Kihúzta magát, megmaradt fél szeme erős belső hittől lángolt.

– Emlékezz rám, amikor felszállsz arra a hajóra, *moj cár!* Emlékezz rám, amikor utolsó pillantást vetsz majd Ravkára, ahogy az eltűnik a láthatáron! – Odahajolt, és súgott valamit. A cár elsápadt, és valódi félelmet láttam a szemében. Zsenya elhúzódott tőle, és így szólt: – Remélem, a belőlem kapott kóstoló megérte.

A cárt és cárnét kiterelték a teremből az örök. Zsenya felszegett állal nézte őket, míg el nem tűntek. Akkor megroskadt a válla.

David átkarolta, de ő lerázta magáról.

– Most ne! – vicsorogta, és letörölte kibuggyanni készülő könnyeit.

Tamar ugyanabban a pillanatban lépett egyet felé, amikor én azt mondtam:

– Zsenya...

Felemelte mindkét kezét, megtorpanásra készítve mindkettőnket.

– Nem kérek a szájalmatokból – közölte bőszen. A hangja nyersen, vadul csengett. Mi tehetetlenül álltunk. – Ti ezt nem értitek. – A két tenyerébe temette az arcát. – Egyikőtök sem érti.

– Zsenya... – próbálkozott David.

– Ne merészed! – mondta a lány durván, és ismét kibuggyantak a könnyei. – Egy pillantást sem vesztegettél rám azelőtt, hogy ilyen lettem, hogy megtörtek. Most is csak olyan valami vagyok, amit megjavíthatsz.

Kétségbeesetten kerestem a vigasztaló szavakat, de mielőtt bármit mondhattam volna, David megfeszítette a vállát, és így szólt:

– Én ismerem a fémet.

– És ennek mi köze van bármihez? – sírt Zsenya.

David összeráncolta a homlokát.

– Én... én a felét sem értem annak, ami itt folyik. Nem értem a vicceket, nem értek a költészethez vagy a napnyugtához, de a fémet ismerem. – Az ujjait öntudatlanul is behajlította, mintha szó szerint kapkodna a szavak után.

– A szépség volt a páncélod. Törékeny valami, csupa látszat. De mi van benned? Ott rejlik az acélosságod. Ami bátor és törhetetlen. És azt nem kell megjavítani. – Nagy levegőt vett, aztán sután előrelépett egyet. A két kezébe fogta a lány arcát, és megcsókolta.

Zsenya megmerevedett. Azt hittem, ellöki Davidét. De aztán köré fonta mindkét karját, és visszacsókolta. Érzéssel.

Mal a torkát köszörülte, Tamar pedig halkán fütyöntett egyet. Nekem az ajkamat kellett harapdálnom, hogy elfojtsam ideges nevetésemet.

Szétváltak. David arca lángvörösre gyúlt. Zsenya olyan vakító vigyort villantott fel, hogy a szívem összeszorult a mellemben.

– Gyakrabban kellene kimozdítanunk téged a műhelyedből – mondta a lány.

Ezúttal már tényleg felnevettem. De abbahagytam, amikor Nyikolaj megszólalt:

– Ne hidd, hogy nyugodtan alhatsz, Zsenya Szafin. – A hangja fagyosan és mélységesen fáradtan csengett. – Amikor ennek a háborúnak vége, meg fognak vádolni, és én döntöm el, hogy megkegyelmezek-e neked vagy sem.

Zsenya kecsesen meghajolt.

– Nem félek az igazságszolgáltatásodtól, *moj cár*.

– Még nem vagyok cár.

– *Moj cárevics* – javította ki magát a lány.

– Menjetek! – intett nekünk Nyikolaj. Amikor tétováztam, csak ennyit mondott: – Mindannyian.

Ahogy becsukódott mögöttünk az ajtó, még láttam, hogy lerogy a tervezőasztalához, a kezébe temetve a fejét.

Követtem a többieket, vissza a csarnokba. David Zsenyának motyogott valamit a növényi alkaloidákról és a berilliumporról. Nem tudtam, mennyire volt okos dolog kettejüktől, hogy a mérgekről diskuráltak, de feltételeztem, ez számított náluk a romantikus pillanatnak.

Már attól lelassultak a lépteim, amikor arra gondoltam, hogy vissza kell térnem a Forgó Kerékhez. Életem egyik leghosszabb napja volt, és bár uralkodtam a kimerültségemen, az most ázott kabátként borult a vállamra. Úgy döntöttem, hogy Zsenya vagy Tamar is tudhatja a többi grisával a fejleményeket, én pedig majd holnap foglalkozom Szergejjel. De mielőtt keresnék egy ágyat, hogy beledőljek, valamit tudnom kellett.

A lépcsőnél megfogtam Zsenya kezét.

– Mit súgtál? – kérdeztem tőle halkán. – A cárnak.

Megvárta, míg a többiek elindulnak felfelé a lépcsőn, aztán válaszolt:

– *Na razrusája. Éja razrusoszty.* – Én nem vagyok tönkretett. Én teszek tönkre másokat.

Felhúztam a szemöldökömet.

– Emlékeztess majd rá, hogy a jó oldaladon maradjak!

– Drágám – fordította felém előbb az egyik sebhelyes orcáját, aztán a másikat: – Nekem már *nincs* többé jó oldalam. – Vidáman csengett a hangja, de kihallottam belőle a szomorúságot is. Rám kacsintott megmaradt szemével, és eltűnt a lépcsőn.

MAL NYEVSZKIJJEL már korábban gondoskodott az alvóhelyünkről, így most csak annyi dolga maradt, hogy megmutassa a szállásomat: egy sor szobát a hegy keleti oldalán. Az ajtókeretet két bronzlány összekulcsolt keze alkotta: a hajadonokról úgy sejtettem, hogy a Hajnal- és az Esthajnalcsillag megtestesítői lehetnek. Odabent a távolabbi falat teljesen kitöltötte egy kerek

ablak, amit olyan szegecselt vörösréz gyűrű vett körül, mint a hajókon a körablakokat szokás. A lámpások égtek, és bár a látvány nappal alighanem szemkápráztató lehetett, most semmi mást nem láttam, csak a sötétséget és az üvegről rám visszanzó fáradt arcomat.

– Az ikrek és én a szomszéd szobában leszünk – tudatta Mal. – És az egyikünk őt áll az ajtó előtt, amíg alszol.

A mosdótál mellett egy korsó meleg víz várt, én pedig megmostam az arcomat, amíg Mal beszámolt a többi grisa elszállásolásáról, hogy mennyi időbe telik, mire felszereljük a Szikurzojba indítandó expedíciókat, és hogy mennyire szeretné két részre osztani a csapatot. Igyekeztem odafigyelni, de egyszer csak az elmém lezárt.

Leültem az ablakpárkány alatti kőpadra.

– Sajnálom – szólaltam meg. – Egyszerűen nem megy.

Mal csak állt ott, és szinte láttam rajta, ahogy belül tusakodik, vajon leüljön-e mellém vagy sem. Végül maradt, ahol volt.

– Ma megmentetted az életemet – mondta aztán.

Vállat vontam.

– Te pedig az enyémet. Ez olyasmi, amit megteszünk.

– Tudom, hogy nem könnyű az első gyilkosság.

– Rengeteg ember haláláért vagyok felelős. Ennek sem kellene másnak lennie.

– De mégis más.

– Katona volt, mint mi. Alighanem valahol van egy családja, egy lány, akit szeret, talán még gyermeke is. Ott volt, aztán pedig egyszerűen... meghalt. – Tudtam, hogy ennyiben kellene hagynom, de ki kellett mondanom a szavakat. És tudod, hogy mi az ijesztő benne? Hogy könnyen *ment*.

Mal egy hosszú pillanatig hallgatott. Aztán ezt mondta:

– Nem tudom biztosan, melyik volt az én első ölésem. A szarvasra vadásztunk, amikor összefutottunk egy fjerdai őrjáráttal az északi határon. Nem hiszem, hogy a harc pár percnél tovább tartott volna, de három emberrel végeztem. Ők is a munkájukat végezték, ahogy én, igyekeztek túlélni egyik napot a másik után, hogy aztán vérezve feküdjenek a hóban. Sehogy sem tudom megmondani, melyikük esett el elsőnek, és nem is vagyok benne

biztos, hogy ez számít. Távolságot tart tőlük az ember. Az arcok pedig kezdenek összefolyni.

– Tényleg?

– Nem.

Tétováztam. Nem tudtam ránézni, amikor azt suttogtam:

– Jó érzés volt. – Nem mondott semmit, így belevágtam. – Nem számít, hogy miért használom a Vágást, hogy mit művelek az erőmmel. *Mindig* jó érzés.

Féltem ránézni, féltem a megvetéstől, amit az arcán látok, vagy rosszabb esetben a félelemtől. De amikor sikerült rávennem magam, hogy felpillantsak, Mal tűnődő képet vágott.

– Lesújthattál volna az Apparátusra vagy minden papgárdistára, mégsem tetted.

– De akartam.

– Mégsem tetted meg. Rengeteg lehetőséged volt rá, hogy könnyörtelen legyél, hogy durva legyél. Sosem kaptad el őket.

– Még nem. A tűzmadár...

Megrázta a fejét.

– A tűzmadár nem fog változtatni azon, hogy ki vagy. Még mindig az a lány leszel, aki megvert, amikor eltörtem Ana Kuya aranyutáztatú óráját.

Felnyögtem, és vádlón rámutattam.

– Te pedig beköptél.

Erre felnevetett.

– Persze hogy beköptelek. Ijesztő volt az a nő. – Aztán megkomolyodott az arca. – Te attól még ugyanaz a lány maradsz, aki hajlandó lett volna feláldozni az életét, hogy megmentsen minket a Kis Palotában, ugyanaz a lány, akit nem is olyan régen láttam kiállni egy szolga mellett egy cár ellenében.

– Ő nem szolga. Hanem...

– A barátod. Tudom. – Tétovázott. – De a lényeg, Alina, hogy Lucsenkónak igaza volt.

Beletelt egy pillanatba, mire eszembe jutott a polgárörök vezérének neve.

– Miben?

– Hogy valami nincs rendben ezzel az országgal. Hogy nincs föld. Nincs élet. Csak egyenruha és fegyver. Régebben én is így gondolkoztam.

Így gondolkozott. Hajlandó lett volna úgy elhagyni Ravkát, hogy vissza se néz.

– Mi változott meg?

– Te. Láttalak azon az éjjelen a kápolnában. Ha nem lettem volna annyira rémült, korábban is észrevehettem volna.

A kétfelé hulló polgárőr testére gondoltam.

– Talán igazad volt, amikor féltél tőlem.

– Nem tőled félted, Alina. Hanem attól, hogy elveszítelek. A lánynak, akivé lettél, már nem volt szüksége rám, viszont ő az, akinek mindig is teremtetél.

– Hataloméhesnek? Könyörtelennek?

– Erősnek. – Félrenézett. – Tündöklőnek. És talán kicsit kegyetlennek is. Ez szükséges az uralkodáshoz. Ravka megtört, Alina. Azt hiszem, mindig is megtört volt. A lány, akit a kápolnában láttam, változtathat ezen.

– Nyikolaj...

– Nyikolaj született vezér. Tudja, hogyan harcoljon. Tudja, hogyan politizáljon. De nem tudja, hogyan éljen remény nélkül. Sosem volt nincstelen. Nem úgy, mint te vagy Zsenya. Nem úgy, mint én.

– Jó ember – tiltakoztam.

– És jó cár lesz. De kellesz hozzá, hogy nagygyá legyen.

Nem tudtam, mit mondjak erre.

Az ablaküvegnek nyomtam az egyik ujjamat, aztán a ruhaujjammal letöröltem a foltot.

– Meg fogom kérdezni tőle, hogy idehozhatom-e a keramzini diákokat. Az árvákat is.

– Vidd magaddal, amikor elmész – mondta Mal. – Hadd lássa, honnan származol. – Felnevetett. – Bemutathatod őt Ana Kuyának.

– Már így is ráeresztettem Baghrát. Nyikolaj azt fogja hinni, hogy gyűjtöm az éles nyelvű öregasszonyokat. – Újabb ujjnyomot hagytam az üvegen. Anélkül, hogy ránéztem volna, azt mondtam:

– Mal, mesélj arról a tetoválásról!

Egy ideig hallgatott. Végül megdörzsölte a tarkóját, és így szólt:

– Ez egy eskü óravaiul.

– De miért pont ezt tetováltattad magadra?

Ezúttal nem pirult el, és nem is fordított hátat.

– Ez egy ígéret, hogy jobb ember leszek annál, mint voltam. Fogadalom, hogy ha más nem is lehetek neked, legalább hadd legyek a kezeden tartott fegyver. – Vállat vont. – És azt hiszem, emlékeztet arra is, hogy valamit akarni és kiérdemelni nem ugyanaz.

– Mi az, *amit* akarsz, Mal? – A szobára ekkor mintha nagy csend telepedett volna.

– Ne kérdezd ezt tőlem!

– Miért ne?

– Mert az lehetetlen.

– Mégis hallani akarom.

Hosszan kifújta a levegőt.

– Búcsúzzunk el éjszakára! Mondd, hogy távozzam, Alina!

– Nem.

– Egy hadseregbe van szükséged. Egy koronára.

– Ez így igaz.

Ekkor felnevetett.

– Tudom, hogy valami nemeset kellene mondanom... hogy azt akarom, egyesüljön Ravka, megszabadulva a Zónától. Hogy a sírban akarom látni az Éjurat, ahol soha többé nem árthat neked vagy senki másnak. – Bánatosan megcsóválta a fejét. – De azt hiszem, én még mindig ugyanaz az önző seggfej vagyok, aki mindig is voltam. Mert bármennyit prédikálok is fogadalmakról és becsületről, igazából nem vágyom másra, mint a falnak nyomni, és addig csókolni, míg elfelejted azt is, hogy valaha is ismertél más férfit. Szóval, mondd, hogy menjek, Alina! Mert én nem adhatok neked sem címet, sem sereget, sem bármi mást, amire szükséged van.

Igaza volt. Én is tudtam. Bármilyen törékeny gyengédség is létezett köztünk, az két másik emberhez tartozott – olyanokhoz, akiket nem kötött sem a kötelesség, sem a felelősség –, és nem tudtam volna megmondani, hogy mi maradt abból. Mégis, még mindig szerettem volna, hogy átöleljen, hallani akartam, ahogy a nevemet suttogja a sötétben, arra akartam kérni, hogy maradjon.

– Jó éjt, Mal!

Megérintette a szíve felett a mellkasát, ahol az aranyló napkorongot viselte, amit oly régen adtam neki egy sötét kertben.

– *Moj szuverenyij* – mondta halkan. Meghajolt, és távozott.

Az ajtó becsukódott mögötte. Eloltottam a lámpásokat, leheveredtem az ágyra, és magamra húztam a takarót. Az ablakos fal olyan volt, akár egy nagy kerek szem, és most, hogy a szobára sötétség borult, láthattam a csillagokat.

Végighúztam a nagyujjamat a tenyeremet csúfító hegen, amit évekkel ezelőtt okozott egy törékeny kék csésze, emlékeztetőként a pillanatra, amikor az egész világom kibillant, amikor lemondtam a szívemnek arról a részéről, amit sosem kaphatok már vissza.

Okosan döntöttünk, helyesen cselekedtünk. Hinnem kellett abban, hogy ez a logika idővel megnyugvást hoz. Ma éjjelre csak ez a túlságosan csendes szoba, a sajgó veszteség és az öblös és végleges lélekharangként kongó tudat maradt: *Valami jó örökre elmúlt.*

MÁSNAP REGGEL ARRA ÉBREDTEM, hogy Tolja áll az ágyam mellett.

– Megtaláltam Szergejt – közölte.

– Eltűnt?

– Nem leltük egész éjjel.

Felvettem az odakészített tiszta ruhákat: az ujjast, a nadrágot, az új csizmát és az idézők kékjében játszó, rókaprémmel szegett vastag, gyapjú *keftát*, aminek kezelőjét arannyal hímezték. Nyikolaj mindig mindenre felkészült.

Hagytam, hogy Tolja levezessen a lépcsőn a kazánszintre, és ott is az egyik elsötétített, víztartályos helyiségbe. Azonnal megbántam, hogy úgy öltöztem, ahogy; szörnyű forróság uralkodott. Világító fényt gyújtottam. Szergej a falnál ült az egyik nagy fémtartály mellett, mellkasáig felhúzott térdrel.

– Szergej?

Hunyorított, majd elfordította a fejét. Toljával egymásra pillantottunk.

Megpaskoltam vaskos karját.

– Menj és reggelizz valamit! – mondtam, és az én gyomrom is korogni kezdett. Amikor Tolja elment, letompítottam a fényt, és leültem Szergej mellé. – Mit csinálsz itt?

– Túl tágas odafent – motyogta. – Túl magasan vagyunk.

Ennél többről volt szó, több miatt kottyantotta el Zsenya nevét, és ezt már nem hagyhattam figyelmen kívül. Eddig nem nyílt lehetőségünk megbeszélni a Kis Palotában történt katasztrófát. Vagy talán akadtak volna lehetőségek, csak én kerültem azokat. Szerettem volna bocsánatot kérni Marie haláláért, amiért veszélybe sodortam őt, hogy nem voltam ott, megmenteni. De milyen szavakat lehet használni az efféle kudarcra? Milyen szavak tölthetik ki a rést, ahol korábban egy gesztenyebarna fürtű és dallamosan kuncogó élő lány volt?

– Nekem is hiányzik Marie – szólaltam meg végül. – És a többiek is.

A karjába temette az arcát.

– Korábban sosem féltem, nem igazán. Most folyton rettegek. És nem tudom abbahagyni.

Átkaroltam.

– Mind félünk. Ez nem szégyellnivaló.

– Én csak szeretném ismét biztonságban érezni magam.

A válla remegett. Bárcsak bennem is meglett volna Nyikolaj tehetsége, aki mindig megtalálta a megfelelő szavakat.

– Szergej – mondtam, bár nem tudtam biztosan, hogy most éppen javítok vagy rontok a dolgokon –, Nyikolajnak több tábora is van, Cibejában is, meg kicsit messzebb, délen. Vannak csempészállomások, többnyire távol a harcoktól. Ha beleegyezik, szeretnéd, ha odaküldenénk? Gyógyítóként dolgozhatnál ott. Vagy inkább pihennél egy ideig?

Még csak nem is tétovázott a válasszal.

– Igen, pihennék – bukott ki belőle.

Elöntött a büntudat a rám törő megkönnyebbülés miatt.

Szergej lelassított minket a polgárőrökkel vívott harcban. Ingatag volt. Bocsánatot kérhettem volna, felesleges szavakkal, de nem tudtam, hogyan segítek rajta, és ez nem változtatott semmit azon, hogy háborúban álltunk. Szergejből teher lett.

– Gondoskodom róla, hogy ezt elintézzék neked. Ha semmi másra nincs szükséged... – A hangom elhalt, nem tudtam, hogyan fejezzem be. Sután vállon veregettem, aztán felálltam, és menni készültem.

– Alina?

Megálltam az ajtóban. Éppen csak ki tudtam venni az alakját a sötétben, a folyosóról beszűrődő fény megcsillant nyirkos orcáján.

– Sajnálom a Zsenyával történeteket. Sajnállok mindent.

Eszembe jutott, ahogy régen Marie és Szergej ugratták egymást, arra gondoltam, ahogy kart karba öltve ültek, jókat nevetgélve közös csésze teájuk felett.

– Én is – suttogtam.

Amikor kiléptem a folyosóra, riadtan láttam, hogy Baghra Misával várakozik ott.

– Te meg mit keresel idekint?

– Téged kerestünk. Mi a helyzet a fiúval?

– Nehéz idők járnak rá – tereltem őket arrébb a víztartályos helyiségtől.

– Kire nem?

– Láttá, amikor a lányt, akit szeretett, kibeleezi a fiad, és a karjában halt meg.

– A szenvedés olyan olcsó, akár az agyag és kétszer olyan mindennapos. Az számít, hogy mit hoz ki belőle az ember. Most pedig – koppantott egyet a botjával –, ideje tanulni.

Annyira megdöbbsentem, hogy beletelt egy pillanatba, mire megértettem, mire gondol. Tanulni? Baghra azóta nem volt hajlandó tanítani, hogy visszatértem a Kis Palotába a második erősítővel. Összeszedtem a gondolataimat, és követtem őt. Alighanem ostobaság volt megkérdeznem, de sehogy sem tudtam megállni.

– Miért gondoltad meg magad?

– Elcsevegtem új cárunkkal.

– Nyikolajjal?

Erre mordult egyet.

Lelassultak a lépteim, amikor megláttam, hova vezet Misa.

– A vasdobozban utazgatsz?

– Még szép! – horkant fel. – Csak nem fogok a lépcsőn küszködni!

Misára néztem, aki nyugodtan pillantott vissza rám, kezét a csípőjén lógó fa gyakorlókardon nyugtatva. Bearaszoltam a borzalmas szerkezetbe.

Misa becsapta a rácsot, és meghúzta a kart. Behunytam a szememet, ahogy felfelé ugrott a doboz, hogy aztán nagy rándulással megálljon.

– Mit mondott Nyikolaj? – kérdeztem remegve, ahogy kiléptünk a Forgó Keréknél.

Baghra legyintett.

– Figyelmeztettem, hogy miután bírni fogsz az erősítők hatalmával, talán olyan veszélyes leszel, mint a fiam.

– Köszönet – mondtam erre szárazon. Igaza volt, és tisztában is voltam vele, de ez nem jelentette, hogy szerettem volna, ha Nyikolaj aggódik ezen.

– Megeskettem, hogy ha ez bekövetkezik, golyót röpít beléd.

– És? – kérdeztem, bármennyire rettegtem is hallani a szavakat.

– Megesküdött rá. Bármennyit is érjen a szava.

Történetesen tudtam, hogy az elég sokat ér. Lehet, hogy meggyászol majd. Lehet, hogy sosem bocsát meg magának. Ám Nyikolaj első szerelme Ravka volt. Sosem túrná el az országát fenyegető veszélyt.

– Miért nem teszed meg te most, és kíméled meg őt ettől a gondtól? – dünnyögtem.

– Mindennap eszembe jut – vágott vissza. – Főleg akkor, amikor ennyit jártatod a szádat.

Baghra utasításokat dünnyögött Misának, és a fiú a déli teraszra vezetett minket. Az ajtót a Megnyírt Lány vörösréz szoknyájának szegélye rejtette, és a csizmája mellett kabátok és kalapok lógtak kampókon. Baghra már eddig is annyira bebugyolálta magát, hogy alig láttam az arcát, de én is vettem magamnak egy kucsmát, Misára pedig ráadtam egy vastag gyapjúkabátot, mielőtt kiléptünk volna a csípős hidegbe.

A hosszú terasz vége hegyben végződött, már-már olyan volt, akár egy hajó orra, és a felhőtakaró fagyott tengerként terült előttünk. A köd időnként szétvált, és ilyenkor vethettünk egy-egy pillantást a messze lent elterülő, hóval borított csúcsokra és szürke sziklákra. Megborzongtam. *Túl tágas odafent. Túl magasan vágjunk.* Szergej nem tévedett. Csak az Elbjen legmagasabb csúcsai látszottak a felhők felett, és erről ismét eszembe jutott egy délen elnyúló szigetlanc.

– Mondd, mit látsz! – szólalt meg Baghra.
 – Főleg felhőket – feleltem –, az eget, néhány hegycsúcsot.
 – Milyen messze van a legközelebbi?
 Megpróbáltam felmérni a távolságot.
 – Legalább egy mérföldre, talán kettőre?
 – Jó – válaszolta. – Szeld le a csúcsot!
 – Micsoda?
 – Használtad már korábban is a Vágást.
 – Az egy *hegy* – közöltem. – Egy igen nagy hegy.
 – És te vagy az első grisa, aki két erősítőt visel. Csináld!
 – Több mérföldre van!
 – És reméled, hogy megöregszem és meghalok, míg te itt nyafogsz?
 – Mi van akkor, ha valaki meglátja...
 – Ilyen messze északon lakatlan ez a hegyvonulat. Úgyhogy fejezd be a kifogások keresését!
 Bosszúsan sóhajtottam egyet. Hónapok óta viseltem az erősítőket. Jó érzésem volt hatalmam korlátaihoz.
 Felemeltem mindkét kesztyűs kezemet, a fény pedig szívesen vett áradattal öntött el, megcsillanva a felhőtakarón. Összpontosítottam rá, pengévé karcsúsítottam. Aztán, miközben sült bolondnak éreztem magam, a legközelebbi csúcs felé vágtam vele.
 Még csak a közelébe sem értem. A fény átégette a felhőket, úgy pár száz méterre a hegytől, egy pillanatra kibukkantak a lenti csúcsok, a nyomában pedig ködfoszlányok maradtak.
 – Hogy boldogult? – fordult Baghra Misához.
 – Rosszul.
 Mogorván meredtem a fiúra. Valaki felvihogott mögöttem.
 Megfordultam. Egy csomó katonát és grisát vonzottunk a teraszra. Harshaw vörös taréját könnyű volt kivenni. Oncat narancsszínű kendőként tekeredett a nyakára, Zója pedig mellette vigyorgott önelégülten. *Tökéletes*. Semmi nem esik olyan jól éhgyomorra, mint egy kis megaláztatás.
 – Újra! – mondta Baghra.
 – Túl messze van – zsörtölődtem. – És hatalmas. – Nem kezdhettünk volna valami kisebbel? Mondjuk egy házzal?

– Nincs túl messze – gúnyolódott Baghra. – Ugyanúgy ott is vagy, mint itt. Ugyanazokból a dolgokból állsz, mint a hegy. Neki nincs tüdeje, így hadd lélegezzen veled! Nincs szívverése, így hát add át neki a tiédet! Ez az Alaptudomány essenciája. – Megpaskolt a botjával. – És ne úgy fújtass, akár egy vadkan! Úgy lélegezz, ahogy én tanítottalak rá... visszafogottan, higgadtan.

Éreztem, hogy elvörösödöm, és lelassítottam a légzésemet.

A grisa elmélet morzsái töltötték meg a fejemet. *Agyinakovoszty*. Egyneműség. *Etovoszty*. Másneműség. Az egész egy nagy katyvasz volt. De a legerősebben Morozova lázasan lekörmölt szavai jutottak eszembe: *Vagy mi nem vagyunk mindannyian dolgok?*

Behunytam a szememet. Ezúttal, ahelyett, hogy magamhoz vonzottam volna a fényt, én mentem oda. Éreztem, ahogy szétszóródom, hogy visszatükröződöm a teraszról, a óról, a mögöttem húzódo üvegről.

Meglendítettem a Vágást. Oldalról találtam el a hegyet, amitől egy jég- és sziklatábla görgött le róla tompa morajjal.

Ujjongás csapott fel a mögöttem álló tömegből.

– Pff – mondta Baghra. – Egy táncoló majomnak is tapsolnának.

– Az a majomtól függ – szólalt meg Nyikolaj a terasz szélén. – És a tánctól.

Remek! Még nagyobb társaság.

– Jobb? – nézett Baghra Misára.

– Egy kicsivel – válaszolta a fiú vonakodva.

– Sokkal! – tiltakoztam. – Eltaláltam, vagy nem?

– Nem azt kértem, hogy találd el – közölte Baghra. – Azt mondtam, vágd le a tetejét. Újra!

– Tíz érmebe, hogy nem sikerül neki – kiáltotta Nyikolaj egyik szökevény grisája.

– Húszat teszek rá, hogy igen – kiáltotta Adrik hűségeseen.

Legszívesebben megöleltem volna, bár tudtam, hogy nincs is pénze.

– Harminc meg azt mondja, hogy eltalálja a mögötte lévő is.

Megpördültem. Mal a boltívnek dőlt, karba fonta a kezét.

– Az a csúcs öt mérföldnél is messzebb van – tiltakoztam.

– Inkább hatra – mondta erre derűsen, kihívó tekintettel. Mintha ismét Keramzinban lettünk volna, ő pedig arra bátorította, hogy csenjek el egy zsákocska édes mandulát vagy ki akarna csalni a Trivka-tóra, még mielőtt megvastagodna a jég. *Nem megy, nyafogtam. Dehogynem megy,* siklott tova kölcsönvett korcsolyáján, aminek orr-részét papírral tömte ki, egy pillanatra sem fordítva hátat, hogy mindenképpen kövessem.

Míg a tömeg kiáltozott és fogadásokat kötött, Baghra halkan odasúgta nekem.

– Azt mondjuk, hogy a hasonló dolgok vonzzák egymást, te lány. De ha az Alaptudományról van szó, akkor olyanok vagyunk, mint minden dolog. A fény a köztes terekben létezik. Ott van annak a hegynek a talajában, a sziklában és a hóban. A Vágást már meg is ejtetted.

Rámeredtem.

Majdhogynem Morozova naplóiból idézett.

Azt is mondta, hogy az Éjúr megszállottan kutatta. Most valami többet mondott?

Felgyűrtem a ruhám ujját, és felemeltem mindkét kezemet. A tömeg elnémult. A távoli hegycsúcsra összpontosítottam, ami olyan messze volt, hogy a részleteit nem is bírtam kivenni.

Magamhoz szólítottam a fényt, aztán kiengedtem, és vele magamat is. Ott voltam a fellegekben, felettük, és egy röpke pillanatra a hegy sötét mélyén álltam, és úgy éreztem, összenyom, és megfullaszt. A köztes helyeken jártam, ahol a fény élt, még ha láthatatlanul is. Amikor leengedtem a karomat, végtelen ívet írtam le vele, a ragyogó karddal, ami abban a pillanatban és minden azon túliban létezett.

Visszhangzó *reccsenés* hallatszott, mintha mennydörgött volna a messzeségben. Az ég vibrálni látszott.

Némán, lassan a messzi hegy csúcsa megmozdult. Nem ledőlt, hanem kérlelhetetlenül oldalra siklott, faláról hó és sziklák zuhogtak, tökéletes átlós vonalat rajzolva oda, ahol egykor a csúcs volt, egy szabadon maradt szürke sziklapárkányt hagyva maga után, ami nem sokkal a felhőtakaró fölött meredezett.

Mögöttem hurrázást és kiáltozást hallottam. Misa fel-alá ugrált, és azt rikoltozta.

– Megcsinálta! Megcsinálta!

Hátranéztem a vállam felett. Mal egy aprót biccentett, aztán nekilátott mindenkit összeterelni és visszairányítani a Forgó Kerékhez. Láttam, ahogy rámutat az egyik szökevény grisára, és odaszól neki.

– Fizess!

Visszafordultam a megcsonkított hegyhez, véremben pezsgett az erő, a gondolataim szédelegtek a valóságtól, az imént végbevitt maradandó tettől. *Újra*, kiáltotta egy hang bennem, ami még többre éhezett. Előbb egy ember, aztán egy hegy. Ott volt és eltűnt. Könnyen ment. Megborzongtam a *keftámban*, és megnyugvást adott a puhán hozzám simuló rókaprém.

– Nem kapkodtad el – zsémbelt Baghra. – Ezzel a sebességgel mindkét lábam lefagy, mielőtt bármilyen haladást elérsz.

SZERGEJ AZNAP ÉJJEL ELMENT AZ ÍBISZEN, a teherbárkán, ami addig kényszerült szolgálatba állni, míg a *Pelikán* javítása zajlott. Nyikolaj felajánlott neki egy helyet egy csendes állomáson Duva mellett, ahol felgyógyulhatott, és segíthetett az ott áthaladó csempészeknek. Még azt is felkínálta, hogy Szergej várjon, és a cárevics menedéket biztosít neki Nyugat-Ravkában, de ő túl nyugtalan volt, és azonnal menni akart.

Másnap reggel Nyikolaj és én találkoztunk Mallal és az ikrekkel, hogy kidolgozzuk a tűzmadár dél-szikurzoji hajszájának ellátmánykérdését. A többi grisa nem tudta, hol van a harmadik erősítő, és mi azt is akartuk, hogy ez így maradjon, amennyire csak lehet.

Nyikolaj a két éjszaka nagyobb felét Morozova naplójának tanulmányozásával töltötte, és ugyanaz az aggodalma támadt, mint nekem: meggyőződése volt, hogy hiányoznak könyvek vagy hogy éppen azok az Éjúr birtokába kerültek. Szerette volna megszorongatni Baghrát, de nekem óvatosan kellett közelítenem a kérdéshez. Ha provokálom őt, nem jutunk új értesülésekhez, és befejezi a tanításomat is.

– Nem csak arról van szó, hogy a könyvek befejezetlenek – közölte Nyikolaj. – Nem találja mindenki Morozovát egy kissé... különcknek?

– Ha a különck alatt eszelőst értesz, akkori igen – értettem egyet. – De azért remélem, hogy egyszerre lehet őrült és épelméjú.

Nyikolaj eltűnődött a falra erősített térképen.

– És még mindig ez az egyetlen nyomunk? – Megkocogtatta a déli határon fekvő jellegtelen völgyet. – Rengeteg múlik ezen a két vézna sziklaszálon.

A jelöletlen völgy Dvá Sztolbá volt, ahol azok a települések álltak, ahol Mallal születünk, és ami a déli bejáratnál álló romokról kapta a nevét – a karcsú, széltől koptatott oszlopokról valaki egykor azt mondta, hogy két malom romjai. Én viszont úgy véltem, hogy igazából egy ősi boltív romjai, a tűzmadarat, Ilja Morozova utolsó erősítőjét jelző tábla.

– Murinban van egy elhagyatott rézbánya – közölte Nyikolaj. – Ott le tudtok szállni a *Bölömbikává*, és gyalog eljuthattok a völgybe.

– Miért nem repülünk be egyenesen a Szikurzojba? – tudakolta Mal.

Tamar megrázta a fejét.

– Ahhoz trükkös manőverek kellenének. Ott kevesebb a leszálló- hely és a terep sokkal veszélyesebb.

– Rendben – fogadta el Mal. – Akkor leszállunk Murinban, és átmegyünk a Zsidkova-hágón.

– Szükségünk lesz jó álcára – közölte Tolja. – Nyevszkij szerint egy csomó ember utazik át a határvárosokon, próbál kijutni Ravkából, még mielőtt eljön a tél, és lehetetlen lesz átkelni a hegyeken.

– Meddig tart majd megtalálnotok a tűzmadarat? – kérdezte Nyikolaj.

Mindenki Malra nézett.

– Azt nem lehet tudni – felelte Mal. – Hónapokig tartott felkutatni a szarvast. A tengeri ostorra viszont alig egy hétig vadásztunk.

– Le nem vette a szemét a térképről, de éreztem, ahogy az akkori napok emléke közénk áll. Amit a Csontút jeges vizein töltöttünk, miközben felettünk ott lebegett a megkínzás

veszélye. – A Szikurzoj hatalmas terület. Olyan gyorsan kell mozognunk, ahogy csak tudunk.

– Kiválasztottad már a legénységet? – nézett Nyikolaj Tamarra.

Aki erre kisebb táncot lejtett, mivel a cárevics ezzel arra célzott, hogy ő lesz a *Bölömbika* kapitánya, és azonnal nekiállhatna megismerkedni a hajóval, és mindennel, ami ezzel járt.

– Zója nem működik jól csapatban – válaszolta Tamar –, de szükségünk van szélhívókra, és ő meg Nágya a legjobb lehetőség. Stigg nem bánik rosszul a kötelekkel, és nem árthat, ha van legalább egy pokolhívó a fedélzeten. Holnap érdemes lenne megnézni egy próbakifutást.

– Tapasztalt legénységgel gyorsabban haladnál.

– Az egyik hullámhívódat és egy fabrikátort is felvettem a névsorba

– mondta Tamar. – De jobban érezném magam attól, ha a mi embereink adnák a legénység többi részét.

– A szökevények hűségeseek.

– Talán – felelte Tamar. – Mi viszont jól működünk együtt.

Meghökkenve döbbsentem rá, hogy igaza van. *A mi embereink.* Mikor történt ez meg? A Fehér-Katedrálistól idáig tartó úton? A járat beomlásakor? Abban a pillanatban, amikor szembeszálltunk Nyikolaj őreivel, majd egy cárrel?

Kis csapatunknak szét kellett válnia, és ez nem tetszett nekem. Adrik haragudott, amiért hátrahagytuk, nekem pedig hiányozni fog. Ahogy hiányozni fog Harshaw és Oncat is. De a legnehezebb Zsenyától lesz búcsút venni. A legénységgel és a készletekkel együtt a *Bölömbika* már így is sokat nyomott, és nem volt rá okunk, hogy magunkkal vigyük a Szikurzojba. És bár szükségünk volt egy matyeriálra, hogy létrehozza a második béklyót, Nyikolaj úgy érezte, Davidnek itt veszi a legnagyobb hasznát, ahol az eszét a háborús erőfeszítések szolgálatába állíthatja. Helyette inkább Irinát vittük, a szökevény fabrikátort, aki a csuklómat ölelő pikkelyes kézelőmet alkotta meg a *Volkvolnyij* fedélzetén. David örült a döntésnek, Zsenya pedig jobban fogadta a hírt, mint én.

– Úgy érted, hogy nem kell végigtrappolnom egy poros hegyláncon, miközben Zója végig nyafog, Tolja pedig Kregi második meséjével traktál? – Felnevetett. – Össze vagyok törve.

– Rendben leszel te itt? – kérdeztem.

– Szerintem igen. Nem hiszem el, hogy ezt mondom, de Nyikolaj egyre kedvesebb velem. Egyáltalán nem olyan, mint az apja. És tud öltözködni.

Ebben egészen biztosan igaza volt. Nyikolaj csizmája még egy hegytetőn is fényesen suvickolt volt, az egyenruhája makulátlan.

– Ha minden jól megy – kezdte Tamar –, a hétvégén készen állunk az indulásra.

Éreztem, hogy előnt a megleégedettség, és ellen kellett állnom a késztetésnek, hogy megdörgöljem a csuklómon az üres helyet. De aztán Nyikolaj megköszöörülte a torkát.

– Ha már erről beszélünk... Alina, mit szólnál egy kisebb kitérőhöz?

Összeráncoltam a homlokomat.

– Milyen kitérőhöz?

– Még új a Nyugat-Ravkával kötött szövetség. Fjerda nyomást fog rájuk gyakorolni, hogy nyissák meg a Zónát az Éjúr előtt. Rengeteget jelentene nekik, ha látnák, hogy mire lehet képes egyapidéző. Míg a többiek elkezdik felderíteni Szikurzojt, arra gondoltam, hogy részt vehetnénk pár díszvacsorán, és lemetszhetnénk egy-egy hegycsúcs tetejét, hogy ezzel megnyugtassuk őket. Aztán elvihetlek téged a többiekhez a hegyek közé, visszaúton Os Kervóból. Mint Mal mondta, hatalmas területet kell bejárni, és a késedelem elhanyagolható lenne.

Egy darabig azt hittem, Mal esetleg azt mondja, még az első hóesés előtt be kell jutunk a Szikurzojba és ki onnan, hogy minden késlekedés veszélyes. Ehelyett csak feltekerte a térképet az asztalon, és annyit mondott:

– Okos lépésnek tűnik. Tolja mehetne Alina őreként. Nekem úgyis gyakorolnom kell a kötelekkel.

Nem törődtem a szívembe markoló fájdalommal. Hiszen ezt akartam.

– Hát hogyne – mondtam.

Ha Nyikolaj vitára számított, jól leplezte.

– Kiváló – közölte, és összecsapta a két tenyerét. – Akkor most beszéljük meg a ruhatáradat!

MINT KIDERÜLT, nem csak pár gondot kellett orvosolnunk, mielőtt Nyikolaj selyembe öltöztethetett volna. Bele kellett egyeznie, hogy elküldi a *Pelikánt* Keramzinba, miután visszatért, de ez csak az első napirendi pont volt. Mire végigbeszéltünk mindent a lőszerről, a viharok vonulásáról és a nedves időhöz való öltözekről, már jóval elmúlt dél, és mindenki alig várta, hogy egy kis szünetet tartsunk.

A legtöbb katona együtt evett egy rögtönzött ebédlőben, amit a Forgó Kerék nyugati felén állítottak fel az ott tornyosuló Három Buta Fiú és a Medve tekintete alatt. Nem nagyon voltam oda a társaságért, így felkaptam egy köménymagos zsemlet meg egy agyoncukrozott forró teát, és kísétáltam a déli teraszra.

Csípős hideg volt. Az ég derűsen, kéken ragyogott és a délutáni napsütés mély árnyékokat rajzolt a felhőtakaróra. A teámat kortyolgatva hallgattam a fülem mellett süvítő szél hangját, miközben az felborzolta az arcom körül a szőrmét. Jobbra és balra láthattam a keleti és nyugati teraszok csúcsát. A messzeségben az általam lemetszett hegycsúcs csomkját máris hó borította.

Biztosra vettem, hogy idővel Baghra megtaníthat rá, hogyan terjesszem ki még messzebb a hatalmamot, de sosem fog segíteni a *merzoszt* elsajátításában, és magamtól fogalmam sem volt róla, hol kezdjem. Eszembe jutott, hogy mit éreztem a kápolnában, a kapcsolódás és a szétbomlás érzését, a rettenetét, hogy kitépik belőlem az életet, a borzongást, amikor láttam, ahogy a teremtményeim életre kelnek. De az Éjúr nélkül sehogy sem lelhettem meg az ehhez az erőhöz vezető utat, és abban sem lehettem biztos, hogy ezen a tűzmadár változtatna. Talán egyszerűen neki könnyebb volt. Egyszer azt mesélte, hogy sokkal többet tudott gyakorolni, lévén örökkévaló. Vajon hány életet élt már? Talán ennyi idő elteltével az élet és a halál is másmilyennek tűnt neki – kicsinek és rejtélyek nélkülinek, olyasminek, amivel élni lehetett.

Az egyik kezemmel szólítottam a fényt, hagytam, hadd csússzon végig az ujjaimon lusta sugaraival. Átégette a felhőket, újabb fűrészes, könyörtelen szirteket tárva fel a lenti hegyvonulatból. Letettem a poharamat és áthajoltam a fal fölött, hogy megnézzem az alattunk a hegyoldalba vajt kőlépcsőket.

Tamar szerint ezek az ősi időkben készültek, amikor a zarándokok térden csúszva másztak itt fel.

– Ha le akarsz ugrani, legalább annyi időt hagyj, hogy írhassek egy balladát a tiszteletedre – szólalt meg Nyikolaj. Arra fordultam, és láttam, hogy kísétál a teraszra, szőke haja csak úgy ragyogott. A sereg egyik olíwabarna, elegáns nagykabátját vette magára, amin az arany kétfejű sas virított. – Olyasmit, amiben rengeteg szomorú hegedű szól, és az egyik versszakot a heringimádatodnak szentelem.

– Ha várok, még lehet, hogy meg kell hallgatnom, ahogy eléneked.

– Történetesen elég tűrhető baritonom van. És mi ez a nagy sietség? Az az én kölnim?

– Te nem kölnized magad.

– Olyan természet adta finom illatom van, hogy az már túlzásnak tűnhetne. De ha neked bejön, használni kezdem.

Elfintorítottam az orromat.

– Köszönöm, nem.

– Mindenben engedelmeskedem neked. Főleg a bemutatód után – intett a fejével a lemetszett tetejű hegy felé. – Valahányszor csak szeretnéd, hogy levegyem a kalapomat, kérlek, csak kérj meg!

– Lenyűgözőnek tűnik, nem? – sóhajtottam fel. – De az Éjúr ezt Baghra térdén ülve tanulta meg. Több száz éve volt rá, hogy az ereje mesterévé legyen. Nekem még egy esztendő sem jutott rá.

– Van egy ajándékom a számodra.

– A tűzmadár az?

– Hát azt szeretnéd? Hamarabb is szólhattál volna. – A zsebébe nyúlt, és valamit a fal tetejére tett.

A fény egy smaragdgyűrűn csillant meg. A közepén a csillogó zöld kő nagyobb volt a hüvelykujjamnál, és apró gyémántok csillagai fogták körbe.

– Túlbecsülik a kevesebbet mondás fontosságát – mondtam remegő hangon.

– Szeretem, amikor engem idézel – kocogtatta meg Nyikolaj a gyűrűt. – Vigasztaljon a tudat, hogy amennyiben behúzol egyet, amíg viseled, alighanem a szememet is kivered. És nagyon szeretném. Mármint azt, hogy hordd. Nem azt, hogy behúzz.

- Honnan szerezted ezt az izét?
- Az anyám adta nekem elutazása előtt. Ez egy Lancov-smaragd. A születésnap vacsorámon viselte aznap éjjel, amikor megtámadtak minket. Furcsamód, nem ez volt a legrosszabb születésnapom.
- Nem?
- Nem.
- Tízévesen a szüleim egy *bohócot* fogadtak fel.
- Habozva kinyújtottam a kezemet, és felemeltem a gyűrűt.
- Nehéz – állapítottam meg.
- Igazából csak egy kő.
- Mondtad anyádnak, hogy az a terved, hogy egy hétköznapi árvának add?
- Leginkább ő beszélt – felelte Nyikolaj. – Magnus Opjerről akart velem beszélni.
- Kiről?
- Egy fjerdei nagykövetről, aki remek tengerész, és hajózással kereste a kenyerét. – Nyikolaj a felhőtakaróra nézett. – A jelek szerint egyben ő az apám is.
- Nem igazán tudtam, hogy most gratuláljak vagy részvétet nyilvánítsak. Nyikolaj elég könnyedén beszélt születése körülményeiről, de tudtam, hogy ez a tüske jobban fájt neki, mint ahogy beismerte.
- Különös tényleg tudni – folytatta. – Azt hiszem, egy részem mindig is remélte, hogy ez csak egy kósza pletyka.
- Ettől még remek cár lesz belőled.
- Persze hogy az lesz – vakkantotta. – Búskomor vagyok, nem ostoba. – Lesöpört egy láthatatlan szösz a kabátujjáról. – Nem tudom, hogy anyám megbocsát-e valaha is azért, mert száműztem, főleg a Kolóniákra.
- Vajon mi volt a nehezebb: elveszíteni az anyánkat vagy soha nem is ismerni? Bárhogy is, együttéreztem vele. Apránként vesztette el a családját – előbb a bátyját, aztán a szüleit.
- Sajnálom, Nyikolaj.
- Mi van ezen sajnálnivaló? Végre megkaptam, amit akartam. A cár lemondott, tiszta az út a trónhoz. Ha nem lenne egy mindenható kényúr és szörnyhordája, amivel foglalkoznom kell, most pezsgőt bontanék.

Nyikolaj olyan felszínes tudott lenni, amilyen csak akart. Tudtam, nem így képzelte, hogy átveszi Ravka vezetését – hogy a bátyját meggyilkolják, és hogy apja bukását egy szolga mocskos vádjai okozzák.

– Mikor teszed a fejedre a koronát? – kérdeztem.

– Amíg nem győzünk, addig nem. Vagy Os Altában koronáznak meg vagy sehol. És az első lépés, hogy megszilárdítsuk szövetségünket Nyugat-Ravkával.

– Ezért a gyűrű?

– Ezért a gyűrű. – Lesimította a kabáthajtókája szélét. – Tudod, mesélhettél volna Zsenyáról.

Éreztem, hogy előnt a büntudat.

– Őt próbáltam védeni. Kevesen estek át ilyesmin.

– Nem akarom, hogy hazugságok álljanak közénk, Alina. – Vajon most az apja bűneire gondolt? Az anyja enyelgésére? De azért így sem volt ez tisztességes tőle.

– És te hányszor hazudtál nekem, *Sturmhond*? – intettem a Forgó Kerék felé. – Hány titkot őriztél addig, amíg készen nem álltál megosztani őket?

A háta mögött összekulcsolta a kezét, láthatóan feszélyezte a kérdés.

– És a hercegi előjog?

– Ha egy sima herceg megúszhatja ennyivel, akkor egy élő szent is.

– Most már szokásod lesz megnyerni a vitáinkat? Ez igen helytelen.

– Most vitáztunk?

– Természetesen nem. Én nem veszítek a vitákban. – Azzal lekukucskált a teraszcélra. – A szentekre, a jeges lépcsőkön rohangál?

Hunyorogva néztem a ködbe. Annyi szent, hogy valaki felfelé haladt a szikla oldalába vájt keskeny, cikcakkos lépcsőkön, lehelete gőzölgött a fagyos levegőben. Csak egy pillanatba telt, hogy rájőjjenek, az Mal; fejét lehajtva haladt, vállán a málhájával.

– Úgy tűnik... erősít. Ha így folytatja, lehet, hogy nekem is el kell kezdenem edzeni. – Nyikolaj könnyed hanghordozással beszélt, miközben okos, mogyoróbarna szemével engem nézett. –

Feltéve, ha legyőzzük az Éjurat, amiben biztos vagyok, Mal továbbra is a testőrkapitányod akar maradni?

Megfékeztem magam, mielőtt nekiálltam volna megdörzsölni a tenyeremen a forradást.

– Nem tudom. – Mindannak dacára, ami történt, szerettem volna Malt a közelemben tudni. Ami nem lenne tisztességes egyikünkkel szemben sem. – Azt hiszem, jobb lenne, ha áthelyeznék. Jól harcol, de még jobb nyomkereső.

– Te is tudod, hogy olyan kinevezést nem fogad el, ami távol tartja a harcoktól.

– Tedd azt, amit a legjobbnak tartasz! – A fájdalom keskeny pengéjű késként csusszant a bordáim közé. Ezzel kiszakítottam Malt az életemből, de a hangom nem rezzenet meg. Nyikolaj jó tanítómesternek bizonyult. Aztán megpróbáltam visszaadni a gyűrűt. – Ezt nem fogadhatom el. Most nem. – Talán sohasem.

– Tartsd meg! – hajlította rá az ujjaimat a smaragdra. – Egy kalóz megtanul kiaknázni minden előnyt.

– És egy herceg?

– Egy herceg megszokja, hogy mindig csak *igent* mondanak neki.

AMIKOR AZNAP ESTE visszatértem a szobámba, Nyikolaj újabb meglepetései vártak rám. Tétováztam, aztán sarkon fordultam, és végigsiettem a folyosón oda, ahol a többi lányt elszállásolták. Egy hosszú pillanatig csak álltam az ajtó előtt, szégyenlősen, és ostobának éreztem magam, de aztán rávettem magam, hogy bekopogjak.

Nágya nyitott ajtót. Mögötte megpillantottam a látogatóba érkezett Tamart, aki az ablaknál élezte a szekercét. Zsenya az asztalnál ült, aranycérnával varrva egy újabb szemkötőt, míg Zója az egyik ágyon hevert, az ujjhegyein egy tollat táncoltatva apró szellőkésekkel.

– Mutatnom kell valamit – mondtam.

– Mit? – kérdezte Zója, de nem vette le a szemét a tollról.

– Csak gyertek át, és nézzétek meg!

Ingerült sóhajjal hemperedett le az ágyról, én velük együtt visszasétáltam a folyosón a szobáimig, ahol kitértam az ajtót.

Zsenya azonnal belevetette magát az ágyamra halmozott ruhakupacba.

– Selyem! – nyögte. – Bársony!

Zója felemelte a székem támlájára terített *keftát*. Aranyozott brokátból varrták, szegélyét és ujjait gazdagon késsel hímezték, a kézelőket drágaköves napkorongok díszítették.

– Cobolyprém – simított végig a bélésén. – Még sosem utáltalak ennyire.

– Az az enyém – közöltem. – De a többi szabad préda. Nem hordhatom az összesét Nyugat-Ravkában.

– Nyikolaj ezeket neked varratta? – érdeklődött Nágya.

- Nem igazán hisz a félmegoldásokban.

– Biztos vagy benne, hogy azt akarja, hogy te elosztogasd őket?

– Csak kölcsönadom – javítottam ki. – És ha nem tetszik neki, akkor jobb, ha megtanulja, hogy körültekintőbb utasításokat adjon.

– Ravasz – dobott a hátára Tamar egy kékeszöld pelerint, és nézegetni kezdte magát a tükörben. – Neki cárnak kell tűnnie, neked pedig cárnénak.

– Van még más is – mondtam. Újra azt éreztem, hogy hatalmába kerít a szégyenlősség. Még mindig nem tanultam meg, hogy viselkedjek más grisék társaságában. A barátaim voltak? Az alattvalóim? Ezzel új területre tévedtem. De nem akartam egyedül maradni a szobában, ahol csak a gondolataim meg egy halom ruha volt a társaságom.

Előszedtem Nyikolaj gyűrűjét, és leraktam az asztalra.

– A szentekre! – lehelte Zsenya. – Ez a Lancov-smaragd.

A smaragd tündökölt a lámpafényben, körülötte csillogtak az apró gyémántok.

– Csak úgy neked adta? Megtarthatod? – kérdezte Nágya.

Zsenya elkapta a karomat.

– Megkérte a kezedet?

– Nem pontosan így történt.

– Akár veheted úgy is, hogy megtette – mondta Zsenya. – Ez a gyűrű igazi örökség. A cárné mindenhol hordja, még álmában is.

– Add vissza neki! – javasolta Zója. – Kegyetlenül törd össze a szívét. Én majd szívesen megvigasztalom szegény hercegünket, és fenséges cárné lesz belőlem.

Felnevettem.

– Tényleg az lehetnél, Zója. Ha képes lennél akár egy percre nem ilyen rémesen viselkedni.

– Ilyen ösztönzés hatására kibírnék egy percet. Lehet, hogy kettőt is.

A szememet forgattam.

– Ez csak egy gyűrű.

Zója felsóhajtott, és úgy tartotta a smaragdot, hogy az villódzni kezdjen.

– *Tényleg* rémes vagyok – szólalt meg váratlanul. – Annyian meghaltak, nekem meg a szép cicoma hiányzik.

Zsenya beharapta az ajkát, aztán kibuggyant belőle:

– Hiányzik a mandulás *kulics*. Meg a vaj és a cseresznyelevár, amit régen a szakácsok hoztak a balakirjevi piacról.

– Hiányzik a tea – vallotta be Tamar –, és a függőágyam a *Volkvolnyijon*.

– Nekem meg a Kis Palota melletti tóparton üldögélés – szólt bele Nágya is. – Ahol teát kortyolgattam, és minden olyan békésnek tűnt.

Zója lenézett a csizmájára, és beismerte.

– Hiányzik, hogy tudjam, mi lesz legközelebb.

– Nekem is – vallottam be.

Zója letette a gyűrűt.

– Igent mondasz?

– Igazából nem kérte meg a kezemet.

– De meg fogja.

– Talán. Nem tudom.

Erre megvetően felhorkantott.

– Hazudtam az előbb. *Most* utállak minden eddiginél jobban.

– Igen különleges lenne – vélekedett Tamar –, hogy egy grisa üljön a trónra.

– Igaza van – tette hozzá Zsenya. – Hogy az uralkodók közé kerülne, nem pedig az egyszerű szolgálok közé.

Ők egy grisa cárnét akartak. Mal egy közrendűt. És én mit akartam? Békét Ravkában. Esélyt arra, hogy félelem nélkül,

nyugodtan alhassak az ágyamban. És hogy megszűnjön a bűntudat és a rettegés, amire minden reggel ébredek. Ott voltak a régi vágyak is, hogy azért szeressenek, aki vagyok, és nem azért, amire képes vagyok, hogy egy mezőn heverhessek, és átöleljen egy fiú, és onnan nézhessem a felhőket mozgató szelet. Ám azok az álmok egy lány álmai voltak, nem aapidézőé, nem a szenté.

Zója horkantott egyet, és egy apró gyöngyös *kokosnyikot* tett a fejére.

– Még mindig azt mondom, hogy nekem kellene cárnénak lennem.

Zsenya egy bársonypapucsba bújt.

– Akkor fogok előtted pukedlizni, amikor majd David meztelenül elénekel egy operát az Árnyzóna közepén.

– Szívesen látnálak az udvaromban.

– Akkor szerencsésnek mondhatnád magad. Gyere ide! Az a fejdísz tök ferde.

Újra felvettem a gyűrűt, és ide-oda forgattam a tenyeremben. Sehogy sem tudtam rávenni magam, hogy az ujjamra húzzam.

Nágya a vállával az enyémhez koccant.

– Rosszabb dolgok is vannak egy hercegnél.

– Az igaz.

– És jobbak is – közölte Tamar. Odalökött egy kobaltkék csipkés ruhát Nágyának. – Ezt próbáld fel!

Nágya felemelte.

– Elment az eszed? A pruszlikos része mintha köldökig lenne kivágva.

Tamar erre csak vigyorgott.

– Pontosan.

– Hát, Alina nem hordhatja – vélekedett Zója. – Még a végén kiesik belőle mindene a desszertes tányérjára.

– Az már diplomácia! – kiáltotta Tamar.

Nágya vihogásban tört ki.

– Nyugat-Ravka kiáll aapidéző keble mellett!

Próbáltam mogorva képet vágni, de ahhoz túlságosan hangosan hahotáztam.

– Remélem, mind jól mulattok!

Tamar egy kendőt akasztott Nágya nyakába, és azzal húzta magához, hogy megcsókolja.

– Ó, a szentek szerelmére – nyafogta Zója –, hát mindenkinek van már párja?

Zsenya felvihogott.

– Fel a fejfel! Láttam, hogy Stigg milyen gyászos pillantásokat vet rád.

– Ő egy fjerdai – közölte Zója. – Csak ilyen pillantása van. Én pedig tudok gondoskodni a saját randevúmról, nagyon szépen köszönöm.

Áttúrtuk a ruhás bőröndöket, kiválasztva az úthoz leginkább illő ruhákat, kabátokat és ékszereket. Nyikolaj, mint mindig, most is stratégiaként gondolkodott. Minden öltözék a kék és az arany árnyalataiban játszott. Nem bántam volna némi változatosságot, de az út a reprezentálásról szólt, és nem kék utazás volt.

A lányok addig maradtak, míg a lámpások már majdnem leégtek, én pedig hálás voltam a társaságukért. De miután kiválasztották a nekik tetsző öltözékeket, a többi cicomát pedig becsomagolva visszapakoltuk a bőröndökbe, elbúcsúztak.

Felemeltem a gyűrűt az asztalról, képtelen súlyát mérgetve a tenyeremben.

A *Jégmadár* hamarosan visszatér, és Nyikolajjal elindulunk Nyugat- Ravkába. Addigra Mal és csapata úton lesz a Szikurzojba. Ennek így kellett lennie. Én is utáltam ugyan az udvari életet, Mal viszont egyenesen gyűlölte. Borzalmas gárdista lenne, ha őrt kellene állnia az Os Kervo-i banketteken.

Ha őszinte akartam lenni magammal, láthattam, hogy mennyire kivirágzott, amióta elhagytuk a Kis Palotát: még a föld alatt is. Saját erejéből lett vezérré, új célt talált magának. Nem mondhattam ugyan, hogy boldognak tűnt, de talán ez is eljön majd idővel, a békével, amikor esély nyílik rá, hogy legyen jövő.

Megtaláljuk a tűzmadarat. Szembeszállunk az Éjúrral. Talán még győzünk is. Felhúszom az ujjamra Nyikolaj gyűrűjét, Malt pedig áthelyezik. Megkapja az életet, ami járt volna neki, amit talán nélkülem élt volna. De akkor miért érzem úgy, mintha kést forgatnának a bordáim között?

Lefeküdtem az ágyamra, az ablakon beömlött a csillagfény, a smaragdot a markomba szorítottam.

Később – bár nem tudtam volna megmondani, hogy szándékosan tettem-e vagy véletlenül –, sebzett szívem

megpendítette azt a láthatatlan pályvát. Talán egyszerűen túl fáradt voltam, hogy ellenálljak a vonzásnak. Egy elmosódott helyiségben találtam magam, és az Éjűrra bámultam.

EGY ASZTAL SZÉLÉN ÜLDÖGÉLT, az inge összegyűrve, gombócban hevert a térdénél, miközben mindkét karját a magasba emelte, és közben egy korporál gyógyító elmosódott alakja kúszott be a képbe és tűnt ki belőle, az Éjúr oldalán tátongó véres vágást ápolva. Eleinte azt hittem, hogy a Kis Palota gyengélkedőjén vagyunk, de a hely túl sötét és homályos volt ahhoz, hogy megállapíthassam.

Próbáltam nem törődni azzal, hogy nézett ki – kusza hajzat, meztelen mellkasának árnyékba borult bordázata. Annyira emberinek tűnt, csak egy csatában vagy gyakorlás közben megsebesült fiúnak.

Ő nem fiú – emlékeztettem magam –, hanem egy szörnyeteg, aki évszázadok óta élt, és több száz életet oltott ki.

Megfeszült az állkapcsa, ahogy a korporál bevégezte művét. Amikor a bőr összeforrt, az Éjúr egy kézlegyintéssel elbocsátotta. A nő egy darabig még ott időzött, aztán elsuhant, semmivé foszlott.

– Van valami, amin sokat tűnődtem – szólalt meg az Éjúr. Semmi üdvözlés, semmi felvezetés.

Vártam.

– Aznap éjjel, amikor Baghra elmondta neked azt, amit akartam, aznap éjjel, amikor elmenekültél a Kis Palotából, haboztál?

– Igen.

– A távozásod utáni napokban gondoltál valaha is arra, hogy visszajössz?

– Gondoltam – vallottam be.

– De mégis úgy döntöttél, hogy nem teszed.

Tudtam, hogy mennem kellene. Vagy legalább hallgatnom, de annyira fáradt voltam, és olyan fesztelen érzéssel töltött el, hogy itt lehettem vele.

– Nem csak arról volt szó, amit Baghra mondott nekem azon az éjszakán. Hanem arról is, hogy hazudtál. Becsaptál. Hogy te... bevontál. – Elcsábítottál, elérted, hogy kívánjalak, hogy megkérdőjelezzem saját szívem akaratát.

– Kellett a hűséged, Alina. Kellett, hogy ne csak a kötelesség vagy a félelem kössön hozzám. – Az ujjaival megnyomkodta a testét ott, ahol a sebe volt. Mostanra csak halvány pirosság maradt utána. – Azt pletykálják, hogy látták a Lancov hercegedet.

Közelebb sodródtam, igyekezve közönyös hangot megütni.

– Hol?

Erre felnézett, a szája halvány mosolyra görbült.

– Kedveled őt?

– Számít ez?

– Úgy nehezebb, ha megkedveled őket. Jobban meggyászolod őket. – O vajon hány embert gyászolt már meg? Voltak köztük barátai? Feleség? Közel engedett magához bárkit ennyire?

– Mondd csak, Alina! – kérdezte az Éjúr. – Bejelentette már az igényét rád?

– *Hogy bejelentette-e az igényét?* Mintha egy félsziget lennék?

– Nem pirulsz el. Nem sütöd le a szemét. Mennyire megváltoztál! Mi van a hűséges nyomkeresőddel? Ő a trónod lábánál alszik összegömbölyödve?

Piszkált, megpróbált provokálni. Ahelyett, hogy visszahőköltem volna tőle, közelebb óvakodtam.

– Mal arcát öltve jöttél hozzám azon az éjjelen a termeimbe. Azért tetted, mert tudtad, hogy téged elutasítanálak?

Az ujjaival megmarkolta az asztal szélét, de aztán vállat vont.

- Utána sóvárogtál. Még mindig így van?
- Nem.
- Tehetséges tanítvány vagy, de rémesen hazudsz.
- Miért veted meg ennyire az *otkazácokat*?
- Nem megvetem őket. Hanem megértem.
- Nem mind bolond és puhány.
- Ellenben kiszámíthatóak – felelte. – A nép egy ideig imádni fog. De aztán amikor jó cárjuk megöregszik és meghal, eszükbe jut, hogy boszorka felesége miért maradt fiatal? És amikor mindazok, akik még emlékeznek az áldozatodra, már a földben porlanak, mit gondolsz, mennyi időbe telik, hogy a gyerekeik és az unokáik ellened forduljanak?

Megborzongtam a szavai hallatán. Még mindig nem tudtam hozzászokni a rám váró hosszú élet, az örökkévaló tátongó szakadékának gondolatához.

– Sosem gondolkoztál el ezen, igaz? – folytatta az Éjúr. – Te csak egyetlen pillanatban élsz. Én ezerben. – *Vagy mi nem vagyunk mindannyian dolgok?*

A keze egyetlen villanással kicsapott, és megragadta a csuklóm. Hirtelen kiélesedett körülötte a helyiség. Odarántott magához, a két térde közé szorított. A másik kezét a derekamnak nyomta hátulról, erős ujjait szétterpesztette görbülő gerincem felett.

– Téged a sors arra szánt, hogy az ellensúlyom légy, Alina. Te vagy a világon az egyetlen, aki velem uralkodhat, aki kordában tarthatja a hatalmam.

– És ki lesz az én ellensúlyom? – A szavak még azelőtt buktak ki belőlem, hogy átgondolhattam volna, nyersen kimondtam azt, ami még inkább gyötört, mint az eshetőség, hogy a tűzmadár nem létezik. – Mi van akkor, ha én sem vagyok nálad jobb? Mi van akkor, ha ahelyett, hogy megállítanálak, én is egy újabb lavina leszek?

Egy hosszú pillanatig végigmért. Mindig így nézett, mintha egy olyan egyenlet lennék, amit nem igazán lehet kiszámolni.

– Azt akarom, hogy megtudd, hogy hívnak – mondta. – A nevet, amit kaptam, nem a címet, amit magamnak adtam. Meg akarod tudni, Alina?

Éreztem a tenyeremben a Nyikolajtól kapott gyűrű súlyát a Forgó Keréknél. Nem kellett volna itt állnom az Éjúr karjaiban. Eltűnhettem volna a szorításából, hogy visszacsusszanjak a hegycsúcson elrejtett kőfalú szoba biztonságába, az ébrenlétbe. De nem akartam menni. Mindennek dacára akartam ezt a suttogó hangú magabiztosságot.

– Igen – leheltem.

Egy hosszú pillanat elteltével így szólt:

– Alekszandr.

Halk kacaj szaladt ki a számom. Erre ívben felhúzta az egyik szemöldökét, mosoly játszadozott a szája sarkában.

– Mi az?

– Csak olyan... köznap. – Olyan hétköznapi név volt, amit cárok és parasztok egyformán viseltek. Csak Keramzinban két Alekszandrt ismertem, az Első Hadseregben hármat. Az egyikük a Zónában veszett oda.

A mosolya szélesebb lett, és oldalra billentette a fejét. Szinte fájt ilyennek látni.

– Kimondod? – kérdezte.

Tétováztam, éreztem, hogy egyre nagyobb veszélybe sodrom magamat.

– Alekszandr – suttogtam.

A mosolya lehervadt, és mintha felvillant volna szürke szeme.

– Újra!

– Alekszandr.

Odahajolt hozzám.

Éreztem a nyakamon a leheletét, majd ahogy a száját a bőrömnek nyomja a nyakék felett: sóhajnak hatott az egész.

– Ne! – Elhúzódtam tőle, de erre még erősebben fogott. A keze a tarkómra vándorolt, hosszú ujjaival a hajamat csavargatta, hátrahúzva a fejemet. Behunytam a szemem.

– Engedd meg! – mormolta a nyakamnál. A bokáját a lábam köré fonta, közelebb húzott magához. Éreztem a nyelvéből áradó meleget, csupasz bőre alatt keményen feszülő izmait, ahogy a kezemet a derekára vonta. – Ez nem valóságos – mondta. – Engedd meg!

Éreztem, ahogy előnt az éhség, a vágy egyenletes, sóvárgó lüktetése, amit egyikünk sem akart, de mégis a hatalmába

kerített. Egyedül voltunk a világon, egyediek. Kapocs feszült köztünk, és ez mindig is így marad.

Ám ez nem számított.

Nem felejthettem el, hogy mit tett, és nem bocsáthattam meg neki: gyilkos volt. Szörnyeteg. Az ember, aki megkínozta a barátaimat és lemészárolta azokat, akiket megpróbáltam megvédeni.

Ellöktem magamtól.

– Éppen elég valóságos.

A szeme résnyire szűkült.

– Kezdek belefáradni ebbe a játékba, Alina.

Meglepett a bennem feltoluló, életre támadó harag.

– Belefáradni? Hiszen minden alkalommal te játszadoztál velem. Nem fáradtál te bele a játékba. Csak egyszerűen sajnálsz, hogy én nem vagyok olyan könnyű préda.

– Okos vagy, Alina – motyogta. – A tehetséges tanítvány. Örülök, hogy felkerestél ma éjjel. Meg akarok veled osztani egy hírt. – Belebújt véres ingébe. – Bemegyek a Zónába.

– Csak hajrá! – feleltem. – A volkrák rászolgáltak, hogy újabb kóstolót kapjanak belőled.

– Nem kapják meg.

– Reménykedsz, hogy az étvágyuk csillapult? Vagy ez csak valami új keletű őrültség?

– Nem vagyok őrült. Kérdezd meg Davidét, hogy milyen titkokat hagyott rám, amiket felfedezhettek a palotában!

Erre elnémultam.

– Ő is okos – közölte az Éjúr. – Őt is visszaveszem, amikor ennek az egésznek vége. Kiváló elme.

– Csak blöffölsz – mondtam.

Az Éjúr elmosolyodott, de ezúttal hidegen görbült felfelé a szája. Ellökte magát az asztaltól, és odalépett hozzám.

– Bemegyek a Zónába, Alina, és megmutatom Nyugat-Ravkának, hogy mire vagyok képes, még aapidézó nélkül is. És amikor összezúztam Lancov egyetlen szövetségését, úgy vadászom majd rád, akár egy állatra. Sehol sem találsz menedékre. Nem lelsz békét sehol. – Fölém magasodott, szürke szeme csillogott. – Szaladj haza az *otkazácodhoz*! – vicsorogta. –

Szorítsd magadhoz erősen. Mert ennek a játéknak a szabályai éppen változni készülnek.

Az Éjúr felemelte az egyik kezét, és a Vágás belém hasított. Darabokra törtem, és egy fagyos rándulással visszaröpültem a testembe.

A mellkasomat tapogattam, a szívem vadul kalapált, és még mindig éreztem a testemet kettészelő árnyvágást, de sértetlen voltam, ép és egész. Kikecmeregtem az ágyból, megpróbáltam megkeresni a lámpást, aztán feladtam, és addig tapogatóztam, míg ráakadtam a kabátomra és a csizmámra.

Tamar a szobám előtt őrködött.

– Hol van David szállása? – kérdeztem.

– Lejjebb a folyosón: Adrikkal és Harshaw-val egy szobában.

– Mal és Tolja alszanak?

Bólintott.

– Ébreszd fel őket!

Besurrant az örök szobájába, és kisvártatva megjelent Mal és Tolja: egy szemvillanás alatt felébredtek, ahogy az a katonák szokása, és máris húzták a csizmájukat. Malnál ott volt a pisztolya is.

– Arra nem lesz szükség – közöltem. – Legalábbis nem hiszem.

Eltűnődtem, hogy valakit elküldetek Nyikolajért, de előbb tudni akartam, hogy mire számítsunk.

Elindultunk a folyosón, és amikor David szobájához értünk, Tamar egyszer kopogott, hogy aztán azonnal benyisson.

A jelek szerint Adrik és Harshaw száműzetett a szobából éjszakára. Az igen álmos David és Zsenya pislogott ránk az egyszemélyes keskeny prices takarója alól.

Davidre mutattam.

– Öltözz fel! Két perced van.

– Mi a... – kezdte Zsenya.

– Csak csináld!

Kisorjáztunk az ajtón, hogy ott várjunk.

Mal köhintett egyet.

– Nem mondhatom, hogy meg vagyok lepve.

Tamar felhorkant.

– A haditanácsteremben tartott kis beszéde után még én is fontolóra vettem, hogy lecsapjam.

Kisvártatva az ajtó résnyire nyílt, és egy kócos, mezítlábas David csoszogott ki. Zsenya törökülésben ült a priccsen, vörös fűrtjei szanaszét álltak.

– Mi az? – kérdezte David. – Mi a baj?

– Hírt kaptam arról, hogy az Éjjúr a Zónát akarja felhasználni Nyugat-Ravka ellen.

– És Nyikolaj... – kezdte Tamar.

Felemeltem a kezemet.

– Tudnom kell, hogy ez lehetséges-e.

David megrázta a fejét.

– Nélküled nem tudja megtenni. El kell jutnia a Beltengerhez, hogy azt kiterjessze.

– Azt állítja, hogy képes rá. Azt állítja, hogy titkokat hagyta hátra a Kis Palotában.

– Várjunk egy percet! – szólt ki Zsenya. – Honnan van ez a hír?

– A forrásaimtól – feleltem kurtán. – David, mire gondolt? –

Nem akartam elhinni, hogy David elárult minket, legalábbis szándékosan nem.

David a homlokát ráncolta.

– Amikor elmenekültünk Os Altából, ott maradtak a régi jegyzetfüzeteim, de az aligha jelent veszélyt.

– Mi állt bennük? – kérdezte Tamar.

– Mindenféle – közölte, és ügyes ujjával hol kisimította, hol összegyűrte nadrágja ráncait. – A tükrös lencsék tervei, a spektrum különböző hullámai szűrő lencséké, semmi olyasmi, amit felhasználhatna a Zónába jutásra. Habár... – Kicsit elsápadt.

– Még mi?

– Csak egy ötlet volt...

– *Még mié*

– Egy olyan üveghajó terve, amit Nyikolajjal együtt találtunk ki.

A homlokomat ráncolva pillantottam előbb Malra, aztán a többiekre. Mind ugyanolyan értetlen arcot vágtak, mint én.

– Miért akarna ő egy üveghajót?

– A vázát úgy alakítjuk ki, hogy bírja a *lumiját*.

Türelmetlenül intettem.

– Mi az a *lumija*?

– A folyékony tűz egy válfaja.

A szentekre!

– Ó, David! Mondd, hogy nem csináltad meg! – A folyékony tűz Morozova egyik alkotása volt. Ragacsos, gyúlékony, és olyan tűzvészt idézett elő, amit szinte lehetetlen eloltani. Morozova annyira veszélyesnek ítélte, hogy alig pár órával a létrehozása után megsemmisítette a képletét.

– Nem! – emelte fel a kezét védekezően David. – Nem, nem. Ez jobb, biztonságosabb. A reakció csak fényt teremt, hőt nem. Akkor jutott eszembe, amikor olyan módszereket kerestünk, amivel javíthatunk a *nyicsevók* elleni villanóbombákon. Nem lehetett megvalósítani, de tetszett a gondolat, így megtartottam... későbbre. – Önkéntelenül is vállat vont.

– Vagyis a tűz úgy ég, hogy nem termel hőt?

– Ez csak egy mesterséges napfényforrás.

– Ahhoz elég, hogy megfékezze a volkrákat?

– Igen, de az Éjúr semmi hasznát nem veszi. Korlátozott ideig ég, és napfény kell a működtetéséhez.

– Mennyi?

– Nagyon kevés, mivel pont ez volt a lényeg. Ez csak a hatalmad növelésének egy másik módja, mint amilyenek a tányérok voltak. De mivel a Zónában nincs *semmilyen* fény, így aztán...

Kinyújtottam mindkét kezemet, mire árnyékok özönlöttek el a falakat.

Zsenya felkiáltott, David pedig elhátrált, vissza az ágyhoz. Tolja és Tamar a fegyvere után kapott.

Leengedtem a karomat, mire az árnyékok visszanyerték megszokott alakjukat. Mindenki tátott szájjal meredt rám.

– Bírod a hatalmát? – suttogta Zsenya.

– Nem. Csak egy töredékét. – Mal szerint az Éjúrtól szereztem meg. De talán az Éjúr is elvett tőlem valamit.

– Hát így ugráltattad az árnyékokat a Katlanban – állapította meg Tolja.

Bólintottam.

Tamar Malra mutatott.

– Hazudtál nekünk.

– Megőriztem a titkait – pontosított Mal. – Ti ugyanígy tettetek volna.

Tamar karba fonta a kezét. Tolja a vállára tette lapátméretű mancsát. Mindannyian feldúltak tűntek, de nem olyan rémültnek, mint amilyenek lehettek volna.

– Látjátok, hogy ez mit jelent – közöltem. – Ha az Éjúrnak akár csak egy morzsányi is jutott a hatalmamból...

– Az elég lenne a volkrák távoltartásához? – kérdezte Zsenya.

– Nem – válaszoltam. – Szerintem nem. – Erősítőre volt szükségem, mielőtt elég fénynek tudtam volna parancsolni, hogy biztonságosan belépjek a Zónába. Természetesen senki nem állíthatta biztonsággal, hogy az Éjúr nem vett el többet az én erőmből, amikor összezsaptunk a kápolnában. Viszont, ha tényleg képes lenne használni a fényt, már korábban megtette volna.

– Az nem számít – mondta most David szánandóan. – Csak annyi napfényre van szüksége, hogy egyszer működésbe tudja hozni a *lumiját* a Zónában.

– És az rengeteg fény, hogy megvédje magát – közölte Mal. – Meg egy jól fel fegyverzett hajót tele grisákkal és katonákkal...

Tamar a fejét rázta.

– Ez még az Éjúrtól is kockázatosnak tűnik.

Tolja kimondta, hogy mi jutott eszébe.

– Megfeledkeztek a *nyicsevókról*.

– Az árnykatonák megharcolnak a volkrákkal? – rémült meg Zsenya.

– A szentekre! – káromkodott Tamar. – Ti melyik felet biztatnátok?

– A gondot mindig a tárolás jelenti – fejtegette David. – A *lumija* mindenén áteszi magát. Egyedül csak az üveg vált be, de az meg saját mérnöki gondokat vetett fel. Nyikolajnak és nekem sosem sikerült megoldanom. Ez csak... szórakozás volt.

Ha az Éjúr még nem oldotta meg ezeket a gondokat, akkor meg fogja.

Sehol sem találsz menedékre. Nem lelsz békét sehol.

A kezembe tettem a fejemet.

– Be fog törni Nyugat-Ravkába.

És azután egyetlen ország sem mer majd mellém vagy Nyikolaj mellé állni.

FÉLÓRÁVAL KÉSŐBB a konyhában ültünk az asztal végén, előttünk üres teáspoharak. Zsenya kimentette magát, de David ott volt, és egy halom tervrajz fölé hajolt, ahogy emlékezetből megpróbálta újraalkotni az üveghajó terveit és a *lumija* képletét. Akár tetszik, akár nem, nem hittem, hogy szándékosan segített az Éjúrnak. David bűne a tudásszomj, nem a hataloméhség volt.

A Forgó Kerék többi része üresen állt, és csend honolt, mivel a legtöbb katona és szökött grisa még aludt. Bár az éjszaka közepén rángattuk ki az ágyából, Nyikolajnak mégis sikerült összeszedettnek tünnie, még olíwabarna kabátját is felvette hálóinge és nadrágja fölé. Nem tartott sokáig, hogy ismertessem vele mindazt, amit tudtam, és nem lepett meg a száját elhagyó első kérdés sem.

– Mióta tudsz erről? És miért nem mondtad el korábban?

– Egy órája, talán még annyi sem. Csak megvártam, míg az értesülést David is megerősíti.

– Ez lehetetlen...

– Valószínűtlen – javítottam ki szelíden. – Nyikolaj... – Összeszorult a gyomrom. Malra pillantottam. Nem felejtettem még el, hogy ő mit tett, amikor végül bevallottam neki, hogy

látomásaim vannak az Éjúrról. És ez sokkal rosszabb volt, mivel most én kerestem fel őt. – Magától az Éjúrtól hallottam róla. Ő maga mondta.

– Tessék?

– Meg tudom látogatni, egyfajta látomásként. Én... én kerestem fel őt.

Hosszú csend támadt.

– Kémkedni tudsz utána?

– Nem egészen. – Igyekeztem elmagyarázni, hogyan látom a helyiségeket, hogyan jelenik meg ő. – Nem hallok másokat, sőt, igazából nem is látom őket, ha nem állnak közvetlenül mellette vagy érintkeznek vele. Mintha csak ő lenne az egyetlen igazi, anyagi dolog.

Nyikolaj az asztallapon dobolt az ujjaival.

– Viszont megpróbálhatnánk értesüléseket kiszedni belőle – mondta izgatottan –, talán még hamis hírekkel is etethetnénk. – Erre csak pislogtam. Nyikolaj máris, gyorsan stratégiákban kezdett gondolkodni. Mostanra igazán hozzászokhattam volna már. – Meg tudod ezt tenni más grisákkal is? Esetleg be tudsz férközni a fejükbe?

– Nem hiszem. Az Éjúr és én... össze vagyunk kapcsolva. És alighanem ez mindig is így marad.

– Figyelmeztetnem kell Nyugat-Ravkát – közölte. – Ki kell üríteniük a Zóna part menti területét. – Nyikolaj megdörgölte az arcát. Most először láttam repedést a magabiztossága páncélján.

– Nem maradnak a szövetségeseink, igaz? – kérdezte Mal.

– Hát, nem hiszem. A blokád olyan gesztus volt, amit Nyugat-Ravka addig volt hajlandó megtenni, amíg azt hitte, hogy nem kell félnie megtorlástól.

– Ha megadják magukat – kérdezte Tamar –, az Éjúr attól még odavonul?

– Ez nem csak a blokádról szól – feleltem. – Hanem a mi elszigetelésünkről, hogy semmiképpen se fordulhassunk senkihez. És a hatalomról. Az Éjúr használni akarja a Zónát. Mindig is akarta. – Elfojtottam a késztetést, hogy megérintsem csupasz csuklómat. – Ez egy kényszer nála.

– Mekkora sereget tudsz állítani? – nézett Mal Nyikolajra.

– Mindent összevetve? Alighanem úgy egy ötezres hadat tudnánk összegyűjteni. Északnyugaton, kis sejtekben vannak szétszórva, így a gondot a mozgósításuk jelenti, de szerintem megoldható. Egyben okunk van azt gyanítani, hogy a polgárőrök egy része hozzánk lenne hűséges. Nagyon sokan szökdösnek el a poliznayai katonai táborból, valamint az északi és a déli határról.

– És mi van a Szoldát Szollal? – tudakolta Tolja. – Ők harcolni fognak. Tudom, hogy az életüket adnák Alináért. Már korábban is megtették. – Megdörgöltem a karomat, és a sok elveszett életre gondoltam, a Ruby felhőtlen, vidám arcát elcsúfító napkorong-tetoválásra.

Nyikolaj a homlokát ráncolta.

– De megbízhatunk az Apparátusban? – A pap is résztvevője volt annak a puccsnak, ami majdnem megdöntötte Nyikolaj apját, és Zsenyától eltérően ő nem egy sebezhető szolga volt, aki áldozatul esett a cárnak. Ő egy tanácsos volt, akiben megbíztak. – Pontosan mit akar?

– Szerintem életben akar maradni – közöltem. – Kétlem, hogy megkockáztat egy közvetlen összecsapást az Éjúrral, kivéve, ha biztos a csata kimenetelében.

– Hasznát vennénk még embereknek – ismerte el Nyikolaj.

A jobb halántékom tompán lüktetni kezdett.

– Nem tetszik ez nekem – mondtam. – Egy része sem. Arról beszélsz, hogy egy csomó embert akarsz odalökni a *nyicsevó*knak. Iszonyatos lesz a veszteség.

– Tudod, hogy én is ott leszek velük – válaszolt Nyikolaj.

– Ami azt jelenti, hogy téged is hozzáadhatlak a holtak listájához.

– Ha az Éjúr a Zónát használja arra, hogy elvágjon minket minden lehetséges szövetségünkötől, akkor Ravka az övé. És csak egyre erősebb lesz, megszilárdítja erőit. Én pedig nem fogom csak úgy feladni.

– Láttad azokat a szörnyeket a Kis Palotában...

– Te magad mondtad – az Éjúr nem fog megállni. Használnia kell a hatalmát, és minél többet él vele, még többre sóvárog majd. Talán ez lesz az utolsó lehetőségünk, hogy megdöntsük az uralmát. Mellesleg az a hír járja, hogy Orecev elég jó nyomkereső. Ha megtalálja a tűzmadarat, lehet, hogy marad esélyünk.

- És ha nem?
- Nyikolaj erre vállat vont.
- Felöltjük a legszebb ruhánkat, és hősökként halunk meg.

MÁR PIRKADT, mire végeztünk a következő lépéseink részleteinek kidolgozásával. A *Jégmadár* visszatért, Nyikolaj pedig máris újra elküldte, friss legénységgel, a nyugat-ravkai kereskedőtanácsnak címzett figyelmeztetéssel, hogy az Éjúr esetleg támadást tervez ellenük.

Egyben küldött egy meghívót is, hogy találkozzanak vele és a rapidézóvel a semleges Kerchben. Túl veszélyes lett volna Nyikolajnak és nekem megkockáztatni, hogy elkapjanak egy hamarosan esetleg ellenségesseé váló területen. A *Pelikán* már a hangárban állt, és hamarosan elindul Keramzinba nélkülünk. Nem tudtam biztosan, hogy sajnáljam-e vagy megkönnyebbüljek, hogy nem utazhatok rajta vissza az árvaházba, de egyszerűen nem maradt idő ilyen kitérőre. Mal és csapata holnap felkerekedik a Szikurzoj felé a *Bölömbika* fedélzetén, én pedig egy héttel később ott találkozom velük. Tartani fogjuk magunkat a tervünkhöz, és reméljük, hogy az Éjúr addig nem lép.

Maradt még megbeszélnivaló, de Nyikolajnak leveleket kellett írnia, nekem pedig Baghrával szó váltanom. A tanóráknak vége volt.

Sötét odújában találtam rá, ahol már javában lobogott a tűz, a helyiségben elviselhetetlen meleget teremtvé. Misa éppen akkor hozta be egy tálcán Baghra reggelijét. Megvártam, míg elkölti hajdinakását, és felhörpinti keserű fekete teáját. Amikor végzett, Misa kinyitotta a könyvet, hogy megkezdje a felolvasást, de Baghra gyorsan elnémította.

– Vidd fel a tálcát! – mondta. – A kis szent forgat valamit a fejében. Ha még tovább várattjuk, lehet, hogy kiugrik a székéből, és megráz.

Borzalmas ez az asszony. Hát semmi sem kerülte el a figyelmét?

Misa felemelte a tálcát. Aztán habozott, egyik lábáról a másikra állt.

– Azonnal vissza kell jönnöm?

– Ne tekergőzz, akár egy giliszta! – fortyant fel Baghra, mire Misa kővé dermedt. Legyintett egyet. – Menj, te haszontalanság, de ne késs az ebédemmel!

A fiú kirohant az ajtón, az edények csak úgy zörögtek a tálcán, az ajtót pedig egy rúgással csukta be maga mögött.

– Ez a te hibád – panaszkodott Baghra. – Lehet, hogy soha többé nem fog megülni a fenekén.

– Még csak egy kisfiú. Azok pedig nem erről híresek. – Megjegyeztem magamnak, hogy valakit bízzak meg, folytassa Misa vívóleckéit, miután elmentünk.

Baghra mogorván nézett, és közelebb hajolt a tűzhöz, szorosabbra vonva magán a bundáit.

– Nos – mondta –, magunk maradtunk. Mit kívánsz tudni? Vagy inkább csak ülsz itt, és a nyelvedet harapdálod még egy órán át?

Nem tudtam, hogyan kezdjek bele.

– Baghra...

– Vagy bökd ki, vagy hagyj szundikálni!

– Az Éjúr lehet, hogy meglelte a módját, hogyan jusson be a Zónába nélkülem. Fegyverként fogja tudni használni. Ha van bármi, amit elmondhatsz nekünk, szükségét látnánk annak a tudásnak.

– Mindig ugyanazt kérdezed.

– Amikor arról kérdeztelek, hogy Morozova befejezetlenül hagyta-e az erősítőit, azt mondtad, az nem vallana rá. Ismerted őt?

– Végeztünk, te lány – fordult vissza a tűzhöz. – Elpocsékoztad a délelőttiödöt.

– Egyszer azt mondtad, hogy reméled, van még megváltás a fiadnak. Talán ez lesz az utolsó esélyem, hogy megállítsam.

– Á, most meg azt reméled, hogy megmentheted a fiamat? Ó, ez milyen irgalmas tőled!

Nagy levegőt vettem.

– Alekszandr – suttogtam. Ez elnémította. – Az igazi neve Alekszandr. Ha megteszi ezt a lépést, mindörökre odavész. Lehet, hogy mindnyájan.

– Ez a név... Baghra hátradőlt ültében. – Csak ő árulhatta el neked. Mikor?

Sosem beszéltem a látomásaimról Baghrának, és most sem szerettem volna. Inkább megismételtem a kérdésemet.

– Baghra, ismerted Morozovát?

Sokáig hallgatott, a csendet csak a tűz ropogása törte meg. Végül így szólt:

– Annyira, amennyire bárki.

Noha ennyit magam is gyanítottam, mégis nehezen hittem el. Láttam Morozova írásait, viseltem az erősítőit, de sosem tűnt valóságosnak. Egy szent volt, aranyozott glóriával, inkább legenda számomra, mintsem ember.

– Van egy üveg *kvasz* a sarokban álló polcon – szólalt meg –, ott, ahol Misa nem érheti el. Hozd ide, meg egy poharat is!

Korán volt még a *kvaszhoz*, de én nem ellenkeztem vele. Levettem az üveget, és töltöttem neki.

Nagyot kortyolt belőle, és cuppantott egyet.

– Az új cár nem fukarkodik, igaz? – Sóhajtott egyet, és hátradőlt. – Jól van, kis szent, mivel tudni akarsz Morozováról és a drágalátos erősítőiről, elmesélek egy történetet... amit egykor elmondtam egy sötét hajú kisfiúnak, egy csendes fiúcskának, aki ritkán nevetett, és aki jobban odafigyelt, mint azt gondoltam. Egy fiúnak, akinek akkor neve volt és nem címe.

A tűzfényben szeme árnyékos kútja mintha ide-oda villant és villogott volna.

– Morozova volt a Csontkovács, a valaha élt egyik legkiválóbb fabrikátor, olyan ember, aki egészen a grisa erő határáig merészkedett, ugyanakkor csak egy ember volt, feleséggel. A felesége egy *otkazác* volt, és bár szerette a férjét, nem értette őt.

Eszembe jutott, hogy beszélt az Éjúr az *otkazácokról*. hogy mit jövedőlt Malnak és mit mondott arról, hogyan bánik majd velem Ravka népe. Ezeket a leckéket vajon Baghrától vette?

– El kell mondjam, hogy a férje is szerette őt – folytatta az asszony. – Legalábbis azt hiszem, hogy szerette. De ez sosem gátolta meg abban, hogy dolgozzon. Nem enyhíthette az őt hajtó szükségét. Ez a grisa erő átka. Te magad is tudod, kis szent. Egy éven át vadásztak a szarvasra Cibejában, két éven át hajóztak a Csontúton a tenger ostorát keresve. A Csontkovács nagy sikere

volt mindkettő. Fenséges tervének első két szakasza. De amikor a felesége terhes lett, letelepedtek egy kisvárosban, egy olyan helyen, ahol folytathatta kísérleteit, és kiötlötte tervét, hogy melyik lény legyen a harmadik erősítő. Nem sok pénzük volt. Amikor Morozova el tudott szakadni a tanulmányaitól, asztalosként kereste a kenyerét, és a falusiak időnként felkeresték, hogy lássa el sebeiket, nyavalyáikat...

– Gyógyító volt? – kérdeztem. – Azt hittem, fabrikátor.

– Morozova nem tett ilyen megkülönböztetéseket. Akkoriban kevés grisa tett így. Úgy hitte, ha egy tudomány kellően Alaptudomány, akkor bármit el lehet érni. És ő gyakran el is érte. – *Vagy mi nem vagyunk mindannyian dolgok?*

– A városlakók egyszerre tekintettek szánakozva és megvetően Morozovára és családjára. A felesége rongyokban járt, és a gyermeküket. .. a gyermeküket ritkán lehetett látni. Az anyja a házban meg a ház melletti földeken tartotta. Tudod, a kislányról hamar látni lehetett, hogy birtokolja az erőt, még hozzá olyan erőt, amelyet még senki sem látott. – Baghra ismét ivott egy korty *kvaszt*. – Meg tudta idézni a sötétséget.

A szavak függve maradtak a meleg levegőben, és a jelentésük lassan üledett le bennem.

– Te voltál? – suttoztam. – Akkor hát az Éjúr...

– Én Morozova lánya vagyok, az Éjúr pedig Morozova vérvonalának utolsó sarja. – Kiitta a poharát. – Az anyám rettegett tőlem. Biztos volt benne, hogy a hatalmam valamiféle szörnyűség, hogy apám kísérleteinek eredménye. És lehet, hogy igaza is volt. Ugyanis a *merzoszttyal* való babrálásnál az eredmény sosem egészen az lesz, mint amit az ember remél. Utált a karjaiba venni, szinte alig bírt megmaradni egy szobában velem. Csak amikor megszületett a második gyereke, akkor lett ismét teljesen önmaga. Egy újabb kislány jött világra, ezúttal olyan hétköznapi, mint amilyen ő volt, hatalom nélküli, aranyos. Hogy mennyire imádta őt az anyám!

Évek teltek el azóta, évszázadok, talán egy évezred is. De felismertem a sértettséget a hangjában, hogy mennyire fájt neki, amiért folyton azt éreztették vele, hogy láb alatt van és felesleges.

– Az apám arra készült, hogy elmegy a tűzmadárra vadászni. Én még csak kislány voltam, de könyörögtem neki, hogy vigyen

magával. Igyekeztem hasznossá tenni magam, de csak annyit értem el, hogy felbosszantottam, és végül kitiltott a műhelyéből.

Rákoppintott az asztalra, és újra megtöltötte a poharát.

– És aztán egy nap Morozovának ott kellett hagynia a munkapadját. A ház mögötti legelőre csalta anyám sikoltozása. A babáimmal játszottam, a húgom pedig addig nyafogott, bömbölt és toporzékolt apró lábával, amíg anyám unszolni kezdett, hogy adjam oda neki a kedvenc játékomat, egy fahattyút, amit apám faragott az egyik nekem szentelt ritka pillanatában. Olyan részletesen kidolgozta a szárnyát, hogy szinte pihésnek éreztem, tökéletes úszóhárttyás lába pedig fenntartotta a vízen. A húgom alig egy percet játszott vele, amikor eltörte a karcsú nyakát. Gondolj arra, ha egyáltalán képes leszel rá, hogy én még csak gyerek voltam, egy magányos gyerek, akinek oly kevés saját kincse akadt. – Felemelte a poharát, de nem ivott belőle. – Odacsaptam a húgomnak. A Vágással. És kettéhasítottam.

Nem akartam elképzelni, de a kép mégis élesen betolakodott az elmémbe, a sáros mezőről, a sötét hajú kislányról, a kettétört kedvenc játékaról. Aki hisztizni kezdett, ahogy az a gyerekek sajátja. Csakhogy ő nem volt hétköznapi gyerek.

– Mi történt? – suttogtam végül.

– A városiak odaszaladtak. Ok fogták le anyámat, hogy ne ronthasson nekem. Fel sem tudták fogni, hogy miről beszél. Hogy tehetett volna ilyen egy kislány? A pap már a húgom teste felett imádkozott, amikor megérkezett az apám. Morozova egyetlen szó nélkül letérdelt mellé, és munkához látott. A város lakói nem értették, hogy mi történik, de azt érezték, hogy összegyűjti a hatalmát.

– És megmentette?

– Igen – felelte Baghra egyszerűen. – Kiváló gyógyító volt, és tudása minden morzsáját felhasználta, hogy visszahozza: gyengén, zihálva és sebhelyesen, de élve.

Szankt Ilja mártíromságának számtalan változatát olvastam. A történet részletei eltorzultak az idők során. A saját gyerekét gyógyította meg, nem egy idegenét. Egy kislányt, nem egy fiút. De gyanítottam, hogy egyvalami nem változott, mégpedig a befejezés, és megboroztam, amikor arra gondoltam, hogy mi következik.

– Ez már túl sok volt – folytatta Baghra. – A városlakók tudták, mi a halál... hogy a gyermeknek meg kellett volna halnia. És talán amúgy is nehezteltek. Hiszen hány szerettük halt meg betegségben vagy sebben azóta, hogy Morozova a városba költözött? Hányat menthetett volna meg? Talán nemcsak a rémület vagy az igazságérzetük hajtotta őket, hanem a harag is. Láncra verték őt... és a húgomat, a gyermeket, akinek bárcsak lett volna annyi esze, hogy eljátssza, halott.

Senki nem védte meg apámat, senki nem emelt szót a húgom védelmében. Az életük peremén léteztünk, nem voltak barátaink. A folyóhoz terelték apámat. A húgomat vinniük kellett. Még csak akkor tanult meg járni, és láncra verve nem tudott menni.

Ökölbe szorítottam a kezemet. Nem akartam hallani a többit.

– Anyám hiába jajgatott és könyörgött, én pedig hiába sírtam és próbáltam kiszabadulni az egyik alig ismerős szomszédunk karjaiból, Morozovát és legkisebb lányát lelőtték a hídról, és nézték, ahogy eltűnnek a víz alatt, ahogy lehúzza őket a láncaik súlya. – Baghra kiitta poharát, és megfordítva az asztalra tette. – Soha többé nem láttam sem az apámat, sem a húgomat.

Csendben ültünk, míg én próbáltam összerakni, hogy mit is jelent mindaz, amit elmesélt. Nem láttam könnyeket Baghra orcáján. *A bánata ősi*, emlékeztettem magam. Mégsem hittem, hogy az ilyen fájdalom valaha is teljesen elmúlik. A bánatnak megvolt a maga élettartama, időbe telt, mire felemésztette önmagát.

– Baghra – erőltettem a témát a magam könyörtelen módján – , ha Morozova meghalt...

– Sosem mondtam, hogy meghalt. Csak azt, hogy akkor láttam utoljára. Viszont hihetetlen hatalmú grisa volt. Még az is lehet, hogy túlélte a zuhanást.

– Láncra verve?

– Ő volt a valaha élt legnagyobb fabrikátor. Több kell sima *otkazác* acélnál ahhoz, hogy fogságba ejtse.

– És szerinted elment, hogy megalkossa a harmadik erősítőt?

– A munkája volt az élete – felelte, és az elhanyagolt gyermek keserősége rezgett a hangjában. – Ha maradt élet a testében, akkor semmi sem állíthatta volna meg, hogy megkeresse a tűzmadarat. Téged igen?

– Nem – vallottam meg. A tűzmadár a rögeszmém lett, egy olyan kényszeresség, ami összekötött Morozovával az évszázadokon keresztül. Vajon túlélte? Baghra láthatóan biztosra vette, hogy igen. És mi van a húgával? Ha Morozovának sikerült megmenekülnie, lehet, hogy megmentette a gyermeket is a folyó markából, és a tudásával ismét felélesztette? A gondolat a velejéig megrázott. Szerettem volna erősen belecsimpaszkodni, ide-oda forgatni a markomban, de a többit is meg kellett tudnom. – Mit csináltak veletek a városiak?

Reszelős kuncogása végigkígyózott a helyiségen, amitől égneк állt a szőr a karomon.

– Ha okosak lettek volna, engem is a folyóba dobnaк. Ehelyett anyámmal együtt kiűztek a városból, és a sorsunkra hagytak az erdőben. Az anyámnak semmi hasznát nem vettem. A haját tépkedte és addig sírt, míg belebetegedett. Végül egyszerűen csak lefeküdt, és nem kelt fel, nem számított, mennyire sírtam és kiabáltam a nevét. Addig maradtam vele, amíg csak tudtam. Megpróbáltam tüzet rakni, hogy melegen tartsam, de nem tudtam, hogyan kell. – Vállat vont. – Nagyon éhes voltam. Végül otthagytam, és bolyongani kezdtem, mocskosan és önkívületi állapotban, míg egy tanyára nem bukkantam. Az ottaniak befogadtak, és kiküldtek egy keresőcsapatot, de nem találtam vissza anyámhoz. Amennyire én tudom, éhen halt az erdő avarjában.

Csendben maradtam, és vártam. A *kvasz* határozottan egyre jobban vonzott.

– Ravka akkoriban még más volt. A grisáknak nem voltak menedékhelyei. A miénkhez hasonló erők apáméhoz hasonló sorsokat eredményeztek. így hát én eltitkoltam az enyémet. Követtem a boszorkányokról és szentekről szóló meséket, így akadtam rá azokra a titkos enklávékra, ahol a grisák tanulmányozták a tudományukat. Megtanultam mindent, amit csak tudtam. És amikor eljött az ideje, megtanítottam a fiamnak.

– De mi van a fiú apjával?

Baghra újra felnevetett, nyersen.

– Szeretnél egy szerelmes történetet is hallani? Nincs semmi ilyesmi. Vágytam egy gyermekre, így megkerestem a

leg hatalmasabb grisát, akit csak találtam. Egy szívtrórt. Már a nevére sem emlékszem.

Egy röpke pillanatra megpillantottam azt a zabolátlan, félelmet nem ismerő, vad lányt, a különleges adottságú grisát, aki akkor volt. Aztán sóhajtott egyet, és fészkelődni kezdett ültében, amitől az illúzió szertefoszlott, és a lány helyén egy fáradt öregasszony kuporgott a tűznél.

– A fiam nem volt... Olyan szépen indult minden. Egyik helyről a másikra költöztünk, láttuk, hogyan él a népünk, hogy nem bíznak bennünk, hogy kénytelenek titkolózva és félelemben tengődni. A fiam megesküdött, hogy egy napon lesz egy biztonságos helyünk, hogy a grisák hatalmát irigyelni fogják és nagy becsben tartják, hogy az olyasmi lesz, amit a hazánk nagyra tart majd. Hogy ravkaiak leszünk, nem csak grisák. Ebből az álból sarjadt a Második Hadsereg magva. Szép álom volt. Ha tudtam volna...

Megrázta a fejét.

– Én tettem büszkévé. Én helyeztem a vállára a becsvágy terhét, de a legrosszabb, amivel próbálkoztam, a megvédése volt. Meg kell értened, hogy még a saját fajtánk is ódzkodott tőlünk, féltek furcsa hatalmunktól.

Nincsenek hozzánk foghatók.

– Nem akartam, hogy valaha is azt érezze, amit én éreztem gyerekként – mondta Baghra. – így hát arra tanítottam, hogy nincs vele egyenrangú, hogy az a sorsa, ne hajoljon meg senki előtt. Azt szerettem volna, hogy kemény legyen, hogy erős legyen. Megtanítottam neki az anyámtól és apámtól tanult leckét: hogy ne számítson senkire. Hogy a szeretet... lévén törekeny, szeszélyes és nyers... semmi a hatalomhoz képest. Ragyogó eszű gyerek volt. Túlzottan is jó tanuló.

Baghra keze kivágódott. Meglepő pontossággal ragadott csuklón.

– Tedd félre az éhségedet, Alina! Tedd azt, amire Morozova és a fiam nem volt képes, és *hagyd fel ezzel!*

Az arcomon csorogtak a könnyek. Sajnáltam őt. Sajnáltam a fiát. Ám mindezek ellenére is tudtam, hogy mit fogok válaszolni.

– Nem tehetem.

– *Mi végtelen?* – kántálta.

Jól ismertem a történetet.

– *Hát a világegyetem és az emberi mohóság* – idéztem a választ.

– Lehet, hogy nem fogod túlélni a *merzoszt* megkövetelte áldozatot. Egyszer már megízlelted ezt az erőt, és az majdnem végzett veled.

– Meg kell próbálnom.

Baghra megrázta a fejét.

– Ostoba lány – közölte, de a hangja szomorúan csengett, mintha egy másik lányt ostromozna, réges-régen, egy elveszett és el nem fogadott lányt, akit a fájdalom és a félelem űzött.

– A naplók...

– Évekkel később visszatértem a szülővárosomba. Nem tudtam biztosan, hogy mit találok ott. Apám műhelye rég eltűnt, de a naplói megmaradtak, a régi pincének ugyanabban a rejtett zugában. – Hitetlenkedve horkant fel. – Egy templomot építettek fölé.

Haboztam, majd azt kérdeztem:

– Ha Morozova túlélte, mi lett belőle?

– Alighanem önkezeléssel vetett véget az életének. A legtöbb nagy hatalmú grisa így hal meg.

Döbbsen hőköltem hátra ültömben.

– De miért?

– Azt hiszed, én sosem tűnődtem el rajta? Hogy a fiam sem? A szeretők megöregszenek. A gyerekek meghalnak. Királyságok emelkednek fel és buknak el, mi viszont élünk tovább. Talán Morozova még mindig vándorol valamerre, nálam is vénebben és keserűbben. Vagy talán a hatalmát maga ellen fordította, és véget vetett mindennek. Elég egyszerűen megy ez. A hasonló dolgok vonzzák egymást. Amúgy meg... – Újra kuncogott egyet, azzal a száraz, reszelős nevetésével. – Érdemes lenne figyelmeztetned a hercegedet. Ha tényleg azt hiszi, hogy egy golyó megállít egy három erősítő grist, akkor nagyon téved.

Megborzongtam. Vajon lenne hozzá bátorságom, hogy kioltsam az életemet, ha arra kerülne sor? Ha egyesíteném az erősítőket, megsemmisíthetném a Zónát, de lehet, hogy valami még rosszabbat teremtenék helyette. És amikor szembeszállók az Éjjárral, még ha elég bátor leszek is ahhoz, hogy bevessem a

merzoszttyot, és létrehozam fényseregemet, az elég lesz ahhoz, hogy megállítsam?

– Baghra – mondtam óvatosan –, mi az, ami képes megölni egy ilyen nagy hatalmú grísát?

Az asszony megütögette csuklómon a csupasz bőrt, az üres helyet, ahova alig pár nap múlva talán a harmadik erősítő kerül.

– Kis szent – suttogta. – Kis mártír. Szerintem ki fog derülni.

A DÉLUTÁNT AZZAL TÖLTÖTTEM, hogy segélykérést fogalmazzak az Apparátusnak. A levelet a vernosti Szankt Lukin templom oltára alatt hagyjuk, és remélhetőleg a hívek hálózatán át eljut a Fehér-Katedrálisba. Azt a rejtjelet használtuk, amit Tolja és Tamar még a Szoldát Szollal töltött időben tanult meg, így ha az üzenet az Éjúr kezébe is kerülne, nem derülne ki, hogy valamivel több mint két hét múlva Mal és én Carjevába várjuk az Apparátus erőit. A lóversenyek városa szinte teljesen kiürült a nyár elmúltával, és közel feküdt a déli határhoz. Addigra vagy meglesz a tűzmadár, vagy nem, de akkor már képesek leszünk a meglévő erőinkkel északra vonulni a Zóna leple alatt, hogy Kribirszktől délre csatlakozzunk Nyikolaj csapataihoz.

Két igen különböző poggyászt vittem magammal. Az egyik nem más volt, mint egy egyszerű katona málhája, ami a *Bölmébika* fedélzetére kerül. Durva szövésű nadrág, az esőt bíró olíwabarna kabát, súlyos csizma, egy kevés pénztartalék megvesztegetésre vagy olyan vásárlásokra, amikre szükségem lehet Dvá Sztolbában, egy szörmekucsma, kendő, ami elrejtí Morozova nyakékét – ezek kerültek bele. A másik poggyászt a *Jégmadárra* pakolták – három, egyforma bőrröndből állt, mindegyiket az én arany napkorongom díszítette, és selyem- meg szörmeruhákkal volt tele.

Amikor leszállt az este, lementem a kazánszintre, hogy elbúcsúzzam Baghrától és Misától. Baljós figyelmeztetése után nem lepett meg, hogy Baghra csak egy legyintéssel köszönt el, mogorva képet vágva. De valójában Misához jöttem. Megnyugtattam, hogy találtam valakit, akivel folytathatja a leckéket, míg mi távol leszünk, és megajándékoztam a személyes testőröm viselte arany napkorongos melltúvel. Mal délen amúgy

sem hordhatná, és a Misa arcán felragyogó öröm kárpótolt Baghra lefitymáló arckifejezéséért.

Ráérősen indultam vissza a tekervényes, sötét folyosókon. Idelent csend honolt, és szinte egy percem sem volt, hogy gondolkodjam, azóta, hogy Baghra elmesélte a történetét. Tudtam, hogy meséjét figyelmeztetésnek szánta, ám a gondolataim mégis folyton visszatértek a kislányhoz, aki Ilja Morozovával együtt dobtak a folyóba. Baghra szerint meghalt. A hűgára *otkazácként* tekintett – de mi van akkor, ha a gyermekén addig még csak nem mutatkoztak meg az erő jelei? Hiszen ő is Morozova sarja volt. Mi van akkor, ha neki is egyedi adomány jutott, mint Baghrának? Ha életben maradt, lehet, hogy az apja magával vitte a tűzmadárra vadászni. Lehet, hogy a Szikurzojtól nem messze élt, hatalma nemzedékről nemzedékre szállt, évszázadokon át. Hogy aztán végül bennem öltön testet.

Tudtam, hogy ez csak feltételezés. Borzalmas önteltség. De mégis, ha megtaláljuk a tűzmadarat Dvá Sztolbá közelében, oly közel a szülőhelyemhez, az tényleg véletlen egybeesés lenne?

Megtorpantam. Ha Morozova rokona vagyok, akkor egyben az Éjúr rokona is. Ami pedig azt jelenti, hogy én majdnem... a gondolattól bizseregni kezdett a bőröm. Nem számít, hogy hány év és nemzedék telt el, még így is úgy éreztem, tűzforró fürdőt kell vennem.

A gondolataimat Nyikolaj szakította félbe, aki a folyosón közeledett.

– Van valami, amit látnod kell – szólított meg.

– Minden rendben?

– Igazából elég látványos dologról van szó. – Rám sandított. – Mit művelt veled a banya? Úgy nézel ki, mint aki egy különösen nyálkás bogarat nyelt le.

Vagy aki netán csókolózott, és kicsit ennél is többet műveit a rokonával. Megborzongtam.

Nyikolaj a karját nyújtotta nekem.

– Nos, bármi legyen is, később kell ezen ijedezned. Egy csoda van az emeleten, és nem vár.

Belekaroltam.

– Te sosem esel tűzásokba, igaz, Lancov?

– Nem beszélhetünk tűzásokról, ha tényekről van szó.

Elindultunk felfelé a lépcsőn, amikor Mal érkezett ruganyos léptekkel a másik irányból. Valósággal sugárzott, az arca izgatottan ragyogott. A mosolyától mintha egy bomba robbant volna a mellkasomban. Ez annak a Malnak a mosolya volt, akiről azt hittem, már eltűnt a háborús hegek alatt.

Megpillantott engem és Nyikolajt, ahogy egymásba karolunk. A másodperc törtrészébe telt, hogy az arcára maszk ereszkedjen. Meghajolt, és félreállt, hogy áthaladhassunk.

– Rossz irányba mész – szólt oda Nyikolaj. – El fogod szalasztani.

– Egy perc, és fent leszek – felelte Mal. A hangja olyan hétköznapi, olyan kellemesen csengett, hogy már-már azt hittem, csak képzeltem azt a mosolyt.

Mégis minden erőmre szükség volt, hogy továbbhaladjak a lépcsőn, hogy Nyikolajba karoljak. *Vesd meg a szíved!*, mondogattam magamban. Tedd, amit tenned kell!

Amikor elértük a lépcső tetejét, és beléptünk a Forgó Kerékhez, leesett az állam. A lámpásokat kioltották, így az egész terem sötétbe burkolózott, de körülöttünk csillagok hullottak. Az ablakokat a hegycsúcsra záporozó fénycsíkok világították meg: olyanok voltak, akár fénylő pikkelyű halak egy folyóban.

– Meteorzápor – mondta Nyikolaj, ahogy óvatosan bevezetett a terembe. Az emberek pokrócokat és párnákat terítettek a fűtött padlóra, és csoportokba verődve üldögéltek vagy a hátukon feküdtek, az éjszakai eget nézve.

A mellkasomba azonnal olyan heves fájdalom hasított, hogy majdnem kétrét görnyedtem tőle. Ezért jött Mal, ezt akarta megmutatni nekem. Emiatt ült az arcán az nyílt, lelkes, boldog kifejezés – miattam. Az nekem szólt. Mert mindig én leszek az első, akihez megy, amikor valami szépet lát, és én ugyanígy tennék. Akár szent voltam, akár cárné, akár a valaha élt legerősebb grisa, mindig hozzá szaladnék.

– Gyönyörű – sikerült kinyögnöm.

– Mondtam, hogy rengeteg a pénzem.

– Most már az égbolt eseményeit is te rendezed el?

– Mintegy mellékesen.

A terem közepén álltunk, onnan néztünk fel az üvegkupolára.

– Megígérhetem, hogy elfeledtetem őt veled, ha akarod – vetette fel Nyikolaj.

– Nem hiszem, hogy ez lehetséges volna.

– Nagyon is tisztában vagy azzal, hogy ezzel összezúzod a büszkeségemet.

– A magabiztosságod tökéletesen sértetlennek tűnik.

– Gondold csak végig! – vezetett át a tömegben a nyugati terasz melletti csendes beugróig. – Én ahhoz szoktam hozzá, hogy bárhova megyek is, én vagyok a figyelem középpontjában. Azt mondták rólam, hogy még egy versenylóról is le tudom bívólni a patkót menet közben, te mégis mintha immunis lennél rá.

Felnevettem.

– Átkozottul jól tudod, hogy kedvellek, Nyikolaj.

– Ez igencsak langyos kijelentés.

– Nem hallom a szerelmi vallomásodat.

– Az segítene?

– Nem.

– Hízelgés? Virágok? Száz marhafej?

Meglöktem.

– Nem.

Még én is tudtam, hogy nem annyira romantikus gesztusból hozott fel ide, hanem inkább azért, hogy engem mutogasson. Az ebédlő kiürült, és a Forgó Kerékben ez a kis zug a miénk volt ugyan, de azért ügyelt rá, hogy a tömegben a hosszabb úton jussunk el ide. Azt akarta, hogy együtt lássanak minket: Ravka jövőő cárját és cárnéját.

Nyikolaj megköszöri a torkát.

– Alina, noha igen csekély esélyünk van rá, hogy túléljük az elkövetkező pár hetet, de ha mégis így lesz, megkérem majd a kezéd.

Kiszáradt a szám. Tudtam, hogy errefelé tartunk, de még így is furcsa volt ezeket a szavakat hallani tőle.

– Még ha Mal maradni is akar – folytatta Nyikolaj –, én akkor is áthelyeztetem.

Búcsúzzunk el éjszakára! Mondd, hogy távozzam, Alina!

– Megértem – feleltem halkan.

– Meg? Tudom, hogy azt mondtam, csak névleg kötnénk házasságot, de ha nekünk... ha nekünk gyerekünk születik, nem

akarom, hogy mendemondákat meg vicceket kelljen hallania. – Összekulcsolta a kezét a háta mögött. – Éppen elég egy királyi fattyú.

Gyerekek. Nyikolajtól.

– Ugye, tudod, hogy nem kell ezt tenned – szólaltam meg. Nem voltam benne biztos, hogy magamhoz intézem szavaimat vagy hozzá. – Vezethetném a Második Hadsereget, és annyi csinos lány lehetne a tiéd, amennyit csak akarsz.

– Egy shu hercegnő? Egy kerchi bankár leánya?

– Vagy egy ravkai örököső, vagy egy olyan grisa, mint Zója.

– Zója? Nálam előírás, hogy sose csábítsak el nálam csinosabbat.

Felnevettem.

– Szerintem ez sértés volt!

– Alina, én akarom *ezt* a szövetséget: az Első és a Második hadsereg egyesítését. Ami a többit illeti, mindig is tudtam, hogy bármilyen házasságot is kötök, az politikai lesz. Hogy az a hatalomról fog szólni, nem a szerelemről. De lehet, hogy nekünk szerencsénk lesz. Idővel talán mindkettőből kijut nekünk.

– Vagy éppen a harmadik erősítő hataloméhes diktátort csinál belőlem, és neked meg kell majd ölnöd.

– Hát igen, az elég kínos nászút lenne. – Megfogta a kezemet, az ujjával köröket rajzolva csupasz csuklómra. Megfeszültem, és rájöttem, hogy azt vártam, öntsön el ugyanaz a bizonyosság, mint amikor az Éjúr megérintett, vagy remegjek meg, mint azon az éjszakán a Kis Palotában, amikor Mallal a *bánjáról* vitáztunk. Semmi nem történt. Nyikolaj keze meleg volt, fogása gyengéd. Vajon fogok még ilyen egyszerű dolgokat érezni vagy a bennem lévő erő folyton ugrálni és sercegni fog, úgy keresve a kapcsolatot, ahogy a villám keresi a magas pontokat.

– Nyakék – mondta Nyikolaj. – Béklyók. Nem kell sokat kőkénem ékszerekre.

– Igen költséges az ízlésem, ha tiarákról van szó.

– De csak egy fejed van.

– Egyelőre. – A csuklómra pillantottam. – Úgy illő, hogy figyelmeztesselek, a Mal napon Baghrával folytatott beszélgetés alapján, hogy ha a dolgok rosszul sülnek el az erősítőkkal, ahhoz,

hogy megszabadulj tőlem, lehet, hogy többre lesz szükséged a szokásos tűzerődnél.

– Mint például mire?

– Esetleg egy másik napidézőre. – *Elég egyszerűen megy ez. A hasonló dolgok vonzzák egymást.*

– Biztos vagyok benne, hogy van valahol a közelben egy tartalék.

Önkéntelenül is elmosolyodtam.

– Látod? – kérdezte. – Ha egy hónap múlva még nem vagyunk halottak, akár még nagyon boldogok is lehetünk együtt.

– Hagyd ezt abba! – feleltem még mindig vigyorogva.

– Mit?

– Hogy mindig a megfelelő dolgokat mondod.

– Igyekezni fogok leszokni erről. – Ekkor lehervadt a mosolya. Kinyújtotta a kezét, és kifésülte a hajamat az arcomból. Megdermedtem. A keze ott nyugodott, ahol a nyakék találkozott a nyakam ívével, és amikor nem rohantam el, a tenyere felfelé siklott, és megfogta vele az államot.

Nem voltam benne biztos, hogy ezt akarom.

– Azt mondtad.... azt mondtad, addig nem csókolsz meg...

– Amíg rám nem gondolsz, ahelyett, hogy megpróbálnád elfelejteni őt? – Közelebb lépett, a meteorzápor fénye az arcán játszadozott. Odahajolt, időt hagyva, hogy elhúzódhassak. Éreztem a leheletét, amikor azt mondta: – Imádom, amikor engem idézel.

Az ajka végigsimított egyszer az enyémen, majd újra. Nem annyira csók volt ez, mint inkább egy csók ígérete.

– Amikor majd készen állsz rá. – Azzal belém karolt, és úgy álltunk ott ketten, és néztük az égre csíkokat húzó csillagok áradását.

Lehet, hogy idővel boldogok leszünk. Mindennap szeretnek egymásba emberek. Zsenya és David. Tamar és Nágya. De ők vajon boldogok? Így maradnak majd? Talán a szerelem csak egy babona, egy ima, amit azért mondtunk, hogy a magányosság valóságát kordában tartsuk. A csillagok úgy festettek, mintha közel volnának egymáshoz, pedig igazából több millió mérföld választotta el őket. A végén talán a szerelem nem jelentett mást,

csak vágyódást valami lehetetlenül fényes és mindörökké elérhetetlen után.

MÁSNAP REGGEL A KELETI TERASZON találtam rá Nyikolajra, ahol éppen a várható időjárást kutatta. Mal csapata készen állt, hogy egy órán belül útnak induljon, és csak a minden tiszta jelzésre várt. Én felhajtottam a csuklyámat. Nem igazán havazott, de néhány hópihe azért megült az arcomon és a hajamon.

– Milyen a helyzet? – nyújtottam át Nyikolajnak egy pohár teát.

– Nem is rossz – felelte. – A szellőkések enyhék, a légnyomás állandó. Lehet, hogy a hegyeken át rázós lesz az útjuk, de nem várható semmi olyasmi, amivel a *Bölömbika* ne bírna el.

Hallottam, amint kinyílik mögöttem az ajtó, Mal meg Tamar lépett ki a teraszra. Mindketten paraszti öltözetet viseltek, szőrmekucsmát, és vastag gyapjúkabátot.

– Indulunk? – tudakolta Tamar. Igyekezett nyugodtnak tűnni, de a hangjából kihallottam, hogy alig bír az izgatottságával. Mögötte megpillantottam Nágyát, aki az üvegnek nyomva az arcát várta az ítéletet.

Nyikolaj bólintott.

– Induljatok!

Tamar vigyora szinte vakított. Sikerült egy visszafogott meghajlást produkálnia, aztán Nágýához fordult, és megadta neki a jelet. Nágýa ujjongott, olyan mozdulatokat tett, ami valahol félúton helyezkedett el az izomgörcs és a tánc között.

Nyikolaj felnevetett.

– Bárcsak mutatna egy kis lelkesedést!

– Vigyázz magadra! – öleltem meg Tamart.

– Vigyázz helyettem Toljára! – felelte. Majd azt suttogetta: – A bőröndödben hagytuk a kobaltkék csipkés ruhát. Ma este azt vedd fel!

Erre a szememet forgattam, és meglöktem. Tudtam, hogy egy hét múlva mindnyájukat viszontlátom, de meglepett, hogy mennyire fognak hiányozni.

Kínos csend következett, amikor Malra néztem. Kék szeme vibrálni látszott a homályos reggeli fényben. A vállsebem bizsergett.

– Jó utat, *moj szoverenyij!* – És azzal meghajolt.

Tudtam, mit várnak tőlem, mégis megöleltem. Egy ideig csak így álltunk, aztán ő is átkarolt.

– Jó utat, Alina! – suttogetta a hajamba, és gyorsan hátralépett.

– Azonnal útnak indulunk, amint a *Jégmadár* visszatér. Elvárom, hogy egy hét múlva mindnyájukat épen és egészségesen lássam viszont – szólalt meg Nyikolaj –, továbbá megpakolva mindenható madárcsontokkal.

Mal meghajolt.

– A szentek legyenek veled, *moj cárevics!*

Nyikolaj kezet nyújtott, és megrázták egymását.

– Sok szerencsét, Orecev! Találd meg a tűzmadarat, és amint ennek vége, gazdag jutalomról gondoskodom. Egy udovai birtokról. Egy dácsáról a város mellett. Amit csak akarsz.

– Semmi ilyesmi nem kell. Csak... – Elengedte Nyikolaj kezét, és félrenézett. – Érdemeld meg őt!

Visszasietett a Forgó Kerékhez, Tamarral a nyomában. Az úvegen át láttam, hogy szóba elegyedik Nágýával és Harshaw-val.

– Hát – mondta Nyikolaj legalább távozni megtanult.

Nem törődve a torkomba gyúlt gombóccal, azt kérdeztem:

– Mennyi idő alatt érünk el Ketterdamba?

– Két-három nap alatt, az időtől és a szélhívóinktól függően. Északnak megyünk, aztán át az Igaz-tengeren. Biztonságosabb, mint Ravka felett utazni.

– Milyen?

– Ketterdam? Nos...

Sosem fejezte be a mondatot. Valami árnyékos homály szelte át a látóteremet, és Nyikolaj eltűnt. Meredten bámultam a hűlt helyére, aztán felsikoltottam, amikor megéreztem, hogy karmok zárulnak össze a vállamon, és emelnek fel a földről. Láttam, ahogy Mal kiront az ajtón, át a teraszra, Tamarral a sarkában. Átugrotta a minket elválasztó távolságot, és a derekamnál fogva visszarántott. Kicsavarodtam, ívben meglendítve mindkét karomat, vakító fénysugárral égettem át az engem fogó *nyicsevót*. Az megremegett, és semmivé robbant. Egy kupacban zuhantam vissza a teraszra Mallal, és rá érkeztem: véreztem ott, ahol a szörny karmai átdöfték a bőrömet.

Pillanatok alatt talpra ugrottam, iszonyodva az elém táruló látványtól. A levegő tele volt cikázó fekete árnyakkal, szárnyas szörnyekkel, amelyek nem úgy mozogtak, mint bármely természetes teremtmény. Mögöttem hallottam, hogy kitör a káosz a csarnokban is, üvegek törtek be recsegeve, ahogy a *nyicsevók* az ablakoknak vetették magukat.

– Juttasd ki a többieket! – kiáltottam oda Tamarnak. – Tüntesd el őket innen!

– Nem hagyhatunk téged...

– Nem fogom őket is elveszíteni!

– Gyerünk! – bömbölt rá Mal. A vállához kapta puskáját, célba véve a támadó szörnyetegeket. Én kicsaptam a Vágással, de olyan gyorsan mozogtak, hogy meg sem tudtam őket célózni. A nyakamat nyújtogattam, Nyikolajt kerestem az égen. Vadul dübörgött a szívem. Hol van az Éjúr? Ha a szörnyei idejöttek, neki is a közelben kell lennie.

Fentről érkezett. A lényei élő köpönyegként mozogtak körülötte, a levegőben verdeső szárnyaik fodrot vető fekete hullámot kavartak, ami létrejött, majd újra létrejött, megtartva őt, ahogy a testük szétcsúszott és egyesült, elnyelve a Mal fegyveréből kilőtt golyókat.

– A szentekre! – káromkodott Mal. – Hogy talált ránk?

A választ gyorsan megkaptuk. Egy vörös alakot láttam két *nyicsevó* között a levegőben függeni: fekete karmaik belemélyedtek foglyuk testébe. Szergej arca krétafehér volt, szeme rémülten kidülledt, ajka néma fohászt rebegett.

– Megkíméljem, Alina? – kérdezte az Éjúr.

– Hagyd békén!

– Elárult az első *opricsnyik*nak, akit csak talált. Vajon megkegyelmezel neki vagy ítéletet mondasz felette?

– Nem akarom, hogy baja essen! – kiáltottam.

Kavarogtak a gondolataim. Szergej tényleg elárult minket? A Kis Palotában vívott csata óta szörnyen nyugtalan volt, de mi van akkor, ha végig ezt tervezte? Talán csak el akart osonni a polgárőrökkel vívott csata során, talán szándékosan árulta el Zsenya nevét. És alig várta, hogy itt hagyhassa a Forgó Kereket.

Ekkor döbbsentem csak rá, hogy mit motyog Szergej – nem imádkozott, hanem egyetlen szót ismételtetett újra meg újra: *Biztonság. Biztonság. Biztonság.*

– Add át nekem! – mondtam.

– Korábban engem árult el, Alina. Os Alfában maradt, amikor mellém kellett volna állnia. A tanácsom tagja volt, ellenem fondorkodott. Mindent elmesélt nekem.

A szenteknek hála, hogy a tűzmadár hollétét titokban tartottuk!

– Így aztán – közölte az Éjúr –, a döntés az enyém. És attól félek, én az igazságszolgáltatást választom.

A *nyicsevók* egyetlen mozdulattal letépték Szergej tagjait a testéről, és elválasztották a fejét a nyakától. Egy röpke pillanatra láttam az arcára kiülő megrökönyödést, néma sikolyra nyíló száját, aztán a darabjai eltűntek a felhőtakaró alatt.

– Az összes szentekre! – káromkodott Mal.

Öklendeztem, de le kellett gyűrnöm a rettegésemet. Mal és én lassan forogtunk, egymásnak vetett háttal. Körülvettek minket a *nyicsevók*. Mögöttem sikolyok harsantak és üvegek törtek a Forgó Kerékben.

– Hát ismét itt vagyunk, Alina. A sereged az enyém ellen. Mit gondolsz, a katonáid ezúttal jobban helytállnak majd?

Nem törődtem vele, hanem beleordítottam a ködös szürkéségbe.

– Nyikolaj!

– Á, a kalóz herceg! Sok dolgot megbántam, amit elkövettem ebben a háborúban – vallotta be az Éjúr. – Ez nem tartozik közénk.

Egy árnykatona zúdult lefelé, és láttam, hogy Nyikolaj az ölelésében vergődik. Minden meglévő bátorságmorzsám szertefoszlott. Nem bírom végignézni, ahogy Nyikolajt darabokra szaggatják.

– Kérlek! – A szó valósággal kiszakadt belőlem, minden méltóság és visszafogottság nélkül. – Kérlek, ne!

Az Éjúr felemelte a kezét.

A szám elé kaptam a kezemet, a lábam máris megroggyant.

Ám a *nyicsevők* nem támadtak Nyikolajra.

Ledobták a teraszra. A teste émelyítő puffanással zuhant a kőre, és némi hengergőzés után megállt.

– Alina, ne! – Mal megpróbált visszatartani, de kitéptem magam a markából, és odarohantam, ahol Nyikolaj feküdt, és térdre rogytam mellette. Felnyögött. A kabátja elszakadt ott, ahol a lény karmai felszaggatták a szövetet. Igyekezett felkönyökölni, a szájából vér csordult.

– Erre nem számítottam – közölte erőtlenül.

– Rendben vagy – mondtam. – Minden rendben.

– Irigylem a derűlátásodat.

A szemem sarkából mozgásra lettem figyelmes, és láttam, ahogy két árnypaca siklik ki az Éjúr kezéből. Átcsusszantak a terasz szélén, kígyókként tekergőzve, és egyenesen felénk tartottak. Felemeltem mindkét kezemet, és feléjük csaptam a Vágással, megsemmisítve a terasz egyik oldalát, túl lassú voltam. Az árnyak villámgyorsan átsiklottak a kövön, egyenesen bele Nyikolaj szájába.

A szeme kidülledt. Elakadt a szava meglepetésében, és a tüdejébe szippantotta, bármit bocsátott is útjára az Éjúr. Döbbsen meredtünk egymásra.

– Ez meg... ez meg mi volt? – fuldokolta.

– Én.

Köhögni kezdett, megborzongott. Aztán a kezét a mellkasához kapta, feltépte inge maradék foszlányait. Mindketten odanéztünk,

és azt láttam, hogy egy árnyékos folt terjeng a bőre alatt halvány fekete vonalakként, úgy szaladva szét, mint a márvány erezete.

– Ne! – nyögtem fel. – Ne! *Ne!*

A repedések végigfutottak a hasán, azután lefelé a két karján.

– Alina? – kérdezte tehetetlenül. A sötétség széthasadozott a bőre alatt, felmászott a torkán. Hátravetette a fejét, és felüvöltött, az inak megfeszültek a nyakán, ahogy egész teste eltorzult, a háta meghajlott. Térdre szökkent, a mellkasa vadul hullámozott. Felé nyújtottam a kezemet, ahogy a teste rángani kezdett.

Újabb artikulálatlan üvöltést hallattott, és két fekete szilánk robbant ki a hátán. Kibomlottak. Mint a szárnyak, olyanok voltak.

Felfelé rántotta a fejét. Rám nézett, arcán veríték gyöngyözött, tekintete páni félelemről és kétségbeesésről árulkodott.

– Alina...

Aztán a szeme – okos, mogyoróbarna szeme – elfeketedett.

– Nyikolaj – suttoztam.

Hátrahúzta az ajkát, kivillantva fekete ónixfogsorát. Azok agyarakká alakultak.

Rám vicsorgott. Hátratántorodtam. Az állkapcsa alig pár araszra csattant össze tőlem.

– Éhes vagy? – szólalt meg az Éjúr. – Vajon melyik barátodat eszed meg elsőnek?

Felemeltem mindkét kezemet, tétovázva, hogy használjam-e az erőmet. Nem akartam őt bántani.

– Nyikolaj – esdekeltem. – Ne tedd ezt! Maradj velem!

Az arca eltorzult fájdalomában. Ott volt, önmagával viaskodott, csatázott az őt hatalmába kerítő éhséggel. Mindkét keze megrándult – nem is kéz volt, hanem *mancs*. Felüvöltött, és a belőle feltörő hang kétségbeesésről árulkodó visítás volt, egyáltalán nem emberi.

Szárnyával a levegőbe csapott, ahogy felszállt a teraszról, szörnyűségesen, mégis gyönyörűen, mégis valahogy nyikolajosan. Lenézett a felsőtestén tekergőző sötét erekre, a megfeketedett ujjhegyeiből ki- türemkedő borotvaéles karmokra. Úgy nyújtotta ki mindkét kezét, mintha válaszáért rimánkodna tőlem.

– Nyikolaj! – kiáltottam.

Megfordult a levegőben, és egy rándulással kilőtt, felfelé röppent, mintha így meg tudná előzni a benne lüktető késztetést,

és fekete szárnya egyre magasabbra emelte őt, ahogy átvágott a *nyicsevó*kon. Még egyszer visszanézett, és még ilyen messziről is éreztem értetlenségét és gyötrődését.

Aztán eltűnt, fekete pöttyként a szürke égen, míg én odalent remegtem tovább.

– Végül – közölte az Éjúr –, enni fog.

Figyelmeztettem ugyan Nyikolajt, hogy az Éjúr bosszút forral, de még én sem láttam előre, hogy ilyen elegánsan, ilyen tökéletes kegyetlenséggel hajtja majd végre. Nyikolaj bolondot csinált az Éjútból, mire az fogta ezt a választékos, ragyogó eszű, nemes herceget, és szörnyet csinált belőle. A halál túl kegyes bosszú lett volna.

Egy hang tört fel belőlem, valami torokhangszerű, állatias, olyan, amit én magam sem ismertem. Felemeltem mindkét kezemet, és két dühödt ívet írtam le a Vágással. Belecsapódtak az Éjúr körül surrogó árnyakba, és láttam, hogy pár semmivé is foszlik, de máris mások vették át a helyüket. Nem érdekelt. Újra meg újra lesújtottam. Ida le tudtam dönteni egy hegycsúcsot, akkor a hatalmam biztos jó volt valamire ebben a csatában.

– Küzdj meg velem! – sivítottam. – Vessünk véget ennek most! És itt!

– Hogy megküzdjek veled, Alina? Nincs szükség itt harcra. – Odaintett a *nyicsevó*knak. – Kapjátok el őket!

Minden irányból áramlottak, fortyogó fekete masszaként. Mellettem Mal tüzet nyitott. Lőporszagot éreztem, és hallottam az üres töltényhüvelyek csilingelését, ahogy azok földet értek. Erőm minden egyes darabkáját összpontosítottam, és szinte malomkörzést írtam le a karommal, ahogy egyszerre őt, tíz, tizenöt árnykatonát hasítottam ketté, de hasztalan. Egyszerűen túl sokan voltak.

Aztán egyszer csak megálltak. A *nyicsevó*k ernyedttel lebegtek a levegőben, a szárnyuk néma ritmusra vert.

– Ez a te műved? – nézett rám Mal.

– Nem... nem hiszem...

Csend telepedett a teraszra. Hallottam a szél süvöltését, a mögöttünk dühöngő csatazajt.

– *Förtelelem.*

Megfordultunk. Baghra az ajtónyílásban állt, kezét Misa vállán nyugtatta. A fiú reszketett, a szeme annyira kidülledt, hogy többet láttam a szeme fehérjéből, mint az íriszéből. Mögöttük a katonáink nemcsak *nyicsevókkal* harcoltak, hanem *opricsnyikokkal* meg az Éjúr saját, kék-vörös *keftákba* öltözött grisáival. Az egész haderejét elhozta ide, a hegytetőre.

– Vezess! – mondta Baghra Misának. Micsoda bátorság kellett ahhoz, hogy a fiú felvezesse az asszonyt a teraszra, elhaladva az alakot váltó, egymásnak ütköző *nyicsevók* mellett, akik úgy hajlottak félre Baghra útjából, mint csillogó fekete sás. Csak az Éjúrhoz legközelebb lévők mozogtak tovább, urukba kapaszkodva: szárnyuk egy ütemre verdesett.

Az Éjúr arcára harag kúszott.

– Tudhattam volna, hogy az ellenségnél keresel menedéket. Menj vissza! – parancsolta. – A katonáim nem fognak bántani.

Baghra ügyet sem vetett rá. Amikor elérte a terasz szélét, Misa a megmaradt fal peremére irányította az asszony kezét. Ő nekidőlt, már-már elégedett sóhajt hallatott, és megbökte a fiút a botjával.

– Gyerünk, fiú, fuss oda a vézna kis szenthez! – Misa habozott. Baghra kinyújtotta a kezét, kitapintotta az arcát, aztán nem túl finoman megpaskolta. – Gyerünk! – ismételte. – Beszédem van a fiammal.

– Misa – szólalt meg Mal, mire a fiú odaszaladt hozzánk, és megbújt Mal kabátja mögött. A *nyicsevókat* egyáltalán nem érdekelte. Figyelmüket teljes egészében Baghrának szentelték.

– Mit akarsz? – kérdezte az Éjúr. – És nehogy azt reméld, kegyelmet rimázkodhatsz ezeknek a bolondoknak.

– Csak a szörnyeiddel akartam találkozni – felelte Baghra. A falnak támasztotta a botját, és kitárta mindkét kezét. A *nyicsevók* megindultak előre, egymáshoz törleszkedve, suhogva, zizegve. Az egyikük a fejét az asszony tenyerének nyomta, mintha csak szaglászna. Vajon kíváncsiság volt az, mit bennük éreztem? Vagy éhség? – Ismernek engem ezek a gyermekek. A hasonló dolgok vonzzák egymást.

– Fejezd be! – követelte az Éjúr.

Baghra mindkét tenyere kezdett megtelni sötétséggel. A látvány megrendítő volt. Korábban csak egyszer láttam őt idézni.

Elrejtette a hatalmát, ahogy egykor én is elnyomtam a sajátomat, de ezt fia titkainak védelmében tette. Emlékeztem még rá, hogy mit mondott arról, hogy egy grisa maga ellen fordítja az erejét. Osztozott az Éjúr vérén és hatalmán. Most pedig fellép ellene?

– Nem fogok harcolni veled – közölte az Éjúr.

– Akkor sújts le rám!

– Tudod, hogy nem fogok.

Az anyja erre elmosolyodott, és halk kuncogásban tört ki, mintha csak elégedett lenne egy korán érő tanítványával.

– Ez igaz. Ezért reménykedem még. – A fejét egy hirtelen mozdulattal felém fordította. – Te lány! – szólt oda élesen. Világtalan szeme üresen meredt rám, de megesküdtem volna, hogy abban a pillanatban tisztán látott. – Ne hagyj cserben újfent!

– Ő sem elég erős ahhoz, hogy megküzdjön velem, öregasszony. Vedd a botodat, és visszaküldelek a Kis Palotába.

Ekkor szörnyű gyanú ötlött fel bennem. Baghra erőt adott nekem a harchoz, de sosem mondta, hogy éljek vele. Mindig csak azt kérte, hogy meneküljek.

– Baghra... – kezdtem.

– A kunyhóm. A tüzem. Nagyon csábítónak hangzik – vágott a szavamba. – Ám úgy találom, hogy a sötétség mindig ugyanaz, bárhol is legyek.

– Rászolgáltál, hogy ilyen lett a szemed – mondta az Éjúr fagyosan, de kihallottam a szavaiból a fájdalmat is.

– Rá – sóhajtott az anyja. – És még többre is. – Aztán mindenféle figyelmeztetés nélkül összecsapta a két tenyerét. Mennydörgés morajlott a hegyek felett, és sötétség gomolygott elő mindkét tenyeréből, kibomló zászlókként: a *nyicsevók* körül tekergőztek és csavarodtak. Azok felsivítottak, izegtek-mozogtak, zavartan keringtek.

– Ugye tudod, hogy szerettelek? – szólt oda az Éjúrnak. – És ugye tudod, hogy az nem volt elég?

Majd egyetlen mozdulattal felugrott a falra, és mielőtt levegőt vehettem volna egy sikításhoz, előredőlt, és eltűnt a párkány túloldalán, maga után rántva a *nyicsevókat* egyetlen összegubancolódott sötétséggombolyagban. Azok süvítve zúdultak el mellettünk, visító fekete hullámként hömpölyögve át a teraszon

és zuhanva a mélybe, ahogy odavonzotta őket az asszonyból áradó erő.

– Ne! – bömbölte az Éjúr. Az anyja után vetette magát, katonái szárnyai a dühével egy ritmusra csapkodtak.

– Alina, most! – A rémület ködén át is hallottam Mal szavait, éreztem, ahogy átlökdös az ajtón, és a következő pillanatban Mal felkapta Misát, mi pedig együtt rohantunk át a csillagvizsgálón. *Nyicsevók* áramlottak el mellettünk, ahogy a terasz felé rántotta őket Baghra kibomló gombolyagja. Némelyek értetlenül egy helyben lebegtek, ahogy a gazdájuk távolodott.

Fuss! – mondta nekem Baghra újra meg újra. És így tettem.

A melegített padló csúszós volt az olvadt hótól. A Forgó Kerék óriási ablakai betörték, és havas szélrohamok törtek be újra meg újra a terembe. Földön heverő testeket láttam, egymástól elszigetelten folyó harcokat.

Mintha képtelen lettem volna tiszta fejjel gondolkodni. Szergej. Nyikolaj. Baghra. *Baghra*. Ahogy átzuhan a ködön, odalentről sziklák merednek felfelé, rá várva. Vajon kiált majd? Behunyja világtalan szemét? *Kis szent. Kis mártír.*

Tolja szaladt felénk. Láttam, hogy két *opricsnyik* ront rá kivont karddal. Anélkül, hogy megtörte volna a futása ritmusát, meglendítette két öklét, mire a katonák a mellkasukat markolászva összerogytak, a szájukból vér csöpögött.

– Hol vannak a többiek? – süvöltötte Mal, ahogy odaértünk Toljához, és együtt iramodtunk meg a lépcsőház felé.

– A hangárban, de túlerő ellen küzdenek. Le kell jutnunk oda.

Az Éjúr kék köntösű szélhívói közül többen is megpróbálták eltorlaszolni a lépcsőt. Ládákat és bútordarabokat hajigáltak felénk erős szélrohamokat keltve. Kicsaptam a Vágással, szecsává aprítva a ládákat, mielőtt azok még elérhettek volna minket, és szétszórtam a szélhívókat.

A legrosszabb a lenti hangárban várt ránk. A rend látszata is eltűnt a rettegésben, ahogy mindenki menekült az Éjúr katonái elől.

Emberek özönlöttek fel a *Pelikánra*, és az *íbiszre*. A *Pelikán* már a hangár padlózata felett lebegett, a szélhívók légáramlata tartotta a levegőben. Katonák rángatták a kábeleit, próbálták

visszarángatni, hogy a fedélzetére szállhassanak: nem akartak várni a másik dereglyére.

Valaki parancsot harsogott, mire a *Pelikán* egy rántással kiszabadult, utat törve a tömegben, ahogy felszállt. Még feljebb emelkedett, sikoltozó embereket rántva magával, mint valami különös horgonyt, és eltűnt szem elől.

Zója, Nágya és Harshaw a *Bölömbika* hajótestéig hátráltak, tűzzel és széllel igyekezve távol tartani a grisákat és az *opricsnyikokat*.

Tamar a fedélzeten állt, és megkönnyebbülten fedeztem fel Nyevszkijt az oldalán, a huszonkettesek néhány másik katonájával együtt. Am mögöttük Adrik egy vértócsában feküdt. A karja bizarr szögben állt el a testétől. Arca fehér volt a megrázkódtatástól, míg David felette állt egy puskával, és gondosan célzott lövéseket adott le a támadó hordára. Stigget sehol sem láttam. Vajon elmenekült a *Pelikánon* vagy egyszerűen hátrahagyták a Forgó Keréknél?

– Stigg... – kezdtem.

– Erre nincs idő – vágott Mal a szavamba.

Utat törtünk a tömegben, és fivére elordított parancsának engedelmeskedve Tamar elfoglalta a helyét a *Bölömbika* kormányánál. Fedezőtűzet adtunk, amíg Zója és a többi szélhívó felkecmergett a fedélzetre. Mal megtántorodott, amikor egy lövedék a combjába fúródott, de Harshaw elkapta, és felrángatta a fedélzetre.

– Induljunk! – bömbölte Nyevszkij. Jelzett a többi katonának, azok pedig felsorakoztak a hajó oldalpalánkjai mentén, és tüzet nyitottak az Éjúr embereire. Melléjük álltam, és ragyogó fényt küldtem a tömegre, elvakítva őket, hogy ne vehessenek célba minket.

Mal és Tolja elfoglalták helyüket a köteleknél, míg Zója felduzzasztottá a vitorlákat. De az ereje nem volt elég hozzá.

– Nágya, szükségünk van rád! – bömbölte Tamar.

Nágya felnézett onnan, ahol az öccse mellett térdelt. Az arcán könnyek csorogtak, de felállt, himbálózni kezdett, és széllokkést idézett a vitorlákba. A *Bölömbika* siklani kezdett a csúszótalpain.

– Túl nehezek vagyunk! – kiáltotta Zója.

Nyevszkij vállon ragadott.

– Maradj életben! – szólt oda nyersen. – Segíts rajta! – Tudta vajon, hogy mi történt Nyikolajjal?

– Segíteni fogok – fogadkoztam. – A másik bárka...

De már oda sem figyelt rám. Elordította magát.

– A huszonkettesekért! – Azzal átlendült a hajó oldalán, és a katonái habozás nélkül követték. Rávetették magukat a tolongó ellenségre.

Tamar kiadta a parancsot, és kisüvítettünk a hangárból. Vértfagyasztó volt, ahogy a *Bölömbika* lefelé zuhant a párkányról, aztán a vitorlák irányba álltak, és emelkedni kezdtünk.

Hátranéztem, és még egy utolsó pillantást vetettem a vállához puskát szorító Nyevszkijre, mielőtt elnyelte volna a tömeg.

BUKDÁCSOLTUNK ÉS MEG-MEGINOGTUNK, ahogy a kis hajó bizonytalanul himbálózott ide-oda a vitorlák alatt, míg Tamar és a legénység igyekezett irányítása alá vonni a *Bölömbikát*.. A hó csípős szélrohamokban vágott az arcunkba, és amikor a hajótest nekikoccant egy szirtfalnak, az egész fedélzet megbillent, amitől mindannyian négykézláb mászva kerestünk kapaszkodót.

Nem voltak hullámhívóink, hogy ködbe burkoljanak minket, így csak reménykedhettünk, hogy Baghra elég időt nyert nekünk ahhoz, hogy elmeneküljünk a hegyekből és az Éjűrtől.

Baghra. A tekintetem végigsuhant a fedélzeten. Misa a hajótest oldalához bújtt, fejét két karja fedezékébe vonva. Senki sem állhatott meg, hogy megvigasztalja.

Letérdeltem Adrik és Zsenya mellé. Egy *nyicsevó* kiharapott egy jókora darabot Adrik vállából, és Zsenya igyekezett elállítani a vérzést. De sosem részesült gyógyítói képzésben. A fiú ajka halvány volt, a bőre jéghideg, és ahogy néztem, a szeme kezdett fennakadni.

– Tolja! – kiáltottam, és igyekeztem nem rémülni.

Nágya odafordult, szeme tágra meredt a rettegéstől, mire a *Bölömbika* megbillent.

– Tarts minket egyenesben, Nágya! – harsogta túl Tamar a süvítő szelet. – Tolja, segíts a fiún!

Harshaw bukkant fel Tolja mögött. Az alkarján mély vágás húzódott, de megragadta a köteleket, és így szólt:

– Készen állok! – A kabátja alatt láttam kirajzolódni Oncat fészkelődé alakját.

Tolja homlokán összefutottak a ráncok. Stiggnek velünk kellett volna lennie. Harshaw nem kapott kiképzést a kötélzet kezelésére.

– Csak tarts minket egyenesben! – figyelmeztette a másikat. Odanézett, ahol Mal állt terpeszben a fedélzet másik felén, mindkét kezével erősen markolva a köteleket, és az izmai megfeszültek, ahogy szél és hó zúdult ránk.

– Csináld! – ordította Mal. A combjába kapott, golyó ütötte sebből vér csörgött.

Cseréltek. A *Bölömbika* megbillent, aztán ismét egyensúlyba került, miközben Harshaw felmordult.

– Megvan – csikorogta összeszorított fogai között. Nem volt valami megnyugtató.

Tolja Adrik mellé szökkent, és munkához látott. Nágya zokogott ugyan, de egyenletes széllelkéseket idézett.

– Meg tudod menteni a karját? – kérdeztem halkan.

Tolja egyetlen fejrázással felelt. Szívtörő volt, harcos és gyilkos – nem gyógyító.

– Nem zárhatom le csak úgy a sebet – magyarázta – mert akkor a belső vérzés megmarad. Az ütőereket kell beforrasztanom. Fel tudod melegíteni a testét?

Fénybe vontam Adrikot, amitől kicsit enyhült a reszketése.

Repültünk tovább, a vitorlák a grisák szelétől duzzadtak. Tamar ráhajolt a kormányra, kabátja lebegett mögötte. Tudtam, hogy mikor hagytuk el a hegyeket, mert a *Bölömbika* remegése megszűnt. Jeges levegő vágott az arcomba, ahogy gyorsítottunk, de Adrikot továbbra is napfényburokba vontam.

Mintha lelassult volna az idő. Egyikük sem akarta kimondani, de láttam, hogy Nágya és Zója kezdenek fáradni. Mal és Harshaw sem állhatott jobban.

– Le kell tennünk a hajót – szólaltam meg.

– Hol vagyunk? – kérdezte Harshaw. Vörös taréjú haja lelapult a fején, a hótól vizesen. Kiszámíthatatlannak, kicsit még

veszélyesnek is tartottam, de mégis itt volt... véresen, fáradtan és órák óta, zokszó nélkül kezelve a kötélzetet.

Tamar a térképeit böngészte.

– Nemrég hagytuk el az örök fagy birodalmát. Ha tovább haladunk délnek, hamarosan lakottabb vidékek fölé érünk.

– Megpróbálhatnánk keresni valami erdőt, ahol elbújhatunk – zihálta Nágya.

– Túl közel járunk Csernasztyhoz – felelte Mal.

Harshaw fogást váltott.

– Számít az? Ha egész nap repülünk, úgyis észrevesznek minket.

– Magasabbra emelkedhetnénk – vetette fel Zsenya.

Nágya a fejét rázta.

– Megpróbálhatjuk, de feljebb kevésbé sűrű a levegő, és rengeteg erőbe kerül a függőleges mozgás.

– Amúgy merre tartunk? – tudakolta Zója.

Anélkül, hogy végiggondoltam volna, azonnal rávágtam.

– A murini rézbányához. A tűzmadárhoz.

Erre egy ideig csend támadt. Majd Harshaw mondta ki azt, amiről tudtam, hogy alighanem sokuk így gondolja.

– El is menekülhetnénk. Valahányszor szembeszállunk a szörnyekkel, egyre többen halnak meg közülünk. Bárhova mehetnénk ezzel a hajóval. Kerchbe. Novji Zembe.

– Egy fenét! – dörmögte Mal.

– Ez az otthonom – mondta Zója. – Nem fognak elüldözni.

– Mi van Adrikkal? – kérdezte Nágya reszelős hangon.

– Nagyon sok vért vesztett – válaszolta Tolja. – Csak annyit tudok tenni, hogy a szíve egyenletesen ver, igyekszem időt nyerni neki, hogy magához térjen.

– Igazi gyógyító kell neki.

– Ha az Éjúr ránk talál, egy gyógyítónak nem sok hasznát veszi – vélekedett Zója.

Végigsimítottam a kezemmel a szememen, gondolkodni próbáltam. Lehet, hogy Adrik állapota stabilabb lesz. Az is lehet, hogy még mélyebben süpped az öntudatlanságba, és soha nem tér magához. Ha leszállunk valahol, és meglátnak minket, mindnyájunkra a halál vagy még annál is rosszabb vár. Az Éjúr nyilván tudja, hogy nem fogunk Fjerdában menedéket keresni, az

ellenséges terület szívében. Gondolhatja, hogy Nyugat-Ravkába menekülünk. Kiküldhet felderítőket mindenfelé, ahova csak tud. Vajon szán majd időt arra, hogy meggyászolja az anyját? A sziklákon szétzúzódott testéből maradt annyi, hogy eltemethessék? Hátranéztem a vállam felett, és biztos voltam benne, hogy bármelyik percben *nyicse*vők zúdulhatnak le ránk. Nem tudtam Nyikolajra gondolni. Nem.

– Murinba megyünk – közöltem. – A többit ott majd kitaláljuk. Nem kényszeríték senkit arra, hogy maradjon. Zója, Nágya, el tudtok juttatni minket oda? – Már korábban is lankadt az erejük, de hinnem kellett abban, hogy még maradtak tartalékaik, amikhez nyúlhattak.

– Én tudom, hogy menni fog – felelte Zója.

Nágya felszegte határozott vonalú állát.

– Próbáld tartani a lépést!

– Attól még megláthatnak – mondtam. – Kell egy hullámhívó.

David felnézett onnan, ahol éppen a kezén keletkezett, lőpor okozta égési sebeit kötözte.

– Mi lenne, ha megpróbálnád meghajlítani a fényt?

Erre összeráncoltam a szemöldökömet.

– Hogy hajlítsam meg?

– A hajót csakis azért láthatja meg bárki is, mert a fény lepattan róla. Egyszerűen szüntesd meg a tükröződést!

– Nem vagyok benne biztos, hogy követni tudlak.

– Nem mondod – szólt közbe Zsenya.

– Ez olyan, akár egy szikla a patakban – magyarázta David. – Csak hajlítsd meg úgy a fényt, hogy az igazából soha ne érje a hajót! És akkor nem marad ott semmi látnivaló.

– Vagyis akkor láthatatlanok leszünk? – kérdezte Zsenya.

– Elméletileg.

Zsenya lerángatta az egyik csizmáját, és lepottyantotta a fedélzetre.

– Próbáld meg!

Kétkedve néztem a csizmára. Nem nagyon tudtam, hogy kezdjek neki. Teljesen más módja volt ez a hatalmam használatának.

– Csak... hajlítsam meg a fényt?

– Nos – mondta David –, segíthet, ha felidézed, hogy nem kell foglalkoznod a fényszóródással. Elég csak egyszerre átirányítanod és összehangolnod a fény mindkét komponensét. Úgy értem, nem kezdheted rögtön a mágnesességgel, mert az nevetség...

Felemeltem a kezemet.

– Maradjunk a sziklánál a patakban!

Összpontosítottam, de nem tudtam sem megidézni, sem úgy kiegyenesíteni a fényt, ahogy a Vágással szoktam. Ehelyett megpróbáltam taszítani rajta egyet.

A csizma orra elhomályosult, ahogy a közelében mintha hullámszórt volna a levegő.

Igyekeztem vízként gondolni a fényre, ahogy a szél süvített a bőr lábbeli körül, szétválva, majd ismét összefonódva, mintha a csizma ott sem lett volna. Tölcserő formáltam az ujjaimból. A csizma felvillant, és eltűnt.

Zsenya felujjongott. Felsikoltottam, és a levegőbe löttem mindkét kezemet. A csizma újra megjelent. Begörbítettem az ujjaimat, mire újra eltűnt.

– David, mondtam már neked, hogy zseni vagy?

– Igen.

– Akkor most újra mondom.

Mivel a hajó nagyobb volt és mozgásban volt, komolyabb kihívást jelentett megtartani körülötte a görbülő fényt. De nekem csak a hajótest aljáról visszaverődő fény miatt kellett aggódnom, és pár próbálkozás után már nem okozott gondot megtartani a meghajlított fényt.

Fia valaki történetesen odalent áll egy mezőn, és egyenesen felfelé néz, valamit megláthat, egy homályos foltot vagy egy fényfelvillanást, de semmiképpen sem egy szárnyashajót, ami a délutáni égen mozog. Legalábbis ebben reménykedtünk. Emlékeztetett valamire, amit egyszer láttam az Éjúrtól, amikor áthúzott egy gyertyafényes tánctermet, és a hatalmát használva szinte láthatatlanná tett minket. Egy újabb trükk, amit jóval hamarabb elsajátított, mint én.

Zsenya átkutatta a készleteket, és talált egy adag eldugott *jurdát*, egy zemeni élénkítőszert, amit időnként a katonák szedtek hosszú őrség idején. Engem nyugtalanná tett, és kissé

hányingerem is lett tőle, de más módon nem tudtunk volna talpon maradni és összpontosítani.

Össze kellett rágni, és hamarosan mind a rozsdaszínű levet köpködtük át a hajó oldalán.

– Ha ettől narancsszínűek lesznek a fogaim... – zsémbelt Zója.

– Olyanok lesznek – szakította félbe Zsenya –, de ígérem, hogy fehérebben kapod vissza tőlem őket, mint amilyenek előtte voltak. Még a bizzarr metszőfogaidat is helyrehozom.

– Nincs semmi baj a fogaimmal.

– De nincs ám – csitította Zsenya. – Te vagy a legbájosabb rozmár, akit csak ismerek. Mindössze azon ámulok, hogy nem ütötted még át velük az alsó ajkadat.

– Tartsd távol tőlem a kezed, Szabó – morogta Zója –, vagy kibököm a szemedet!

Mire leszállt az alkony, Zójának már nem maradt ereje perlekedni. Nágýával együtt kizárólag arra koncentráltak, hogy a levegőben tartsanak minket.

Davidnek sikerült rövidebb időközökre átvennie a kormányt, így Tamar ránézhetett Mal combsebére. Harshaw, Tolja és Mal felváltva kezelték a kötélzetet, hogy mindegyiküknek legyen lehetősége kinyújtóztatni a tagjait.

Csak Nágýa és Zója nem pihenhettek, hanem tovább robotoltak a holdsarló alatt, noha igyekeztünk különböző módokon segíteni nekik. Zsenya nekivetette a hátát Nágýának, kitámasztva őt, így pihentethette egy kicsit a térdét és a lábszárát. Most, hogy a nap lement, nem volt már szükségünk fedezékre, így közel egy órán át tartottam Zója karját, míg ő a szelet idézte.

– Ez nevetséges – morogta, és az izmai remegtek a tenyeremben.

– Szeretnéd, hogy elengedjelek?

– Ha megteszed, beterítelek *jurdalével*.

Égett bennem a tettvágy, hogy csináljak valamit. A hajón túlságosan nagy volt a csend, és éreztem, hogy az aznapi lidércnyomásos események alig várják, hogy a nyakamba szakadjanak.

Misa el sem moccant onnan, ahol labdává gömbölyödött a fedélzeten. Azt a fa gyakorlókardot markolta, amit Mal talált neki. A torkom elszorult, ahogy rájöttem, magával hozta a teraszra,

amikor Baghra felkísértette magát vele a *nyicsevó*khöz. Kihalásztam egy darab kétszersültet az ellátmányból, és odavittem neki.

– Éhes vagy? – kérdeztem.

Megrázta a fejét.

– Azért megpróbálsz enni valamit?

Újabb fejrázás.

Leültem mellé, és nem igazán tudtam, mit mondjak. Eszembe jutott, hogy ugyanígy ültem Szergejjel a tartályos szobában, hiába keresve a vigasztaló szavakat. Vajon már akkor tervezgetett, manipulálva engem? A félelme valódinak tűnt.

De Misa nem csak Szergejre emlékeztetett. Ő volt az összes gyerek, akinek a szülei elmentek a háborúba. Ő volt Keramzin összes fia és leánya. Ő volt az apja figyelméért esdeklő Baghra. Ő volt az anyja térdén ülve a magányt megismerő Éjúr. Ezt Ravka művelte velük. Árvákat teremtett. Nyomorúságot gerjesztett. *Se földem, se életem, csak az egyenruhám és a fegyverem van.* Nyikolaj ennél valami jobban hitt.

Reszketegen vettem levegőt. Meg kellett találnom a módját, hogy lezárjam az elmémet. Ha Nyikolajra gondolok, szétesem. Vagy Baghrára. Vagy Szergej testének széttépett cafataira. Vagy a hátrahagyott Stiggre. Vagy akár az Éjúrra, az arcán megjelenő kifejezésre, ahogy az anyja eltűnt a felhők alatt. Hogy lehetett annyira kegyetlen, és mégis annyira emberi?

Telt-múlt az éjszaka, és az alvó Ravka elsuhant alattunk. A csillagokat számoltam. Vigyáztam Adrikra. Szunyókáltam kicsit. Mászkáltam a legénység tagjai között, egy-egy korty vizet és szárított *jurdaszirmokat* kínálgatva. Amikor valaki Nyikolajról vagy Baghráról kérdezett, a lehető legrövidebben összefoglaltam, hogyan zajlott a csata.

Erővel intettem csendre az elmémet, igyekeztem üres mezővé alakítani, ami hótól fehér, nyomoktól szűz. Valamikor napkelte táján elfoglaltam a helyemet a korlátnál, és nekiálltam meghajlítani a fényt, hogy álcázzam a hajót.

Adrik ekkor motyogott valami álmában.

Nágya odakapta a fejét. A *Bölömbika* megbillent.

– Koncentrálj! – csattant fel Zója.

De közben mosolygott. Ahogy mindannyian, készen rá, hogy belekapaszkodjunk a legapróbb reménymorzsába is.

REPÜLTÜNK TOVÁBB a nappal hátralevő részében, és még sokáig az utána következő éjszakában. A második nap hajnalán pillantottuk meg végre a Szikurzojt. Dél tájban megpillantottuk azt a mély, fűrészes szélű krátert, ami az elhagyatott rézbányát jelezte, ahol Nyikolaj javaslatára elrejtethjük a *Bölömbikát* –, a kráter közepén egy zavaros, türkizszínű tó terült el.

Lassan ereszkedtünk alá, mert trükkös volt az út, és amint a hajótest nekiütődött a kráter talajának, Zója és Nágya is a fedélzetre omlott. Erejük végső határáig hajtották magukat, és bár a bőrük kipirult és fénylett, teljesen kimerültek.

Nekünk, többieknek a vitorlákat bevonva sikerült a *Bölömbikát* elrejtetni szem elől egy sziklapárkány alatt. Persze, ha bárki lemászik a bányához, könnyűszerrel észreveheti, de nehezen lehetett elképzelni, hogy bárki is veszi ezért a fáradságot. A kráter talaját rozsdás gépezetek borították. A poshadt tó felől kellemetlen szag terjengett, David szerint a víz opálos, türkiz színét a kőzetekből kiszivárgó ásványi anyagok okozták. Kéretlen lakóknak nyomát sem láttuk.

Míg Mal és Harshaw rögzítették a vitorlákat, Tolja levitte Adrikot a *Bölömbikáról*. Vér szivárgott levágott karcsonkjából, de viszonylag magánál volt, sőt még ivott is pár korty vizet.

Misa nem volt hajlandó tapodtat sem mozdulni a hajóról. Egy pokrócot terítettem a hátára, és hagytam nála egy darab kétszersültet meg egy szelet szárított almát, remélve, hogy megeszi.

Letámogattuk Zóját és Nágát a hajóról, derékaljainkból egy fészket raktunk a kiugró sziklapárkány árnyékában, és egyetlen további szó nélkül nyugtalan álomba merültünk. Nem állítottunk őrszemet. Ha követtek minket, akkor sem maradt erőnk harcolni.

Már majdnem behunytam a szememet, amikor megpillantottam Tolját, amint visszaoson a *Bölömbikára*, így valahogy rávettem magam, hogy újra felüljek. Hamarosan újra megjelent, kezében egy gondosan bepólyált csomaggal. A

tekintete Adrikra villant, nekem pedig összerándult a gyomrom, amikor rájöttem, hogy mi van nála. Hagytam, hogy fáradt szemem lecsukódjon. Nem akartam tudni, Tolja hol tervezi eltemetni Adrik karját.

Amikor felébredtem, már késő délutánra járt az idő. A többség még jóízűen aludt. Zsenya éppen akkor tűzte fel Adrik kabátujját.

Megpillantottam Malt, aki a kráter szélén futó útról tartott visszafelé; kezében egy zsákot tartott, ami tele volt fajddal.

– Úgy gondoltam, itt éjszakázunk – mondta –, és tüzet rakunk. Reggel indulhatnánk Dvá Sztolbá felé.

– Rendben – feleltem, noha alig vártam már, hogy menjünk.

Nyilván megérezte rajtam, hogy mire gondolok, mert így szólt:

– Adriknak jól tenne a pihenés. Ahogy mindannyiunknak. Attól félek, ha tovább erőltetjük a testünket, valamelyikük meg fog törni.

Bólintottam. Igaza volt. Mindannyiunkat felemésztett a bánat, a rémület és a fáradtság.

– Hozok tűzifát.

Megérintette a karomat.

– Alina...

– Nem leszek el sokáig. – Ezzel otthagytam. Nem akartam beszélgetni. Nem vágytam vigasztaló szavakra. Csak a tűzmadárra. A fájdalommat haraggá akartam formálni, hogy aztán az Éjűrra zúdítsam.

A bányát övező erdő felé vettem utamat. Ilyen messze délen a fák másmilyenek voltak, magasabbak és gyérebben nőttek, a kérgük vöröses és porózus. Már visszafelé tartottam a bányába, karom tele a legszárazabb ágakkal, amiket csak találtam, amikor az a hátborzongató érzésem támadt, hogy figyelnek. Megálltam, a tarkómon felállt a szőr.

Kémlelve néztem a napsütötte fatörzsek közti réseket, és vártam. A csend megsűrűsödött, mintha minden apró lény visszafojtaná a lélegzetét. Aztán meghallottam – a halk zörgést. Felfelé kaptam a fejemet, követve a neszt a fák között. A szemem megakadt egy villanáson: egy szinte néma, árnyszínű szárnycsapáson.

Nyikolaj az egyik fa ágán gubbasztott, sötét tekintete rám tapadt.

A mellkasa csupasz volt, és fekete vonalak szelték át, mintha a sötétség a bőre alatt tört volna darabokra. Valahol elvesztette a csizmáját, és csupasz lábfejjével markolta az ág kergét. A lábujjaiból fekete karmok lettek.

Mindkét kezét megalvadt vér borította. És a száját is.

– Nyikolaj? – suttogtam.

Erre hátrahőkölt.

– Nyikolaj, várj...

De ő a levegőbe vetette magát, sötét szárnya megremegtette az ágakat, ahogy áttört köztük, a rajtuk túl húzódnó kék ég felé.

Nem tartottam vissza a belőlem kikívánckozó ordítást. A földre dobtam a tűzifát, az öklömet a számba dugtam, és addig sikoltottam, míg a torkom már kisebesedett. Sikerült nem elbőgnöm magam a *Bölömbikán* vagy a bányában, most viszont lerogytam az erdei avarba, ahol a sikolyaimból zokogás lett, néma, testet-lelket rázó zokogás. Ami fáj, olyan volt, mintha feltépné a bordáimat, de aztán némán szakadt ki az ajkaimról. Folyton Nyikolaj elszakadt nadrágjára gondoltam, és az az ostobaság járt a fejemben, hogy elszörnyedne, ha ilyen állapotban látná a ruházatát. A Forgó Keréktől idáig követett minket. Elmondhatja az Éjúrnak, hogy hol vagyunk? Elmondaná? Mennyi maradt meg vajon belőle abban a megkínzott testben?

Ekkor megéreztem a láthatatlan pánya rángását. Eltaszítottam. Nem keresem most fel az Éjurat. Soha többé nem keresem fel. De tudtam, hogy bárhol legyen is, most ő is gyászol.

MAL ÍGY TALÁLT RÁM, fejemet a karomba temetve, zöld fenyőtűkkel borított kabátban. A kezét nyújtotta, de nem törődtem vele.

– Jól vagyok – mondtam, bár ennél semmi sem lehetett volna kevésbé igaz.

– Sötétedik. Nem kellene idekint kószálnod egyedül.

– Én a rapidézó vagyok. Akkor kezd sötétedni, amikor azt mondom.

Leguggolt elém, és megvárta, míg a szemébe nézek.

– Ne zárd ki őket! Veled kell gyászolniuk.

– Nincs mit mondanom.

– Akkor hadd beszéljenek ők!

Nem tudtam sem vigasztaló, sem bátorító szavakat mondani nekik. Nem akartam osztozni ebben a fájdalomban. Nem akartam, hogy lássák rajtam, mennyire félek. De összeszedtem magam, és lesöpörtem a fenyőtűket a kabátomról. Hagytam hát, hogy Mal visszakísérjen a bányába.

Mire visszajutottunk a kráterbe, már teljesen besötétedett, a többiek pedig lámpásokat gyújtottak a kiszögellés alatt.

– Nem kapkodtatok el, igaz? – kérdezte Zója. – Halálra kellett fagynunk, míg ti ketten az erdőben csintalankodtatok?

Értelmetlen lett volna elrejtennem könnyáztatta arcomat, így csak annyit mondtam:

– Kisült, hogy jól tesz egy kiadós sírás.

Megacéloztam magam a következő sértésre, de Zója csak annyit mondott:

– Legközelebb hívj meg engem is! Nekem is jól tenne egy.

Mal ledobta az általam gyűjtött tűzifát a gödörbe, amit valaki ásott, én pedig lekaptam Oncatot Harshaw válláról. A macska egyet rám fűjt, de nem érdekelt. Most rögtön kellett valami puha és bolyhos, amit ölelgethettem.

Már megpucolták és nyársra húzták a Mal ejtette vadat, és hamarosan csorogni kezdett a nyálam a sült hús illatától, bármennyire is szomorú voltam és aggódtam.

Körülültük a tüzet, ettünk és körbeadtunk egy flaska *kvaszt*, miközben a *Bölömbika* testén tükröződő lángok táncoló fényét néztük, miközben az ágak recsegték és pattogtak. Rengeteg megbeszélnivalónk akadt – ki tart velünk Szikurzojba, ki marad a völgyben, akár akart maradni valaki, akár nem. Megdörgöltem a csuklómat. Segített a tűz- madárra összpontosítani, hogy erre gondoljak Nyikolaj feketén csillogó szeme és az ajkára száradt sötét vér helyett.

Zója egyszer csak azt mondta:

– Tudhattam volna, hogy nem bízhatunk meg Szergejben. Mindig is puhány volt. – Ez a kijelentés ugyan igazságtalannak tűnt, de annyiban hagytam.

– Oncat sosem kedvelte – tette hozzá Harshaw.

Zsenya egy ágat rakott a tűzre.

– Mit gondoltok, végig ezt tervezte?

– Ezen én is eltűnődtem – vallottam be. – Azt hittem, jobban lesz, miután elhagyjuk a Fehér-Katedrálist meg az alagutakat, de már-már inkább ártott neki, jobban szorongott tőle.

– Ezt bármi okozhatta – vélekedett Tamar. – A beomló járat, a polgárőrség támadása, Tolja horkolása.

Tolja megdobta egy kavicssal, és azt mondta:

– Nyikolaj embereinek jobban szemmel kellett volna tartaniuk.

Vagy sosem lett volna szabad nekem elengednem. Talán a Marie miatti büntudatom homályosította el a józan ítélőképességemet. Talán a szomorúság most is elhomályosítja, és újabb árulások várhatóak.

– A *nyicsevók* tényleg... egyszerűen darabokra tépték? – kérdezte Nágya.

Misára pillantottam. Valamikor otthagya a *Bölömbikái*. Most mélyen aludt Mal mellett, még mindig a fakardot szorongatva.

– Szörnyű volt – feleltem halkan.

– És mi van Nyikolajjal? – érdeklődött Zója. – Vele mit művelt az Éjúr?

– Nem tudom pontosan.

– Visszafordítható a dolog?

– Azt sem tudom. – Davidre néztem.

– Talán – válaszolta. – Ahhoz tanulmányoznom kell őt. Ez a *merzosztj*, újfajta terület. Bárcsak megvolnának Morozova naplói!

Ezen majdnem felnevettem. Amíg David magával cipelte a naplókat, örömmel kidobtam volna mindet a szeméttbe. Most viszont jó oka volt rá, hogy használja őket, csak éppen nem férhetett hozzájuk, mert a Forgó Kerékben maradtak.

Elfogni Nyikolajt. Ketrecbe zárni. Kideríteni, hogy ki tudjuk-e szakítani az árnyak markából. A túl ravasz rókát végül elcsípték. Pislogtam, és félrenéztem. Nem akartam újra sírni.

Adrik egyszer csak felmordult.

– Örülök, hogy Szergej meghalt. Csak azt sajnálom, hogy nem én tekertem ki a nyakát.

– Ahhoz két kéz kellene – szólalt meg Zója.

Röpke, szörnyű csend támadt, aztán Adrik mogorva képet vágott, és azt mondta:

– Rendben, akkor *ledöfném*.

Zója elvígyorodott, és átnyújtotta neki a flaskát. Nágya csak a fejét rázta erre. Időnként elfelejtettem, hogy igazából katonák voltak. Nem kételkedtem benne, hogy Adrik meggyászolja majd a karja elvesztését. Még azt sem tudtam, ez milyen hatással lesz az idéző képességére. De eszembe jutott, ahogy eléim állt a Kis Palotában, és követelte, hogy maradhasson és harcolhasson. Keményebb volt, mint amilyen én valaha is leszek.

Botkinra gondoltam, régi tanítómra, ahogy rávesz, fussak még egy mérföldet, bírjak ki még egy ütest. Eszembe jutottak a szavai, amiket oly régen mondott: *Az acélt ki kell érdemelni*. Adrikban megvolt ez az acélosság, ahogy Nágyaiban is. Újra bizonyította az Elbjenből idevezető úton. Egy részem mindig eltűnődött rajta, vajon mit láthat benne Tamar. De Nágya kivette a részét a harcok sűrűjéből a Kis Palotában. Elvesztette a legjobb barátját, ahogy odalett az addigi élete is. Mégsem esett szét, mint Szergej, vagy választotta a föld alatti életet, mint Makszim. Mindennek dacára erős maradt.

Amikor Adrik visszaadta a flaskát, Zója nagyot kortyolt belőle, és azt kérdezte:

– Tudjátok, mit mondott nekem Baghra az első leckéjekor? – Lehalkította a hangját, hogy utánozza az öregasszony torokhangú hörgését. – Csinos az arcod. Milyen kár, hogy az agyad helyén kása van.

Harshaw felhorkant.

– Én az óráján felgyújtottam a kunyhóját.

– Naná, hogy ezt tetted – mondta Zója.

– Véletlenül! Soha többé nem volt hajlandó tanítani utána. Még csak szólni sem szólt hozzám. Egyszer találkoztunk az udvaron, és elsétált mellettem. Egy árva szót sem szólt, csak térden vágott a botjával. Még mindig megvan a dudor. – Felrángatta a nadrágját a lábszárán, és annyi bizonyos, hogy a bőre alatt látszott egy csontdudor.

– Ez semmi – kontrázott Nágya, és kipirult az arca, ahogy mindannyian ráfigyeltünk. – Kialakult nálam valami torlasz, amitől nem tudtam egy ideig idézni. Bezárt egy szobába, és beengedett egy kaptárnyi méhet.

– Micsoda? – sikoltottam fel. Nem csak a méhek miatt döböntem meg. Én hónapokig szenvedtem az idézéssel a Kis

Palotában, de Baghra sosem említette, hogy más grisáknak is volt ilyen torlasza.

– És mit csináltál? – kérdezte Tamar hitetlenkedve.

– Sikerült egy légáramlatot idéznem, ami kivitte őket a kéményen, de addigra sokszor megcsíptek. Úgy néztem ki, mintha tűzhihlőm lenne.

– Sosem örültem még jobban, hogy nem vagyok grisa – csóválta a fejét Mal.

Zója felemelte a flaskát.

– Nagy tapsot az egyetlen *otkazác*!

– Engem utált Baghra – jegyezte meg David csendesesen.

Zója lekicsinylően legyintett.

– Mind ugyanígy éreztünk.

– Nem, ő tényleg utált engem. Valamikor a velem egykorú többi fabrikátorral tanított, de aztán soha többé nem volt hajlandó velem találkozni. A műhelyekben kellett maradnom, míg a többiek az órájára mentek.

– Miért? – tudakolta Harshaw, és megvakargatta Oncatot az álla alatt.

David vállat vont.

– Fogalmam sincs.

– Én tudom miért – szólalt meg Zsenya. Vártam, azon tűnődve, tényleg tudja-e. – Az állatias vonzerőd miatt – folytatta. – Ha még egy percet el kellett volna töltenie veled a kunyhójában, letépi rólad az összes ruhádat.

David ezt végiggondolta.

– Ez nem tűnik valószínűnek.

– *Lehetetlen* – vágtuk rá Mallal egyszerre.

– Nos, azért nem lehetetlen – válaszolta David, láthatóan kissé megsértődve.

Zsenya felnevetett, és egy nagy csókot nyomott David szájára.

Felkaptam egy botot, és megpiszkáltam vele a tüzet, amitől szikrák repkedtek felfelé. Tudtam, hogy Baghra miért nem volt hajlandó tanítani Davidét. Túlságosan emlékeztette őt Morozovára, aki annyira a tudás megszállottja volt, hogy vak maradt gyermeke szenvedéseire, hogy elhanyagolta a feleségét. És az is igaz, hogy David létrehozta a *lumiját*, csak úgy, „szórakozásból”, amivel lényegében az Éjúr kezébe adta az

eszközt, amivel bejuthatott a Zónába. Csakhogy David nem olyan volt, mint Morozova. Zsenya számíthatott rá, amikor nagyon kellett. Nem volt harcos, mégis megtalálta a módját, hogy harcoljon a lányért.

Végignézttem kicsiny, furcsa és viharvert csapatunkon: a félkarú Adrikon, aki ábrándos tekintettel nézte Zóját; Harshaw-n és Tolján, akik azt figyelték, hogy Mal a porba rajzolja az útvonalunkat. Láttam, hogy Zsenya elvigyorodik, sebhelyei megfeszülnek az arcán, míg David vadul gesztikulál, és próbálja elmagyarázni egy rézkar ötletét Nágyának, aki viszont oda sem figyel rá, hanem az ujjáival beletúr Tamar sötét, hullámos hajába.

Egyikük sem volt felelőtlen, puhány vagy egyszerű eset. Olyanok voltak, akár én, akik fájdalmakat és rejtett sebeket dajkáltak: mind megtörtek voltak, csak más-más módon. Nem illettünk össze. Tüskések lévén, időnként megszártuk egymást, de ahogy összegömbölyödtem az oldalamba fekvő, a hátamat melengető tűznél, éreztem, hogy olyan hála önt el, amitől gombóc gyúlik a torkomba. És vele jött a félelem is. A közelemben tartani őket olyan fényűzés, amiért meg fogok lakolni. Most már több lett a vesztenivalóm.

13. FEJEZET

AVÉGÉN MINDENKI VELÜNK TARTOTT. Még Zója is, bár ő folyamatosan végigpanaszkodta a Dvā Sztolbába vezető utat. Úgy egyeztünk meg, hogy két csoportra ősziünk. Tamar, Nágya és Adrik Daviddal, Zsenyával és Misával utazik. Ők gondoskodnak szállásról a völgy délkeleti peremén fekvő egyik településen. Zsenyának el kellett volna takarnia az arcát, de nem úgy tűnt, mintha érdekelné a dolog. A fejére tekerte a kendőjét, és kijelentette. „Én leszek a titokzatos nő.” Emlékeztettem rá, hogy ne legyen *túl* kíváncsi.

Mal és én megyünk a Szikurzojba Zójával, Harshaw-val és Toljával. Mivel közel jártunk a határhoz, tudtuk, hogy fokozott katonai jelenléttel számolhatunk, de reméltük, hogy elvegyülhetünk a Szikurzojon még az első hó előtt átjutni próbáló menekültek között.

Ha két héten belül nem térünk vissza a hegyekből, Tamar találkozik azokkal, akiket az Apparátus esetleg Carjevába küld. Nem tetszett a gondolat, hogy őt és Nágyát egyedül küldjük oda, de Mal és én nem darabolhattuk tovább a mi csapatunkat. Köztudott volt, hogy a határ mentén a shu portyázók le-lecsapnak az utazókra, és szerettünk volna minden bajra felkészülni.

Tamarról legalább tudták, hogy a Szoldát Szol tagja, én pedig azzal igyekeztem nyugtatgatni magam, hogy ő is és Nágya is tapasztalt harcos.

Nem tudtam igazán, hogy mihez kezdek majd az esetleg felbukkanó katonákkal, de már elküldtük az üzenetet, és hinnen kellett benne, hogy valamit majd kitalálunk. Talán addigra meglesz a tűzmadár és egy terv csírája is. Nem tudtam túlságosan előre gondolkodni. Valahányszor megtettem, úgy éreztem, a rettegés kerít hatalmába. Mintha újra a föld alatt lettem volna, amikor nem maradt elég belélegezhető levegő, és ahol arra vártam, hogy a világ a fejemre omlik.

A mi csapatunk napkeltekor indult, míg a többiek még a kiszögellés árnyékában aludtak. Csak Misa volt ébren, és vádló tekintettel figyelt minket, miközben a *Bölömbika* testét dobálta kavicsokkal.

– Gyere ide! – intette magához Mal. Azt hittem, meg sem fog moccanni a fiú, de aztán odacsoszogott hozzánk, duzzogva, felszegett állal. – Megvan a melltű, amit Alinától kaptál?

Misa egyet bólintott.

– Tudod, mit jelent, igaz? Hogy katona vagy. És a katonák nem oda mennek, ahova akarnak. Hanem oda, ahol szükség van rájuk.

– Csak nem akarjátok, hogy veletek menjek.

– Nem. Azért van itt rád szükség, hogy gondoskodj a többiekről. Tudod, hogy David milyen reménytelen eset, és Adrik is segísre szorul, még ha nem is akarja beismerni. Vele óvatosnak kell lenned, úgy kell segítened neki, hogy ne is vegye észre, mit csinálsz. Menni fog?

Misa csak vállat vont.

– Szükségünk van arra, hogy úgy gondoskodj róluk, ahogy Bagháról gondoskodtál.

– De hát én nem is tettem semmi ilyesmit.

– De igen, bizony, hogy tettél. Vigyáztál rá, ügyeltél a kényelmére, és elengedted, amikor ezt akarta tőled. Megtetted, amit kellett, még ha fájt is. És a katonák ezt csinálják.

Misa éles pillantást vetett rá, mintha ezen eltűnődne.

– Meg kellett volna akadályoznom – szólalt meg reszketeg hangon.

– Ha megteszed, most egyikünk sem lenne itt. Hálások vagyunk azért, hogy megtetted ezt a nehéz dolgot.

Misa összevonta a szemöldökét.

– David *olyan* zűrös.

– Bizony – bólogatott Mal. – Szóval, bízhatunk benned?

Misa elkapta a pillantását. Még mindig értetlenség ült az arcán, de azért ismét vállat vont.

– Köszönöm – mondta Mal. – Kezdetnek hozhatsz vizet, amit felforralhatnak a reggelihez.

Misa megint bólintott egyet, aztán elkocogott a kavicsoson, hogy vizet hozzon.

Mal rám pillantott, ahogy felállt, és a vállára kapta a málháját.

– Mi az?

– Semmi. Csak éppen ezt... nagyon jól csináltad.

– Ana Kuya ugyanígy vett rá arra, hogy ne rimánkodjak neki, hagyja égve a lámpást éjszakára.

– Tényleg?

– Igen – felelte, és nekivágott a kaptatónak. – Azt mondta, miattad kell bátornak lennem, mert ha én félek, akkor te is félni fogsz.

– Hát, nekem meg azt mondta, hogy azért kell megennem a paszternákot, hogy jó példát mutassak neked, de attól még továbbra sem voltam hajlandó rá.

– És még csodálkozol, hogy miért mindig téged náspángoltak el.

– Nekem elveim vannak.

– Ami annyit tesz, hogy: „Ha macerás tudok lenni, az leszek.”

– Igazságtalan ilyet állítani.

– Hé! – Zója kiabált le fentről, a kráter pereméről. – Ha nem vagytok itt, mire tízig számolok, visszafekszem aludni, és akkor cipelhettek Dvá Sztolbáig.

– Mal – sóhajtottam fel. – Ha megölöm a Szikurzojban, felelősségre fogsz vonni érte?

– Igen – válaszolta. Aztán hozzáfűzte: – Ami azt jelenti, hogy „alcázzuk balesetnek”!

DVÁ SZTOLBÁ MEGLEPETF ENGEM. Valamiért arra számítottam, hogy a kis völgy olyan lesz, akár egy temető, fantomok és elhagyatott helyek sivár pusztasága. Ehelyett nyüzsgő településre bukkantunk. A tájat kiégett házak vázai és üres, hamu borította mezők tarkították, de új otthonok és boltok jöttek létre mellettük.

Láttunk tavernákat és fogadókat, az egyik üzlet órajavítást kínált, egy másik pedig könyveket kölcsönzött egy hétre. Minden furcsán átmenetinek tűnt. A betört ablakokat egyszerűen bedeszkázták. Sok háznak vászonteteje volt, a falakon tátongó lyukakat gyapjúpokrócokkal, szőtesekkel takarták el. *Ki tudja, meddig leszünk itt?* – mintha ezt kérdezték volna. *Érjük be azzal, amink van!*

Mindig is így volt ez? A települések folyton elpusztultak, hogy aztán újjáépítsék őket, akár Shu Han, akár Ravka gyakorolta felettük a felügyeletet, attól függően, hogy az adott háború végén hol húzták meg a határokat. Vajon így éltek az én szüleim is? Különös volt így elképzelni őket, de nem zavart ez a gondolat. Lehet, hogy katonáskodtak vagy kereskedtek. Lehet, hogy boldogan éltek itt. És az is lehet, hogy az egyikükben ott rejtett az erő, Morozova kisebbik lányának lappangó öröksége. Előtte is szóltak legendák napidézőkről. A legtöbb ember ezeket mendemondáknak vagy légből kapott meséknek tartotta, olyan illúzióknak, amit a Zóna előidézte nyomorúság szült. De az is lehet, hogy ennél többről volt szó. Vagy talán én kapaszkodtam egy olyan örökségről szóló álomba, amire igazából nem tarthattam igényt.

Áthaladtunk egy emberektől nyüzsgő piactéren, ahol az árusok rögtönzött asztalokra pakolták ki portékáikat: bádogserpenyőket, vadászkéseket, a hegyi útra szánt bundákat. Láttunk libazsírral teli korsókat, kis csomagokban árult szárított fűgét, mives nyergeket és silánynak tűnő lőfegyvereket. Zsinórra akasztott, frissen kopasztott kacsák lógtak az egyik asztal felett. Mal a málhájában hagyta íját és ismétlőpuskáját. A fegyverei túlságosan finom kidolgozásúak voltak ahhoz, hogy ne keltsenek feltűnést.

A porban gyerekek játszottak. Egy ujjatlan mellényt viselő zömök férfi valamiféle húst füstölt egy nagy fémhordóban. Néztam, ahogy borókaágot dob bele, amitől illatos, kékes füstfelhő

száll fel. Zója fintorgott, de Tolja és Harshaw egymással versenyezve szedték elő az érméiket.

Mal családját és az enyémet itt érte utol a vég. A felszabadult, vidám légkör már-már igazságtalannak tűnt. A legkevésbé sem illett a hangulatomhoz.

Megkönnyebbültem, amikor Mal így szólt:

– Komorabb helyre számítottam.

– Láttad, milyen kicsi a temető? – kérdeztem alig hallhatóan. Bólintott. Ravka legtöbb részén a temetők nagyobbak voltak a falvaknál, de amikor a shuk felégették ezeket a településeket, nem maradt senki, aki meggyászolja a halottakat.

Noha a készleteinket alaposan feltöltöttük a Forgó Kerék ellátmányából, Mal szeretett volna venni egy helyiek rajzolta térképet. Tudnunk kellett, hogy melyik utakat torlaszolhatták el a földcsuszamlások, vagy hol mosták el a hidakat az áradások.

Egy fehér copfos asszony narancsszínű gyapjúsapkában egy alacsony, festett sámlin ücsörgött, magában dúdolván, és egy marhakolompot ütögetett, hogy felkeltse a járókelők figyelmét. Nem bajlódott asztallal, hanem egy kiterített szőnyegen árulta a portékáit – kulacsokat, nyeregtáskákat, térképeket, kupacokba rendezett fém imagyűrűket –, egyenesen a földről. Mögötte egy számár álldogált, hosszú fülével a legyeket hajkurászva. A nő időnként hátranyújtotta a kezét, és megpaskolta az állat orrát.

– Hamarosan leesik a hó – sandított fel az égre, míg mi a térképeket néztük át. – Kell takaró az útra?

– Már felszerelkeztünk velük – válaszoltam. – De köszönöm.

– Rengetegen indultak eddig is a határ felé.

– Te miért nem?

– Már túl öreg vagyok, hogy nekivágjak. Shuk, fjerdaiak, a Zóna... – Vállat vont. – *Ha nyugton marad az ember, elvonul felette a baj.*

Vagy pont a fejedre pottyan, hogy aztán folyton visszatérjen – gondoltam komoran.

Mal felemelte az egyik térképet.

– Itt nem látom a keleti hegyeket, csak a nyugatiakat.

– Jobb, ha a nyugatiak felé mentek – felelte az asszony. – A partvidék felé igyekeztek?

– Igen – hazudta Mal simán –, aztán onnan tovább Novji Zembe. De...

– Tartsatok nyugatnak! Az emberek keletről nem jönnek vissza.

– *Ju veh* – szólalt meg Tolja. – *Ej je bat é' juan.*

Az asszony válaszolt, és együtt átnézték a térképeket, shu nyelven beszélgetve, míg mi türelmesen vártunk.

Végül Tolja átnyújtott egy másik térképet Malnak.

– Kelet – mondta.

Az asszony a marhakolomppal Toljára mutatott, és azt kérdezte tőlem:

– Öt mivel fogjátok etetni a hegyek között? Jobb lesz, ha vigyáztok, nehogy *titeket* húzzon nyársra.

Tolja erre a homlokát ráncolta, de az asszony olyan hangosan hahotázott, hogy majdnem leesett a sámlijáról.

Mal még hozzácsapott pár imagyűrűt a térképekhez, és átadta az érméket.

– Volt egy fivérem, aki Novji Zembe ment – mondta az asszony, még mindig kuncogva, miközben visszaadta Malnak az aprót. – Mostanra alighanem jól megszédte magát. Jó hely, ha az ember új életet akar kezdeni.

Zója felhorkant.

– Mihez képest jó hely?

– Tényleg nem olyan rossz – bólogatott Tolja.

– Por és még több por.

– *Vannak* ott városok is – zsörtölődött Tolja, és elbaktatott.

– Mit mesélt ez az asszony a keleti hegyekről? – kérdeztem tőle.

– Hogy azok szentek – felelte Tolja –, és a jelek szerint kísértetek járnak. Szerinte Cera Huót szellemek őrzik.

Végigfutott a hideg a hátamon.

– Mit jelent az, hogy Cera Huo?

Tolja aranyszínű szeme megcsillant.

– Tűzzuhatag.

CSAK AKKOR VETTEM ÉSZRE A ROMOKAT, amikor már majdnem alattuk jártunk. Jellegtelenek voltak – két viharvert és megviselt sziklaoszlop vigyázta kétfelől a völgyből délkeletre kivezető utat. Egykor alkothattak boltívet is akár. Vagy vízvezetékét. Vagy lehetett két malom is, amit a neve jelentett. Vagy akár csak két hegyes sziklatömb. Mire számítottam? Hogy Ilja Morozova fog állni az út szélén aranyló glóriával, kezében egy táblával, amin ez szerepel: „Igazad volt, Alina. Erre van a tűzmadár!”

Viszont az irány helyesnek tűnt. Olyan gyakran tanulmányoztam már Meglángolt Szankt Ilja ábrázolását, hogy a kép beleégett az elmémbe. A sziklaorsók mögötti Szikurzoj látképe megegyezett a könyvben látott rajzával, amire emlékeztem.

Vajon maga Morozova alkotta? Ő volt a felelős a képben hátrahagyott térképért, vagy valaki más rakta össze a történetet? Talán sosem tudom meg.

Ez az a hely – mondogattam magamban. – Ennek kell lennie.

– Ismerős valami? – kérdeztem Maltól.

Megrázta a fejét.

– Azt hiszem, azt reméltem... – Megvonta a vállát.

Nem kellett többet mondania. Én ugyanezt a reményt dajkáltam a szívemben, hogy amint erre az útra érünk, ebbe a völgybe, a múltamból egy csapásra több minden is világossá válik. Ám ugyanazokat az elkoptatott emlékeket cipeltem magammal: a céklával teli tányért, egy széles vállat, az előttem ide-oda lengő ökörfarkakat.

Láttunk pár menekültet – egy asszonyt csecsemővel, akit a melléhez szorított egy póni vontatta kordén, ami mellett ott ballagott a férje, egy csapat, velünk egykorú embert, akikről feltételeztem, hogy az Első Hadsereg katonaszökevényei. Ám a romok alatti út nem volt forgalmas. A Shu Hanba vezető legnépszerűbb utak nyugatabbra húzódtak, ahol a hegyek kevésbé emelkedtek meredeken, és könnyebben el lehetett jutni a tengerpartra.

A Szikurzoj szépsége váratlanul ütött szíven. Eddig hegyek közül kizárólag a messzi észak jeges csúcsait és a Petrazojt ismertem – mind fűrészes élű, szürke és baljós sziklatömeg. Ám ezek a hegyek szelídek voltak, hullámzóak, barátságos lankáikat

magas fű fedte, a köztük található völgyeket kéken, majd a napfényben aranszínben csillogó, lustán csordogáló folyók szelték át. Még az égbolt is hívogatónak tűnt, egy végtelenül kék sztyeppének, a láthatárt sűrűn megülő vastag, fehér fellegekkel, a távolban felbukkanó hósapkás déli hegyláncsal.

Tudtam, hogy ez a senki földje, a veszélyes határvidék, ami Ravka végét és az ellenséges terület kezdetét jelölte, mégsem így éreztem. Rengeteg volt itt a víz, bőven akadt leelő. Ha nem lenne háború, ha valahogy máshol húznák meg a határokat, ez egy békés hely lehetne.

Nem raktunk tüzet, és a szabadban vertünk tábor, a csillagok alatt terítve ki derékaljunkt. Hallgattam a fűben motozó szél neszezését és Nyikolajra gondoltam. Vajon ő is idekint volt, ugyanúgy követve minket, ahogy mi követtük a tűzmadár nyomát? Megismerne minket? Vagy teljesen elveszett önmaga lenni? Eljön a nap, amikor egyszerűen már csak prédaként tekint ránk? Felsandítottam az égre, azt várva, hogy meglátom a csillagokat eltakaró szárnyas alakot. Nehezen jött álom a szememre.

Másnap elhagytuk a főutat, és megkezdődött az igazi hegymászás. Mal kelet felé vezetett minket, Cera Huo irányába, követve az utat, ami mintha hol eltűnt volna, hogy aztán újra megjelenjen, ahogy a hegyek között tekergőzött. A viharok mindenféle előjel nélkül jöttek, a heves záporoktól és zivataroktól a lábunk alatt a talaj a csizmáinkat beszívó sárrá változott, amik aztán olyan gyorsan elmúltak, mint ahogy érkeztek.

Tolja aggódott a hirtelen jövő árvizek miatt, ezért teljesen elhagytuk az utat, és a magaslatok felé tartottunk, így a délután nagyobb felét egy keskeny, sziklás hegygerincen töltöttük, ahol láthattuk az egymást kergető viharfelhőket az alacsonyan fekvő hegyek és völgyek felett, ahogy sötét, duzzadt hasukban röviden fel-felvillannak a villámok.

Teltek-múltak a napok, és komolyan foglalkoztatott, hogy minden egyes megtett lépés Shu Han földjén azzal jár, hogy egy lépéssel többet kell megtenni vissza Ravkába. Mit találunk ott, amikor majd visszatérünk? Vajon az Éjúr megindult már Nyugat-Ravka ellen? És ha megtaláljuk a tűzmadarat, ha végre egyesül a három erősítő, elég erős leszek-e ahhoz, hogy szembeszálljak

vele? Többnyire Morozova járt a fejemben, és azon tűnődtem, hogy vajon egykor ugyanezeket az ösvényeket járta ő is, ugyanezeket a hegyeket látta-e ő is. Vajon az elkezdett feladat befejezésének vágya ugyanúgy űzte-e őt is, ahogy engem most a kétségbeesés, ami miatt kénytelen voltam egyik lábamat a másik után rakni, mindig egy újabbat lépni, átgázolni egy újabb folyón, megmászni egy újabb dombot?

Aznap éjjel a levegő annyira lehűlt, hogy sátrakat kellett vernünk. Zója láthatóan úgy gondolta, a miénket nekem kell felállítanom, még úgy is, ha mindketten benne fogunk aludni. A nagy kupac vászon felett káromkodtam éppen, amikor Mal csendre intett.

– Valaki van itt – mondta.

Egy széles árvalányhaj mezőn voltunk, ami két alacsony domb között nyújtózott. Belesandítottam az alkonyba, de nem tudtam kivenni semmit, így kérdően emeltem fel mindkét kezemet.

Mal megrázta a fejét.

– Csak akkor használd, ha minden kötél szakad – súgta oda.

Bólintottam. Nem szerettem volna, ha még egyszer olyan helyzetbe kerülünk, mint a polgárőrökkel.

Mal felkapta a puskáját, és jelzett. Tolja kivonta a kardját, és egymásnak vetett háttal elhelyezkedtünk, és vártunk.

– Harshaw – suttogtam.

Hallottam, ahogy Harshaw kovaköve csattan. Előrelépett, és széttárta a kezét. Lángoló tűzcsóva morajlott életre. Ragyogó gyűrűt formált körénk, megvilágítva a tűzön túli mezőben kuporgó emberek arcát. Öten lehettek, talán hatan: aranyló szeműek, birkabőr kabátban. Megfeszített íjakat láttam, és a fény legalább egy tűzfegyver csövén csillant meg.

– Most – szólaltam meg.

Zója és Harshaw egyszerre mozdult, mindkét karjukat széles ívben tárva szét: a lángok élőlényként terjedtek szét a fűben, ahogy együttes erejükkel útjára küldték.

Kiáltások harsantak. A tűz éhes nyelvként csapott ki. Egyetlen lövés dörrent, aztán a tolvajok megfordultak és elrohantak. Harshaw és Zója utánuk küldte a tüzet, végigkergetve őket a mezőn.

– Még visszajöhetnek – vélekedett Tolja. – Még több emberrel. Kobában jó pénzt adnak a grisákért. – Ez egy város volt, nem messze délre a határtól.

Most először gondoltam rá, hogy milyen lehet Toljának és Tamarnak, hogy sosem térhetnek vissza apjuk hazájába, hogy idegenek Ravkában és idegenek itt is.

Zója megborzongott.

– Fjerdában sem jobbak. Vannak boszorkányvadászok, akik nem esznek állatokat, nem hordanak bőr lábbelit, nem ölik meg a pókot az otthonukban, viszont a máglyáikon elevenen égetik el a grisákat.

– A shu orvosok talán nem olyan rosszak – szólalt meg Harshaw. Még mindig a lángokkal játszadozott, hurkokban és kígyózó csápokban lövöldözte felfelé. – Legalább megtisztítják az eszközeiket.

A Vándorló Szigeten úgy tartják, hogy a grisák vére gyógyír mindenre. .. a férfiúi erőtlenségre, a sorvasztó pestisre, mondj bármit! Amikor a fivérem ereje megmutatkozott, elvágta a torkát, és fejjel lefelé felakasztották, hogy kivérezzen, akár egy disznó a mészárszéken.

– A szentekre, Harshaw! – kapkodott levegő után Zója.

– Porig égettem azt a falut és minden lakóját. Aztán hajóra szálltam, és vissza sem néztem többé.

Eszembe jutott az Éjúrnak az az egykori álma, hogy ravkaiak lehetünk, és nem csak grisák. Megpróbált egy biztonságos helyet teremteni a fajtánknak, talán az egyetlent a világon. *Am megértem a vágyadat, hogy szabad akarsz maradni.*

Ezért harcolt folyton Harshaw? Miért döntött úgy, hogy velünk marad? Egykor nyilván ő is osztozott az Éjúr álmában. Vagy ennyire törődött volna velem?

– Ma éjjel őrt állítunk – közölte Mal –, holnap pedig továbbmegyünk keletnek.

Keletnek, Cera Huóba, ahol a fantomok őrködtek. De mostanra már amúgy is saját kísérleteinkkel utaztunk.

MÁSNAP REGGEL NYOMÁT SEM LÁTTUK a tolvajoknak, csak a bizarr mintákban felperzselt mezőt.

Mal beljebb vezetett minket a hegyek közé. Utunk korai szakaszában még főzőtűzek kunkorodó füstjét, egy-egy domboldalban kunyhószerű alakzatokat láttunk. Mostanra viszont magunkra maradtunk, egyetlen társaságunk a sziklákon napozó gyíkok voltak, egyszer pedig egy távoli mezőn megpillantottunk egy jávorszarvascsordát is. Ha akadt is bármi jel, ami a tűzmadárra utalt, számomra láthatatlan maradt, de Malban felismertem a csendet, a mély összpontosítást. Már tanúja voltam Cibejában, amikor a szarvasra vadásztunk, és később a Csontút vizein.

Tolja szerint Cera Huo minden térképen ki volt emelve, és egyáltalán nem tudhattuk, hogy ott találjuk-e a tűzmadarat. Viszont irányt szabott Malnak, és most a maga higgadt, megnyugtató módján haladt, mintha a vad világban már minden ismerős lenne a számára, mintha ismerné annak összes titkát. A többieknek ez egyfajta játékká vált, és megpróbálták megjósolni, hogy merrefelé fog vezetni minket.

– Mi az, amit láatsz? – kérdezte Harshaw bosszúsan, amikor Mal leterelt minket egy könnyű ösvényről.

Mal erre csak vállat vont.

– Több az, amit nem látok. – Felfelé mutatott, ahol egy vadlúd-csapat húzott dél felé ék alakban. – A madarak mozgása, a bokrok között megbúvó állatok adnak árulkodó jeleket.

Harshaw megvakargatta Oncat füle tövét, és hangosan odasúgta neki:

– És mások szerint még *én vagyok* őrült.

Ahogy teltek-múltak a napok, úgy kezdett fogyni a türelmem. Túl sok időt töltöttünk gyaloglással, amikor nem volt más dolgom, csak gondolkodni, és nem találtam olyan menedéket, ahova elbújhattam volna a gondolataim elől. A múlt rémségektől hemzsegett, a jövő pedig kapkodó, egyre erősödő rettegéssel töltött el.

A bennem lakozó erő egykor csodálatosnak rémlett, de az Éjúrral történt minden összecsapásban megnyilvánultak képességeim határai. *Nincs szükség itt harcra.* A sok halál ellenére, amit láttam, és a kétségbeesés dacára, amit éreztem,

nem úgy tűnt, mintha közelebb jutottam volna a *merzoszty* megértéséhez vagy használatához. Feltűnt, hogy utálok Mal nyugalmát, a lépteiben láthatóan ott lakozó maga- biztosságot.

– Mit gondolsz, idekint van? – kérdeztem tőle az egyik délutánon, amikor egy sűrű fenyőligetben bújtunk meg, hogy kivárjuk egy vihar elvonulását.

– Nehéz megmondani. Most éppen csak egy nagy sólymot tudnék követni. Legalább annyira az ösztöneimet követem, mint bármi mást, és ez mindig idegessé tesz.

– Nem tűnsz idegesnek. Tökéletesen nyugodtnak látszol. – Én magam is kihallottam a bosszúságot a hangomból.

Mal rám pillantott.

– Segít, hogy senki nem fenyegetőzik azzal, hogy kettéhasít téged.

Egy szót sem mondtam erre. Az Éjúr késének gondolata már-már megnyugtató – az egyszerű, kézzelfogható, kezelhető félelem volt.

Mal kisandított az esőbe.

– És van még valami más is, valami, amit az Éjúr mondott a kápolnában. Úgy vélte, hogy nekem kell megtalálnom a tűzmadarat. És bármennyire utálok is bevallani, ezért tudom most, hogy képes vagyok rá, azért, mert annyira biztos volt benne.

Megértettem. Az Éjúr belém vetett hite mámorító volt. Akartam azt a bizonyosságot, azt a tudást, hogy mindenre van megoldás, hogy valaki van ott, aki irányít. Szergej azért menekült az Éjúrhoz, mert ezt a megnyugvást kereste. *Én csak szeretném ismét biztonságban érezni magam.*

– Amikor eljön az ideje – kérdezte Mal –, le tudod teríteni a tűzmadarat?

Igen. Felhagytam már a habozással. Nem csak arról volt szó, hogy kifutottunk a lehetőségekből, vagy hogy olyan rengeteg múltott a tűzmadár erején. Egyszerűen kellően könyörtelen vagy kellően önző lettem már ahhoz, hogy kioltam egy másik lény életét. Viszont hiányzott a lány, aki megkegyelmezett a szarvasnak, aki elég erős volt, hogy hátat fordítson a hatalom csábításának, aki valami többen hitt. A háború egy újabb áldozata.

– Még mindig nem érzem ezt az egészet valóságosnak – árultam el. – És még ha az is, talán akkor sem lesz elég. Az

Éjúrnak egy egész serege van. Szövetségesei. Nekünk meg... – Egy csapatnyi csodabogár vagyunk? Pár tetovált fanatikus? Még az erősítők hatalmával is egyenlőtlen csatának ígérkezett.

– Köszönet ezért – jegyezte meg Zója savanyúan.

– Mond valamit – mondta Harshaw, aki hátát egy fának vetve ült. Apró, táncoló tüzeckéket lövöldözött a levegőbe, Oncat pedig a vállán gubbasztott. – Nem igazán érzem ezt valami lelkesítőnek.

– Nem így értettem – tiltakoztam.

– Ennyi is elég lesz – közölte Mal. – Megtaláljuk a tűzmadarat. Te szembeszállsz az Éjúrral. Megküzdünk vele, és győzünk.

– És utána mi lesz? – Éreztem, hogy ismét feltör bennem a rémület. – Még ha le is győzzük az Éjurat, és megsemmisítem a Zónát, Ravka sebezhető lesz. – Nem lesz Lancov herceg, aki vezesse az országot. Sem Éjúr. Csak egy girhes keramzini árva, azzal az erővel, amit össze tudok szedni az életben maradt grisákból és az Első Hadsereg maradványaiból.

– Ott van még az Apparátus – szölt közbe Tolja. – Lehet, hogy a pap nem megbízható, de a híveid igen.

– David pedig úgy gondolta, hogy talán meg tudja gyógyítani Nyikolajt – jegyezte meg Zója.

Odafordultam hozzá, a haragom erősödött.

– Szerinted Fjerda kívárja, míg megeljük a gyógyírt? És mi van a shukkal?

– Akkor majd keresel új szövetségest – mondta Mal.

– Adjam el az erőmet a legtöbbet kínálónak?

– Tárgyalni fogsz. Te szabod meg a feltételeket.

– Nyélbe ütök egy házassági szerződést, választok egy fjerdai nemest vagy egy shu hadvezért? És közben reménykedem, hogy az új férjem nem gyilkol meg álmomban?

– Alina...

– És te hova fogsz menni?

– Melletted maradok addig, amíg el nem küldesz.

– A nemes Mal. Ört állsz majd a hálósobám előtt éjszakánként? – Tudtam, hogy igazságtalan vagyok, de ebben a pillanatban nem érdekelt.

Megfeszítette az állkapcsát.

– Megteszem, amit kell, hogy megóvjam a testi épségedet.

– Leszegett fejjel teszed a kötelességedet.

– Igen.

– Szépen sorjában teszed a dolgod. Most irány a tűzmadár. És te menetelsz, ahogy jó katonához illik.

– Így van, Alina. Én katona vagyok. – Azt hittem, hogy talán végre megtörik, és megadja nekem a veszekedést, amire vágytam, ami már szinte kidörzsölte a bőrömet. Ehelyett csak állt, és lerázta a vizet a kabátjáról. – És menetelek tovább, mert a tűzmadár minden, amit adhatok neked. Nincs pénzem. Nincs seregem. Nincs erődöm a hegytetőn. – A vállára kapta a málháját. – Mindössze ennyit ajánlhatok. Ugyanazt a régi trükköt. – Kisétált az esőbe. Nem tudtam, hogy azért akarok utána futni, hogy bocsánatot kérjek tőle, vagy hogy belelökjem a sárba.

Zója felhúzta egyik vállát.

– Én inkább egy smaragdot szeretnék.

Rámeredtem, aztán megráztam a fejemet, és ami elhagyta a számát, az valahol félúton volt a nevetés és a sóhaj között. A harag kiszállt belőlem, és kicsinyesnek éreztem magam, szégyenkeztem. Mal nem szolgált rá erre. Egyikük sem.

– Sajnálom – motyogtam.

– Talán éhes vagy – mondta Zója. – Én mindig komisz leszek, amikor éhes vagyok.

– Te állandóan éhes vagy? – kérdezte Harshaw.

– Még nem láttál komisznak. Amikor majd látsz, szükséged lesz egy jó nagy zsebkendőre.

Harshaw felhorkant.

– Hogy felszárítsam vele a könnyeimet?

– Hogy felitasd vele a vért.

Ezúttal őszinte volt a nevetésem. Valahogy pont egy kis adag méregre volt szükségem Zójától. Aztán, jobb meggyőződésemdacára, feltettem a kérdést, amit már közel egy éve meg akartam kérdezni.

– Te és Mal, amikor Kribirszkben voltatok...

– Megtörtént.

Ezt tudtam, és tudtam a Zója előtti szép számú nőről is, de attól még fájt. Zója rám pillantott, hosszú, fekete szempilláin megcsillantak az esőcseppek.

– De azóta egyszer sem – közölte zsémbesen –, és nem azért, mert nem próbálkoztam. Ha egy férfi képes nemet mondani nekem, az már valami.

A szememet forgattam. Zója egyik hosszú ujjával megbökte a karom.

– Nem volt senkivel, te tökfilkó. Tudod, hogy hívták a lányok a Fehér-Katedrálisban? *Beznakónak*.

Reménytelen esetnek.

– Vicces – merengett el Zója. – Értem, hogy az Éjúr és Nyikolaj miért vágyik a hatalmadra. De Mal úgy néz rád, mintha te... nos, mintha te én lennék.

– Nem, nem úgy – mondta Tolja. – Úgy figyeli a lépteit, ahogy Harshaw figyeli a tüzet. Mintha sosem lenne belőle elég. Mintha meg akarná ragadni azt, amit tud, mielőtt Alina elillan.

Zójával együtt tátott szájjal meredtünk rá. Aztán Zója mogorván rámeredt.

– Tudod, ha ennek a költészetnek a töredékét rám fordítanád, lehet, hogy megfontolnám, hogy adjak neked egy esélyt.

– Ki mondta, hogy én akarok egyet?

– Én akarok! – kiáltotta Harshaw.

Zója kifújta a homlokából egyik vizes hajfürtjét.

– Oncatnak is jobb az esélyei, mint neked.

Harshaw a feje fölé emelte a kis cirmost.

– Nahát, Oncat! Te gézengúz!

AHOGY EGYRE KÖZELEDTÜNK A VIDÉKHEZ, ahol állítólag Cera Huo állt, gyorsítottunk a tempón. Mal egyre hallgatagabb lett, kék szeme szüntelenül pásztázta a dombokat. Tartoztam neki egy bocsánatkéréssel, de valahogy sosem kínálkozott kedvező alkalom, hogy beszéljek vele.

Majdnem pontosan egy hete voltunk úton, amikor ráakadtunk valamire, ami kiszáradt patakmedernek tűnt két meredek sziklafal között. Úgy tíz perce követhettük, amikor Mal letérdelt, és végigsimított a füvön.

– Harshaw – kérdezte –, le tudnád égetni ezt a bozótot?

Harshaw szikrát csiholt a tűzkövel, és egy kékes lángtakarót gurított végig a patakmederben, így előtűntek a túl szabályos kövek, amiket csakis emberi kéz alkothatott.

– Ez egy út – szólalt meg meglepetten.

– Itt? – kérdeztem. Hiszen mérföldek óta csak a néptelen hegyeket jártuk.

Eberek maradtunk, annak nyomát kerestük, hogy mi lehetett itt korábban, remélve, hogy látunk bármilyen bevéselt szimbólumot, talán olyan kis oltárokat, amilyeneket Dvā Sztolbá mellett sziklába faragtak. Alig vártuk, hogy valami bizonyítékra bukkanjunk, hogy jó úton járunk. De a kövekbe zárt lecke láthatóan csak arról szólt, hogy városok emelkednek fel és buknak el, hogy aztán elfeledjék őket. *Te csak egyetlen pillanatban élsz. Én ezerben.* Lehet, hogy elég ideig élek ahhoz, hogy lássam Os Altát porrá omlani. Vagy talán én is magam ellen fordítom a hatalmammat, és még előtte véget vetek mindennek. Milyen lehet az élet, amikor az ember szerettei mind meghaltak már? Amikor nem maradt több rejtély?

Köveltük az utat odáig, ahol mintha véget ért volna, maga alá temette egy csomó lezuhant szikla, amit fű és sárga vadvirágok nőttek be. Átmásztunk a köveken, és amikor felértünk a tetejükre, a csontjaimat fagyos borzongás járta át.

Mintha minden színt kiszívtak volna a vidékből. Előttünk egy szürke fűvű mező terült el. A láthatáron fákkal benőtt fekete gerinc húzódott: a fák kérge olyan sima és fényes volt, akár a suvickolt palatábla, szögletes ágaikon nem látszott egy levél sem. Ám a hátborzongató az volt, ahogy nőttek, tökéletes, szabályos vonalakban, egymástól egyforma távolságra, mintha mindegyiket végtelenül gondosan ültették volna.

– Ez rosszul néz ki – jegyezte meg Harshaw.

– Katonafák – mondta erre Mal. – Csak attól van, ahogy nőnek, mintha tartanák a sort.

– Nem ez az egyetlen oka – jegyezte meg Tolja. – Ez egy kóriserdő. Cera Huo kapuja.

Mal a térképre nézett.

– Nem látom rajta.

– Kering erről egy monda. Itt egy mészárlás zajlott.

– Csata? – kérdeztem.

– Nem. Egy egész shu zászlóaljat tereltek ide az ellenségeik. Hadifoglyokat.

– Kik voltak ezek az ellenségek? – tudakolta Harshaw.

Tolja vállat vont.

– Ravkaiak, fjerdaiak, talán más shuk. Ez még a régi időkben történt.

– Mi lett velük?

– Éheztek, és amikor már elviselhetetlenné vált az éhínség, egymás ellen fordultak. Állítólag az utoljára maradt ember egy fát ültetett minden elesett fivéréért. Most pedig a fák arra várnak, hogy az utazók túl közel merészkedjenek az ágaikhoz, hogy azok megkapják utolsó vacsorájukat.

– Bájos – morgolódtott Zója. – Emlékeztess rá, hogy soha ne kérjelek meg, hogy mondj nekem egy esti mesét.

– Ez csak egy legenda – vélekedett Mal. – Láttam ilyen fákat Balakirjev mellett is.

– Amik így nőttek? – érdeklődött Harshaw.

– Nem... egészen.

Szemügyre vettem a liget árnyékos részeit. A fák tényleg egy felénk menetelő ezrednek tűntek. Hallottam hasonló mondákat a Duva melletti erdőről, amelyek szerint a fák a hosszú teleken lányokat kaptak el, hogy megegyék őket. *Babonáság*, gondoltam magamban, de még sem akarózott egyetlen lépést sem tenni a domboldal felé.

– Nézzétek! – kiáltotta Harshaw.

Követtem a tekintetét. Amott, a fák közti árnyak mélyén valami fehér mozgott, egy libegő-lobogó, le-fel hullámozó fehér alak, ami az ágak között siklott.

– Van egy másik is – kapkodtam levegő után, és odamutattam, ahol egy fehérlőrő örvény csillogott, hogy aztán a semmibe vesszen.

– Lehetetlen – közölte Mal.

Újabb alak jelent meg a fák között, majd még egy.

– Nem tetszik ez nekem – mondta Harshaw. – *Egyáltalán* nem tetszik.

– Ó, a szentek szerelmére! – gúnyolódott Zója. – Ti igazi babonás parasztok vagytok.

Felemelte mindkét kezét, és erős szélroham száguldott végig a hegyen. A fehér alakok mintha visszahúzódtak volna. Aztán Zója

összefonta két karját, mire azok felénk iramodtak nyöszörgő fehér felhőben.

– Zója...

– Nyugalom – felelte.

A levegőbe löktem mindkét karomat, hogy így védekeznek a szörnyűséges lény ellen, amit Zója szabadított ránk. A felhő szétpukkant, ártalmatlan szemcsékké, amelyek körülöttünk lebegve értek földet.

– Hamu? – Kinyújtottam a kezemet, hogy elkapjak közülük párat az ujjaimmal. Finomak és fehérek voltak, krétaszínűek.

– Csak valami időjárási jelenség – magyarázta Zója, és ismét a levegőbe repítette a szemcséket, amelyek lustán örvénylettek. Visszanéztünk a dombra. A fehér felhők folyamatosan mozogtak a szélrohamok és fuvallatok hatására, de most, hogy tudtuk, micsodák, már kevésbé tűntek bajlósnak. – Ugye nem gondoltátok komolyan, hogy szellemek?

Elpirultam, és Tolja megköszörülte a torkát. Zója a szemét forgatta, és elindult a domb felé.

– Bolondokkal vagyok körülvéve.

– Olyan kísértetiesnek tűntek – szólt oda nekem Mal, és megvonta a vállát.

– Még most is – motyogtam.

Végig a kaptatón fura kis szélrohamok ostromoltak minket: előbb meleg, aztán hideg fuvallatok. Mindegy, hogy mit mondott Zója, a liget hátborzongató hely volt. Messze elkerültem a fák nyújtózó ágait, és igyekeztem tudomást sem venni róla, hogy a karom libabőrös lett. Valahányszor a közelünkben felkavarodott egy fehér örvény, én ugrottam egyet, Oncat pedig Harshaw vállán fújni kezdett.

Amikor végül elértük a dombtetőt, láttuk, hogy a fák vonulata egészen a völgyig tart, bár itt az ágaikat bíbor levelek borították, soraik pedig úgy rendeződtek el a lenti tájon, mint egy fabrikátor köntösének ráncai. De nem ez készítetett minket megtorpanásra.

Előttünk egy szirt magasodott. Nem annyira a hegy részének tűnt, mint inkább egy óriás erőd falának. Sötét volt és robusztus, a tetején majdnem teljesen lapos, a kőzet színe a vas sötétszürkéjét idézte. A tövénél élettelen fák heverték összevissza. A szirtet a közepén egy robajló vízesés hasította ketté, ami egy olyan tiszta

vizű tavat táplált, aminek az alján még a köveket is láttuk. A tó szinte a völgy teljes hosszában húzódott, virágzó katonafák vették körül, azután eltűnt valahol a föld alatt.

Elindultunk lefelé, a völgybe, a kis tavacskákat és erecskéket kerülgetve, miközben a zuhatag zajától alig lehetett hallani bármi mást. Amikor odaértünk a legnagyobb tóhoz, megálltunk, hogy megtöltsük a kulacsainkat, és megmossuk az arcunkat a vízben.

– Ez az? – kérdezte Zója. – A Cera Huo?

Harshaw letette Oncatot, és beledugta a fejét a vízbe.

– Ennek kell lennie – mondta azután. – És most hogyan tovább?

– Azt hiszem, felfelé megyünk – felelte Mal.

Tolja szemügre vette a csúszós felületű szirtfalat. A szikla nedves volt a zuhatagtól felszálló párából.

– Körbe kell mennünk. Ezt a falat lehetetlen megmászni.

– Majd reggel – közölte Mal. – Túl veszélyes lenne éjjel nekiindulni ennek a terepnek.

Harshaw félrehajtotta a fejét.

– Talán jobb lenne, ha kicsit távolabb vernénk tábort.

– Miért? – kérdezte Zója. – Fáradt vagyok.

– Oncatnak nincs ínyére a táj.

– Tőlem a cirmos akár a tó fenekén is alhat – csattant fel a lány.

Harshaw erre rámutatott a szirt tövét benövő élettelen fák kuszaságára. Amik nem is fák voltak. Hanem csontkupacok.

– A szentekre! – hátrált el Zója. – Azok állati vagy emberi csontok?

Harshaw a válla felett hátrabökött a hüvelykujjával.

– Én láttam egy igen barátságos sziklahalmot arra.

– Menjünk oda! – vágta rá Zója. – *Most!*

Sietve otthagytuk a zuhatagot, és elindultunk a katonafák között a völgy lankáin felfelé.

– Lehet, hogy itt vulkanikus a hamu – szólaltam meg reménykedve. A képzeletem úrrá lett rajtam, és egyik pillanatról a másikra biztosra vettem, hogy a hajamba ősrégen elégett emberek maradványait fújja a szél.

– Lehetséges – bólintott Harshaw. – Elképzelhető, hogy a közelben tűzhányó működött. Talán ezért hívják Tűzzuhatagnak.

– Nem ezért – szólalt meg Tolja. – Hanem ezért.

Visszanéztem a vállam felett a lenti völgybe. A lenyugvó nap fényében a zuhatag megolvadt aranyszínt öltött. Lehetett a vízpára trükkje vagy a szög, ahonnan néztük, de mintha maga a víz is meggyulladt volna. A nap lejjebb süllyedt, lángra gyújtva minden tavacskát, és ettől a völgy olyan lett, akár egy olvasztóüst.

– Ez lehetetlen – nyögte Harshaw. Mallal egymásra pillantottunk. Szerencsések leszünk, ha Harshaw nem próbálja belevetni magát.

Zója a földre dobta a málháját, és leroskadt rá.

– Megtarthatjátok a nyavalyás látképeteket. Én nem vágyom másra, csak egy meleg ágyra meg egy pohár borra.

Tolja a szemöldökét ráncolta.

– Ez egy szent hely.

– Nagyszerű – vágott vissza a lány savanyúan. – Szólj, ha ki tudsz imádkozni nekem egy pár száraz zoknit!

MÁSNAP REGGEL PÍRKADATKOR, míg a többiek eloltották a tüzet és elmajszolták a kétszersülteteket, belebújtam a kabátomba, és visszasétáltam egy darabon a zuhatag felé. A völgyet sűrű köd ülte meg. Innen a vízesés tövében heverő csontok csak fáknak tűntek. Nem szellemeknek. Nem tűznek. Békés helynek érződött, olyasminek, ahol megpihenhet az ember.

Éppen a hamu lepte sátrakat pakoltuk össze, amikor meghallottuk az éles, metsző kiáltást, ami visszhangot vert a pirkadatban. Abbahagytuk, amit csináltunk, némán, és vártunk, hogy vajon ismét meghalljuk-e a hangot.

– Lehet, hogy csak egy sólyom – figyelmeztetett minket Tolja.

Mal hallgatott. A vállára lendítette a puskáját, és bevetette magát a fák közé. Igyekeznünk kellett, hogy tartsuk vele a lépést.

A zuhatag mögé vezető úton felkapaszkodni szinte elrabolta az egész napunkat. Meredek és durva út volt, és ugyan megerősödött a lábszáram, a combom pedig hozzá volt szokva az erőltetett meneteléshez, de még így is megéreztem. Az izmaim sajogtak a málha alatt, és bármennyire fagyos is volt a levegő, a homlokomon gyöngyözött az izzadság.

– Amikor elkapjuk ezt az izét – zihálta Zója –, ragut fogok belőle főzni.

Ereztem, ahogy mindnyájunkon erőt vesz az izgatottság, az az érzés, hogy már közel járunk, így még keményebben hajtottuk egymást felfelé a hegyen. Egyes helyeken szinte függőleges lett az út. Ilyenkor a göcsörtös fák gyökereibe két kézzel kapaszkodva, vagy ujjainkat a sziklák repedéseibe vájva kellett feltornásznunk magunkat. Egyszer Tolja még vascövekeket is elővett, amiket belevert a sziklába, hogy rögtönzött létrát csináljon belőlük.

Végül késő délután feltornásztuk magunkat egy érdes sziklaperemen, és a szirtfal lapos tetején találtuk magunkat, egy sima kő- és mohafelületen, ami csúszós volt a vízpárától, és amit a folyó fortyogó habjai szeltek ketté.

Északon, a meredeken alázúduló zuhatagon túl látszott az út, amerről jöttünk – a völgy távoli gerince, a kőriserdőbe vezető szürke mező, a régi út horpadása, azon túl pedig a fűvel benőtt heglábak felett vonuló viharok. És ezek csak heglábak voltak: most már tisztán látszott. Mert ha délnek néztünk, először vehettük igazán szemügyre a hegyeket, a hatalmas, hósípkás Szikurzojt, a Cera Huót tápláló hóolvadás forrását.

– Vég nélkül folytatódnak – jegyezte meg Harshaw fáradtan.

Oldalról közelítettük meg a zuhatagot. Trükkös lenne átkelni rajta, és nem tudtam biztosan, hogy van-e értelme. Innen átláthattunk a másik oldalára, ahol a szirtnek egyszerűen vége szakadt. Nem volt ott semmi. A fennsík egyértelműen és csalódást keltően üres volt.

Feltámadt a szél, belekapott a hajamba, és finom vízpárát csapott szúrósan az arcomba. Dél felé néztem, a fehérló hegyek irányába. Itt már beköszöntött az ősz, és közeledett a tél. Már több mint egy hete úton voltunk. Mi van akkor, ha valami történik a többiekkel Dvá Sztolbában?

– Nos – szólalt meg Zója mérgesen –, hol van?

Mal a zuhatag széléig sétált, és lenézett a völgybe.

– Azt hittem, téged tartanak egész Ravka legjobb nyomkeresőjének – folytatta a lány. – És most hova megyünk innen?

Mal megmasszírozta a tarkóját.

– Le az egyik hegyen, fel a másikon. Ez már csak így működik, Zója.

– És meddig? – kérdezte amaz. – Nem folytathatjuk így a végtelenségig.

– Zója! – intette Tolja.

– Honnan tudjuk egyáltalán, hogy létezik ez az ízé?

– Mire számítottál? – érdeklődött Tolja. – Egy fészekre?

– Miért is ne? Egy fészekre, egy tollra, egy gőzölgő trágyakupacra. Valamire. *Bármire*.

Zója mondta ki, de éreztem a fáradtságot és a csalódást a többiekben is. Tolja addig megy, amíg össze nem esik. De abban nem voltam biztos, hogy Harshaw és Zója még sokáig bírja.

– Túl vizes itt minden, hogy tábort verjünk – szólaltam meg. A fennsíkon túli erdő felé mutattam, ahol a fák megnyugtatóan hétköznapiak voltak, leveleik vörös-arany fényben ragyogtak. – Menjünk arra addig, amíg nem találunk egy száraz helyet! Rakjunk tüzet! Vacsora után kitaláljuk, mihez kezdjünk. Talán itt az ideje, hogy szétváljunk.

– Védelem nélkül nem merészkedhetsz beljebb Shu Hanba – ellenkezett Tolja.

Harshaw hallgatott, csak odadugta a fejét Oncathoz, és nem volt hajlandó a szemembe nézni.

– Nem kell most azonnal döntenünk. Most csak verjünk tábort!

Óvatosan a fennsík szélére merészkedtem, ahol Mal állt. Szédítő volt a szakadék, így inkább a távolba néztem. Ha hunyorítottam, mintha még ki tudtam volna venni a felégetett mezőt, ahonnan elkergettük a tolvajokat, de lehet, hogy ezt csak képzeltem.

– Sajnálom – nyitotta végül szóra a száját Mal.

– Ne kérj bocsánatot! Amennyire tudjuk, nem is létezik a tűzmadár.

– Ezt te sem hiszed.

– Nem, de talán nem nekünk szánta a sors, hogy rátaláljunk.

– Ezt sem hiszed. – Sóhajtott egyet. – Ennyit a jó katonáról.

Összereztemem.

– Nem kellett volna azt mondanom.

– Egyszer libapotyadékot tettél a cipőmbe, Alina. El tudom viselni, ha rossz hangulatban vagy. – Rám pillantott, és azt

mondta: – Mind tudjuk, hogy milyen terhet cipelsz. De nem kell egyedül vinned.

Megráztam a fejemet.

– Ezt te nem érted. Nem értheted.

– Talán nem. De ugyanezt láttam az alakulatom katonáinál. Nyugodtan halmozhatod magadban a sok dühöt és bánatot. Végül ki fog csordulni. Vagy belefűlsz.

Ugyanezt mondta, amikor odaértünk a bányához, amikor arról beszélt, hogy a többieknek velem kell gyászolniuk. Nekem is szükségem volt rá, még ha nem is akartam beismerni. Nem kellett egyedül lennem. És igaza volt. Valóban úgy éreztem, mintha fuldokolnék, a félelem jeges tengerként csapott össze felettem.

– Ez nem ilyen egyszerű – mondtam. – Nem olyan vagyok, mint ők. Nem olyan vagyok, mint bárki más. – Tétováztam, aztán hozzátettem: – Egyvalakit kivéve.

– Egyáltalán nem vagy olyan, mint az Éjúr.

– De igen, még ha te nem is akarod ezt belátni.

Mal felhúzta az egyik szemöldökét.

– Mert hatalmas, veszélyes és örökkévaló? – Bánatosan felnevetett. – Árulj el nekem valamit! Az Éjúr megbocsátana valaha is Zsenyának? Vagy Toljának és Tamarnak? Vagy nekem.

– Számunkra ez másmilyen – feleltem. – Nehezebb bízni másokban.

– Van egy hírem a számodra, Alina. Ez mindenkinek nehéz.

– Te ezt nem...

– Tudom, tudom. Nem értem. Én csak azt tudom, hogy fájdalom nélkül nem lehet élni – és mindegy, hogy rövid vagy hosszú az az élet. Az emberek cserbenhagynak. Megsérülsz, és cserébe te is sérüléseket okozol. De mit tett az Éjúr Zsenyával? Baghrával? Mit próbált tenni veled a nyakéket használva? Ez gyengeség. Az az ember fél. – Elnézett a völgy felé. – Lehet, hogy sosem leszek képes megérteni, milyen a te hatalmaddal élni, de ezt jobban tudom nálad. És ők is tudják – intett a fejével arra, ahol a többiek éppen tábornok vertek. – Ezért vagyunk itt, ezért harcolunk az oldaladon. Ezért fog Zója és Harshaw egész este nyavalyogni, de holnap mégis maradnak.

– Gondolod?

Bólintott.

– Eszünk egyet, alszunk, aztán meglátjuk, hogyan tovább.

Sóhajtottam egyet.

– Folytatjuk a keresést.

A vállamra tette a kezét.

– Mész előre, és amikor elesel, felállsz. És amikor nem tudsz felállni, hagyod, hogy mi vigyünk tovább. Hagyod, hogy én vigyelek. – Levette a kezét. – Ne maradj el túl sokáig! – mondta, aztán megfordult, és visszasétált a fennsíkra.

Nem hagylak újra cserben.

Azt megelőző este, hogy Mallal először behatoltunk a Zónába, megígérte, hogy túl fogjuk élni. *Minden rendben lesz*, mondta akkor. *Ahogy azelőtt is. Mindig.* Az azóta eltelt egy évben megkínoztak, megfélemlítettek és megtörték minket, mi pedig mindezt kihevertük. Valószínűleg soha többé nem lesz minden rendben, de akkor szükségem volt erre a hazugságra, ahogy most is. Ez tartott minket talpon, emiatt tudtunk harcolni még egy napot. Ezt csináltuk egész életünkben.

A nap éppen kezdett lenyugodni. A zuhatag szélén álltam, hallgattam a víz zubogását. Ahogy a nap lebukott, a vízesés tüzet fogott, én pedig néztem, ahogy a völgyben a tavacsák aranyszínűvé válnak. Kihajoltam a szakadék fölé, lenézve a lenti csontkupacra. Bármire vadászott is Mal, jó nagy volt. Belenéztem a zuhatag tövében a sziklákról felszálló ködbe. Ahogy gomolygott és mozgott, majdnem élőnek tetszett, mintha...

Valami nekem rontott belőle. Hátrátántorodtam, a földre zuhantam, és nagy csattanással ráestem a farcsontomra. Egy rikoltás hasított a csendbe.

A tekintetem az eget kutatta. Egy hatalmas, szárnyas alak röppent felfelé egyre szélesebb ívben.

– Mal! – kiáltottam. A málhám a fennsík szélére esett, a puskámmal és az íjammal együtt. Feléjük vetődtem, de a tűzmadár máris egyenesen nekem rontott.

Hatalmas volt, fehér, akár a szarvas és a tenger ostora, roppant szárnyvége aranyszínben lángolt. A szárny a levegőt szelte, az általa keltett szélroham visszalökött. Rikoltása visszhangot vert az egész völgyben, ahogy kitátotta óriási csőrét. Elég nagy volt ahhoz, hogy egyetlen csapással letépje a karomat, talán még a fejemet is. A karmai hosszan és élesen csillogtak.

Felemeltem mindkét kezemet, hogy a Vágást használjam, de elvesztettem a talajt a lábam alól. Megcsúsztam, és éreztem, hogy a szirt pereme felé esek – először a csipőmet, aztán a fejemet vertem bele a vizes sziklába. *A csontok*, gondoltam. *Ó, a szentekre, a zuhatag tövében a csontok!* Hát így ölt.

A csúszós kövek felé kaptam, próbáltam kapaszkodót találni – és aztán zuhanni kezdtem.

A sikolyom a torkomban ragadt, amikor a karom majdnem kiszakadt a helyéről. Mal valamivel a könyököm alatt kapott el. A hasán feküdt, kilógva a szirtfal fölé, míg a tűzmadár felette körözött a gyérülő fényben.

– Megvagy! – ordította, de az alkarom nyirkos bőre máris kezdett kicsúszni a szorításából.

A lábam a semmi felett himbálózott, a szívem vadul zakatolt a mellkasomban.

– Mal... – mondtam kétségbeesetten.

Még jobban kihajolt. Mindketten le fogunk esni.

– Megvagy – ismételte, és kék szeme valósággal lángolt. Az ujjai összezárultak a csuklóm körül.

Egyszerre ért minket az ismerős lökés, ugyanaz a sistergős megrázkódtatás, amit azon az éjjelen éreztünk a *bánja* melletti erdőben. Mal összerándult. Ezúttal viszont nem volt más választása, mint szorosan fogni. A tekintetünk találkozott, és áramlani kezdett köztünk a fénylő és kivédhetetlen erő. Olyan érzésem támadt, mintha kitárulna egy ajtó, és én nem vágytam másra, csak arra, hogy átlépjek rajta – mert e tökéletes, csillogó eufóriából kapott ízelítő semmi sem volt a túloldalon rám váró érzéshez. Elfelejtettem, hol vagyok, elfelejtettem mindent, csak a szükség létezett, a küszöb átlépésének szüksége, ennek az erőnek a megragadása.

És ezzel az éhséggel érkezett a szörnyű felismerés is.

Ne! – gondoltam kétségbeesetten. – *Ezt ne!*

De már túl késő volt. Tudtam.

Mal a fogát csikorgatta. Éreztem, hogy még erősebben szorít.

A csontjaim összedörzsölődtek. Az erő szinte elviselhetetlenül égetett, tompa nyüsztés töltötte meg a fejemet. A szívem olyan hevesen vert, hogy azt hittem, belehalok. Át kellett lépnem ezen az ajtón.

Aztán ámulatba ejtő módon feljebb húzott, araszról araszra. A másik kezemmel a sziklák felé kaptam, a szírt tetejét keresve, és végre sikerült kapaszkodót találnom. Mal megmarkolta mindkét karomat, én pedig visszavergődtem a fennsík biztonságába.

Alighogy a keze elengedte a csuklómat, a borzongatóan áradó erő elenyészett. Remegő izmokkal, levegőért kapkodva elvonszoltuk magunkat a szakadék szélétől.

Újra felhangzott az a visszhangzó rikoltás. A tűzmadár felénk zúdult. Térdre kecmeregtünk. Malnak nem maradt már ideje előrántania az íját. Elém vetette magát, karját kitárva, míg a tűzmadár visítva közeledett zuhanórepülésben, karmait közvetlenül maga elé nyújtva.

Sosem csapódott nekünk. A ragadozó megtorpant előttünk, alig pár araszra Mal mellkasától. A szárnyát meglebbentette egyszer, kétszer, hátrafelé terelve minket. Mintha lelassult volna az idő. Láttam a tükörképünket nagy aranyszemében. A csőre borotvaéles volt, tollai szinte lángoltak saját fényüktől. Még a félelem dacára is elöntött az ámulat. A tűzmadár maga volt Ravka. Helyénvaló volt térdelni előtte.

Újabb átható rikoltást hallatott, majd elkanyarodott, és szárnyát meglebbentve elrepült a mélyülő alkonyba.

Mi a földre rogytunk, hangosan zihálva.

– Miért állt meg? – hörgöttem.

Eltelt egy hosszú pillanat. Aztán Mal így szólt:

– A vadászatnak vége.

Tudta. Ahogy én is. *Tudta.*

– El kell innen tűnnünk – közölte. – Még visszajöhet.

Ahogy feltápáskodtunk, homályosan érzékelttem, hogy a többiek felénk szaladnak a csúszós köveken. Nyilván meghallhatták a sikolyaimat.

– Ő volt az! – kiabálta Zója, és a tűzmadár eltűnő alakjára mutogatott. Felemelte mindkét kezét, hogy megpróbálja visszahozni egy széllekéssel.

– Zója, állj! – szólt rá Mal. – Hagyd elmenni!

– Miért? Mi történt? Miért nem öltétek meg?

– Nem ő az erősítő.

– Ezt meg te honnan tudod?

Egyikünk sem felelt erre.

– Mi folyik itt? – ordította a lány.
– Mal az – nyögtem ki végül.
– Micsoda, Mal? – kérdezte Harshaw.
– Mal a harmadik erősítő. – A szavak reszelősen, mégis határozottan törtek elő a számból, sokkal higgadtabban és erősebben, mint azt valaha is vártam volna.

– Te meg miről beszélsz? – Zója ökölbe szorította mindkét kezét, és imitt-amott vörös foltok jelentek meg az arcán.

– Jobb lenne fedezékbe húzódnunk – javasolta Tolja.

Átsántikáltunk a fennsíkon, és követtük a többieket, a következő dombra fel, ahol tábort vertek egy magas nyárfa mellett.

Mal ledobta a puskáját, és leoldotta íjáról a húr.

– Megyek, és fogok valamit vacsorára – közölte, aztán eltűnt az erdőben, még mielőtt kitalálhattam volna valami kifogást.

A földre rogytam. Harshaw tüzet gyújtott, én pedig leültem mellé, a lángokba meredve, alig érzékelve azok melegét. Tolja a kezembe nyomott egy flakát, aztán leguggolt, és miután kivárta, hogy odabiccentsék, visszarántotta a vállamat a helyére. A fájdalom sem volt elég, hogy gátat szabjon a fejembe ömlő képeknek, hogy megakadályozza, a gondolataim összekapcsoljanak dolgokat.

Egy lány a mezőn, amint ott áll megölt húga felett, a testéből gomolyognak a Vágás fekete csápjai, mellette ott térdel az apja.

Kiváló gyógyító volt. Baghra ebben tévedett. Az Alaptudományánál több kellett, hogy megmentse Morozova másik lányát. A *merzosztira*, feltámasztásra volt szükség. És én is tévedtem. Baghra húga nem grisa volt. Hanem végeredményben *otkazác*.

– Tudnod kellett volna – ült le Zója a tűz túloldalára. Vádló tekintettel meredt rám.

Tudnom? Arról a nyilallásról ott a *bánjánál* éjszaka azt feltételeztem, hogy valami bennem idézte elő.

De ahogy visszatekintettem, a mintázat tisztán kirajzolódott. Először akkor használtam a hatalmamot, amikor Mal haldokolva feküdt a karjaimban. Akkor már hetek óta kerestük a szarvast, de csak az első csókunk után találtunk rá. Amikor a tenger ostora felfedte magát előttünk, Mal ölelt, első alkalommal kerültem a

közelébe azóta, hogy erővel az Éjúr hajójára hurcoltak minket. Az erősítők egyesülni akartak.

És nem fonódott-e össze az életünk már az elejétől fogva? A háború révén. Az árvaságunk révén. Talán valami más révén is. Nem lehetett véletlen, hogy szomszédos falvakban születtünk, hogy túléljük a háborút, ami elragadta mindkettőnk családját, hogy mindketten Keramzinba kerültünk.

Vajon Mal nyomkereső adottsága mögött az volt az igazság, hogy valamiképpen kötődött mindenhez, a világ szívének teremtéséhez? Hogy nem egy grisa volt, nem egy hétköznapi erősítő, hanem valami egészen más?

Pengévé leszek. Fegyverré, amit forgatni lehet. Milyen igaza volt.

A két kezembe temettem az arcomat. Ki akartam zárni ezt a tudást, ki akartam kaparni a fejemből. Mert szomjaztam az aranyszínű ajtón túl található erőre, vágytam rá azzal a színtiszta és emésztő lázzal, amitől a legszívesebben feltéptem volna a bőrömet. És ennek az erőnek az ára Mal élete lenne.

Mit is mondott Baghra? *Lehet, hogy nem fogod túlélni a merzoszty megkövetelte áldozatot.*

Mal nemsokára visszatért. Két kövér nyulat hozott magával. Hallottam az általa ütött zajt, ahogy Tolja nekilát megpucolni és nyársra húzni az állatokat, és az orromat hamarosan megcsapta a süllő hús illata. De nem volt étvágyam.

Csak ültünk ott, hallgattuk, ahogy az ágak sisteregnek és ropognak a lángok hevében, míg végül Harshaw törte meg a csendet.

– Ha valaki nem mond valamit hamarosan, felgyújtom az erdőt.

Így aztán kortyoltam egyet Zója flaskájából, és beszélni kezdtem. A szavak könnyebben jöttek, mint vártam. Elmeséltem Baghra történetét, egy megszállott ember, egy elhanyagolt lány és egy másik lány borzalmas meséjét, aki majdnem belehalt ebbe.

– Nem is – javítottam ki magam. – Ő tényleg meghalt aznap. Baghra megölte. Morozova pedig visszahozta.

– Senki nem képes...

– Ő képes volt. Nem meggyógyította. Hanem feltámasztotta: ugyanúgy csinálta, ahogy a többi erősítőt is létrehozta. Minden le

van írva a naplóiban. – A módszerek, amivel az oxigén ott kering a vérben, az eljárás, ami megakadályozza a bomlást. A gyógyító és a fabrikátor hatalmát a végsőkig feszítette, sőt, jóval azon is túl, és ezzel olyan helyre jutott el, ahova sosem lett volna szabad.

– A *merzosztjig* – suttogta Tolja. – Ami hatalmat ad az élet és a halál felett.

Bólintottam. Mágia. Förtelem. A teremtés hatalma. Ezért nem fejezte be a naplóit. A végén már nem volt oka Morozovának arra, hogy vadászon arra a lényre, amiből megalkotja a harmadik erősítőt. Mert addigra a kör már bezárult. Felruházta a lányát azzal a hatalommal, amit a tűzmadárnak szánt. Teljes lett a kör.

Morozova nagy terve beteljesült, de nem úgy, ahogy várta. *Ugyanis a merzoszttyal való babrálásnál az eredmény sosem egészen az lesz, mint amit az ember remél.* Amikor az Éjúr babrált a világ szívének megteremtésével, önteltségének büntetése a Zóna létrejötté volt, a hely, ahol a hatalma mit sem ért. Morozova három olyan erősítőt alkotott, amiket sosem egyesíthetett, csak úgy, ha a lánya feláldozza az életét, csak úgy, ha a leszármazottai húsuikkal és vérükkel fizetnek érte.

– De a szarvas meg a tenger ostora... ősi lények voltak – mondta Zója.

– Morozova szándékosan választotta őket. Lévén szent teremtmények... ritkák és ádázak. Míg a gyermeke csak egy hétköznapi *otkazác* leány volt. – Az Éjúr és Baghra ezért mondott le róla olyan könnyedén? Feltételezték, hogy meghalt aznap, csak hogy a feltámasztás alighanem erősebbé tette... törékeny, halandó életét, az életet, ami e világ szabályai kötöttek, felváltotta valami más. Ám abban a pillanatban, hogy Morozova második életet adott a lányának, egy olyan életet, ami jog szerint nem illette meg, törődött volna azzal, ha ezt a förtelem tette lehetővé?

– A lány túlélte a vízbe zuhanást – folytattam. – És Morozova délre vitte, az ottani településekhez. – Hogy éljen és meghaljon annak a boltívnek az árnyékában, amiről egy nap Dvá Sztolbá a nevét kapja.

Malra néztem.

– A lány nyilván átadta az erejét a leszármazottainak, az beleivódott a csontjaikba. – Keserű kacaj szakadt ki belőlem. – Azt hittem, én vagyok az. Olyan kétségbeesetten akartam hinni

abban, hogy ennek az egésznek van valami nagy célja, hogy én nemcsak úgy... megtörténtem. Úgy gondoltam, én vagyok Morozova vérvonalának másik ága. Pedig az te voltál, Mal. Mindig is te voltál.

Mal a lángokon át nézett. Nem szólt egy árva szót sem az egész beszélgetés alatt, sem a vacsora során, amiből csak Tolja és Oncat tudott enni.

Most is hallgatott. Felállt, és odajött hozzám. Kinyújtotta a kezét. Én csak egy röpke pillanatig haboztam, már-már féltem megérinteni, de aztán a tenyeremet az övébe temettem, és hagytam, hogy talpra segítsen. Némán odavezetett az egyik sátorhoz.

Mögülem eljutott a fülemig Zója zsörtölődése.

– Ó, a szentekre, most egész éjjel nekem kell hallgatnom Tolja horkolását?

– Te is horkolsz – közölte Harshaw. – És nem valami nőiesen.

– Én nem...

A hangjuk elhalt, ahogy lehajoltunk, hogy belépjünk a sátor félhomályos belsejébe. A tűz fénye átszűrődött a vászonzalagokon, amitől az árnyékok ide-oda hajladoztak. Egyetlen szó nélkül heveredtünk le a szőrmékre. Mal odabújt hozzám, mellkasát a hátamnak nyomta, két karjával szorosan körbeölelt, lehelete lágyan cirógatta a nyakam görbületét. Így aludtunk akkor is, amikor rovarok zümmögtek körülöttünk a Trivka-tó partján, a Novji Zembe tartó hajó gyomrában, a coftoni rozszant vendégház keskeny priccsén.

A keze az alkaromra siklott. Finom megfogta csuklómon a csupasz bőrt, az ujjaival megérintette, próbálgatta. Amikor a csuklómhoz ért, a belénk nyilalló erő mindkettőnkön végigszágulott: még ez a röpke kószoló is szinte elviselhetetlen volt a hirtelen és vadul lecsapó erőből.

Összeszorult a torkom – a nyomorúságtól, az értetlenségtől, és attól a szégyenteljes, tagadhatatlan sóvárgástól. Hogy erre vágytam tőle, az túl sok volt, túl kegyetlen dolog. *Ez nem igazságos.* Ostoba szavak, gyermetegek. Érzéketlenek.

– Találunk rá más módot – suttoztam.

Mal ujjai szétváltak, de lazán tovább fogta a csuklóm, ahogy közelebb húzott magához. Mint mindig, most is ugyanazt éreztem

a karjaiban – teljességet, mintha otthon lennék. Most viszont még ezt is meg kellett kérdőjeleznem. Amit éreztem, az valóságos volt, vagy csak annak a sorsnak az eredménye, amit Morozova lendített mozgásba több száz éve?

Mal lesöpörte a hajamat a nyakamról. Egyetlen, röpke csókot nyomott a nyakék felett a bőrömrre.

– Nem, Alina – szólalt meg halkán. – Nem fogunk.

A VISSZAÚT DVÁ SZTOLBÁBA RÖVIDEBBENEK TÜNT. A magasabb vonulatokon haladtunk, a dombok keskeny gerincén, ahol a mérföldek és a napok elenyésztek a talpunk alatt. Gyorsabban mozgottunk, mert a terep ismerős volt már, és Mal sem kereste a tűzmadár jeleit, de én ismét azt éreztem, hogy szorít az idő. Rettegtem attól, hogy mi fog ránk valójában várni a völgyben, a rám váró döntésektől, a tőlem várt magyarázatoktól.

Szinte teljes csendben haladtunk, csak Harshaw dúdolt időnként, vagy mormogott valamit Oncatnak, míg mi, többiek, saját gondolatainkon rágódtunk. Az első éjszakát leszámítva Mal távolságot tartott tőlem. Én sem próbálkoztam a közeledéssel. Még csak azt sem tudtam biztosan, hogy mit akarok mondani. A hangulata megváltozott – a nyugalma megmaradt, ám mostanra az a hátborzongató érzésem támadt, hogy magába szívja a világot, memorizálja. Arcát a nap felé fordította, és behunyta a szemét, vagy letépett egy szál farkasfogat, amit aztán az orrához emelt. Minden éjjel vadászott nekünk, amikor tüzet tudtunk rakni. Megmutatta a pacsirtafészkeket és a foltos gólyaorrt, mezei egeret fogott Oncatnak; a cirnos láthatóan túlságosan elkényeztetett volt ahhoz, hogy maga vadásson.

– Egy halálraítélthez képest – mondta neki Zója –, figyelemre méltóan virgonc vagy.

– Ő nem halálraítélt – fortyantam fel.

Mal nyílvesszőt illesztett a húrra, megfeszítette, és kilőtte. Elsüvített a látszólag felhőtlen és üres ég felé, de egy pillanattal később távoli káromogást hallottunk, és valami a földre hullott majd' egy mérfölddel odébb. Mal a vállára lendítette az íját.

– Mind meghalunk – szólalt meg, és elügetett, hogy összeszedje a zsákmányát. – De nem mindenki halálának van jó oka.

– Most meg bölcselkedünk? – kérdezte Harshaw. – Vagy ezek egy dal sorai?

Míg Harshaw dudorászni kezdett, én futásnak eredtem, hogy beérjem Malt.

– Ne mondd ezt! – kértem, amikor odaértem mellé. – Ne beszélj

Így!

– Rendben.

– És ne is gondolkodj így!

Erre lényegében elvigyorodott.

– Mal, kérlek – mondtam kétségbeesetten, még abban sem biztosan, hogy mit akarok tőle. Megragadtam a kezét. Felém fordult, és nem gondolkoztam. Lábujjhegyre álltam, és megcsókoltam. Mindössze a pillanat törtrészébe került, hogy válaszoljon, aztán ledobta az íját, és visszacsókolt, két karját szorosan körém fonva, izmos, feszes testét az enyémhez szorítva.

– Alina... – kezdte.

Megragadtam a kabátja hajtókáját, könnyek gyűltek a szemembe.

– Ne mondd nekem, hogy mindez okkal történik – vágtam oda bószén. – Vagy hogy ez így van rendjén. Ne mondd, hogy készen állsz a halálra.

A magas fűben álltunk, a szél a sásban zenélt. A szemembe nézett, higgadt, nyugodt tekintettel.

– Nem lesz minden rendjén. – Kisöpörte a hajamat az arcomból, és kérges tenyerébe fogta az államot. – És ebből semmi sem okkal történik. – Az ajka súrolta az enyémet. – És a szentek segítsenek rajtam, Alina, de örökké akarok élni.

Újra megcsókolt, és ezúttal nem hagyta abba – csak akkor, amikor már kipirult az arcom, a szívem vadul vert, csak akkor, amikor már alig emlékeztem a saját nevemre, nemhogy máséra, csak akkor, amikor meghallottuk Harshaw éneklését, Tolja dörmögését, és Zója vidám fogadkozását, hogy meggyilkol mindnyájunkat.

AZNAP ÉJJEL MAL KARJAIBAN ALUDTAM EL, prémekbe bugyolálva, a csillagok alatt. A sötétben sugdolóztunk, csókokat loptunk, tudván, hogy a többiek alig egy-két méterre fekszenek. Egy részem azt kívánta, bárcsak jönne egy portyázó shu csapat, és egy golyóval átlónék mindkettőnk szívét, hogy örökre itt maradjunk, két testként, ami majd porrá lesz, és elfeledik. Gondoltam arra is, hogy elmegyünk, itt hagyjuk a többieket, elhagyjuk Ravkát, ahogy valamikor terveztük, nekivágunk a hegyeknek, és úgy jutunk el a tengerpartig.

Ilyesmik jártak a fejemben. Ám másnap reggel felkeltem, és a rákövetkező reggel is. Megettem a száraz kétszersültet, megittam a keserű teát. A hegyek túl hamar eltűntek a távolban, és megkezdtük az utolsó ereszkedésünket Dvá Sztolbá felé. Hamarabb értünk vissza a vártnál, időben, hogy elérjünk a *Bölömbikához*, és még így is lesz időnk találkozni azokkal a csapatokkal, amiket az apparátus esetleg Carjevába küld. Amikor megláttam a két sziklaorsót a romok között, szerettem volna lerontani őket, hogy a Vágással vigyem végbe mindazt, ami az időnek és szélnek meg az esőnek nem sikerült, hogy törmelékké gyalázzam őket.

Beletelt egy kis időbe, mire meglettük a vendégházat, ahol Tamar és a többiek megszálltak. Egy emelet magas volt, és vidám kékre festették, a tornácán imacsengettyűk lógtak, hegyes tetejét shu vésetek borították, amelyek csillogtak az aranyfestéstől.

Tamart és Nágyát a közös helyiség egyik alacsony asztalánál találtuk meg, oldalukon Adrikkal, aki gondosan feltűzte üres kabátujját, és egy könyvet egyensúlyozott ügyetlenül a térdén. Amikor megláttak minket, azonnal talpra ugrottak.

Tolja óriási ölelésbe rántotta ikertestvérét, míg Zója zsörtölődve ölelte meg Nágyát és Adrikot. Tamar erősen magához szorított, Oncat pedig leszökkent Harshaw válláról, hogy a többiek otthagytak eledeléből lakmározzon.

– Mi történt? – kérdezte Tamar, látva borús arckifejezésemet.

– Majd később.

Ekkor Misa száguldott le a lépcsőn, és vetette magát Malra.

– Visszajöttetek! – süvítette.

– Persze hogy visszajöttünk – rántotta Mal az ölelésébe a fiút.

– Nem hanyagoltad el a kötelességeidet?

Misa komolyan megrázta a fejét.

– Remek. Később majd részletes jelentést kérek.

– Ki vele! – mondta Adrik mohón. – Megtaláltátok? David az emeleten van Zsenyával. Szóljak neki?

– Adrik – szidta le Nágya –, kimerültek és alighanem majd' éhen halnak.

– Van tea? – kérdezte Tolja.

Adrik bólintott, és elment, hogy megrendelje.

– Híreink vannak – bökte ki Tamar –, és nem jók.

Nem hittem, hogy a miénknél bármi rosszabb hír lehet, így intettem, hogy folytassa. – Halljuk!

– Az Éjúr megtámadta Nyugat-Ravkát.

Erre lezöttyentem az egyik székre.

– Mikor?

– Szinte rögtön azután, hogy elmentetek.

Bólintottam. Vigasztalt a tudtat, hogy semmit nem tehettem ebben az ügyben.

– Mennyire rossz a helyzet?

– A Zónát használta arra, hogy kitépjen egy nagy darabot a déli részből, de abból, amit hallottunk, addigra a legtöbb embert már kimenekítették onnan.

– Van valami hír Nyikolaj erőiről?

– Azt híresztelik, hogy a Lancovok lobogója alatt előkerültek harcoló sejtek, de mivel nincs Nyikolaj, aki vezesse őket, nem igazán tudom, hogy meddig fognak kitartani.

– Értem. – Legalább már azt tudtuk, hogy mivel állunk szemben.

– Van még más is.

Kérdő pillantást vettem Tamarra, és az arcán megjelenő kifejezéstől végigfutott a hideg a hátamon.

– Az Éjúr megindult Keramzin ellen.

A GYOMROM ÖSSZERÁNDULT.

– Hogyan?

– Azt rebesgetik... hogy felgyújtotta.

– Alina... – kezdte Mal.

– A diákok – mondtam, és páni félelem lopózott a hangomba.
– Mi történt a diákokkal?

– Nem tudjuk – felelte Tamar.

Két kezemet a szememre szorítottam, és gondolkodni próbáltam.

– A kulcsodat – nyögtem ki, és a leheletem hörögve tört elő belőlem.

– Nincs okunk azt hinni...

– A *kulcsot* – ismételtem, és éreztem, hogy a hangom egy kicsit megremeg.

Tamar a kezembe nyomta.

– Jobbról a harmadik – tette még hozzá lágyan.

Kettesével vettem a lépcsőfokokat. Már majdnem felértem, amikor megcsúsztam, és keményen bevertem a térdemet az egyik fokba. Alig éreztem meg. Kibotorkáltam a folyosóra, az ajtókat számoltam. A kezem annyira remegett, hogy kétszer kellett próbálkoznom, mire sikerült a kulcsot a zárba illesztenem, és elfordítanom.

A helyiséget kékre és pirosra festették, ugyanolyan vidámra, mint a vendégház többi részét. Megláttam Tamarnak a bádoglevél melletti székre dobott bőrkabátját, a két összetolt, keskeny ágyat, a gyűrött gyapjútakarót. Az ablak nyitva volt, és beszűrődött rajta az őszi napfény. Hűs szél lengette a függönyöket.

Becsaptam magam mögött az ajtót, és az ablakhoz sétáltam. Megmarkoltam az ablakpárkányt, halványan láttam a település szélén álló rozoga házakat, a távolban a sziklaorsókat, azon túl a hegyeket. Éreztem, ahogy a vállsebem húz, ahogy belém kúszik a sötétség. Előrelöktem magam, végig a pányván, őt keresve, és mindössze egyetlen gondolat járt a fejemben: *Mit tettél?*

A következő légvételnél már előtte álltam, körülöttem homályba borult a szoba.

– Végre! – szólalt meg az Éjúr. Felém fordult, szép arca kiélesedett. Egy kiégett kandallópárkánynak dőlt. A kandalló körvonala émelyítően ismerőnek tűnt.

Szürke szeme üres és elgyötört volt. Vajon Baghra halálától lett ilyen, vagy attól a borzalmas büntettől, amit itt követett el?

– Gyere! – mondta lágyan. – Mutatni akarok valamit.

Remegtem, de hagytam, hogy megfogja a kezemet, amit aztán a karja hajlatába húzott. Ahogy ezt tette, a homályos kép kitisztult, és a helyiség életre kelt körülötte.

Egy keramzini fogadószobában voltunk. A rozoga szófákat koromfoltok csúfították el. Ana Kuya nagy becsben tartott szamovárra az oldalán hevert, fényét veszítve. A falakból semmi sem maradt, csak megfeketedett, csorba csontvázak, az ajtók szellemei. A fém csigalépcső, ami egykor a zeneterembe vezetett, meggömbült a hőtől, lépcsői összeolvadtak. A mennyezet eltűnt. Egyenesen felnézhettem az emelet romjaira. Ahol a padlásnak kellett volna lennie, csak a sötét égboltot láttam.

Különös – gondoltam ostobán. – A nap süt Dvů Sztolbában.

– Napok óta itt vagyok – közölte, és átvezetett a romhalmazon, a törmelékkupacokon, át az egykori előszobán –, és téged vártalak.

A bejárati ajtóhoz vezető kőlépcsőket hamu fedte, de sértetlenek maradtak. Megpillantottam a hosszú, egyenes, murvás felhajtót, a fehér oszlopos kaput, a városba vezető utat. Majd' két éve nem jártam erre, de ugyanolyan volt, amilyenre emlékeztem.

Az Éjúr a vállamra tette mindkét kezét, és kissé elfordított.

Megroggyant a lábam. Térdre zuhantam, a kezemet a szájam elé kaptam. Kiszakadt belőlem egy hang, de túlságosan megtört volt ahhoz, hogy sikolynak lehessen nevezni.

A tölgyfa, amire egykor fogadásból felmászta, még mindig megvolt, nem érte a Kerazmint felemészítő tűz. Az ágai azonban tele voltak testekkel. A három grisa instruktor ugyanarról a vaskos ágról lógott, *keftájuk* finoman libegett a szélben – bíborán, pirosán és kéken. Mellettük Botkin arca szinte elfeketedett a nyakába vágó kötél fölött. Testét sebek borították. Harcban esett el, mielőtt felkötötték. Mellette Ana Kuya himbálózott fekete ruhájában, súlyos kulcskarikája a derekán lógott, gombos csizmájának orra majdnem a földet súrolta.

– Azt hiszem, ő állt a legközelebb ahhoz, akit anyádnak hívhattál – dörmögte az Éjúr.

Az engem rázó zokogás olyan volt, mint a korbácsütések. Minden egyes zokogástól összerándultam, kétrét görnyedtem, összerogytam. Az Éjúr letérdelt elém. Megfogta mindkét

csuklómat, lefejtette a tenyeremet az arcomról, mintha csak azt akarná látni, hogyan sírok.

– Alina – szólalt meg. Én le sem vettem a szememet a lépcsőről, a könnyeim elhomályosították a látásomat. Nem fogok ránézni. – Alina – ismételte.

– Miért? – Jajszóként szakadt ki belőlem, gyermeki kiáltásként. – Miért tetted ezt? *Hogy* tetted ezt? Hát nem érzel semmit?

– Hosszú ideje élek, ami bánatban is gazdag volt. A könnyeimet régen elsírtam már. Ha még mindig úgy éreznék, ahogy te, ha még mindig úgy fájna minden, ahogy neked, nem bírtam volna ki ezt az örökkévalóságot.

– Remélem, Botkin húsz grisáddal végzett–köptem a szót –, százszal.

– Kivételes ember volt.

– Hol vannak a diákok? – Rávettem magam, hogy megkérdezzem, bár nem tudtam biztosan, hogy képes leszek-e elviselni a választ. – Mit tettél velük?

– Hol vagy *te*, Alina? Biztosra vettem, hogy eljössz hozzám, amikor megindultam Nyugat-Ravka ellen. Azt hittem, a lelkiismereted azt követeli majd. Csak remélhettem, hogy ez majd előcsal.

– *Hol vannak?*– sikoltottam.

– Biztonságban. Egyelőre. A dereglyemen lesznek, amikor újra behatolok a Zónába.

– Tűszökként – mondtam tompán.

Bólintott.

– Arra az esetre, ha támadást fontolgatnál megadás helyett. Öt nap múlva visszatérek a Beltengerhez, és te eljössz hozzám – te meg a nyomkereső –, különben kiterjesztem a Zónát egészen Nyugat-Ravka tengerpartjáig, és azokat a gyerekeket egyesével a volkrák irtalmára bízom.

– Ez a hely... ezek az emberek ártatlanok voltak.

– Évszázadokat vártam erre a pillanatra, a hatalmadra, erre az esélyre. Veszteségekkel és harcokkal érdemeltem ki. És az enyém lesz, Alina. Bármilyen áron.

Legszívesebben nekiestem volna a körmeimmel, hogy odakialtsam, a saját szörnyeivel fogom széttépni. El akartam

mondani neki, hogy Morozova erősítőinek teljes hatalmával fogok lesújtani rá, a *merzosztjából* sarjadt fény seregével, a tökéletes bosszúval. Még az is lehet, hogy képes leszek rá. Ha Mal feláldozza magát.

– Nem marad semmi – suttogtam.

– Nem – mondta szelíden, és közben a karjaiba zárt. Csókot nyomott a fejem búbjára. – Megfosztalak mindentől, amit ismersz, mindentől, amit szeretsz, amíg nem marad más menedéked rajtam kívül.

A bánattól, az elszörnyedéstől engedtem a készítésnek, és darabokra hullottam.

MÉG MINDIG TÉRDELTEM, két kezemmel az ablakpárkányt markoltam, homlokomat a vendégház falát borító faléceknek nyomtam. Odakintről halkan beszűrődött az imacsengengettyűk halk csilingelőse. Odabentről nem hallatszott más zaj, csak reszelős légzésem, hörgő zokogásom, ahogy a korbács újra meg újra lecsapott, én pedig meggörbedt háttal sírtam. Így találtak rám.

Nem hallottam az ajtó nyílását, sem közeledő lépteiket. Csak azt éreztem, hogy gyengéd kezek ragadnak meg. Zója leültetett az ágy szélére, Tamar pedig mellém telepedett. Nágya fésülni kezdte a hajamat, vigyázva a gubancoknál. Zsenya először az arcomat, aztán a két kezemet mosta meg egy nedves ronggyal, amit a lavórban vizezett be. Enyhe mentaillatot éreztem.

Ott ültünk, nem szóltunk egy árva szót sem, és mind körém gyűltek.

– Nála vannak a diákok – közöltem monoton hangon. – Huszonhárom gyerek. A tanítókat megölte. És Botkint is. – Meg Ana Kuyát, az asszonyt, akit már sosem ismernek meg. Az asszonyt, aki felnevelt. – Mal...

– Elmondta nekünk – vágott a szavamba lágyan Nágya.

Azt hiszem, egy részem arra számított, hogy engem hibáztatnak érte, engem vádolnak. Ehelyett Zsenya a vállamra hajtotta a fejét. Tamar megszorította a kezemet.

És nem csak vigasztalni akartak, döbbsenem rá. Hanem rám támaszkodtak – ahogy én is rájuk –, hogy erőt merítsenek.

Hosszú ideje élek, ami bánatban is gazdag volt.

Vajon az Éjúrnak is voltak ilyen barátai? Olyanok, akiket szeretett, akik harcoltak érte, akik törődtek vele, akik megnevettették? Olyanok, akik többek lettek egy olyan álom áldozatainál, ami túlélte őket?

– Mennyi időnk van? – kérdezte Tamar.

– Öt napunk.

Valaki bekopogott az ajtón. Mal volt. Tamar helyet csinált, hogy mellém ülhessem.

– Rossz a helyzet? – kérdezte.

Bólintottam. Még nem tudtam odaállni elé, hogy elmondjam, mit láttam.

– Öt napom van, hogy megadjam magam, különben ismét a Zónát fogja használni.

– Így is, úgy is megteszi – vélekedett Mal. – Te magad mondtad. Talál rá okot.

– Talán időt nyerhetünk magunknak...

– Milyen áron? Te hajlandó lettél volna odadobni az életedet – mondta halkan. – Miért nem engeded, hogy én megtegyem ugyanezt?

– Mert nem bírnám ki.

Erre ridegség költözött az arcára. Megragadta a csuklómat, és ismét éreztem azt a nyilallást. Fény árasztotta el a fejemet belülről, mintha az egész testem készen állt volna arra, hogy megnyissa. Elmondhatatlan hatalom lakozott az ajtón túl, és azt Mal halála fogja feltárni.

– Ki fogod bírni – mondta. – Különben ez a rengeteg halál, mindaz, amiről lemondtunk, a semmiért lenne.

Zsenya megköszöri a torkát.

– Hümm. A lényeg az, hogy lehet, hogy nem muszáj megtenned. Davidnek támadt egy ötlete.

– IGAZÁBÓL ZSENYA ÖTLETE VOLT – magyarázta David.

Mind egy asztal köré gyűltünk egy ponyvatető alatt, nem messze a vendégháztól, ugyanabban az utcában. A településnek ezen a részén nem voltak vendéglők, csak egy rögtönzött

tavernaszerűséget eszkábáltak össze egy kiégett telken. Lámpások lógtak a rozoga asztalok felett, fahordóból édes, erjesztett tejet árultak és két fémhordóban húst sütöttek – olyanokban, amelyet első napon láttunk a piacon. A levegőt sűrűn megülte a borókából felszálló füst szaga.

Ketten a fahordó melletti asztalon kockáztak, míg egy harmadik valami megfoghatatlan dalt pengetett viharvert gitárján. Nem volt felismerhető dallama, de Misának láthatóan tetszett. Lekötötte a bonyolult tánc, amihez a jelek szerint tapsolás és igen komoly összpontosítás kellett.

– Elintézzük, hogy Zsenya neve is szerepeljen az emléktáblán – mondta gunyorosan Zója. – Csak bökd már ki!

– Emlékszel, hogyan álcáztad a *Bölömbikát*? – kérdezte David.
– Hogy meghajlítottad a fényt a hajó körül, nem engedve, hogy az visszapattanjon róla?

– Én pedig arra gondoltam – szólt közbe Zsenya –, hogy mi lenne, ha ezt velünk csinálnád?

Összeráncoltam a szemöldökömet.

– Úgy érted...

– Az alapelv pontosan ugyanaz – közölte David. – Nagyobb kihívás, mert több a változó, mint amikor csak a kék égbolt volt, de a fényt meghajlítani egy katona körül nem különbözik attól, mint amikor egy tárgy körül hajlítod meg.

– Várjatok egy percet! – szólalt meg Harshaw. – Úgy értitek, hogy láthatatlanok lennének?

– Pontosan – bólintott Zsenya.

Adrik előredőlt.

– Az Éjúr a kribirszki szárazdokokból fog indulni. Belopózhatunk a táborába. És arra ki is csempészhetjük a diákokat. – Ökölbe szorította a kezét, a szeme csillogott. Mindnyájunknál jobban ismerte azokat a gyerekeket. Alighanem akadtak köztük barátai is.

Tolja homlokára ráncok gyűrődtek.

– Kizárt, hogy észrevétlenül bejussunk a táborba, és kiszabadítsuk őket. Vannak még Misánál is kisebb gyerekek.

– Kribirszkben túlságosan bonyolult lesz a helyzet – vetette ellen David. – Rengeteg ember lesz ott, ami gátolni fogja a rálátást. Ha Alinának több ideje lenne gyakorolnia...

- Öt napunk van – ismétellem.
- Akkor a Zónában támadunk – közölte Zsenya. – Alina fénye kordában tartja majd a volkrákat...
- Megráztam a fejemet.
- Attól még mindig meg kellene harcolnunk az Éjúr *nyicsevoíval*.
- Akkor nem, ha nem látnak minket – jelentette ki Zsenya.
- Nágya elvigyorodott.
- A szemük előtt fogunk elbújni.
- Az Éjúrnak lesznek *opricsnyikjai* és grisái is – emlékeztetett minket Tolja. – És nem lesznek szűkében a lőszernek, szemben velünk. Még ha nem is látják a célpontjaikat, lehet, hogy akkor is tüzet nyitnak, remélve, hátha szerencsével járnak.
- Szóval, akkor lőtávolon kívül kell maradnunk. – Tamar az asztal közepére tolta a tányérját. – Ez az üvegdereglye. Mesterlövészeket helyezünk el körülötte, és velük ritkítjuk meg az Éjúr sorait. *Utána* elég közel lopakodunk, hogy felosonjunk a hajóra, és miután biztonságba helyeztük a gyerekeket...
- Darabokra robbantjuk a dereglyét – fejezte be a mondatot Harshaw. Lényegében csorogni kezdett a nyála a robbanás gondolatától.
- És vele az Éjurat – tette még hozzá Zsenya.
- Fordítottam egyet Tamar tányérján, és eltöprengtem azon, amit a többiek mondtak. A harmadik erősítő nélkül a hatalmam nem ért fel az Éjúréval egy szemtől szembeni összecsapásban. Ezt a napnál is világosabban bebizonyította. De mi van akkor, ha láthatatlanul támadok rá, ha a fényt használom álcaként, ugyanúgy, ahogy mások a sötétséget használták? Alattomos, talán még gyáva mód is volt, de az Éjúr és én már rég magunk mögött hagytuk a becsületet. Ott lakozott a fejemben, a szívemben vívott háborút. Nem érdekelt a tisztességes harc, akkor nem, ha volt rá esély, hogy megmenthessem Mal életét.
- Mintha olvasott volna a gondolataimban, Mal így szólt:
- Nem tetszik ez nekem. Túl sok minden alakulhat rosszul.
- Ez nem csak a te döntésed – mondta Nágya. – Immár hónapok óta harcolsz az oldalunkon, és szerzel sebeket. Megérdemljük az esélyt, hogy megpróbáljuk megmenteni az életedet.

– Még úgy is, hogy csak egy hasznavehetetlen *otkazác* vagy –
fűzte hozzá Zója.

– Csak óvatosan – intette Harshaw. – Te most nem mással
beszélsz, mint az Éjúr... várj csak, miye is vagy te? A kuzinja? Az
unokaöccse?

Mal megborzongott.

– Fogalmam sincs.

– Mostantól feketében fogsz járni?

Mal erre egy igen határozott „*nem*”-mel felelt.

– Közénk tartozol – közölte Zsenya –, akár tetszik, akár nem.
Mellesleg pedig, ha Alinának meg kell ölnie téged, akkor lehet,
hogy teljesen megbolondul, és akkor meglesz a három erősítője.
Utána pedig Misára marad, hogy megállítsa annak a borzalmas
táncnak az erejével.

– És hát elég szeszélyes – tódította Harshaw. Megkopogtatta a
halántékát. – Nincs teljesen *rendben*, ha értitek, mire gondolok.

Csak vicceltek, de még az is lehet, hogy igazuk volt. *Téged a
sors arra szánt, hogy az ellensúlyom Légy.* Mal iránt zavaros,
makacs érzelmeket tápláltam, és lehet, hogy a végén megszakad
miatta a szívem, de ezek egyben emberi érzelmek is voltak.

Nágya kinyújtotta a kezét, és megbökdöste Malt.

– Legalább fontold meg a tervet. És ha minden rosszul sül el...

– Alinának lesz egy új karkötője – fejezte be a mondatot Zója.
Mogorván meredtem rá.

– Mi lenne, ha felhasítanám a testedet, és megnézném, hogy
illeszkednek a csontjaid?

Zója felborzolta a haját.

– Lefogadom, hogy ugyanolyan szépek, mint a többi részem.

Újra fordítottam egyet Tamar tányérján, és megpróbáltam
elképzelni, mire lehet szükség egy ilyen manőverhez. Bárcsak
rendelkeznék Nyikolaj stratégiai képességeivel! Egyvalamiben
azonban biztos voltam.

– Egy robbanásnál több kell az Éjúr megöléséhez. Túlélte a
Zónát és a kápolna megsemmisítését.

– Akkor mi legyen? – tudakolta Harshaw.

– Azt nekem kell megtennem – feleltem. – Ha el tudjuk őt
vágni az árnyhordájától, bevethetem a Vágást. – Az Éjúr hatalmas
volt, de kételkedtem benne, hogy csak úgy túlélne egy

kettészakítást. És bár nem tarthattam igényt a Morozova névre, én voltam a napidéző. Dicsőséges végzetben reménykedtem, de beérném egy tiszta gyilkossággal is.

Zója erre kurtán, kergén felkacagott.

– Ez még be is válhat.

– Megéri gondolkodni rajta – mondtam Malhoz fordulva. – Az Éjúr számítani fog a támadásra, de erre nem.

Mal jó ideig hallgatott.

– Rendben – bólintott. – De ha rosszul alakulnak a dolgok... mind beleegyezőnk abba, hogy minek kell történnie.

Körbenézett az asztalnál ülőkön. Azok egymás után bólintottak. Tolja sztoikus arccal nézett vissza rá. Zsenya lesütötte a szemét. Végül már csak én maradtam.

– Add a szavadat, Alina!

Lenyeltem a torkomba gyűlt gombócot.

– Megteszem. – A szavak vasízt hagytak a számban.

– Remek – felelte erre. Megfogta a kezemet. – És most mutassuk meg Misának, hogyan kell rosszul táncolni!

– Megöllek és táncolok veled. Egyéb óhaj?

– Jelenleg nincs – húzott közelebb magához. – De biztosra veszem, hogy kitalálok majd valamit.

A fejemet Mal vállára hajtottam, és beszívtam az illatát. Tudtam, nem lenne szabad ebbe a hitbe ringatnom magam, nem lenne szabad bíznom abban, hogy a tervünk beválik. Nem volt seregünk. Nem rendelkezünk egy cár erőforrásaival. Csak ez a szedett-vedett legénységünk maradt. *Megfosztalak mindentől, amit ismersz, mindentől, amit szeretsz.* Tudtam, hogy ha képes rá, az Éjúr ellenem használná ezeket az embereket, de sosem merült fel benne, hogy többek is lehetnek tehernél. Talán alábecsülte őket, és talán alábecsült engem is.

Ostobaság volt. Veszélyes. De Ana Kuya mindig azt mondogatta nekem, hogy a remény olyan trükkös dolog, akár a víz. Valahogy mindig utat talál befelé.

SOKÁIG FENN MARADTUNK AZNAP ÉJJEL, megbeszéltük a terv részleteit. A Zónában uralkodó viszonyok mindent tovább bonyolítottak –

hogy hol és hogyan fogunk bejutni, hogy lehetséges-e egyáltalán álcáznom magamat, nemhogy a többieket, hogy miként szigeteljük el az Éjurat, és menekítsük ki a diákokat. Nem volt lőporunk, így magunknak kellett előállítanunk. Továbbá gondoskodni akartam arról is, hogy a többieknek legyen kiútja a Zónából, ha velem történik valami.

Másnap reggel korán indultunk, és áthaladtunk Dvā Sztolbán, hogy a bányából visszaszerezzük a *Bölömbikát*. Különös volt azt látni, hogy ugyanott állt, ahol hagytuk, biztonságosan gubbasztva, mint egy galamb az ereszcsonnán.

– A szentekre! – szólalt meg Adrik, ahogy felmáztunk a fedélzetre. – Ez az én vérem?

A folt majdnem akkora volt, mint ő maga. Mind annyira fáradtak és viharverték voltunk a Forgó Kerékből való menekülés után, hogy senkinek nem jutott eszébe ilyesmivel foglalkozni.

– Te csináltad a koszt – közölte Zója –, úgyhogy te is takarítod fel.

– A felmosáshoz két kéz kell – vágott vissza Adrik, és inkább elfoglalta a helyét a vitorláknál.

Adrik láthatóan jobban élvezte Zója froclizását, mint Nágya szüntelen tüsténkedését körülötte. Megkönnyebbültem, amikor megtudtam, hogy még mindig tud idézni, noha időbe fog telni neki, mire egy karral képes lesz erős légáramlatokat irányítani. *Baghra megtaníthatná rá. A gondolat előbb érkezett, mint hogy eszembe jutott volna, hogy ez már lehetetlen. Levágjam a másik karodat is? Akkor tényleg lenne miért nyűszítened. Csináld újra, és csináld jobban!* Mihez kezdett volna ő ezzel az egésszel? Mihez kezdett volna Mallal? Félrelöktem a gondolatot. Már sosem tudjuk meg, és most nem volt idő gyászolni.

Amint a levegőben voltunk, a szélhívók visszafogott sebességet diktáltak, én pedig ezt az időt arra használtam fel, hogy meghajlítsam a fényt, ahogy korábban a hajót álcáztam alulról.

Az út alig pár órába telt, és már le is szálltunk a Carjevától nyugatra elterülő mocsaras legelőn. A város minden év nyarán lóvásárnak adott otthont. Kizárólag lóversenypályájáról és fedező istállóiról volt ismert, és ha nincs a háború, ennyire az év vége felé járva akkor is szinte teljesen kihalt lett volna.

Az Apparátnak írt levélben azt javasoltam, hogy találkozzunk a löversenypályánál. Tamar és Harshaw gyalogszerrel felderítik a pályát, hogy ne sétáljunk csapdába. Ha bármit gyanúsnak találnak, tesznek egy kört, és visszajönnek hozzánk, mi meg eldöntjük, hogy hogyan tovább. Nem hittem, hogy az Apparátnak átadna minket az Éjűrnak, de az a lehetőség fennállt, hogy nyélbe üt egy új megegyezést Shu Hannal vagy Fjerdával.

Egy nappal korábban értünk ide, és a legelő tökéletes hely volt arra, hogy gyakoroljam mozgó célpontok álcázását. Misa ragaszkodott hozzá, hogy ő legyen az első.

– Én kisebb vagyok – mondta. – Ami megkönnyíti a dolgot.
Azzal kirohant a mező közepére.

Felemeltem mindkét kezemet, csavartam egyet a csuklómon, mire Misa eltűnt. Harshaw elismerően fütyentett egyet.

– Láttok? – kiabált oda Misa. Amint integetni kezdett, körülötte hullámmáni kezdett a fény, és megjelent két vékony alkarja: mintha a levegőben lógott volna magától.

Összpontosíts! Erre eltűntek.

– Misa – utasította Mal –, fuss felénk!

A fiú megjelent, majd újra eltűnt, ahogy módosítottam a fényen.

– Oldalról én látom – kiabált oda Tolja a legelő másik feléről.

Nagyot fújtattam. Ezt jobban át kellett gondolnom. A hajót azért volt könnyebb elrejtetni, mert csak az alulról érkező fénytöréssel kellett változtatnom. Most viszont minden lehetséges szöveget figyelembe kellett vennem.

– Jobb! – kiáltotta Tolja.

Zója felsikkantott.

– A kiskölök az imént rúgott belém.

– Okos gyerek – állapította meg Mal.

Erre felhúztam a szemöldökömet.

– Egyeseknél mindenképp okosabb.

Volt benne annyi jóézés, hogy elpiruljon.

A délután hátralevő részében először egy, aztán kettő, majd egyszerre öt grisát tüntettem el a mezőről.

Ez másféle munka volt, de Baghra leckéit még mindig hasznosítani tudtam. Ha túl erősen koncentráltam a hatalmam kivetítésére, a különféle változók maguk alá temettek. De ha a

mindenütt jelenlevő fényre gondoltam, ha nem próbáltam terelgetni, csak meghajlítottam, sokkal könnyebb lett.

Eszembe jutottak azok az alkalmak, amikor azt láttam, hogy az Éjúr a hatalmával vakítja el a katonákat a csatatéren, egyszerre több ellenséggel is elbánva. Könnyedén csinálta, természetesen. *Olyan dolgokat tudok erről az erőről, amit te még legfeljebb csak sejtessz.*

Este is gyakoroltam, aztán másnap reggel újrakezdtém, azután, hogy Tamar és Harshaw elmentek, de az összpontosításom folyton megbicsaklott. Ha több a mesterlövészünk, az Éjúr dereglyéje elleni támadásunknak még akár van esélye is a sikerre. Mit találnak majd a lóversenypályán? Maga a pap is ott lesz? Vagy egyáltalán senki nem jön? Korábban egy jobbágysereget képzeltem el, amit három erősítő óv, ahogy a tűzmadaras lobogó alatt vonul. De mi már nem ezt a háborút vívtuk.

– Látom őt! – csiripelte Zója nekem. És valóban, a nagydarab Tolja hol feltűnt, hol eltűnt, ahogy jobból odaügetett hozzám.

Leengedtem a kezemet.

– Tartsunk egy kis szünetet! – javasoltam.

Nágya és Adrik leengedték az egyik vitorlát, hogy a lány segíthessen az öccsének a felfelé ható légáramlások irányításában, míg Zója elnyúlt a fedélzeten, ki-kinyilvánítva nem túl segítőkész véleményét.

Eközben David és Zsenya az előbbi egyik jegyzetfüzete felett dugták össze a fejüket, és megpróbálták kideríteni, honnan tudnák kinyerni a *lumija* képletéhez szükséges összetevőket. Kiderült, hogy Zsenya nem csak a mérgekhez ért. Az adottságai miatt mindig is valahol a korporálok és a matyeriálok között volt, de eltöprengtem, hogy mi lehetett volna belőle, milyen utat választhatott volna, ha nincs az Éjúr hatása. Mal és Misa a mező túloldalára tartott, karjukban egy csomó fenyőtobozzal, amit a kerítésre tettek céltáblaként, hogy a kisfiú gyakorolhassa a célba lövést.

Nekem és Toljának viszont nem maradt más dolgunk, mint várni és aggódni. Leült mellém az oldalpalánkra, a lábát lelógatta.

– Akarsz még gyakorolni? – kérdezte.

– Aligha ártana.

Eltelt jó pár pillanat, amikor így szólt:

– Képes leszel rá? Amikor eljön az ideje?

Ijesztően emlékeztetett a kérdése arra, amikor Mal azt tudakolta, hogy vajon el tudom-e majd intézni a tűzmadarat.

– Nem hiszed, hogy a terv beválik.

– Nem hiszem, hogy ez számít.

– Szerinted nem...

– Ha le is győzöd az Éjurat, a Zóna akkor is ott lesz.

A sarkammal az oldalpalánkot rugdostam.

– El tudok bánni a Zónával – feleltem. – A hatalmam lehetővé teszi, hogy átjussunk rajta. A volkrákat pedig elpusztíthatjuk. – Nem szívesen gondoltam erre. Bármilyen rémesek is, a volkrák egykor emberek voltak. Hátradőltem, és szemügyre vettem Tolja arcát. – Nem győztelek meg.

– Egyszer megkérdeztlél, hogy miért nem hagytalak meghalni a kápolnában, miért engedtem hozzád Malt. Talán megvolt az oka, hogy mindketten életben maradtatok. Talán ez az az ok.

– Egy állítólagos szent indította útjára ezt az egészet, Tolja.

– És egy szent fogja befejezni.

Lesiklott a hajó oldalán a földre, és onnan nézett fel rám.

– Tudom, hogy te nem hiszel úgy, ahogy Tamar és én – mondta –, de nem számít, hogyan végződik, örülök, hogy a hitünk hozzád vezetett minket.

Elindult a mezőn Mal és Misa után.

Akár a véletlen, akár a gondviselés révén lettek a barátaim Tamar és Tolja, hálás voltam nekik. És ha őszinte akartam lenni magamhoz, irigyeltem a hitüket. Ha hinni tudnék benne, hogy valami isteni cél vezérel, az megkönnyíthetné a nehéz döntéseket.

Nem tudhattam, hogy beválik-e a tervünk, és ha igen, még akkor is túl sok volt az ismeretlen. Ha legyőzzük az Éjurat, mi lesz az árnyhordájával? És mi lesz Nyikolajjal? Mi történik akkor, ha az Éjúr megölése a halálát okozza? Próbáljuk meg inkább élve elfogni az Éjurat? Ha életben maradunk, Malnak el kellene rejtőznie. Az élete fikarcnyit sem érne, ha bárki megtudná, hogy ki ő.

Patadobogást hallottam. Nágýával felkapaszkodtunk a kapitányi hídra, hogy jobban lássunk, és ahogy megpillantottam a csapatot, összeszorult a szívem.

– Talán vannak még, a lóversenypályán – vetette fel Nágýa.

– Talán – mondtam, de magam sem hittem benne.

Gyorsan megszámoltam a lovasokat. Tizenkét katona. Ahogy közelebb értek, láttam, hogy mind fiatalok, és a zömük a naptetoválást viseli az arcán. Köztük volt a szép zöld szemű és szőke fonatú Ruby, és Vlagyimot is megpillantottam két szakállas férfi között, akikben papgárdistákat véltem felfedezni.

Leugrottam a hídról, és eléjük mentem, hogy köszöntsem őket. Amikor a csapat észrevett, lesiklottak lovaikról, és mindegyik fél térdre rogyott, fejét lehajtotta.

– Aú! – szólalt meg Zója. – Már megint ez.

Figyelmeztető pillantást vetettem rá, bár pont ugyanezt gondoltam. Már majdnem elfelejtettem, mennyire rettegtem a szentség terhétől. De vállamra öltöttem a palástot, eljátszottam a szerepemet.

– Keljetek fel! – szóltam, és amikor megtették, magamhoz intettem Vlagyimot. – Ennyien vagytok összesen?

Bólintott.

– És az Apparátus mit hoz fel mentségére?

Nyelt egyet.

– Semmit. A zarándokok mindennap imádkoznak a testi épségedért és a Zóna pusztulásáért. Azt mondja, hogy az utolsó parancsoddal arra utasítottad, vigyázzon a nyájára.

– És mi van a segélykéresemmel?

Ruby megrázta a fejét.

– Mindössze abból tudtuk meg, hogy te és Nyikolaj Lancov segítséget kértek, mert egy hozzád hű szerzetes megtalálta az üzenetedet a Szankt Lukin templomban.

– És akkor hogyhogy ti itt vagytok?

Vlagyim elmosolyodott, és arcán ismét megjelentek azok a valószínűtlen kis gödröcskék. Egymásra pillantottak Rubyval.

– Megszöktünk – felelte a lány.

Tudtam, hogy az Apparátusban nem bízhatok, ám egy részem mégis azt remélte, hogy talán nem csak imádkozni fog értem. Ám valóban azt mondtam neki, vigyázzon a híveimre, óvja meg őket a bajtól, és annyi szent, hogy nagyobb biztonságban voltak a Fehér-Katedrálisban, mintha a Zónába menetelnének. Az Apparátus azt fogja tenni, amihez a legjobban ért: kivár. Amire pedig elül a por, vagy legyőzöm az Éjurat vagy megkapom a mártíromságomat.

Bárhogy is, a nevemben még mindig fegyvert lehet ragadni. Az Apparátus hívekből álló serege akkor is felkelhet.

Vlagyim és Ruby vállára tettem egy-egy kezemet.

– Köszönet a hűségért. Remélem, nem fogjátok megbánni.

Meghajtották a fejüket, és azt mormogták:

– Szankta Alina.

– Induljunk! – mondtam. – Elég nagy csapat vagytok ahhoz, hogy esetleg már felhívhattátok magatokra a figyelmet, és ezek a tetoválások aligha segítettek a rejtőzködésben.

– Hova megyünk? – tette fel Ruby a kendőjét, hogy elrejtse a tetoválását.

– A Zónába.

Láttam, hogy az új katonáim erre nyugtalanul fészkelődni kezdenek.

– Harcolni fogunk? – kérdezte Ruby.

– Először csak odautazunk – felelte Mal.

Nincs hát sereg. Nincsenek szövetségesek. És már csak három napunk maradt, hogy szembeszálljunk az Éjúrral. Megragadjuk az esélyt, és ha elbukunk, nem marad több választási lehetőségünk. Meg fogom gyilkolni az egyetlen embert, akit valaha is szerettem, és aki valaha is szeretett. És akkor a csontjait viselve vetem bele magam ismét a csatába.

NEM LETT VOLNA BIZTONSÁGOS Kribirszket a Zónának ezen a felén megközelíteni, ezért úgy döntöttünk, hogy Nyugat-Ravkából indítjuk meg a támadásunkat, ami azzal járt, hogy meg kellett szerveznünk az átkelést. Mivel Nágya és Zója nem tudták a *Bölömbikát* a levegőben tartani túl sok újabb utassal, így abban egyeztünk meg, hogy Tolja elkíséri a Szoldát Szolt a Zóna keleti partjára, és ott várnak be minket. Egy teljes napba fog ez telni nekik lóháton, így nekünk lesz időnk eljutni Nyugat-Ravkába, és ott keresni egy megfelelő tábort. Utána visszamegyünk, hogy a többieket aztán a hatalmam védelmében átjuttassam a Zónán.

Felszálltunk a *Bölömbikára*., és alig pár órával később már feltűnt az Árnyzóna különös, fekete ködje. Ezúttal, amikor behatoltunk a sötétségbe, már felkészülten vártam a rám törő ismerős érzést, a hasonlóság érzését. Most még erősebb lett, hogy már belekontárkodtam a *merzosztyba*, abba az erőbe, ami ezt a helyet teremtette. Jobban is értettem most, ahogy annak szükségét is, ami arra ösztönözte az Éjurat, hogy megkísérelje újraalkotni Morozova örökségét, az örökséget, amit magáénak érzett.

A volkrák nekünk támadtak, én pedig megpillantottam szárnyaik homályos alakját, hallottam rikoltásaikat, ahogy az általam idézett fénykort kezdték ostromolni. Ha az Éjúr eléri célját, hamarosan degeszre zabálhatják magukat. Örültem, amikor kirobbantunk a Nyugat-Ravka feletti égboltra.

A Zónától nyugatra eső területet kiürítették. Elhagyatott falvak és házak felett repültünk át, sehol nem láttunk egy lelket sem. Végül úgy döntöttünk, hogy Novokribirksz romjaitól délnyugatra, egy almatermesztő tanyán verjük fel a táborunkat, kevesebb mint egy mérföldre a Zóna sötét vidékétől. Tomikjana volt a hely neve, amit leolvashattunk a tartósítóműhely oldaláról és az almaborprésekkel teli csúrról. A ligetekben a fák roskadoztak a le nem szüretelt gyümölcsöktől.

A tulajdonos fényűző házban élt, egy tökéletes, bájos kis épületben, amit szerető kezek gondoztak, és amit egy fehér kupola koronázott. Már-már előntött a bűntudat, amikor Harshaw betört egy ablakot, és bemászott, hogy bentről kinyissa az ajtót.

– Újgazdag a lakó – szívott egyet az orrán Zója, ahogy befelé haladtunk a túldíszített helyiségekben, ahol minden egyes polc és kandallópárkány tömve volt porcelánfigurákkal és ritkaságokkal.

Zsenya felkapott egy kerámiamalacot.

– Ocsmány.

– Nekem tetszik itt – ellenkezett Adrik. – Szép hely.

Zója úgy tett, mintha öklendezne.

– Talán kialakul majd az ízlésed idővel.

– Csak három évvel vagyok fiatalabb nálad.

– Akkor lehet, az a végzeted, hogy faragatlan maradj.

A bútorokat lepedővel takarták be. Misa lerántotta az egyiket, és egyik szobából a másikba szaladt, köpenyként maga után húzva a textilt. A legtöbb konyhai szekrényt kiürítették, de Harshaw talált egy szardíniakonzervet, amit felbontott és megosztott Oncattal. Embereket kell majd küldenünk a szomszédos tanyákra, hogy ennivalót keressenek.

Miután meggyőződünk róla, hogy mások nem költöztek be, Davidét, Zsenyát és Misát otthagytuk, hogy nekiálljanak begyűjteni a *lumija* előállításához szükséges anyagokat és a lőport. Mi, többiek ismét visszaszálltunk a *Bölömbika* fedélzetére, hogy átkeljünk Ravkába.

Úgy terveztük, hogy az egykori Cemnára néző alacsony dombon álló Szankta Anasztázia emlékművénél találkozunk ismét a Szoldát Szollal. Anasztáziának hála Cemna túlélte a környező falvak lakosságának felét elragadó sorvasztó pestist. A Zónát viszont már nem élte túl. Az elnyelte, amikor a Fekete Eretnak katasztrofális kísérletei nyomán létrejött a Beltenger.

Az emlékmű hátborzongató látványt nyújtott: a földből egy gigantikus női kőalak magasodott fel széttárt karral, jóságos tekintete a Zóna sötétségére szegeződött. Anasztázia állítólag számtalan várost szabadított meg a pestistől. Vajon csodákat tett, vagy egyszerűen csak egy tehetséges gyógyító volt? És számít ez egyáltalán?

A Szoldát Szol előtt értünk oda, így leszálltunk és tábort vertünk éjszakára. Még mindig elég meleg volt ahhoz, hogy ne kelljen sátrakat állítanunk, így csak letettük a derékaljainkat a szobor tövébe egy vörös sziklával teleszórt bokros mező mellett. Mal magával vitte Harshaw-t, hogy vadat kerítsenek vacsorára. Errefelé gyéren fordultak elő állatok, mintha csak ugyanúgy óvakodtak volna a Beltengertől, mint mi magunk.

Kendőt terítettem a vállamra, és leballagtam a dombról a fekete part széléig. *Két nap*, gondoltam, ahogy belebámultam a fortyogó fekete ködbe. Okosabb voltam annál, mint hogy azt gondoljam, tudom, mi vár rám. Valahányszor megpróbáltam megjósolni a sorsomat, mindig a feje tetejére állt az életem.

Mögülem halk kaparászást hallottam. Megfordultam, és kővé dermedtem. Nyikolaj egy magas sziklán kuporgott. Tisztább volt, mint korábban, de ugyanazt a rongyos nadrágot viselte. Karmos lábával egy kőtömb szélét markolta, árnyszárnyával lustán verdeste a levegőt, tekintete fekete volt és kifürkészhetetlen.

Reméltem, hogy újra feltűnik, de most nem igazán tudtam, mit tegyek. Figyelt vajon minket? És mit látott? Mennyit értett meg belőle?

Óvatosan a zsebembe nyúltam, attól tartva, hogy elég egy hirtelen mozdulat, és elrepül.

Feleltem a kezemet, a tenyeremen a Lancov smaragd tündökölt. Nyikolaj összevonta a szemöldökét, a kettő között megjelent egy ránc, majd összecuska a szárnyát, és nesztelenül leugrott a szikláról. Nehezemre esett nem hátrálni. Nem akartam

félni, de ahogy mozgott, az nem emberre vallott. Lassan felém somfordáit, szeme a gyűrűre szegeződött. Amikor már fél méterre sem járt, oldalra döntötte a fejét.

Fekete szeme és a nyakán húzódó tintafekete vonalak dacára még mindig előkelő volt az arca – megmaradt anyja finom járomcsontja, az erős áll, ami alighanem nagykövet apjától örökölt. A homlokát egyre jobban ráncolta. Aztán kinyújtotta a kezét, és a karmai közé kapta a smaragdot.

– Ez... – A szavak a torkomon akadtak. Nyikolaj megfordította a tenyeremet, és a gyűrűt az ujjamra húzta.

A levegő bennrekedt, félúton a nevetés és a zokogás között. Megismert engem. Nem tudtam visszatartani a szemembe gyűlő könnyeket.

A kezemre mutatott, és egy söprő mozdulatot tett vele. Beletelt egy pillanatba, mire megértettem. Azt utánozta, amikor idéztem.

– Azt akarod, hogy szólítsam a fényt?

Az arca kifejezéstelen maradt. Így aztán a tenyerembe napfénytócsát hívtam.

– Ez az?

A fénytől mintha új erőre kapott volna. Megragadta a kezemet, és a mellkasára csapott vele. Megpróbáltam elhúzódni, de nem eresztette el a kezemet. A szorítása olyan volt, akár a satu, erősebbé tette az a szörnyűséges lény, amit az Éjúr plántált belé, bármi legyen is az.

Megráztam a fejemet.

– Nem.

Újra a mellkasára csapott a kezemmel, már-már kétségbeesett heveséssel.

– Nem tudom, hogy mit fog csinálni veled az erőm – tiltakoztam.

A szája sarka felfelé görbült, halványan felidézve Nyikolaj fanyar mosolyát. Szinte hallottam, amint azt mondja: *De tényleg, drágám, mi lehet ennél rosszabb?* A tenyerem alatt ott dobogott a szíve – egyenletesen, ember módra.

Hosszan kifújtam a levegőt.

– Jól van – mondtam. – Megpróbálom.

Megidéztem a legcsekélyebb fényt, hagytam, hogy átfolyjon a tenyeremen. Összerándult, de erősen a helyén tartotta a kezemet.

Kicsit erősebben próbálkoztam, igyekeztem a fényt beléfolyatni, a köztes helyekre gondoltam, hadd ivódjon be a bőrébe.

Felsőtestén a fekete repedések kezdtek eltűnedezni. Nem igazán hittem a szememnek. Lehetséges, hogy ez ilyen egyszerű volna?

– Beválik – kapkodtam levegő után.

Elfintorodott, de intett, hogy folytassam, még többet kérve.

Beléidéztem a fényt, és néztem, ahogy a fekete erek eltűnnek és visszavonulnak.

Most már lihegett, a szemét behunyta. Mély, fájdalmas nyüszítés tört fel a torkából. A marka vasbilincsként fonódott a csuklómra.

– Nyikolaj...

Aztán megéreztem, hogy valami visszanyom, mintha a benne levő sötétség harcba szállt volna. Nekifeszült a fénynek. A repedések azonnal kifelé robbantak, ugyanolyan sötéten, mint korábban, mint a mérgezett vízből mélyet kortyoló fa gyökerei.

Nyikolaj összerándult, és dühödött morgással ellökött. Lepillantott a mellkasára, a nyomorúság az arcára vésődött.

Nem használt a dolog. Csak a Vágás működött a *nyicsevó*kon. Lehet, hogy az végezne a Nyikolajban élő lénnel, de őt is megölné.

A válla megrogyott, a szárnya ugyanúgy hullámozott, ahogy a Zóna.

– Majd kigondolunk valamit. David elő fog állni egy ötlettel, vagy majd találunk egy gyógyítót...

Ekkor leguggolt, két könyökét a térdére támasztotta, arcát a tenyerébe temette. Nyikolaj végtelenül ügyesnek tűnt, aki teljes szívvel hitt abban, hogy mindenre létezik megoldás, és hogy ő lesz, aki arra rájön. Elviselhetetlen volt így látni, most először megtörtnek és legyőzöttek.

Óvatosan közelebb léptem hozzá, és leguggoltam mellé. Nem nézett a szemembe. Habozva kinyújtottam a kezemet, és megérintettem a karját, készen arra, hogy visszarántsam, ha megijedne vagy ha felém kapna. A bőre meleg volt, és érzése nem tűnt másnak, hiába tekergőztek alatta az árnyékok. Köré fontam a karomat, vigyázva a hátán suhogó szárnyára.

– Sajnálom – suttogtam.

A homlokát a vállamra hajtotta.

– Nagyon sajnálom, Nyikolaj.

Reszketeg, apró sóhaj szökött ki a száján.

Aztán beszívta a levegőt, és a teste megfeszült. Elfordította a fejét. Éreztem a leheletét a nyakamon, ahogy egyik foga végigkaristolja az államot.

– Nyikolaj?

A két karja satuként szorult körém. Karmai a hátamba mélyedtek. Eltéveszthetetlen volt a mellkasa mélyéről előtörő morgás.

Ellöktem magamtól, és talpra szökkentem.

– Elég! – kiáltottam nyersen.

A keze szétnyílt. Ajkát hátrahúzta, felfedve ónixfekete fogait. Tudtam, mit láttam meg benne: az éhséget.

– Ne csináld! – könyörögtem. – Ez nem te vagy. Le tudod gyúrni.

Lépett egyet felém. Újabb morgás, állatias hörgés szakadt ki belőle.

Felemeltem mindkét kezemet.

– Nyikolaj! – mondtam figyelmeztető hangon. – Elintéznélek.

Megláttam az értelem visszatértének pillanatát. Az arcára ráncokat gyúrt az elszörnyedés attól, hogy mit akart tenni, amit egy része alighanem még mindig meg akart tenni. A teste reszketett a táplálkozás utáni vágytól.

Fekete szemében villogó árnyak gyűltek. Könnyek? Ökölbe szorította mindkét kezét, hátravetette a fejét. Nyakán az inak csomókba gyűltek, és tehetetlenségében meg haragjában visszhangzó rikoltás tört elő a torkából. Hallottam már korábban, amikor az Ejúr megidézte a *nyicsevőit*, ahogy felszakadt a világ szövete, ahogy valami felvijjogott, aminek nem lett volna szabad.

A levegőbe vetette magát, és egyenesen a Zóna felé szárnyalt.

– Nyikolaj! – sikoltottam. De addigra már eltűnt, elnyelte a fortyogó feketeség, elenyészett a volkrák birodalmában.

Lépteket hallottam, és amikor megfordultam, azt láttam, hogy Mal, Harshaw és Zója futnak felém, a lábaik között pedig nyávogva ott cikázik Oncat. Harshaw már elő is rántotta a kovakövét, Mal pedig a válláról kapta le éppen a puskáját.

Zója kidüledt szemmel nézett rám.

- Az egy *nyicsevó* volt?
- Megráztam a fejemet.
- Nyikolaj volt.
- Erre megtorpantak.
- Ránk akadtak? – kérdezte Mal.
- A Forgó Kerék óta a nyomunkban járt.
- De az Ejúr...
- Ha az Ejúr teremtménye lenne, már halottak lennénk.
- Mióta tudtad, hogy követ minket? – nézett rám Zója mérgesen.
- Egyszer láttam a rézbányánál. Semmit nem lehetett vele kezdeni.
- Rávehettük volna Malt, hogy lője át egy nyíllal – jegyezte meg Harshaw.
- Erre rámutattam.
- Téged sem hagynálak cserben, és Nyikolajt sem fogom.
- Csak nyugalom – lépett előre Mal. – Már elment, és semmi értelmé ezen veszekedni. Harshaw, gyűjts tüzet! Zója, a fajdot, amit elejtettünk, meg kell kopasztani.
- A lány rámeredt, és meg sem moccant. Mal erre a szemét forgatta.
- Rendben, akkor *valaki másnak* kell megkopasztania. Kérlek, keress valakit, akinek megparancsolhatod!
- Örömmel.
- Harshaw visszadugta kovakövét a ruhaujjába.
- Ezek mind örültek, Oncat – közölte a cirmossal. – Láthatatlan seregek, szörnyhercegek. Menjünk, és gyűjtsunk fel valami mást!
- Ahogy elmentek, megdörgöltem a szememet.
- Te is kiabálni fogsz velem?
- Nem. Sokszor le akartam már lőni Nyikolajt, de ez most egy hangyányit kicsinyesnek tűnne. Viszont érdekelné az a gyűrű.
- Elfeledkeztem az ujjamra húzott hatalmas drágakőről. Levettem, és a zsebembe csúsztattam.
- Nyikolajtól kaptam még a Forgó Keréknél. Arra gondoltam, talán felismeri.
- És felismerte?
- Szerintem igen. Mielőtt megpróbált volna megenni.

– A szentekre!
 – Aztán elrepült a Zónába.
 – Gondolod, azzal a céllal, hogy...
 – Megölesse magát? Nem tudom. Talán most oda jár nyaralni.
 Még azt sem tudom, hogy a volkrák zsákmányként tekintenek-e rá. – Nekidőltem annak a sziklatömbnek, ahol Nyikolaj gubbasztott alig pár perce. – Megpróbált rávenni, hogy gyógyítsam meg. De nem vált be.
 – Még nem tudod, hogy mire lehetsz képes, amint egyesülnek az erősítők.
 – Úgy érted, azután, hogy meggyilkoltalak?
 – Alina...
 – Erről nem fogunk beszélgetni.
 – Nem húzhatod a fejedre a takarót, és nem tehetsz úgy, hogy ez meg sem történik.
 – De igen és úgy fogok tenni.
 – Úgy viselkedsz, mint egy csitri.
 – Te viszont nemes módra, önfeláldozóan, és emiatt szeretnélek megfojtani.
 – Nos, ez már valami.
 – Ez nem vicces.
 – Hogyan kellene kezelnem? – kérdezte. – Nem *érzem* magam sem nemesnek, sem önfeláldozónak. Én csak...
 – Igen?
 A levegőbe lökte mindkét kezét.
 – Éhes vagyok.
 – Éhes vagy?
 – Igen – csattant fel. – Éhes vagyok, fáradt vagyok, és szinte biztosra veszem, hogy Tolja fogja megenni az egész fajdot.
 Önkéntelenül is nevetésben törtem ki.
 – Zója figyelmeztetett erre. Ő is morei lesz, amikor éhes.
 – Én nem vagyok morei.
 – Akkor morcos – engedtem nagy kegyesen.
 – Én *nem* vagyok morcos.
 – Igazad van – mondtam, és próbáltam visszafojtani a kuncogásomat. – Sokkal inkább duzzogsz és nem morcogsz.
 Erre elkapta a kezemet, magához rántott, és megcsókolt. Egyszer még jó erősen meg is húzta a fületem.

- Aú!
- Mondtam neked, hogy éhes vagyok.
- Ma te vagy a második, aki megpróbál megharapni.
- Ó, lesz ez még rosszabb is. Amikor visszatérünk a táborba, szólni fogok, hogy hallgassuk meg Kregi harmadik meséjét.
- Megmondom Harshaw-nak, hogy te kutyas vagy.
- Én pedig Zójának, hogy neked nem tetszik a haja.

Így folytattuk végig, míg vissza nem értünk a *Bölömbikához*, lökdöstük és ugrattuk egymást, és éreztük, ahogy kicsit enyhül az elmúlt hetek feszültsége. De ahogy a nap lebukott, és én a vállam felett visszanéztem a Zónára, eltűnődtem, hogy vajon milyen emberi lények lakozhatnak a partjain túl, és hogy hallhatják-e a nevetésünket.

A SZOLDÁT SZOL aznap késő éjjel érkezett meg, és alig pár órát alhatott, mielőtt belevágtunk a következő napba. Éberen figyeltek, ahogy behatoltunk a Zónába, én attól tartottam, sokkal rosszabbul fogadják majd, ikonokat fognak markolni és imákat kántálnak majd. De amikor átléptünk a sötétségbe, és körülöttünk engedtem kiáradni a fényt, megértettem: nem kellett a szentjeikhez fohászkodniuk. Hiszen ott voltam nekik én.

A *Bölömbika* magasan felettünk úszott, jóval az általam teremtetten fénybuborék teteje alatt, de én úgy döntöttem, a homokon fogok gyalogolni, hogy így gyakorolhassam a fényhajlítást a Zóna körülményei között. A Szoldát Szol szemében a hatalmamnak ez az újfajta megnyilvánulása egy újabb csodának minősült, újabb bizonyítéknak, hogy én egy élő szent vagyok. Erről eszembe jutott, hogy mit mondott az Apparátus: *A hitnél nincs nagyobb erő, és nem lesz nagyobb sereg annál, amit a hit hajt.* Azért imádkoztam, hogy igaza legyen, hogy én ne csak egy újabb vezér legyek, aki elfogadja hűségüket, hogy aztán haszontalan, noha tiszteletre méltó halálukkal fizesse azt vissza.

A nappal és az éjjel legnagyobb része ráment a Zónán átkelésre, és hogy a Szoldát Szol minden tagját átkísérjük a nyugati partra. Mire visszaértünk Tomikjanába, David és Zsenya már teljesen átvették az uralmat a hely felett. A konyha úgy festett, mintha vihar tombolt volna benne. A tűzhelyen lábasokban bugyborékolta valami, és egy hatalmas üstöt is

behoztak az almaborprésből, ami most hűtőkádként működött. David egy hokedlin ücsörgött a nagy faasztalnál, ahol egy hete még alighanem a szolgák dagasztották a kenyértésztát. Most üveggel és fémmel volt teleszórva, valami szurokszerű anyaggal összekelve, és számtalan, bűzös és sárga szmötyivel teli üvegce sorakozott rajta.

– Ez teljesen biztonságos így? – kérdeztem tőle.

– Semmi sem teljesen biztonságos.

– Ez nagyon megnyugtató.

Elmosolyodott.

– Akkor örülök.

Az ebédlőben Zsenya állította fel saját munkaterületét, ahol azon ügködött, hogy palackokat készítsen a *hunijának* meg olyan vállszíjakat, amikbe beletehetik ezeket a palackokat. A többiek akkor vethetik be őket, amikor csak merik a támadás alatt, és ha valami történne velem a Zónában, így még mindig lesz talán elég fényük, hogy kijussanak. A tanya tulajdonosának minden tárolóedényét elkoboztuk – serlegeket, pálinkásüvegeket, boros- és likőrös palackokat, egy díszes vázaggyűjteményt, de még egy hal alakú melegentartót is.

A teáskészletet csavarok és tömítőgyűrűk töltötték meg, Misa pedig törökülésben ült egy selyempárnás széken, ahol vidáman szedett szét nyergeket, hogy a szíjakat és a bőrdarabokat gondosan kupacokba rendezze.

Harshaw-t elküldtük, hogy ami élelmet csak talál, azt lopja el a szomszédos birtokokról: zavaróan tehetségesnek bizonyult benne.

Én a nap nagy részében Zsenya és Misa mellett dolgoztam. Kint a kertben a szélhívók azt gyakorolták, hogyan tudnának hangtakarót létrehozni. Ez annak a trükknek egy változata volt, amit Zója hajtott végre a járat beomlásakor, és reméltük, hogy így anélkül tudunk bejutni a Zónába, és ott elfoglalni helyünket a sötétség leple alatt, hogy felkeltenénk a volkrák figyelmét. Ez a legjobb esetben is átmeneti megoldásként szolgál majd, de csak addig kellett kitartania, míg elindul a rajtaütés. A fülem időről időre pattant egyet, és ilyenkor mintha minden hang eltompult volna, hogy aztán olyan tisztán halljam Nágyát, mintha velem egy szobában lenne, vagy éppen Adrik hangja hasított a fülembe.

A gyümölcsösből fegyverropogás szűrődött be: Mal és az ikrek választották ki a Szoldát Szolból a legjobb mesterlövészeket. Takarékosan kellett bánnunk a lőszerrel, így ésszel lövöldöztek. Később hallottam, ahogy a fogadószobában kutakodtak a fegyverek és a készletek között.

Később elköltöttük almából, kemény sajtból és a Harshaw által egy majdnem teljesen kiürített kamrában talált, száraz fekete kenyérből álló vacsoránkat. Az ebédlő és a konyha annyira szét volt dűlve, hogy inkább a nagy díszteremben raktunk egy jókora tüzet a tűztérben, hevenyészett pikniket rendezve: a padlón ültünk, meg a moaréselyem huzatú kanapékon, a göcsörtös almafaágakból készített nyársakra húzott kenyerünket pirítva.

– Ha ezt túlélem – mozgattam meg a lábujjaimat a tűz mellett –, ki kell találnom valamit, amivel kárpótolhatom ezeket a szegény embereket az őket ért károkért.

Zója felhorkant.

– Ugyan, így kénytelenek lesznek újra berendezni a házat! És ezzel szívességet teszünk nekik.

– És ha nem éljük túl – mutatott rá David –, ezt az egész helyet úgylis beborítja a sötétség.

Tolja félretolt egy virágos díspárnát.

– Lehet, hogy az lenne a legjobb.

Harshaw húzott egyet az almaboros korsóból, amit Tamar hozott be a présből.

– Ha túlélem, az lesz az első dolgom, hogy visszajövök ide, és úszom egyet ennek az itókának a tartályában.

– Csak ésszel, Harshaw! – intette Tamar. – Különben holnap reggel nekünk kell ébreszteniük.

A megszólított erre felnyögött.

– Miért kell a csatáknak mindig olyan korán kezdődniük? – Morogva nyújtotta át a korsót az egyik Szoldát Szolnak.

Addig vettük át újra meg újra a tervet, amíg mind úgy éreztük, hogy pontosan tudjuk, hol kell lennünk és mikor. Hajnalban lépünk be a Zónába. A szélhívók mennek először, hogy létrehozzák a hangtakarót, és így elrejtjük mozgásunkat a volkrák elől. Hallottam, amint Nágya odasúgja Tamarnak, hogy nem akarja, hogy Adrik velük menjen, de az hevesen érvelt amellett, hogy tartson velük a lány öccse.

– Ő egy harcos – mondta. – Ha elhiteted vele, hogy mostantól kevesebb, akkor sosem tudja meg, hogy több is lehetne. – Én a szélhívókkal leszek, arra az esetre, ha valami rosszul alakulna. A mesterlövészek és a többi grisa utánunk jön.

Úgy terveztük, hogy a Zóna közepén hajtjuk végre a rajtaütést, szinte pontosan Kribirszk és Novokribirszk között. Amint meglátjuk az Éjúr dereglyéjét, megvilágítom a Beltengert, és úgy hajlítom a fényt, hogy láthatatlanok maradjunk. Ha ez nem állítja meg, akkor majd a mesterlövészeink megteszik. Ritkítani fogják a sorait, aztán Harshaw-n és a szélhívókon a sor, hogy akkora káoszt csináljanak, hogy az ikrek és én feljuthassunk a hajóra, megkeressük a diákokat, és biztonságba vigyük őket. Miután kimenekítettük őket, én elbánok az Éjúrral. Remélhetőleg észre sem fog venni engem.

Zsenya és David Tomikjanában marad Misával. Tudtam, hogy a fiú erősködni fog, hogy velünk jöhessen, így Zsenya altatót csempészett a vacsorájába. Máris ásítózott, odakucorodott a tűztérhez, és reméltem, hogy szépen átalussza a reggeli indulásunkat.

Telt-múlt az éjszaka. Tudtuk, hogy aludnunk kell, de senki nem érzett nagy kedvet hozzá. Egyesek úgy döntöttek, hogy a díszteremben heverednek le, míg mások kettesével oszlottak szét a házban. Senki nem akart egyedül maradni ma éjjel. Zsenyának és Davidnek még akadt munkája a konyhában. Tamar és Nágya hamar eltűnt. Azt hittem, Zója talán választ magának valakit a Szoldát Szolból, de amikor kisurrantam az ajtón, még mindig a tüzet nézte, az ölében pedig ott dorombolt Oncat.

Elindultam a sötét folyosón a fogadószoa felé, ahol Mal ellenőrizte még egyszer, utoljára a fegyvereket és a felszerelést. Különös volt látni a fegyverek és lőszerek kupacait a márvány asztallapon a ház úrnőjének bekeretezett miniatűrjei és a tubákos szelencék elegáns gyűjteménye mellett.

– Jártunk már itt – szólalt meg Mal.

– Jártunk?

– Amikor először jöttünk ki a Zónából. Megálltunk egy gyümölcsösben, nem túl messze ettől a háztól. Akkor ismertem rá, amikor kimentünk lőni.

Már én is emlékeztem. Mintha egy emberöltővel ezelőtt lett volna. A fákon a gyümölcs túl kicsi volt és savanyú.

– Hogy ment ma a Szoldát Szollal?

– Nem is olyan rosszul. Csak egypáran tudnak messzire lőni, de ha szerencsénk lesz, ennél nem is kell több. Közülük sokan harcoltak az Első Hadsereg soraiban, így legalább van rá esély, hogy megőrzik a hidegvérüket.

A díszteremből nevetés szűrődött ki. Valaki – gyanítottam, hogy Harshaw – rágyújtott egy nótára. A fogadószobában azonban csend honolt, és így hallhattam, hogy odakint esni kezd az eső.

– Mal – szólaltam meg. – Mit gondolsz... szerinted ez az erősítők miatt van?

A homlokát ráncolta, és ellenőrizte a célkeresztet a puskáján.

– Ezt meg hogy érted?

– Hogy ők a kapocs közöttünk? Az én erőm és a tiéd között? Hogy ezért barátkoztunk össze, hogy ezért... – Elhalt a hangom.

Felemelt egy másik lőfegyvert, és ellenőrizte a csövét.

– Talán ez hozott össze minket, de nem ettől vagyunk azok, akik. Nem ezek tesznek azzá a lánnyá, aki meg tudott nevetetni akkor, amikor nem volt semmim. És annyi szent, hogy nem ettől lettem az a tökfilkó, aki mindent magától értetődőnek tekintett. Bármi legyen is közöttünk, azt mi kovácsoltuk. Az a miénk. – Azzal letette a puskát, és egy rongyba törölte a kezét.

– Gyere velem! – fogott kézen, és maga után húzott.

Áthaladtunk a sötétbe borult házban. Hallottuk, amint valaki valami pajzán dalt énekel a folyosón, aztán lépteket hallottunk, amint valaki átszalad egyik szobából a másikba. Azt hittem, Mal esetleg az egyik emeleti hálószobába vezet; azt hiszem, reménykedtem benne, hogy ezt teszi, de ehelyett a ház keleti szárnyába húzott, el a néma varrószoza, a könyvtár mellett, egészen egy ablaktalan előszobáig, amit vakolókanalak, ásók és száraz ágnyesedékek szegélyeztek kétoldalt.

– Izé... ez most elbűvölő lenne?

– Várj itt! – Kinyitott egy falba rejtett ajtót, amit eddig észre sem vettem.

A félhomályban annyit tudtam kivenni, hogy egy hosszú, keskeny télikertbe vezet. Az eső egyenletes ritmust dobolt a

kupolás tetőn és a mázas üvegfalakon. Mal bement a helyiségbe, meggyújtotta a hosszúkás, a mennyezetet visszatükröző medence szélén a lámpásokat. Almafák álltak a falak mentén, ágaik roskadoztak a fehér virágoktól. A lehullott szirmok hópiheként heverték a vörös mozaikos padlón és lebegtek a víz felszínén.

Követtem Malt végig a medence mentén. Odabent balzsamos volt a levegő, édes az almaszirmoktól és agyagos a talaj sűrű illatától. Odakint erősödött a szél, hogy aztán viharként vonyítson, de idebent mintha megszűntek volna az évszakok. Az a roppant furcsa érzésem támadt, hogy bárhol lehetnénk, hogy a ház többi része egyszerűen levált rólunk, és teljesen egyedül vagyunk.

A helyiség túlsó végén egy asztalt zsúfoltak a sarokba. Egy indadíszes szék támlájára valaki kendőt terített. Az almasziromtól fehérülő szőnyegen egy kosárban varrókészlet hevert. A ház úrnője talán idejárt varrogatni, elkortyolni a reggeli teáját. Napközben alighanem tökéletesen rálátott a gyümölcsösre a nagy boltíves ablakokon át. Egy nyitott könyv feküdt az asztalon. A lapjaira sandítottam.

– Ez egy napló – magyarázta Mal. – A tavaszi termés számai, hogyan fejlődnek a hibrid gyümölcsfák.

– Ez a nő szemüvege – emeltem fel egy aranykeretes okulárét.
– Vajon nem hiányzik neki?

Mal nekidőlt a medence kőperemének.

– Eltűnődtél már azon, hogy mi lett volna, ha a grisa vizsgálóbiztosok már Keramzinban felfedezik a hatalmadat?

– Eszembe jutott már.

– Más hely lenne Ravka.

– Talán nem. Az erőmnek semmi hasznát nem vettem addig, amíg meg nem találtuk a szarvast. Nélküled talán sosem bukkantunk volna Morozova egyetlen erősítőjének hollétére sem.

– Akkor te lennél más.

Félretettem a finom okulárét, és átlapoztam a számoszlopokat meg a gondos kézírást rejtő lapokat. Milyen ember lehettem volna? Összebarátkozok vajon Zsenyával vagy egyszerűen csak egy szolgának nézem? Vajon elnyerem Zója bizalmát? Akkor is ilyen fesztelen önteltséggel viselkedne velem? Milyen lett volna hozzám az Éjúr?

– Megmondom én, mi történt volna – közöltem.

– Ki vele!

Becsuktam a naplót, és visszafordultam Malhoz, aki az íróasztal szélén ült.

– A Kis Palotába kerültem volna, ahol elkényeztetnek, babusgatnak. Aranytányérból ettem volna, és sosem kellett volna küszködnöm, hogy használni tudjam az erőmet. Olyan lett volna, akár a lélegzés, amilyennek mindig is lennie kellett volna. És idővel elfelejttem Keramzint.

– Meg engem.

– Téged soha.

Erre felhúzta az egyik szemöldökét.

– Talán téged is – vallottam be. Erre felnevetett. – Az Éjúr hiábavalóan, reménytelenül kereste volna Morozova erősítőit, míg egy napon egy nyomkereső, egy senki, egy *otkazác* árva, eljut a jeges Cibejába.

– Te feltételezed, hogy nem haltam meg a Zónában.

– Az én változatomban téged sosem küldenek a Zónába. Amikor te meséled a történetet, majd tragikus halált halhatsz.

– Ebben az esetben folytasd!

– Ez a senki, ez a semmi, ez a szálnalmas árva...

– Értem.

– O látná meg először a szarvast, amit évszázadok óta üznek. Így hát az Éjúrnak és nekem Cibejába kellett volna utaznunk a nagy fekete hintóján.

– A hóban?

– A nagy fekete szánján – engedtem. – És amikor megérkezünk Csernasztyba, az egységedet a mi fennkölt színünk elé vezetik...

– Gyalog járulhattunk elétek, vagy hason kellett csúsznunk, mint az alantas férgek, akik vagyunk?

– Gyalog, de igencsak alázatosan. Én egy emelvényen ülnék, drágakövekkel a hajamban és aranyozott *keftámban*.

– Nem fekete lenne?

Ezen eltűnődtem.

– Talán fekete.

– Nem számítana – mondta erre Mal. – Ugyanúgy nem tudnám levenni rólad a szemem.

Felnevettem.

– Nem, te Zóját bámulnád.

– Zója is ott van?

– Hát nincs ott mindig?

Erre elmosolyodott.

– Felfigyeltem volna rád.

– Persze hogy fel. Hiszen végtére is én vagyok a napidéző.

– Tudod, hogy értem.

Lenéztem, virágszirmokat söpörtem le az íróasztalról.

– Észrevettél engem egyáltalán Keramzinban?

Egy ideig csak hallgatott, és amikor rápillantottam, már az üvegplafont bámulta. Olyan vörös lett, akár a cékla.

– Mal?

Megköszörülte a torkát, összefonta a karját.

– Ami azt illeti, igen. Nagyon... zavarba ejtő gondolataim támadtak miattad.

– Tényleg? – bukott ki belőlem.

– És mindegyik miatt büntudatom volt. Úgy volt, Hogy te a legjobb barátom vagy, és nem a... – Vállat vont, és még vörösebb lett.

– Bolond.

– Ez a tény igencsak megalapozott, és semmi köze a történethez.

– Nos – söpörtem le egy újabb adag szirmot –, nem számítana, hogy felfigyelsz-e rám, mert én felfigyeltem volna rád.

– Rám, egy alantas *otkazá*cra?

– Így van – mondtam halkán. Már nem éreztem úgy, hogy ugratom.

– És mit láttál volna?

– Egy katonát – egy hetyke, sebhelyes, különleges katonát. És az lett volna számunkra a kezdet.

Felállt, és egy lépéssel eltüntette a köztünk lévő távolságot.

– És ugyanúgy ez lenne a vég a számunkra. – Igazat szólt. Még az álmainkban sem volt közös jövőnk. Ha valahogyan túléljük a holnapot, szövetségeseket és koronát kell keresnem. Malnak pedig meg kell lelnie a módját, hogy megőrizhesse a titkát.

Óvatosan a két kezembe fogtam az arcát.

– Én is más lettem volna nélküled. Gyengébb, felelőtlenebb. – Halványan elmosolyodott. – Félttem volna a sötétben. – Letörölte az arcomon végigcsorgó könnyeket. Nem is tudtam volna megmondani, mikor kezdtek ömleni. – Ám nem számít, hogy ki vagy mi vagyok, mert a tiéd lettem volna.

Ekkor megcsókoltam – a bánattól, a szükségstől, a többévnnyi sóvárgástól hajtva, abban a kétségbeesett reményben, hogy itt tarthatom, a karjaimban, miközben ott volt az az átkozott tudat is, hogy nem tehetem. Rádőltem, hogy érezzem nekem feszülő mellkasát, széles vállát.

– Ez hiányozni fog – mondta, ahogy megcsókolta az arcomat, az államot, a szemhéjamat. – Az ízéd. – A fülem alatti bemélyedéshez nyomta az ajkát. – Az illatod. – A keze felsiklott a hátamon. – A tapintásod. – A lélegzetem fennakadt, ahogy a csípője az enyémnek nyomódott.

Aztán visszahúzódott, tekintete az enyémet kereste.

– Többet akartam neked adni. Fehér fátylat a hajadba. Olyan esküvést, amit megtarthatunk.

– Egy rendes nászéjszakát? Csak mondd azt, hogy ez még nem a búcsú. Nekem csak ez az esküvés kell.

– Szeretlek, Alina.

Újra megcsókolt. Nem válaszolt, de nem érdekelt, mert a szája az enyémre tapadt, és ebben a pillanatban úgy tehettem, mintha én nem a megmentő vagy egy szent volnék, hogy egyszerűen választhatom őt, lehet életem, lehetek szerelmes. Hogy nem egyetlen éjszakánk lesz, hanem mintha több ezer lenne. Lefelé húztam magammal, a testét magamra rántva, és éreztem a hátamon a padló hidegét. A keze egy katonáé volt, durva és kérges, felhevült tőle a bőröm, éhes szikrák pattogtak végig a testemben, amitől felfelé löktem a csípőmet, próbálva őt közelebb hozni.

Áthúztam az ingét a fején, hagytam, az ujjaim hadd kalandozzanak izmos hátának sima barázdáin, kitapogattam az őt megjelölő tetovált szavak finoman kiugró széleit. De amikor a karomon át lehúzta a blúzomat, megmerevedtem, ahogy hirtelen, fájdalmasan eszembe jutott minden rossz dolog magamról. A kiálló csontjaim, a túl kicsi melleim, a sápadt bőröm, ami olyan

száraz, akár a hagyma. Ekkor a kezébe fogta az államat, hüvelykujja végigsimított az ajkamon.

– Te vagy minden, amit valaha is kívántam – súgta. – Te vagy a szívem mindene.

Ekkor megláttam magam – a szemében –, kesernyés, bolondos, bonyolult, bájos magamat. Magamhoz húztam, és éreztem, ahogy megborzong, ahogy a testünk összeért, ahogy bőr simul bőrhöz, éreztem forró ajkát, a nyelvét, motozó kezét, míg a kettőnk közti vágy olyan merevre és nyugtalanra feszült, mint az íjhúr, ami alig várja, hogy elengedjék.

Kezével megragadta a csuklómat, és elmémet kitöltötte a fény. Nem láttam mást, csak Mal arcát, nem éreztem mást, csak a testét – felettem, körülöttem, eleinte félszeg ritmussal, aztán lassan és egyenletesen, ahogy az eső dobol. Mindössze ennyire volt szükségünk. És mindössze ennyi jutna nekünk.

MÁSNAP REGGEL ARRA ÉBREDTEM, hogy Mal már korábban felkelt. Hagyott nekem egy kanna forró teát egy almaszirmokkal teleszórt tálcán. Az eső elállt, de a télikert falait belepte a pára. A ruhaujjammal letöröltem az egyik üveglapot, és kinéztem a mélykék hajnalba. A fák között egy őz mozgott, lehajtott fejjel az ízletes fűben.

Lassan felöltöztem, megittam a teámat, és elidőztem a tükröződő medencénél, ahol a meggyújtott lámpások rég kialudtak. Néhány óra múlva ezt a helyet lehet hogy beborítja a sötétség. Minden részletére emlékezni akartam. A szeszélytől hajtva felkaptam egy tollat, a napló utolsó lapjára lapoztam, és beleírtam a nevünket.

Alina Sztarkov

Maljen Orecev

Nem igazán tudtam, miért tettem. Csak valahogy ki kellett mondanom, hogy itt jártunk.

A nagyteremben találtam rá a többiekre: javában pakoltak. Zsenya feltartóztatott az ajtóban, kabátommal a kezében. Az olíwabarna gypjút frissen mángorolták.

– A lehető legjobban kell kinézned, amikor elteszed láb alól az Éjurat!

– Köszönet – mosolyogtam rá. – Igyekszem nem nagyon össze- vérezni.

Pusztit nyomott mindkét orcámra.

– Sok szerencsét! Itt fogunk rád várni, amikor visszajössz.

Megfogtam a kezét, és a tenyerére tettem Nyikolaj gyűrűjét.

– Ha valami rosszul alakul, ha nem sikerülne nekünk – fogd Davidét és Misát, majd menjetek Os Kervóba! Ebből megvehettek minden segítséget, ami csak kell.

Nyelt egyet, aztán erősen megölelt.

Odakint a Szoldát Szol már felsorakozott szoros alakzatban, puskáikkal a hátukon, vállukon átvetve az egyelőre ártalmatlan *lumija* lötyögött a palackokban. Arcukon a tetoválás ádáznak mutatta őket a hajnali fényben. A grisák durva szövésű ruhákat viseltek. Akár hétköznapi katonáknak is tűnhettek.

Harshaw Misánál hagyta Oncatot, aki odabújt a fiúhoz, de a cirmos most a fogadószoba ablakában ült, lustán mosakodott, és figyelte a készülődésünket. Tolja és Tamar a mellkasukra tűzték az aranylő napkorongokat. Mal még mindig Misánál volt. Elmosolyodott, amikor meglátott, és megütögette a helyet, ahova a melltűje került volna, egyenesen a szíve fölé.

Az őz már riadtan elfutott. A gyümölcsös kihalt volt, amikor kiértünk, csizmáink mély nyomokat hagytak a puha földben. Félórával később már a Zóna partján álltunk.

Csatlakoztam a többi étherálhoz: Zójához, Nágához, Adrikhoz és Harshaw-hoz. Valahogy úgy tűnt helyesnek, hogy mi lépünk be oda először, és hogy ezt együtt tegyük. A szélhívók felemelték mindkét karjukat, légáramlatot idézve, csökkentve a légnyomást, ahogy Zója tette a járatban. A fülem pattogott, ahogy leterítették a hangtakarót. Ha nem tart ki, Harshaw-val készen álltunk fényt és tüzet idézni, hogy visszaverjük a volkrákat. Felsorakoztunk egy vonalban, és kimért léptekkel elindultunk a Zóna sötétjébe.

A Beltenger mindig olyan érzést keltett, mintha az lenne a vége mindennek. Nemcsak a sötétség okozta ezt, hanem a szörnyű elszigeteltség érzés, mintha eltűnt volna a világ, és csak te maradtál volna, reszelős légzésed, meg összevissza verdeső szíved.

Ahogy beléptünk a halott, szürke homokba és a sötétség megszűrűsödött körülöttünk, minden önuralmamra szükségem volt, hogy ne emeljem fel a kezemet, és vonjam mindnyájunkat a

biztonságos, védelmező fénybe. A fületem hegyeztem, szárnycsapásokra és azokra a borzalmas, nem emberi rikoltásokra számítva, de nem hallottam semmit, még a lépteink zaját sem a homokban. Bármit műveltek is a szélhívók, bevált. Mélységes és áthatolhatatlan volt a csend.

– Hahó! – suttogtam.

– Mi hallunk téged. – Megpördültem. Tudtam, hogy Zója tőlem távolabb halad, de olyan volt, mintha közvetlenül a fülemben beszélne.

Egyenletes léptekkel haladtunk. Kattanást hallottam, aztán majd tíz perccel később egy dupla kattanást. Megtettünk egy mérföldet. Egyszer távoli szárnycsapkodást hallottam felettünk, és éreztem, hogy a félelem szinte élőlényként furakszik be a sorainkba. Lehet, hogy a volkrák nem hallanak minket, de mérföldekről képesek kiszagolni a zsákmányt. Vajon most is felettünk köröztek, érezve, hogy valami nincs rendjén, hogy jár valaki a közelben? Kételkedtem benne, hogy Zója trükkje sokáig megóv minket. Ebben a pillanatban hasított belém, hogy milyen borzalmas örültséget is csinálunk.

Olyasmire vetemedtünk, amire még soha senki. Fény nélkül hatoltunk be a Zónába.

Mentünk tovább. Két kattanással később megálltunk, és elfoglaltuk állásainkat: itt fogunk várni. Amint meglátjuk az Éjúr dereglyéjét, gyorsan kell cselekednünk.

A gondolataim ráterelődtek. Óvatosan megrángattam a minket összekötő pányvát. Az éhség tapintható erővel rezgett végig rajtam. Az Éjúr mohón várta, hogy szabadjárára ereszthesse a Zóna hatalmát, készen állt a harcra. Én is ezt éreztem. Hagytam, hogy visszaverődjön hozzá ez az áradó várakozás, ez a készletetés: *Eljövök érted.*

Mal és Tolja – de talán mindenki más is – hitt abban, hogy az erősítőknak egyesülniük kell, de sosem érezték a *merzoszty* használatával járó borzongást. Ez olyasmi volt, amit egyetlen más grisa sem érthetett meg, és a végén ez kötött össze, az Éjurat és engem, a legszorosabban – nem a hatalmunk, nem annak furcsasága, nem az, hogy mindketten rendellenesek voltunk, ha ugyan nem förtelmek. Hanem a tiltott tudás, és hogy még többre vágytunk.

Teltek-múltak a percek, és ez kezdte felőrölni a nyugalmamat. A szélhívók csak eddig tudták fenntartani a hangtakarót. Mi van akkor, ha az Éjúr megvárja az éjjelt a támadással? *Hol vagy már?*

A válasz halványlila derengésben érkezett, kelet felől, felénk tartva.

Két kattanás. Legyező alakban szétszóródtunk, ahogy gyakoroltunk.

Három kattanás. Ez az én jelem volt. Felemeltem mindkét kezemet, és lángra lobbantottam a Zónát. Ugyanebben a pillanatban meghajlítottam a fényt, így az minden katonánk körül úgy áradt szét, akár egy patak.

Mit látott vajon az Éjúr? Élettelen homokot, a tompaszürke égboltot, porrá omló dereglyék pusztuló roncsait. És ez volt minden. Mi láthatatlanok maradtunk. Mi voltunk a levegő.

A hajó lelassított. Ahogy közelebb ért, láttam fekete vitorláin a napfogyatkozás szimbólumát, a hajó furcsa, füstüveg testét. A *lumija* ibolyaszínű lángja átfolyt az oldalán, halványan pislákkolt hatalmam fénylő izzásában.

Szélhívók álltak az árbocok tövében kék *keftáik*ban. Néhány pokolhívó a köteleket kezelte, oldalukon a vörösbe öltözött szívétörőkkel és a szürkét viselő, állig felfegyverzett *opricsnyik*okkal. Kis létszámú haderő volt ez. A diákok nyilván a fedélközben lehettek. Az Éjúr a dereglye orrában állt, körülötte árnyhordája. Mint mindig, most is úgy éreztem, amikor megláttam, mintha teljes erővel megütnének. Olyan volt, mint amikor meglátogattam a látomásokkor. Egyszerűen annyival valóságosabb, lüktetőbb volt, mint bármi más körülötte.

Olyan gyorsan történt minden, hogy alig volt időm felfogni. Az első lövés az Éjúr egyik *opricsnyikját* találta el. Aki ettől átbukott a dereglye korlátján. Aztán gyors ropogással eldőrdült a többi lövés, mintha csak esőcseppek kopogtak volna a háztetőn, a vihar kezdetét jelezve. Grisák és *opricsnyik* ok rogytak össze, és szaladtak egymásnak, ahogy kitört a zűrzavar az üveghajó fedélzetén. Láttam, ahogy többen elzuhanak.

Valaki felkiáltott, hogy „Viszonozzátok a tüzet!”, mire fülsértő hangon dörögni kezdtek a tűzfegyverek, de biztonságban, lőtávolon kívül voltunk. A *nyicsevók* a szárnyaikkal csapkodtak, széles ívben fordultak ide-oda, célpontot keresve. Kovakövek

sercegetek, és a dereglyén a megmaradt pokolhívók lángcsóvákat lövöldöztek tölcser alakban a levegőbe. A láthatatlan Harshaw visszafordította rájuk a tüzüket. Hallottam, ahogy sikoltoznak.

Majd csend támadt, amit csak az üvegdereglyéről áradó nyöszörgések és elordított parancsok törtek meg. A mesterlövészeink remek munkát végeztek. A hajókorlátnál testek heverték szanaszét. A sértetlen Éjúr egy szívtörőre mutatott, és valami parancsot vakkantott neki. A szavait nem tudtam kivenni, de tudtam, hogy most fogja felhasználni a diákokat.

Körülnéztem, megkerestem a lövészeket, a grisákat, éreztem a jelenlétüket a fényben.

Egy kattanás. A szélhívók egy robajló homokhullámot küldtek a levegőbe. A dereglye fedélzetéről újabb kiáltások harsantak, ahogy az Éjúr szélhívói igyekeztek válaszolni.

Ez volt a végszó. Az ikrekkel együtt rohanni kezdtünk a hajó tatja felé. Nem sok időnk maradt.

– Hol vannak? – súgta oda Tolja, miközben felmáasztunk. Különös volt hallani a hangját, de nem látni.

– Talán lent – feleltem. A dereglye sekély merülésű volt, de azért akadt rajta hely elég.

Elindultunk a fedélzeten, a lejárót keresve, vigyázva, hogy ne ütközzünk neki az Éjúr grisáinak és óreinek.

A megmaradt *opricsnyik* ok fegyvereiket a dereglyén túl az üres homokra szegezték. Elég közel voltunk, hogy lássuk a homlokukra kiülő verítéket, kiüledt szemüket. Idegesek voltak, a legkisebb valós vagy képzelt zajra megugrottak. „*Malenyi*”, suttogták. Szellemeik. Csak az Éjúr tűnt rendületlennek. Higgadt arccal nézett végig az általam elszabadított pusztításon. Elég közel volt, hogy lesújsak rá, de árnyhordája még mindig védelmezte. Az a nyugtalanító érzésem támadt, hogy vár valamire.

Hirtelen az egyik *opricsnyik* elkiáltotta magát:

– A földre!

Körülöttünk az emberek a fedélzetre vetették magukat, és a levegő megtelt puskaropogással.

Két másik üvegdereglye bukkant fel, tele *opricsnyikokkal*. Amint beértek a fénybe, a hajókon fellobbant a *lumija* világító ibolyaszínű lángja.

– Azt hitted, felkészületlenül érkezem a találkozónkra, Alina? – harsogta túl az Ejúr a káoszt. – Azt hitted, nem áldoznék fel egy egész hajóflottát is az ügyért?

De bármennyit küldött is, csak kettő jutott át. Ám ez is elég lesz, hogy fordítson a csata menetén. Kiáltásokat, üvöltéseket hallottam, és a katonáink viszonozták a tüzet. A homokban megjelent egy vörös folt, és összerándultam, amikor rájöttem, hogy az az egyik emberem vére. Lehetett Vlagyimé. Zójáé. Malé. Ki kellett juttatnom őket onnan. Hol lehetnek a diákok? Igyekeztem továbbra is összpontosítani. Nem hagyhattam, hogy kihunyjon a fény. A csapatomnak ott volt a palackokba töltött *lumija*. Visszavonulhattak volna a Zónába, de tudtam, hogy nem fognak. Addig nem, míg el nem hagyom az Ejúr dereglyéjét.

Lopakodva megkerültem az árbocot, csapóajtó vagy lejáráó nyomát keresve.

Ekkor perzselő fájdalom hasított a vállamba. A hátamra zuhantam, felkiáltottam. Eltaláltak.

Elterültem a fedélzeten, és éreztem, hogy gyengül a fény feletti uralmam. Tolja villódzó alakja jelent meg mellettem. Igyekeztem visszaszerezni az irányítást. Ő eltűnt, viszont a korláton túl láttam, hogy katonáink és grisáink megjelennek a homokban. A többi dereglyéről *opricsnyikok* ugráltak le, és lendültek támadásba, majd a *nyicsevók* is belevetették magukat az ütközetbe.

Páni félelem száguldott végig rajtam, ahogy az összpontosításért küzdöttem. Nem éreztem a jobb karomat. Kényszerítettem magam, hogy lélegezzem. *És ne úgy fújtass, akár egy vadkan!* Ha Adrik egy karral tudott idézni, akkor én is képes vagyok rá.

Tamar jelent meg az orrnál, eltűnt, majd reszketegen ismét megjelent az alakja. Egy *nyicsevó* ugrott rá. Tamar felsikoltott, ahogy az a hátába mélyesztette a karmait.

Nem. Összeszedtem széthullott koncentrációmat, és a Vágásért nyúltam, noha csak egy karom maradt, hogy meglendítsem. Nem tudtam ugyan biztosan, hogy el tudom-e találni úgy az árnykatonát, hogy ne sebesítsem meg Tamart, de nem nézhettem végig tétlenül, ahogy meghal.

Ekkor fentről egy másik alak vetette bele magát a küzdelembe. Beletelt egy hosszú pillanatba, mire felfogtam, mit látok: Nyikolaj érkezett – vicsorítva, szárnyait széttárva.

Karmaival megragadta a Tamart tartó *nyicsevót*, és hátrarántotta a fejét, így az kénytelen volt a zsákmányát elengedni. A lény vergődött és ide-oda rángatta a testét, de Nyikolaj felfelé röppent, és behajította a feketeségbe. Valahonnan messziről tébolyodott visításokat hallottam – a volkrákat. Az árnykatona nem került elő többé.

Nyikolaj ismét lecsapott, ezúttal az Éjúr egy másik *nyicsevójának* rontott neki. Szinte hallottam a hahotáját. *Hát, ha szörny leszek, akkor akár lehetek a szörnyek királya is.*

Aztán levegő után kaptam, ahogy ép karomat valami a fedélzethez szegezte. Az Éjúr magasodott fölem, csizmája fájdalmas erővel taposott a csuklómra.

– Hát itt vagyok – szólalt meg hűvös, csiszolt hangja. – Üdv, Alina!

Az általam gyújtott fény összeomlott. A sötétség erősödött, csak

az ibolyaszínű láng villódzott hátborzongatóan.

Felmordultam, ahogy az Éjúr csizmája a karcsontomat szinte a fedélzetbe taposta.

– Hol vannak a diákok? – csikorogtam.

– Nincsenek itt.

– Mit tettél velük?

– Épen és egészségesen Kribirszkben hagytam őket. Alighanem most ebédelnek. – A *nyicsevói* felettünk köröztek, egy mozgó, vergődő, tökéletes védőkupolát formálva szárnyakból, karmokból, kezekből. – Tudtam, hogy a fenyegetés is elegendő lesz. Tényleg azt hitted, hogy veszélybe sodornám a grisa gyerekeket, amikor már olyan sokat elvesztettem?

– Azt hittem... – Azt hittem, hogy bármire képes. *El akarta hitetni velem*, döbrentem rá. Amikor megmutatta nekem Botkin és Ana Kuya holttestét. *El akarta hitetni velem*, hogy milyen könnyörtelen.

Aztán belém villant, amit egyszer régen mondott: *Gondold csak azt, hogy szörnyeteg vagyok!*

– Tudom, hogy mit gondoltál, hogy minek tartottál mindig is. Sokkal könnyebb így, nem igaz? Hiszen így pöffeszkedhetsz önnön igazságérzeteddel.

– Nem én találtam ki a gáztetteidet. – Még nem volt vége. Csak annyit kellett tennem, hogy hozzáférjek a ruhaujjamba rejtett kovakőhöz. Csak egy szikrára volt szükségem. Lehet, hogy az nem öl meg mindkettőnket, de pokoli fájdalmat fog okozni, és talán időt nyer a többieknek.

– Hol a fiú? Az idézőm már megvan. A nyomkeresőmet is akarom.

Mal még mindig csak egy nyomkereső volt neki, hála a szenteknek!

Jó kezemmel benyúltam a ruhaujjamba, megérintve a kovakő szélét.

– Nem hagyom, hogy felhasználj őt – mondtam. – Sem előnyként, sem semmi másra.

– Amott a híveid haldokolnak körülötted, te mégis dacoskodsz.

Talpra rántott. Két *nyicsevó* suhant oda, hogy lefogjon, a kovakő kicsúszott a kezemből. Az Éjúr félrehúzza a kabátomat, mindkét keze végigsiklott a testemen. Összeszorult a szívem, ahogy az ujjai összezárultak az első lőporos csomagocskán. Előhúzza a zsebemből, aztán gyorsan rálelt a másodikra. Felsóhajtott.

– Ugyanúgy megérezem a szándékaidat, ahogy te az enyémekeket, Alina. A reménytelen elszántságodat, az eltökéltségedet, hogy vértanú légy. Most már felismerem őket.

A pánya. Eszembe jutott egy ötlet. Igen csekély volt rá az esély, hogy beválik, de meg kell próbálnom.

Az Éjúr a puskaporos zacskókat odadobta az egyik *nyicsevónak*, ami aztán elsüvített vele a sötétbe. Hívős, szürke szemével engem figyelt, miközben vártunk, a csatazajt elnyomta a körülöttünk repkedő árnyhorda surrogása. Nemsokára eget rengető *bumm* hangzott fel valahonnan a sötétből.

Az Éjúr megrázta a fejét.

– Talán egy egész emberöltőbe telik, mire megtörlek, Alina, de akkor is a feladat szolgálatába állítom az elmémet.

Megfordult, és ekkor cselekedtem. A két *nyicsevó* lefogott, így nem vethettem be a Vágást, de azért nem voltam teljesen

tehetetlen. Csavartam egyet mindkét csuklómon. Meghajlítottam magam körül a *lumija* ibolyaszínű fényét. És ezzel egy időben kinyúltam a kettőnk között feszülő pányváért.

Az Éjúr felkapta a fejét, és noha továbbra is ott álltam láthatatlanul, ahol eddig, a *nyicsevók* szorításában, egy pillanatig az árboc mellől néztem rá. Az előtte álló lány ép és egészséges volt. Aki most felemelve mindkét kezét arra készült, hogy bevigye a Vágást. Az Éjúr egy pillanatig sem gondolkozott – hanem cselekedett. A másodperc törtrésze alatt történt, az ösztön és a megértés közti kurta térben, de elégnék bizonyult. Árnykatonái elengedtek, és előreszökkentek, hogy megvédjék. Én a korlát felé ugrottam, és átvetettem magam a dereglye oldalán.

Sebesült karomon értem földet, és a fájdalom végigfutott az egész testemen. Felhangzott mögöttem az Éjúr haragos üvöltése. Tudtam, hogy már nem irányítom a fényt, ami azt jelentette, hogy láthatóvá váltam. Mozgásra bírtam magam, a homokban kezdtem kúszni, távolodva a *hunija* ibolyaszínű izzásától. Láttam, hogy a napkatonák és a grisák a megvilágított dereglyéknél küzdenek. Harshaw a földön hevert. Ruby vérzett.

Talpra kecmeregtem. Szédelegtem. Sebesült karomat markolva belevetettem magam a sötétbe. Nem láttam semmit, elvesztettem az irányérzékeimet. Még beljebb merészkedtem a feketeségbe, és közben igyekeztem munkára bírni az agyamat, hogy kifundáljak valami tervet. Tudtam, hogy a volkrák bármelyik pillanatban nekem ronthatnak, de nem kockáztathattam meg, hogy fényt gyűjtök. *Gondolkodj!*, korholtam magam. De kifogytam az ötletekből. A puskaporos erszények odalettek. A Vágással nem élhettem. A ruhaujjam átázott a vértől, és lelassultak a lépteim. Kell valakit találnom, aki meggyógyítja a karomat. Össze kellett szednem magam. Nem futhattam el újra az Éjúr elől, ahogy először tettem a Zónában. Azóta menekültem.

– Alina.

Megperdültem. Mal szólított a sötétből. *Legyen ez csak a hangok trükkje!*, – gondoltam. Ám tudtam, hogy a szélhívók takarója már rég felszállt. Hogy talált meg Mal? Ostoba kérdés. Mal mindig megtalál.

Levegő után kaptam, ahogy megragadta sebesült karomat. A kín és a veszély dacára megidéztem egy erőtlén kis fényt, és

láttam, hogy szép arcát por és vér csíkozza. Megpillantottam a kezében egy kést. Felismertem a pengét. Tamaré volt, grisa munka. Erre a pillanatra gondolva adta Malnak? Vagy Mal megkereste, hogy elkérje tőle?

– Mal, ne! Még nincs vége...

– De igen, Alina.

Megpróbáltam elhúzódní, de a kezével erősen markolta a csuklómát, összeszorítva az ujjaimat, amitől mindkettőnkön végigvágatott az az éles nyílallás, ahogy az az erő szólított engem, követelve, hogy lépjek át azon az ajtón. Másik kezével összezárta az ujjaimat a kés markolatán. A fény megremegett.

– Nem!

– Ne engedd, hogy mindez a semmiért történjen, Alina!

– Kérlek...

Fájdalmas sikoly harsogta túl a csatazajt. Mintha Zójáé lett volna.

– Mentsd meg őket, Alina! Ne hagyđ, hogy azzal a tudattal éljek, hogy megállíthattam volna ezt!

– Mal...

– Mentsd meg őket! Most az egyszer hadd vezesselek én! – A tekintete összekapcsolódott az enyémmel. – Vess ennek véget!

A szorítása tovább erősödött. *Még nincs vége a történetünknek.*

Soha nem tudom már meg, hogy a kapzsiság vagy az önzetlenség mozgatta a kezemet. Mal ujjai vezették az enyémet, ahogy felfelé löttem a kést, bele a mellkasába.

A lendület felfelé rántott, és megtántorodtam. Elhúzódtam, a kés kihullott mindkettőnk kezéből, a sebből vér csordult, de Mal nem engedte el a csuklómát.

– Mal – zokogtam.

Köhögni kezdett, és vér buggyant ki az ajkán. Előredőlt. Majdnem felbuktam, ahogy magamhoz öleltem: olyan erővel szorította a csuklómát, hogy azt hittem, mindjárt eltörík. Levegő után kapott, bugyborékoló hörgés tört elő belőle. Teljes súlyával rám nehezedett, lefelé rántott, az ujjai még mindig szorítottak, és úgy nyomódtak a bőrömbe, mintha a pulzusomat akarná megmérni.

Tudtam, mikor távozott el.

Egy pillanatra minden csendbe borult, a világ visszafojtotta a lélegzetét – hogy aztán minden fehér tűzzé lobbanjon. Moraj töltötte meg a fületem, egy hanglavina, ami megrázta a homokot, és amitől maga a levegő is vibrálni kezdett.

Felsikoltottam, ahogy az erő átvágtatott rajtam, miközben égtem, ahogy belülről emésztett fel. Élő csillaggá változtam. Magam voltam a tűzvész. Egy újonnan született nap, ami szétzúzza a levegőt és felzabálja a földet.

Én teszek tönkre másokat.

A világ megremegett, felbomlott, önmagába omlott.

És aztán eltűnt az erő.

A szemem felpattant. Sűrű sötétség vett körül. A fülem csengett.

Térdeltem. A kezemmel kitapogattam Mal testét, véráztatta, nyirkos, gyúrt ingét.

A levegőbe löttem mindkét kezemet, szólítottam a fényt. Nem történt semmi. Újra próbálkoztam, kinyúltam az erőért, de csak a hiányát találtam. Fentről visítást hallottam. A volkrák odafent köröztek. Láttam a pokolhívók fel-fellobbanó lángjait, a dereglyék ibolyaszínű derengésében harcoló katonák homályos alakját. Valahol Tolja és Tamar a nevemet kiáltozta.

– Mal... – Érdes hang tört elő belőlem. Nem ismertem rá a saját hangomra.

A fényt kerestem, mint egykor a Fehér-Katedrális zsigereinek mélyén, legalább valami halvány Csóvát keresve. Ám most más volt a helyzet. Éreztem magamban a sebet, a rést, ahol egykor valami megbújt, teljesen és odaillően. Nem megtörtem. Kiürültem.

Mindkét kezemmel megmarkoltam Mal ingét.

– Segíts! – hörögtem.

Mi végtelen? Hát a világegyetem és az emberi mohóság.

Ez meg milyen lecke volt? Milyen beteges tréfa? Amikor az Éjúr a teremtés szívében a hatalommal játszadozott, a Zóna lett a jutalma, a hely, ahol a hatalma mit sem ért, egy fürtelem, ami őt és hazáját több száz évig szolgására kárhoztatja. Ez lett hát az én büntetésem? Morozova tényleg eszelős volt, vagy egyszerűen csak tévedett?

– Segítsen valaki! – sikoltottam.

Tolja és Tamar felém rohant, a nyomukban Zójával: testüket megvilágították a *huniját* rejtő üvegpalackok. Tolja sántított. Zója arcának egyik fele megégett. Tamar gyakorlatilag tetőtől talpig véres volt a *nyicsevó* ejtette sebektől. Mind megtorpantak, amikor meglátták Malt.

– Hozzátok vissza! – sírtam.

Tolja és Tamar letérdelt mellé, de láttam, ahogy egymásra pillantanak.

– Alina... – kezdte Tamar.

– Kérlek – zokogtam. – Hozzátok őt vissza nekem!

Tamar kinyitotta Mal száját, és megpróbált levegőt fújni a tüdejébe. Tolja Mal mellkasára tette az egyik kezét, összenyomva a sebet, és igyekezett ismét munkára bírni a szívét.

– Több fény kell – mondta.

Elfojtott nevetés szakadt ki belőlem. Felemeltem mindkét kezemet, könyörögve a fényhez és a valaha élt összes szenthez. Nem használt fikarcnyit sem. A gesztus amúgy is hamisnak érződött. Pantomimnak. Nem történt semmi.

– Nem értem – bögtém, ahogy könnyes arcomat Maléhoz nyomtam. A bőre máris kezdett kihúlni.

Pedig Baghra figyelmeztetett: *Lehet, hogy nem fogod túlélni a merzoszty megkövetelte áldozatot.* De mi értelme volt ennek az áldozatnak? Csak azért éltünk, hogy kapjunk egy leckét a kapzsiság áráról?

Ez lenne Morozova örületének igazsága, valamiféle kegyetlen egyenlet, ami fogta minden szeretetünket és veszteségünket, majd összeadva kijött belőle a semmi?

Ez túl sok volt. A gyűlölet, a fájdalom és a bánat letaglózott. Ha akár csak egyetlen pillanatra visszakapom az erőmet, hamuvá égettem volna a világot.

És ekkor megláttam – fényt a távolban, a sötétséget átjáró csillogó pengét.

Mielőtt megérthettem volna, megjelent egy újabb – egy fénylő pont, amiből két széles sugár lett, ami magasan és vadul söpört végig felettem.

Alig egy méterre tőlem fényáradat tört elő a sötétségből. Ahogy a szemem hozzászokott, megláttam Vlagyimot, aki tátott szájjal, értetlenül és megrökönyödve nézte a tenyeréből áradó fényt.

Elfordítottam a fejemet, és azt láttam, hogy a Zónában egymás után szikrázva kelnek életre – mint ahogy a csillagok jelennek meg az alkonyi égen – a Szoldát Szol és az *opricsnyikok*, fegyverükről megfélemlítve, ámult, döbbent arccal, fényben fürödve.

És erről eszembe jutottak az Éjúr szavai, amit a Csontút jeges vizeit szelő hajón mondott nekem: *De hát Morozova furcsa ember volt, kicsit olyan, mint te: vonzották a köznapi dolgok és a gyengék.*

Otkazác felesége volt.

És majdnem elvesztette *otkazác* gyermekét.

Azt hitte, egyedül van a világon, egyedül van a hatalmával.

Most már értettem. Megértettem, mit tettem. Ez volt hát a három erősítő ajándéka: ezerszeresére növelte az erőt, de nem egyetlen emberben. Hány új idézőt teremtett? Meddig ér el Morozova hatalma?

Fényívek és -zuhatagok bomlottak ki körülöttem, egy fénykert növekedett ebben a nem természetes éjszakában. A sugarak találkoztak, és ahol keresztezték egymást, elolvadt a sötétség.

Volkrák visítozása töltötte meg körülöttem a levegőt, ahogy a Zóna kezdett szertefoszlni. Igazi csoda volt.

De engem nem érdekelt. A szentek megtarthatták maguknak a csodáikat. A grisák megtarthatták hosszú életüket és leckéiket. Mal meghalt.

– Hogyan?

Felnéztem. Az Éjúr mögöttünk állt, kábán, és a képtelen látványt emésztette, ahogy a Zóna széthasad körülöttünk.

– Ez lehetetlen. A tűzmadár nélkül az. A harmadik... – Elhallgatott, ahogy a tekintete Mal testére tévedt, véres kezemre. – Lehetetlen – ismételte.

Még akkor sem, ahogy az addig ismert világ fényrobbanásokban és -villanásokban újjáalakult, még akkor sem értette meg, hogy ki volt igazából Mal. És nem is fogja.

– Ez meg miféle erő? – dörögte. Az Éjúr felénk lépdelt, árnyékok gyűltek a tenyerébe, teremtményei körülötte örvényltek.

Az ikrek előhúzták a fegyvereiket. Gondolkodás nélkül emeltem fel a kezemet, és nyúltam a fényért. Nem történt semmi.

Az Éjúr döbbenten bámult. Leengedte a karját. A sötétséggombolyagok elenyésztek.

– Nem – mondta értetlenül, a fejét rázva. – Nem. Ez nem... Mit műveltél?

– Folytassátok! – parancsoltam az ikrekre.

– Alina...

– *Hozzátok öt vissza nekem!* – ismételtem. Nem volt semmi értelme annak, amit mondtam. Tudtam. Nem rendelkeztek Morozova hatalmával. Mal viszont még a sziklából is tudott vizet fakasztani. Fejen állva is meg tudta mondani, merre van észak. Vissza fog találni hozzám.

Talpra szökkentem, az Éjúr pedig elindult felém.

A kezével megérintette a torkomat.

– Nem – suttopta.

Csak ekkor vettem észre, hogy a nyakék lehullott. Lenéztem. Darabokra törve hevert Mal teste mellett. A csuklóm is csupasz volt; a béklyó is széttört.

– Ez nincs rendjén – mondta az Éjúr, és a hangjából kétségbeesést hallottam kicsendülni, új és ismeretlen gyötrődést. Ujjai a nyakamat cirógatták, két kezébe fogta az arcomat. Nem éreztem többé azt az elsőprő bizonyosságot. Nem kavarodott fel bennem a fény, hogy feleljen a hívására. Szürke szemével az enyémet kereste – összezavarodva, már-már rémülten. – Úgy volt, hogy olyan leszel, mint én. Úgy volt, hogy te... De most már *semmi* vagy.

Leengedte a kezét. Láttam rajta, hogy most értette csak meg. Teljesen egyedül maradt. És ez már mindig is így marad.

Láttam a szemébe költöző sötétséget, éreztem, ahogy a benne tátongó úr még szélesebbre nyúlik, végtelen pusztasággá lesz. A nyugalom elhagyta, ahogy a hűvös magabiztosság is. Felkiáltott haragjában.

Széttárta a karját, a sötétséget szólította. A *nyicsevők* úgy szóródtak szét, mint a sövényben felriasztott madárraj, és éppúgy nekirontottak a Szoldát Szolnak mint az *opricsnyikoknak*, lesújtva rájuk, kioltva a testükből előtörő fénysugarakat. Tudtam, hogy az Éjúr fájdalma kútjának nincs alja. Hogy egyre csak zuhan és zuhan majd tovább.

Kegyelem. Végre megértettem hát? Tényleg azt hittem, hogy tudom, mi a szenvedés? A megbocsátás? *Kegyelem*, gondoltam. *A szarvasért, az Éjúrért, mindnyájunkért.*

Ha még mindig összekötött volna minket a pányva, talán megérezhette volna, hogy mire készülök. Az ujjaim összerándultak a kabátom ujjában, árnyékfoszlányt fonva a késém pengéje köré – a kés köré, amit a homokból kaptam fel, és ami még nedves volt Mal véréből. Már csak ennyi hatalmam maradt, az egyetlen, ami sosem volt igazából az enyém. Egy visszhang, egy tréfa, egy cirkuszi trükk. *Olyasmi, amit tőle vettél el.*

– Nem kell grisának lennem – suttoztam –, hogy grisa acélt forgassak.

Egyetlen gyors mozdulattal mélyen az Éjúr szívébe döftem az árnyékba bugyolált pengét.

Egy halk hörrenést hallatott, mintha csak kifújta volna a levegőt. Lepillantott a mellkasából kiálló markolatra, aztán vissza rám. Összeráncolta a homlokát, tett egy lépést, kissé megingott. Kiegyenesedett.

Egyetlen kacaj szaladt ki a száján, és finom vérpermet fröccsent az állára.

– Hát így?

A lába megrogyott. Próbálta megállítani az esést, de a karja megbicsaklott, ő pedig a földre rogyott, hogy aztán a hátára gördüljön. *Elég egyszerűen megy ez. A hasonló dolgok vonzzák egymást.* Az Éjúr saját ereje. Morozova saját vére.

– Kék ég – mondta. Felnéztem. A távolban megláttam valami halvány csillogást, amit szinte teljesen elhomályosított a Zóna fekete köde. A volkrák elsüvítettek a közeléből, máshol kerestek menedéket. – Alina – lehelte.

Letérdeltem mellé. A *nyicsevók* felhagytak a támadásaikkal. Felettünk köröztek és zsi bongtak, nem tudva, hogy mihez kezdjenek. Mintha megpillantottam volna köztük Nyikolajt, amint a kék égbolt felé röppen.

– Alina – ismételte az Éjúr, és az ujaival az enyémet kereste. Meglepődtem, hogy újra könnyek gyűlnek a szemembe.

Kinyújtotta a kezét, és a kézfejjével végigsimított az arcomat áztató könnyeken. Egy nagyon halvány mosoly derengett fel véres ajkán.

– Valaki meggyászol. – Leengedte a kezét, mintha túl nehéz lenne. – Ne legyen sír – hörögte, és megszorította kezével az enyémet –, amit megszejteleníthetnének.

– Rendben – feleltem. Már nehezebben jöttek a könnyek. *Nem marad semmi.*

Megborzongott. A szemhéja lecsukódott.

– Még egyszer – kért. – Mondd ki a nevemet még egyszer!

Tudtam, hogy öreg. Ám ebben a pillanatban csak egy fiú volt – egy ragyogó eszű, túl nagy hatalommal megáldott fiú, akinek a vállát az örökkévalóság terhe nyomta.

– Alekszandr.

A szeme megrebbent.

– Ne hagyj magamra! – mormolta. Aztán eltávozott.

Mintha egy nagy sóhaj söpört volna át rajtunk, felborzolva a hajamat.

A *nyicsevók* darabokra szakadtak, úgy szóródtak szét, akár hamu a szélben, a megriadt katonák és grisák még mindig azokat a helyeket bámulták, ahol az imént voltak. Egy szívet tépő kiáltást hallottam, és még időben néztem fel, hogy lássam, amint Nyikolaj szárnya szertefoszlik, a sötétség fekete foszlányokban ömlik ki belőle, miközben a szürke homokba zuhan. Zója feléje rohant, zuhanását egy felfelé tartó áramlattal próbálta lassítani.

Tudtam, hogy mozdulnom kellene. Tenni valamit. De valahogy nem tudtam munkára fogni a lábamat. Lerogytam Mal és az Éjúr, Morozova vérvonalának két utolsó sarja mellé. A golyó ütötte sebem vérzett. Megérintettem nyakamon a csupasz bőrt. Meztelennek éreztem magam.

Homályosan láttam, hogy az Éjúr grisái visszavonulnak. Az *opricsnyikok* között is akadtak, akik elfutottak, miközben a fény még mindig feltartóztathatatlanul ömlött és lövellt belőlük. Nem tudtam, hova mennek. Talán vissza Kribirszkbe, hogy figyelmeztessék honfitársaikat, hogy az uruk elesett. Vagy talán csak menekülnek. De nem érdekelt.

Hallottam, hogy Tolja és Tamar suttogva beszélgetnek. Nem tudtam kivenni, mit mondanak, de elég egyértelmű volt a hangjukból kihallatszó belenyugvás.

– Nem maradt semmi – szólaltam meg halkan, és éreztem magamban az ürességet, az ürességet mindenfelé.

A Szoldát Szol éljenzett, a fénycsóvákat csodás ívekben lengették, felégetve a Zónát. Voltak, akik felmásztak az Éjúr üvegderéglyéire. Mások sort alkottak, egyesítették a fénysugarakat, és így napfényzuhatagok száguldottak végig a sötétség egyre gyérülő foszlányain, fodrozódó hullámot keltve szaggatták szét a Zónát.

Kiabáltak, nevettek, ujjongtak a diadaltól, olyan hangosan, hogy már-már nem is hallottam meg azt a neszt – azt a halk, törékeny, lehetetlen hörgést. Próbáltam kizárni, de aztán a remény lecsapott rám, olyan erős vágyódással, hogy tudtam, a végén össze fog törni.

Tamar felzokogott. Tolja káromkodott. És aztán újra hallottam: azt a sejtelmes, csodálatos neszt, ahogy Mal levegőt vett.

AZ ÉJÚR EGYIK ÜVEGHAJÓJÁN vittek ki minket a Zónából. Zója minden különösebb megerőltetés nélkül vette át a parancsnoklást az egyik üvegderегlyén, majd elterelte a Szoldát Szol figyelmét, amíg Tolja és Tamar felcipelt minket a fedélzetre vastag kabátokba és *kefták*ba bugyolálva, elrejtve minket a szemük elől. Az Éjúr testét az egyik elesett pokolhívója kék köntösébe csavarták. Ígéretet tettem neki, amit szándékomban állt megtartani.

A szélhívók – Zója, Nágya és Adrik, akik mindnyájan életben voltak, és ugyanolyan épek és egészségesek voltak, mint a csata kezdetén – felduzzasztották a fekete vitorlákat, és a sívó homok felett olyan gyorsan repítettek minket, ahogy csak tudtak.

Mal mellett feküdtem. Még mindig rettenetes fájdalmai voltak, hol elájult, hol magához tért. Tolja továbbra is ügyködött rajta, folyton ellenőrizte a pulzusát és a légzését.

Valahol a derегlyén Nyikolaj beszélt, hangja rekedten és recsegve szólt attól, amit az a sötét lény művelt vele. Szerettem volna felkeresni, látni az arcát, megbizonyosodni róla, Hogy jól van. Nyilván csontjai törtek azután a zuhanás után. De rengeteg vért vesztettem, és azt vettem észre, hogy távolodom, hogy fáradt

elmém a feledésre vágyik. Ahogy a szemem kezdett lecsukódni, megragadtam Tolja kezét.

– Én meghaltam itt. Érted? – Homlokráncolva meredt rám. Azt hitte, félrebeszélek, de fontos volt, hogy meghallgasson. – Itt haltam vértanúhalált, Tolja. Én itt ma meghaltam.

– Szankta Alina – mondta halkan, és csókot nyomott a kézfejemre, udvari módon, mint egy úriember tánc előtt. Én pedig azért imádkoztam az összes igazi szenthez, hogy megértse.

A VÉGÉN A BARÁTAIM remek munkát végeztek a halálommal, és még jobbat Nyikolaj feltámasztásával.

Visszavitték Tomikjanába, ahol elrejtettek minket a csűrben, és az almaborprésekkel torlaszolták el az utat, arra az esetre, ha a Szoldát Szol visszatérne. Nyikolajt megmosdatták, levágták a haját, cukros teával megittatták, száraz kenyérrel megetették. Zsenya még egyenruhát is kerített neki: az Első Hadseregéét. Alig pár óra múlva már Kribirszkbe tartott, oldalán az ikrekkel, valamint Nágya és Zója társaságában, akik a holtakról lehúzott kék *keftát* viseltek.

Egyszerű mesét ötlöttek ki: az Éjúr foglyul ejtette, és a Zónában tervezte kivégeztetni, de megszökött, és aapidézó segítségével sikerült végeznie az Éjúrral. Kevesen tudták, hogy valójában mi történt. A zúrzavaros, erőszakos csatát szinte teljes sötétségben vívták, és gyanítottam, hogy az Éjúr grisáit és *opricsnyikjait* túlságosan leköti a menekülés vagy az uralkodói kegyelemért könyörgés, hogy vitassák az eseményeknek ezt az újfajta változatát. Szép mese volt, tragikus befejezéssel – aapidézó életét adta, hogy megmentse Ravkát és új cárját.

A Tomikjanában töltött időm java összemosódott: emlékszem az almák illatára. Az ereszen fészkelődő galambokra. Ahogy mellettem Mal kifújja és beszívja a levegőt. Valamikor meglátogatott minket Zsenya, és azt hittem, ezt csak álmodom. Az arcán megmaradtak a hegek, de a legtöbb fekete barátza eltűnt.

– A te vállad is ilyen – mosolygott rám. – Heges, de közel sem ilyen ijesztő.

– És a szemed? – kérdeztem.

– Az örökre odaveszett. De már eléggé megkedveltem a szemkötőmet. Azt hiszem, kölcsönöz nekem bizonyos hetykeséget.

Ekkor nyilván elszenderedhettem, mert ezután csak arra emlékszem, hogy Misa áll előttem lisztes kézzel.

– Mit süttöttél? – tudakoltam, noha kissé összefolytak a szavaim.

– Gyömbéres süteményt.

– Nem almásat?

– Már rosszul vagyok az almától. Szeretnéd te kikeverni a cukormázat?

Emlékszem, hogy bólintottam, aztán újra elaludtam.

AZNAP KORA ESTE MEGLÁTOGATOTT Zója és Tamar, hogy megnézzenek minket, és híreket hozzanak Kribirszkről. Úgy tűnt, hogy az erősítők hatalma egészen a szárazdokokig terjedt. A robbanás leverte a lábukról a grisákat és a dokkmunkásokat, és kitört a káosz, amikor fény kezdett áradni minden, a környéken tartózkodó *otkazácból*.

Ahogy a Zóna kezdett szétfoszlani, elég bátrak lettek, hogy átlépjenek a partjain, és csatlakozzanak az elpusztításához. Akadtak, akik lőfegyvereket ragadtak és vadászni indultak a volkrákra, sarokba szorítva őket a Zóna néhány megmaradt foszlányában, hogy ott végezzenek minddel. Egyesek szerint viszont pár szörnyeteg megmenekült, dacolva a fénnel, hogy máshol keressenek sötét, árnyékos helyeket. A dokkmunkások, a Szoldát Szol és az el nem menekült *opricsnyikok* közé szorult Beltengerből nem maradt más, mint pár sötét nyúlvány a levegőben, vagy a levegőben sodródva: olyanok voltak, akár a csordától elkóborolt jószágok.

Amikor az Ejúr halálhíre elért Kribirszkbe, a katonai táborban is eluralkodott a káosz – és ekkor sétált be Nyikolaj Lancov. Elfoglalta a királyi szállást, nekiállt összeszedni az Első Hadsereg kapitányait és grisa parancsnokait, majd egyszerűen parancsokat kezdett osztogatni. A sereg összes megmaradt alakulatát mozgósította, hogy biztosítsa a határokat, üzeneteket küldött a

tengerpartra, hogy egybegyűjtse Sturmhond flottáját, és a hírek szerint mindezt alvás nélkül és két törött bordával művelte. Senki más nem lett volna képes erre, és főleg senki másnak nem lett volna hozzá mersze – és biztos nem egy kisebbik fiúnak, akiről azt híresztelték, hogy fattyú. Ám Nyikolajt egész életében erre tanították, és tudtam, hogy remek adottsága van a lehetetlen dolgokhoz.

– Hogy van? – kérdeztem Tamart.

Hallgatott egy sort, aztán így szólt:

– Űzötten. Megváltozott, bár nem tudnám megmondani, hogy bárki másnak feltűnt-e.

– Talán így van – ellenkezett Zója. – De én semmi ilyesmit nem vettem észre rajta. Ha még ennél is elbűvölőbb lesz, akkor férfiak és nők fognak lefeküdni az utcán, hogy részesüljenek a kiváltságban, hogy megérinthetik azt, amit az új ravkai cár lába illetett. Neked hogy sikerült ellenállnod neki?

– Jó kérdés – dörmögte Mal mellettem.

– Kiderült, hogy nem érdekelnek a smaragdok – feleltem.

Zója erre a szemét forgatta.

– Sem a királyi vér, sem a vakító karizma, sem az óriási vagyon...

– Most már abbahagyhatod – szólt rá Mal.

A vállára hajtottam a fejem.

– Ezek mind elég szép dolgok, de az én igazi szenvedélyem a reménytelen esetek. – Vagyis igazából csak egy. *Beznako*. Az én reménytelen esetem, aki reményt ad.

– Bolondok vesznek körül – mondta erre Zója, de mosolygott.

Mielőtt Tamar és Zója visszament volna a nagy házba, Tamar megnézte a sebeinket. Mal gyenge volt, de tekintettel arra, hogy min ment keresztül, erre lehetett számítani. Tamar begyógyította a vállamon a golyó ütötte sebet, és leszámítva, hogy kicsit reszketeg voltam, és imitt-amott fáj a testem, úgy éreztem magam, mint újkoromban. Vagy legalábbis ezt mondtam nekik. Mert még mindig éreztem hatalmam sajgó hiányát: mintha elvesztettem volna egy fantom végtagomat.

Elszenderedtem azon a matracon, amit becipeltek a csűrbe, és amikor felébredtem, Mal mellettem feküdt, és engem figyelt. Sápadt volt, és kék szeme szinte túlságosan fénylett. Kinyújtottam

a kezemet, és végighúztam az ujjamat az álián végigfutó hegen, amit akkor szerzett Fjerdában, amikor először vadászott a szarvasra.

– Mit láttál? – kérdeztem. – Amikor...

– Amikor meghaltam?

Finoman meglöktem, mire összerezzent.

– Ilja Morozovát láttam egyszarvúháton balalajkázni.

Nagyon vicces.

A hátára dőlt, és óvatosan a feje alá húzta a karját.

– Semmit sem láttam. Csak a fájdalomra emlékszem. A kés mintha lángolt volna, és olyan érzés volt, mintha kivágták volna a szívemet a mellemből. Aztán következett a semmi. Csak a sötétség.

– Meghaltál – borzongtam meg. – Utánad pedig az erőm... – Megbicsaklott a hangom.

Kinyújtotta a karját, én pedig a vállára hajtottam a fejemet, vigyázva, hogy ne gyűrjem össze a mellkasát borító kötést.

– Sajnálom – mondta. – Voltak alkalmak... voltak alkalmak, amikor azt kívántam, tűnjön el a hatalmad. De ezt sosem akartam.

– Örülök, hogy élek – válaszoltam. – A Zóna eltűnt. Te épségben vagy. Csak éppen... fáj. – Kicsinyesnek éreztem magam. Harshaw meghalt, ahogy a Szoldát Szol fele is, köztük Ruby. És persze a többiek: Szergej, Marie, Paja, Fjedor, Botkin, Baghra. Annyian veszték oda ebben a háborúban. A lista egyre hosszabb és hosszabb lett.

– A veszteség, veszteség – vélekedett Mal. – Jogodban áll meggyászolni.

Felbámultam a csűr fagerendáira. Még az a sötétségmorzsa, aminek parancsolni tudtam, még az is elhagyott. Az az Éjúr hatalmának része volt, és vele együtt távozott ebből a világból.

– Üresnek érzem magam.

Mal egy hosszú pillanatig hallgatott, aztán így szól.

– Én is ezt érzem. – Felkönyökölt. A tekintete a távolba révedt.

– Amíg nem próbálkozom meg a nyomkövetéssel, addig nem fogom biztosan tudni, de máshogy érzem magam. Régebben csak úgy tudtam dolgozni. Még ha csak feküdtem is itt, éreztem a mezőn az őzeket, az ágon pihenő madarat, talán még a falban

furkáló egeret is. Sosem gondoltam bele, de most van egyfajta... csend.

Veszteség. Vajon hogyan hozta vissza Tolja és Tamar Malt? Korábban szívesen neveztem egyszerűen csak csodának. Mostanra azonban azt hiszem, megértettem. Mal két életet birtokolt, de csak az egyik volt jogosan az övé. A másik lopott volt, a *merzosztból* kovácsolt örökség, amit a világszív megteremtéséből csentek el. Ez az erő keltette életre Morozova lányát, amikor emberi élete eltávozott, és ez a hatalom rezonált Mal csontjaiban. A vérét ez sűrítette össze, és ez az elorzott teremtménymorzsa tette őt olyan rendkívüli nyomkövetővé. Ez kötötte őt össze minden élőlénnel. *A hasonló dolgok vonzzák egymást.*

És mostanra ez eltűnt. A Morozova által ellopott és lányának adott élet a végéhez ért. Az élet, amivel Mal született – a törekeny, a halandó, az átmeneti – maradt meg egyedül. Veszteség. A világ ezt az árat követelte meg azért, hogy egyensúlyba kerüljön. Morozova viszont nem tudhatta, hogy az, aki kideríti erősítőinek titkait, nem valami ezeréves, a hatalmába belefáradt őszöreg grisa lesz. Nem tudhatta, hogy mindez két keramzini árvára marad.

Mal megfogta a kezemet, az enyéimre hajtotta az ujjait, és a melléhez szorította.

– Mit gondolsz, boldog tudnál lenni? – kérdezte. – Egy kiégett nyomkeresővel?

Erre elmosolyodtam. A hetyke, elbűvölő, bátor és veszélyes Mal. Csak nem kétely hallatszott a hangjában? Gyengéden megcsókoltam.

– Ha boldog tudnál lenni valakivel, aki kést döfött a mellkasodba.

– Én is segítettem benne. És mondtam már neked, hogy el tudom viselni, ha rossz hangulatban vagy.

Nem tudtam, hogyan tovább, vagy hogy kinek is kellene lennem. Nem volt semmim, még a rajtam lévő ruhát is kölcsönbe kaptam. És ahogy ott feküdtem, rájöttem, hogy nem félek. Annyi mindenben mentem keresztül, hogy nem maradt bennem félelem – szomorúság, hála, remény talán igen, de a félelmet felzabálta a fájdalom és a sok megpróbáltatás. A szent eltávozott. Az idéző is. Ismét csak egy lány voltam, de ez a lány az erejét nem a sorsnak

vagy a véletlennek vagy valami csodás végzetnek köszönhetette. A hatalmam velem született, de a többit megszolgáltam.

– Mal, óvatosnak kell lenned. Az erősítő története kiszivároghat. Az emberek azt gondolhatják, hogy még mindig hatalommal bírsz.

Megrázta a fejét.

– Maljen Orecev veled halt – közölte, és a szavai annyira az én gondolataimat visszhangozták, hogy felállt a kezemen a szőr. – Annak az életnek vége. Talán a következőben okosabb leszek.

Felhorkantam.

– Majd kiderül. Tudod, új neveket kell választanunk.

– Misa már előállt egy ötletlistával.

– Ó, a szentekre!

– Nincs semmi okod panaszra. Én viszont a jelek szerint Dmitrij Dumkin leszek.

– Illik hozzád.

– Csak figyelmeztetek, hogy megjegyzem az összes sértésedet, hogy illő jutalomban részesítselek értük, amint meggyógyulok.

– Csak óvatosan a fenyegetésekkel, Dumkin! Lehet, hogy mindent elmesélek az Apparátusnak a csodás gyógyulásodról, és belőled is szentet farag.

– Megpróbálhatja, de nem áll szándékomban szent időtöltésekre fecsérelni az időmet.

– Nem?

– Nem – mondta, és közelebb húzódott. – Életem hátralevő részét azzal kell töltenem, hogy kiérdemeljek egy bizonyos fehér hajú lányt. Nagyon tüskés természetű, időnként libaürüléket tesz a lábbelimbe, vagy éppen megpróbál megölni.

– Ez fárasztónak hangzik – nyögtem ki, ahogy az ajka találkozott az enyémmel.

– De ő megéri a fáradságot. És egy nap talán megengedi, hogy bekergessem egy kápolnába.

Megborzongtam.

– Nem szeretem a kápolnákat.

– Pedig Ana Kuyának azt mondtam, hogy feleségül veszek. Felnevettem.

– Hát emlékszel erre?

– Alina – mondta, és megcsókolta a forradást a tenyeremen én mindenre emlékszem.

ELJÖTT AZ IDEJE, hogy elhagyjuk Tomikjanát. Csak egy éjszakánk jutott a lábadozásra, de a Zóna pusztulásának híre gyorsan terjedt, és a tanya tulajdonosai hamarosan visszatérhetnek. És még ha nem is voltam már többé a napidéző, azért még el kellett rendeznem bizonyos dolgokat, mielőtt eltemethettem Szankta Alinát.

Zsenya hozott nekünk tiszta ruhákat. Mal az almaprések mögé sántikált, hogy átöltözzön, míg Zsenya segített belebújnom egy egyszerű blúzba meg a rávett *szarafán*ba. Paraszti öltözék volt, még csak nem is katonai.

Egykor aranszálakat font a hajamba a Kis Palotában, de most ennél komolyabb változtatásokra volt szükség. Egy egész tégely hematitport meg egy maréknyi csillogó kakastollat elhasznált arra, hogy átmenetileg eltüntesse hajam jellegzetes fehér színét, hogy aztán még egy fejkendőt is tegyen rá, biztos, ami biztos.

Amikor Mal visszatért, ujjast, nadrágot és egyszerű kabátot viselt. Keskeny karimájú fekete gyapjúkalapot tett fel. Zsenya elfintorodott.

– Úgy nézel ki, mit egy földműves.

– Néztem már ki rosszabbul is. – Rám sandított. – Vörös a hajad?

– Átmenetileg.

– És majd le is fog kopni – tette hozzá Zsenya, és kisuhant a csűrből. A segítsége nélkül a szín pár nap alatt kifakul.

David és Zsenya külön fognak utazni, hogy részt vegyenek a kribirszki katonai táborban tartott grisa gyűlésen. Felajánlották, hogy magukkal viszik Misát, de ő inkább úgy döntött, hogy velem és Mallal jön. Azt mondta, hogy gondoskodásra szorulunk. Ügyeltünk rá, hogy arany napkorongját gondosan elrejtse, és hogy a zsebei tömve legyenek az Oncatnak szánt sajttal. Majd nekivágtunk az egykori Zóna szürke homokjának.

Könnyen elvegyültünk a Ravkából érkező és Ravkába tartó tömegben. Családok, katonák csoportjai, nemesek és parasztok

keltek át a Zónán. Gyerekek másztak fel a homokjáró dereglyék roncsaira. Az emberek rögtönzött mulatságokat rendeztek. Egymást csókolgatták és ölelgették, körbejártak a *kvászos* palackok és a mazsolás kalácsok. Egymást „*Junejhoszty!*” kiáltásokkal üdvözölték. Egység.

Az ünneplés közepette azért akadtak gyászolók is. Az egykori Novokribirszk omladozó maradványai között csend honolt. A legtöbb épület porrá omlott. Már csak halványan lehetett sejteni, hol húzódtak egykor az utcák és minden szinte teljesen színtelenné fakult. A város közepén álló kerek, kőből faragott szökőkút félholdnak látszott, a többi elmállott ott, ahol a Zóna sötét hatalma megérintette. Öregemberek kotorásztak a különös romok között, és egymás között dörögtek. Még az összedőlt város peremén túl is virágokat helyeztek a gyászolók a dereglyék roncsaira, és kis oltárokat emeltek a fedélzetükön.

Mindenfelé embereket láttam, akik a kétfejű sast hordták, lobogókat vittek, ravkai zászlókat lengettek. A lányok kék-arany szalagokat fűztek a hajukba, és hallottam, amint arról suttognak, hogy a bátor ifjú herceg milyen kínzásokat állt ki az Éjúr kezei között.

A saját nevemet is hallottam. A zarándokok máris özönlenni kezdtek a Zónába, hogy lássák az ott történt csodát, és hogy imádkozzanak Szankta Alinához. Az árusok ismét megpakolták kordáikat állításuk szerint az én ujjesontjaimmal, és a saját arcom nézett vissza rám a fára festett ikonokról. De azért nem teljesen én voltam. Hanem egy nálam csinosabb lány, kerekded orcával és derűs barna szempárral, akinek karcsú nyakára simult Morozova agancsos nyakéke.

Senki nem törődött velünk. Nem voltunk nemesek. Nem tartoztunk a Második Hadsereghez. Ahogy az idéző katonáinak újfajta kasztjába sem. Névtelenek maradtunk. Bámészkodóknak tűntünk.

Kribirszkben valóságos népünnepegy tombolt. A szárazdokkokat színes lámpákkal világították meg. Emberek énekeltek és iszogattak a homokjáró dereglyék fedélzetén. Összegyűltek a barakkok lépcsőin, és kifosztották az étkezősátrat, elvittek minden ételt. Megpillantottam a térképésztők sátrának sárga zászlaját, és bár egy részem sóvárgott rá, hogy visszatérjek

oda, hogy beszívjam a tinta és a papiros régi, ismerős illatát, nem kockáztathattam meg annak az esélyét, hogy valamelyik kartográfus felismer.

A város bordélyai és tavernái virágzó üzletet bonyolítottak. A főtéren rögtönzött táncmulatság alakult ki, bár nem olyan messze onnan, a tömeg összegyűlt a régi templomnál, hogy elolvassa a falakra írt neveket és gyertyákat gyűjtsanak a halottakért. Megálltam, hogy én is gyűjtsak egyet Harshaw-ért, aztán még egyet és még egyet. Tetszettek volna neki a lángok.

Tamar kerített nekünk egy szobát az egyik tisztességesebb fogadóban. Otthagytam Malt és Misát, de megígértem, hogy még az éjjel visszatérek. Az Os Alfából érkező hírek még mindig zavarosak voltak, és még egyetlen szót sem hallottunk Misa anyja felől. Tudtam, hogy a fiú alighanem reménykedik, de semmit nem mondott erről, csak ünnepélyesen megígérte, hogy vigyázz Malra a távollétemben.

– Olvasgass neki vallásos példabeszédeket! – súgtam oda Misának. – Azt *imádja*.

Alig sikerült félreugranom a párna elől, amit Mal vágott hozzám a szoba másik feléből.

NEM MENTEM EGYENESEN a cári barakkokhoz, hanem olyan utat választottam, ami arra haladt, ahol egykor az Éjúr selyem pavilonsátra állt. Feltételeztem, hogy újjáépítették, de a mező üres volt, és amikor megérkeztem a Lancov-szálláshoz, gyorsan megértettem, hogy miért. Az Ejúr oda költözött be. Az ablakokról fekete lobogók lógtak, és az ajtók felett a kétfejű sast a napfogyatkozás szimbóluma váltotta fel. Éppen munkások rángatták le a fekete selymeket, hogy Ravka kék-aranyával cseréljék le. Ponyvát feszítettek ki, hogy felfogja a lehulló vakolatot, amíg egy katona hatalmas kalapáccsal leverte az ajtó feletti kőjelképet, ami darabokra tört. A tömeg ujjongva fogadta. Nem tudtam osztozni a lelkesedésükben. Az Éjúr minden gatzette dacára szerette Ravkát, és szerette volna, ha az is viszonszereti.

A bejáratnál találtam egy őrt, és Tamar Kir-Bataar után érdeklődtem. Az őr gőgösen nézett rám, és nem látott mást, csak

egy vézna kis parasztlányt, és egy pillanatra hallottam az Éjúr hangját: *Most már semmi vagy.* A lány, aki egykor voltam, hitt volna neki. A lány, akivé lettem, nem volt ilyen hangulatban.

– Pontosan mire vársz? – fortyantam fel. A katona pislogott párat, és vigyázzba vágta magát. Néhány perc múlva Tamar és Tolja ügetett le a lépcsőn hozzám.

Tolja óriási karjába kapott.

– Ő a húgunk – magyarázta a kíváncsiskodó őrnék.

– A húgunk? – sziszegte Tamar, ahogy beléptünk a cári barakkba. – Nem is hasonlít ránk. Emlékeztess majd, hogy sose hagyjam, hogy olyan helyen dolgozz, ahol csellel kell értesüléseket szerezni!

– Van nekem jobb dolgom is, mint hogy suttogva cserélgessek híreket – közölte a fivére méltóságteljesen. – Mellesleg pedig ő *igenis* a húgunk.

Lenyeltem a torkomba gyűlt gombócot, és azt kérdeztem:

– Rosszkor jöttem?

Tamar megrázta a fejét.

– Nyikolaj hamar berekesztette a gyűlést, hogy az emberek elmeheessenek a... – Elhalt a hangja.

Bólintottam.

Végigvezettek egy katonai fegyverekkel és a Zóna térképeivel díszített folyosón. Ezeket a földabroszokat majd át kell rajzolni. Vajon nő-e majd bármi azon a sívó homokon?

– Vele maradsz? – néztem Tamarra. Nyikolajnak szörnyű nagy szüksége volt megbízható emberekre.

– Egy darabig. Nágya szeretné, és még a huszonkettesek közül is vannak, akik élnek.

– Nyevszkij?

Megrázta a fejét.

– Stigg kijutott a Forgó Kerékből?

Újra megrázta a fejét. Mások után is érdeklődnöm kell majd, az áldozatok rettegett listájáról, de annak nem most van itt az ideje.

– Lehet, hogy én is maradok – jegyezte meg Tolja. – Attól függ...

– Tolja – szólt rá a testvére élesen.

A fivére elpirult, és vállat vont.

– Csak attól függ.

Elértük a súlyos kétszárnyú ajtót, aminek kilincse két rikoltó sasfej volt.

Tamar bekopogott. A helyiségben sötét volt, csak a tűztérben lobogó lángok világították meg. Beletelt egy kis időbe, mire észrevettem a félhomályban Nyikolajt. A tűz előtt ült, fényesre suvickolt csizmáját egy párnázott zsámolyon nyugtatta. Előtte egy tányéron étel, mellette egy palack *kvász*, bár tudtam, hogy a konyakot jobban szereti.

– Kint várunk – közölte Tamar.

A csukódó ajtó zajára Nyikolaj felrezzent. Talpra szökkent, és meghajolt.

– Bocsáss meg! Elmerültem a gondolataimban. – Aztán vigyorogva hozzátette: – Ez még ismeretlen terület.

Nekidőltem az ajtónak. Kis botlás. Sármmal palástolt, de mégis botlás.

– Nem muszáj ezt tenned.

– De teszem. – Lehervadt a mosolya, és a tűznél álló szék felé intett. – Velem tartasz?

Átszeltem a helyiséget. A hosszú asztalon iratok hevertek, meg a cári pecséttel ellátott levélpapírok. A széken egy nyitott könyv hevert. Félretette, és leültünk.

– Mit olvasol?

– Kamenszkij egyik hadtörténeti művét. Igazból csak szerettem volna betűket látni. – Az ujjaival végigsimított a borítón. A kezét vágások és karcolások szabdalták. Az én forradásaim behegedtek, ám az Éjúr másképp jelölte meg Nyikolajt. Halvány, fekete vonalak futottak még mindig minden egyes ujján, ott, ahol a karmok előtörtek a bőrből. Azt fogják majd mondani róluk, hogy az Éjúr börtönében elszenvedett kínzás nyomai. Bizonyos értelemben ez igaz is volt. De úgy látszott, hogy legalább a többi jegy eltűnt. – Nem tudtam olvasni – folytatta. – Amikor én... láttam a betűket a boltok kirakataiban, az írást a ládákon. Nem értettem őket, de annyira még emlékeztem, hogy tudjam, többek a falakba vésett karcolásoknál.

Mélyebbre süppedtem a székben.

– Mi másra emlékszel még?

Mogyoróbarna szeme a távolba révedt.

– Túl sokra. Én... még mindig érzem magamban a sötétséget. Folyton arra gondolok, hogy majd elmúlik, de...

– Tudom – feleltem. – Most jobb, de attól még ott van.

Akár egy árnyék a szívem mellett. Nem tudtam, hogy mindez mit árulhat el az Éjúr hatalmáról, és nem is óhajtottam belegondolni.

– Talán idővel majd elenyésszik.

Két ujjá közé csippentette az orrnyergét.

– Nem ezt akarja a nép a cártól, nem ezt várják tőlem.

– Adj esélyt magadnak a gyógyulásra!

– Mindenki rám figyel. Megnyugtatóra van szükségük. A fjerdaiak vagy a shuk nemsokára megpróbálnak ellenem vonulni.

– Mit fogsz tenni?

– A flottám sértetlen, hála a szenteknek és Privjetnek! – mondta, utalva a tisztre, akire a parancsnokságot bízta, amikor levetette Sturmhond köpönyegét. – Ok egy ideig semlegesíthetik Fjerdát, és máris a kikötőben várakoznak az utánpótlást szállító hajók megrakva fegyverszállítmányokkal. Üzentem minden működő helyőrségnek. Megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy biztosítsuk a határainkat. Holnap elutazom Os Altába, és a követeim már úton vannak, hogy megpróbálják visszaterelni a polgárőröket a cár zászlaja alá. – Kurtán felkacagott. – Az én zászlóm alá.

Elmosolyodtam.

– Csak gondolj arra, hogy a jövőben mennyi hajlongásban és nyekergésben lesz részed.

– Éljen a kalózok királya!

– Az állami kalózké.

– Ugyan, miért udvariaskodsz? Valószínűbb, hogy „fattyúcárként” emlegetnek majd.

– Az igazság az – mondtam –, hogy már most is *Korol Reznyinek* hívnak. Hallottam, ahogy Kribirszk utcáin sutognak rólad, a Hegek Királyáról.

Erre hirtelen felkapta a fejét.

– Szerinted tudják?

– Kétlem. De megszoktad már a pletykákat, Nyikolaj. És még az is lehet, hogy ez jól sül el.

Erre felhúzta az egyik szemöldökét.

– Tudom, hogy szereted, ha szeretnek – magyaráztam –, de egy kis félelem sem árthat.

– Ezt az Éjúrtól tanultad?

– Meg tőled. Mintha rémlene egy történet egy bizonyos fjerdei kapitány ujjairól és egy éhes kopóról.

– Legközelebb figyelmeztess, hogy mikor figyelsz! Akkor kevesebbet jártatom a számat.

– Akkor *most* szólok.

Halvány mosolyra görbült a szája. Aztán összevonta a szemöldökét.

– Úgy illik, hogy én is figyelmeztesselek. – Az apparátus itt lesz ma este.

Erre kiegyenesedtem ültőmben.

– Megkegyelmeztél a papnak?

– Muszáj volt. Kell a támogatása.

– Helyet kínálsz neki az udvarodban?

– Tárgyalunk – felelte keserűen.

Elmondhattam neki mindent, amit csak tudtam az Apparátusról, de gyanítottam, hogy a legnagyobb segítséget az jelentené, ha ismerné a Fehér-Katedrális helyét. Sajnos egyedül Mal lett volna talán képes visszatalálni oda, és nem voltam benne biztos, hogy ez a lehetőség még szóba jöhet.

Nyikolaj unottan forgatta ide-oda a *kvászos* üveget.

– Még nem késő – mondta aztán. – Maradhatnál. Visszajöhetnél velem a Nagy Palotába.

– És ott mit csináljak?

– Tanítasz, segítesz nekem újjászervezni a Második Hadsereget, henyélsz a tóparton.

Tolja erre célozgatott. Remélte, hogy esetleg visszatérek Os Altába. Még csak rágondolni is fáj.

Megráztam a fejemet.

– Nem vagyok grisa, és egész biztosan nem vagyok nemes. Nem tartozom az udvarhoz.

– Velem maradhatnál – jegyezte meg Nyikolaj csendesén. Újra fordított egyet a palackon. – Még mindig kell nekem egy cárné.

Felálltam a székemből, félrelöktem a csizmás lábát, és leültem a kis zsámolyra, hogy onnan nézzek fel rá.

– Már nem vagyok napidéző, Nyikolaj. Nem vagyok Alina Sztarkov sem. És nem *akarok* visszatérni az udvarba.

– De megérted ezt a... valamit. – Megütögette a mellkasát.

Megértettem. A *merzosztjot*. A sötétséget. Az ember egyszerre utálhatta és szomjazhatott rá.

– Csak a terhedre lennék. A hatalom szövetséget jelent – emlékeztettem.

– Annyira szeretem, amikor engem idézel. – Felsóhajtott. – Bárcsak ne lennék olyan átkozottul bölcs!

A zsebembe nyúltam, és Nyikolaj térdére tettem a Lancov-smaragdot. Zsenya akkor adta vissza, amikor elindultunk Tomikjanából.

Felvette, és megfordította. A kő zölden villogott a tűz fényében.

– Akkor hát egy shu hercegnő? Egy telt fjerdai? Egy kerchi mágna leánya? – Feltartotta a gyűrűt. – Tartsd meg!

Nyikolajra meredtem.

– Mennyi *kvaszt* ittál?

– Semennyit. Tartsd meg! Kérlek!

– Nem tehetem, Nyikolaj.

– Tartozom neked, Alina. Ravka tartozik neked. Ennyivel, és még többel. Fordítsd valami jó cselekedetre, vagy építtess belőle egy operaházat, esetleg csak nézd sóvárogva, amikor eszedbe jut a jóképű herceg, aki a tiéd lehetett volna. Csak úgy mondom, hogy én ez utóbbi lehetőséget preferálom, amihez lehetőség szerint társuljon rengeteg könnyhullatás és csapnivaló költemények szavalása.

Felnevettem.

Megfogta a kezemet, és a tenyerembe nyomta a gyűrűt.

– Fogd, és építs belőle valami újat!

Megforgattam a gyűrűt a kezemben.

– Meggondolom.

Erre a szemét forgatta.

– Miért neheztelsz ennyire az *igen* szóra?

Éreztem, hogy könnyek gyűlnek a szemembe, amiket ki kellett pislognom.

– Köszönöm.

Hátradőlt.

- Barátok voltunk, igaz? Nem egyszerően csak szövetségesesek.
- Ne legyél hülye, Nyikolaj! Barátok *vagyunk*. – Keményen rásóztam a térdére. És most mi ketten megbeszélünk pár dolgot a Második Hadseregről. És utána megnézzük, ahogy elégetnek.

ÚTON A SZÁRAZDOKKOKHOZ ELOSONTAM, és megkerestem Zsenyát. Daviddal együtt bevették magukat az egyik fabrikátor sátorba a tábor keleti felén. Amikor átnyújtottam neki a ravkai kétfejű sassal lepecsételt levelet, várt egy kicsit, és óvatosan tartotta a kezében, mintha a vastag papírhoz veszélyes lenne hozzáérni.

Végighúzta a hüvelykujját a viaszpecséten, az ujjai kissé remegtek.

– Ez a...

– Királyi kegyelem.

Feltépte, aztán magához ölelte.

David fel sem nézett a munkapadjáról, amikor azt mondta:

– Börtönbe kerülünk?

– Még nem – mondta erre Zsenya. Letörölt egy könnycseppet.

– Köszönöm. – Aztán összeráncolta a homlokát, amikor átnyújtottam neki a második levelet.

– Ez meg mi?

– Egy ajánlat. – Némi rábeszélésre szükség volt, de a végén Nyikolaj belátta, hogy van értelme a javaslatomnak. Megköszörültem a torkomat. – Ravkának még mindig szüksége van a grisáira, a grisáknak pedig még mindig kell egy biztos menedék a világban. Azt szeretném, ha te vezetnéd a Második Hadsereget, Daviddal együtt. És Zójával.

– Zójával? Ez most büntetés?

– Zója nagy hatalommal bír, és szerintem megvan benne az, ami ahhoz kell, hogy jó vezető legyen. Vagy hogy rémálommá tegye az életedet. Feltehetően mindkettő.

– De miért mi? Az Éjúr...

– Az Éjúr meghalt, ahogy a napidéző is. Most a grisák megszervezhetik önmagukat, én pedig azt szeretném, ha minden

rend képviseltné magát: az étherálok, a matyeriálok és ti – a korporálok.

– Én igazából nem vagyok korporál, Alina.

– Amikor volt rá lehetőség, a vöröset választottad. És remélem, hogy ezek a különbségek nem számítanak annyit, ha a grisákat a sajátjaik vezetik. Mind erősek vagy tok. Mind tudjátok, milyen a hatalom, a rang vagy a tudás csábítása. Mellesleg mind hősök is vagytok.

– Zóját követni fogják, talán még Davidét is...

– Hmm? – kérdezte David szórakozottan.

– Semmi. Több megbeszélésre kell majd ezentúl járnod.

– Utálok a megbeszéléseket – zsörtölődött.

– Alina – bökte ki végül Nágya –, nem vagyok benne biztos, hogy engem követni fognak.

– Majd ráveszed őket, hogy kövessenek. – Megérintettem a vállát. – Bátor vagy és megtörhetetlen.

Lassan mosoly terült szét az arcán. Aztán rám kacsintott.

– És csodálatos.

Elvigyorodtam.

– Szóval elfogadod?

– Elfogadom.

Erősen magamhoz öleltem. Nevetett, aztán megrángatta a fejkendő alól kicsúszott egyik hajfürtömet.

– Máris fakul – jegyezte meg. – Frissítsük fel?

– Majd holnap.

– Holnap – bólintott.

Megöleltem még egyszer, aztán a nappal utolsó fényénél kisurrantam.

A TÁBORON ÁT KANYAROGTAM, követvén a szárazdombok mellett elhaladó tömeget az egykori Beltenger homokjára. A nap már majdnem lement, és erősen sötétedett, de lehetetlen lett volna eltéveszteni a máglyát, az óriási nyírfahalmot, aminek az ágai fehér vétagokként gabalyodtak össze.

Borzongás futott végig rajtam, ahogy megpillantottam a ráfektetett lányt. A haja fehér glóriaként övezte a fejét. Kék-arany

keftát viselt, és Morozova nyakéke simult a torkára, a szarvasagancs ezüstszürkén csillant a bőren. Bármiféle drótok vagy fabrikátori lelemény tartotta a darabjait egyben, az a halandó szem elől rejtve maradt.

A tekintetem az arcára siklott – az én arcomra. Zsenya nagyszerű munkát végzett. Az alakja pontosan a megfelelő volt, ahogy az orr szöge, az áll vonala is. Arcáról eltüntette a tetoválást. Szinte semmi sem maradt Rubyból, a Szoldát Szolból, aki idézőként élt volna tovább, ha nem esik el a Zónában. így hétköznapi lányként halt meg.

Elleneztem az ötletet, hogy erre használjuk a testét, aggasztott, hogy a családjának nem lesz mit eltemetnie. Tolja győzött meg végül.

– Ő hívó volt, Alina. Még ha te nem is vagy az, hadd legyen ez az utolsó hitbéli cselekedete!

Ruby mellett az Éjúr feküdt fekete *keftájában*.

Ki gondoskodott róla? – tűnődtem el, és éreztem, hogy fájdalmasan elszorul a torkom. Ki fésülte ki ilyen gondosan a haját a homlokából? Ki fektette kecses kezét a mellkasára?

A tömegben egyesek zokon vették, hogy az Éjúr egy máglyán nyugszik a szenttel. Ám én ezt így éreztem helyesnek, és ezt a népnek is be kellett látnia.

A Szoldát Szol megmaradt tagjai állták körül a máglyát, csupasz hátukon és mellükön virítottak a tetoválások. Vlasyim is ott volt, lehajtott fejjel, billogja barázdáit kiemelte a tűz fénye. Körülöttük az emberek zokogtak. Nyikolaj a tömeg szélén állt, makulátlanul, az Első Hadsereg egyenruhájában, az Apparátussal az oldalán. Feltettem a fejemre még a vállkendőmet is.

A kör másik felén álló Nyikolaj tekintete egy pillanatra megakadt rajtam. Aztán megadta a jelet. Az Apparátus magasba emelte mindkét kezét. A pokolhívók tüzet csiholtak kovaköveikkel. A lángok fénylő íveket írtak le, köröztek és lebuktak a nyírfaágak közé, mint cikázó madarak, és addig nyaldosták a gyújtóst, amíg az tüzet fogott és lángra kapott.

A tűz erősödött, a lángok felfénylettek, mint egy nagy aranyfa reszkető levelei. Körülöttem a tömeg egyre hangosabban jajgatott és nyöszörgött.

Szankta, zokogták. Szankta Alina.

A szememet csípte a füst. Émelyítően édeskés szagot éreztem.
Szankta Alina.

Senki nem ismerte az Éjúr nevét, hogy átkozhassa vagy magasztalhassa, így hát halkán, szinte nem is hallhatóan kimondtam.

– Alekszandr – suttogtam. Egy fiú neve volt ez, amiről lemondott.

És amit majdnem elfeledtek.

EGY KÁPOLNA ÁLLT a nyugat-ravkai tengerparton, Os Kervótól délre, az Igaz-tenger partján. Csendes hely volt, ahol a hullámok szinte a kapuig értek. A meszelt falakat kagylókkal rakták ki, és az oltár felett emelkedő kupola nem annyira az égboltot idézte, mint inkább a tenger mélykék kútját.

Nem került sor fényűző eljegyzésre, nem kötöttek szerződést, ahogy hamis váltságot sem adtak. A lánynak és a fiúnak nem volt családja, akik tüsténkedhettek volna körülöttük, akik végigvonultatták volna őket a közeli városon, vagy akik lakomát rendeztek volna a tiszteletükre. Az ara nem viselt *kokosnyikot*, ahogy aranyruhát sem. Az egyetlen tanú az a vörös cirmos volt, ami a padsorok között mászkált meg egy gyermek, maga is anyátlan immár, aki egy fakardot szorongatott. Székre kellett állnia, hogy a fejük fölé tarthassa az uszadékfa-koszorút, míg ők elmondták az áldásokat. Hamis neveket mondtak, bár fogadalmuk ennél nem is lehetett volna igazabb.

MÉG MINDIG DÚLTAK HÁBORÚK, még mindig maradtak árvák, de az egykori Keramzinból megmaradt romok fölé emelt épület

egyáltalán nem hasonlított az elődjére. Nem egy herceg otthona volt, tele olyasmivel, amihez nem volt szabad nyúlni. Ezt a gyerekeknek szánták. A zeneszobában álló zongorát nem csukták le. A kamraajtót sosem zárták. Folyton égett egy lámpás a hálótermekben, hogy elűzze a sötétséget.

A személyzet ezt nem helyeselte.

A diákok túlságosan lármások voltak. Túl sok pénzt fecsérelték el a teába tett cukorra, vagy télen a szénre, és az olyan könyvekre, amikben csak tündérmesék szerepeltek. És ugyan miért kell minden gyereknek egy új pár korcsolya?

Fiatalok. Gazdagok. Lehet, hogy örültek. Ezeket híresztelték suttogva az árvaházat vezető házaspárról. Viszont tisztességesen fizettek, a fiú pedig annyira elbűvölő volt, hogy aligha lehetett haragudni rá, még akkor sem, amikor nem volt hajlandó elnéspángolni azt a kis ördögfiókát, aki sáros cipővel összejárta az előszoba padlóját.

Azt rebesgették, hogy a herceg távoli rokona, és bár az asztalnál igazán előkelően viselkedett, volt benne valami katonás. Megtanította a diákokat vadászni és csapdákat állítani, valamint a ravkai cár által kedvelt újfajta földművelésre. Maga a herceg az Os Alta-i téli rezidenciáján szállt meg. A háború utolsó pár évét nehezen viselte.

A lány másmilyen volt, apró és furcsa, fehér haját kibontva hordta, a hátára engedve, mint egy hajadon lány, és láthatóan észre sem vette, hogy a tanítók és a személyzet megbámulja és rosszállóan csettintget a nyelvével. A diákoknak különös meséket mondott repülő hajókról és föld alatti várakról, földfaló szörnyekről és lángszárnyon repülő madarokról. Gyakran járt mezítláb a folyosókon, és mintha folyton friss festékszag terjengett volna körülötte, mivel folyton valami új tervbe fogott, hol ilyenbe, hol olyanba: térképet rajzolt az egyik osztályterem falára vagy éppen a lányok hálótermének mennyezetét borította be nőtisztítókkal.

– Nem valami nagy művész – húzta fel az orrát az egyik tanár.

– Viszont igencsak gazdag a képzelőereje – felelte a másik, és kételkedve nézett a lépcsőkorlát körül tekeredő fehér sárkányra.

A diákok számtant és földrajzot, tudományt és művészetet tanultak. A környékbeli falvakból és városokból kézműveseket

hívtak, hogy inasokat ajánljanak nekik. Az új cár reménykedett benne, hogy pár év leforgása alatt megszüntetheti a sorozást, és ha sikerrel jár, akkor minden ravkainak szüksége lesz valamilyen mesterségre. Amikor a gyerekeket vizsgáztatták, hogy megvan-e bennük a grisák hatalma, választhattak, hogy utána a Kis Palotába akarnak-e menni vagy sem, és mindig szívesen látták őket viszont Keramzinban. Esténként azt mondták nekik, hogy foglalják imáikba az ifjú cár – *Korol Reznji* – nevét, aki megőrzi Ravkát erősnek.

MÉG HA A FIÚ ÉS A LÁNY maguk talán nem is voltak nemesemberek, bizonyosan ültek barátaik magas polcokon. Gyakran kaptak ajándékokat, időnként a királyi pecsét díszítette ezeket: egy sor atlaszt a könyvtárnak, vastag gyapjútakarókat, egy új szánt és két összeillő fehér lovat, ami húzza. Egyszer valaki egy egész flottányi játékhajót hozott, amit a gyerekek vízre is bocsátottak a patakon, kis vitorlásversenyt rendezve. A tanárok felfigyeltek rá, hogy a jövevény fiatal volt és jóképű, aranyhajú és mogyoróbarna szemű, de határozottan furcsa. Vacsoráig maradt, és egyszer sem vette le a kesztyűjét.

Minden télen, Szankt Nyikolaj ünnepén egy trojka érkezett a behavazott úton, és három grisa szállt le róla bundákba és vastag gyapjú *kefták*ba – vörösbe, bíborba és kékbe – burkolózva, és szánjuk roskadozott az ajándékoktól: mézbe forgatott fügétől és kajsziбарacktól, diós cukorkák kupacaitól, nercprémes kesztyűktől és vajpuha bőresizmáktól. Sokáig maradtak, jóval azután is, hogy a gyerekek már lefeküdtek, csevegtek és nevettek, történeteket meséltek, savanyított szilvát ettek és báránykolbászt sütöttek a tűzőn.

Az első télen, amikor eljött az ideje, hogy barátai távozzanak, a lány kikísérte őket a hóba, hogy elbúcsúzzon tőlük, és ekkor a káprázatosán szép, hollófekete hajú szélhívótól kapott még egy ajándékot.

– Egy kék *keftát* – ingatta a fejét a számtantanár. – Ugyan mihez kezd majd vele?

– Talán ismert egy grisát, aki már meghalt – felelte a szakács, aki észrevette, hogy a lány szemét elfutja a könny. Nem látták viszont a papirost, amin ez állt: *Mindig egy leszel közülünk.*

A fiú és a lány is tudták, mit jelent elveszíteni valakit, és a gyászuk velük maradt. Időnként a fiú azt vette észre, hogy a lány az ablaknál áll, ujjait az üvegen beszűrődő napfény sugaraiban mozgatva, vagy az árvaház bejárati lépcsőjén ül, és a felhajtó melletti tölgy csonkját bámulja. Ilyenkor odament hozzá, magához húzta, és levezette a Trivka-tó partjára, ahol rovarok zümögtek, ahol az édes illatú fű magasra nőtt, és ahol el lehetett feledkezni a régi sebekről.

A lány is látta a fiú szomorúságát. Bár az erdő még mindig szívesen látta, ő már elszakadt tőle, a születésekor a csontjaiba ivódott kötelék ugyanabban a pillanatban foszlott szét, amikor életét adta a lányért.

De aztán elmúlt ez az óra, és a tanítók azt látták, hogy a félhomályos folyosón vihognak vagy a lépcsőnél csókolóznak. Amúgy meg a legtöbb napon túlságosan elfoglaltak voltak ahhoz, hogy gyászoljanak. Tanítani kellett az osztályokat, el kellett készíteni az étkezéseket, leveleket kellett írni. Amikor leszállt az est, a fiú hozott a lánynak egy csésze teát, egy szelet citromos süteményt meg egy kék csészében lebegő almaszirmot. Megcsókolta a nyakát, és újabb beceneveket súgott a fülébe: szépségem, imádoztam, kedvesem, szívem.

Hétköznapi életet éltek, telis-tele hétköznapi dolgokkal – már ha a szerelem annak nevezhető.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Néhány éve utazásra indultam a sötétbe egy lánnyal, akinek akkor még neve sem volt. Szerencsére csodálatos emberek támogattak és biztattak az úton minden egyes lépésnél.

TUDOMÁNYOS CSAPAT(!)

Az a vicces abban a mutatóban, amivel Alina előáll, amikor meghajlítja a fényt, hogy ez egyike a leghelytállóbb tudományos darabkáknak, amik ezekben a könyvekben helyet kaptak. A való világban ezt „láthatatlan álcázó technológiának” hívják (ami mindenféle boldogsággal tölt el). Guglizz rá, és készülj fel arra, hogy felrobban az agyad! Peter Bibring volt az ötletgazda, és Tomikjanát a lánya, Iris Tommiko után neveztem el. Harper Seiko: ígérem, hogy a következő könyvbe bekerül a neved. Szeretnék továbbá köszönetét mondani Peter feleségének, Michelle Chiharának, aki kedves barátom, egyben csodálatos író. Amikor a Grisa-trilógiát eladtam Henry Holtnak, az ő konyhájába táncoltam be. És ez nem eufémizmus. Nagy köszönet John Williamsnek a szikráért, amiből a hangtakaró lett.

BŐBESZÉDŰ CSAPAT

Noa Wheelerrel címeiken alkudoztunk, könyvek felett barátkoztunk, gombócok felett konspiráltunk. Köszönöm, amiért olyan szórakoztatóvá tetted a kemény munkát. Óriási köszönet illeti továbbá John Yagedet, Jean Feiwelt, Laura Godwint, Angus Killicket, Elizabeth Fithiant, Lucy dél Priore-t, April Wardot, Rich Deast, Allison Verostot, a rendíthetetlenül türelmes Molly Brouillette-et, valamint a csodálatos Ksenia Winnickit és Caitlin Sweenyt, akik rengeteget tettek a trilógia online

népszerűsítéséért. Továbbá szeretnék külön köszönetét mondani Veronica Rothnak, John Picaciónak, Michael Scottnak, Lauren DeStefanonak és Rick Riordannek, akik nagyon kedvesek voltak hozzám és ezekhez a könyvekhez.

NEW LEAF CSAPAT

Joanna Volpe, köszönöm, amiért ilyen ragyogó ügynök és csodálatos barát vagy, valamint amiért rám hoztad a frászt abban a belfasti hotelszobában. Köszönet Kathleen Ortiznak, amiért a grisákat nemzetköziesítette és amiért elfogadta lehetetlen hozzáállásomat a szerződésekhez és útitervekhez, Pouya Shabaziannak, amiért nevetett a béna vicceimen és segített eligazodni Hollywood vadonjában; és Dániellé Barthelnek meg Jaida Temperlynek, amiért jókedvűen és bájosan tartották a frontot.

BÁMULATOS HÖLGYEK CSAPAT

Morgan Fahey káprázatos olvasó volt, egyben társaságom a késő esti csetelésekben és e-mailes vidámkodásokban. Köszönöm, amiért olyan sokszor lebeszélte Leighyore-t arról, hogy a kútba ugorjon.

Sarah Mesle segített átvészelni számos cselekménymizériát, és sosem felejttem el a szilveszteri bunkercsetet – a SkyMallt Kayte Ghaffar, avagy a Szajrécsászárnő, avagy a Fabrikátormester, avagy Okostojás: nem tudom mi lett volna nélküled, ha nem vagy ott mint összeesküvőtársam és bizalmasom. Ezer köszönet Cindy Ponnak, Marie Rutkoskinak, Robin Wassermannek, Amie Kaufmannak, Jennifer Rushnak, Sarah Rees Brennannek, Cassandra Clare-nek és Marie Lunak bátorításukért, pletykáikért és ösztönzésükén. Továbbá Emmy Laybourne-nek, Jessica Brodynak és Anna Banksnek mint ha együtt táboroztunk - vagy néha háborúztunk - volna, és minden percét imádtam. Külön köszönet Holly Blacknek, aki szétszedett, hogy aztán újra összerakjon egyetlen taxizás alatt. Neki bizony van hatalma, emberek. Én szóltam.

LOS ANGELES CSAPAT

Szeretet és hála Ray Tejadának, Austin Wilkinek és Rachel Tejadának az Ocular Curiositytól (avagy a Mérhetetlen Vidámság Szövetségétől). Dávid és Erin Peterson a kedvenc szuperpárosom - köszönöm, hogy ilyen nagyvonalúan bántok a tehetségekkel és az időtökkel. Rachel Martin átkozottul finom datolyagolyót csinál, Robyn Bacon pedig az a nő, akiben megbízom, amikor eljön az IGAZSÁG pillanata. Jimmy Freeman elkényeztetett a kedvességével, bátorításával és vendégszeretetével. Gretchen McNeil fantasztikus szobatárs, ha találkozókról van szó, és Marianne-ként ámulatba ejtően sok tanáccsal tud szolgálni. Nagy köszönet illeti Dan Braunt, Brandon Harvey-t, Liz Hamiltont, Josh Kamenskyt, Heather Joyt és a kis Phoebe-t, Aaron Wilsont, valamint Laura Recchit, Michael Pessaht, a képtelenül zorall Cristina Straint, Romi Cortiert, Tracey Taylort, Lauren Messiah-t, Mel Caine-t, Mike DiMartinót és Kurt Mattilát, aki ismét rászoktatott a képregényekre. Brad Farwell, te ugyan nem Los Angelesben élsz, de semelyik másik kategóriába nem illettél bele. Balek.

KÖNYVNOSZOGATÓ CSAPAT

Óriási köszönet a könyvtárosoknak, tanároknak, bloggereknek és könyvárusoknak, akik segítettek, hogy ezek a könyvek rátaláljanak az olvasóikra. És mint mindig, szeretetem küldöm a Lobogó Nélküli Testvériségnek, akik szívesen fogadtak az egyik legsegítőkésebb és legnagyobblelkűbb rajongótáborban. Továbbá ők rendezik a legjobb bulikat is.

TUMBLR CSAPAT

Voltak, akik a Grisa-trilógiát már az elejétől fogva támogatták, és most le kell rónom nekik a hálámat: Irene Kohnak, aki megváltoztatta, ahogy a szereplőimet nézem; Kirának, avagy mégazarészedisamiszeretteő-nek, aki már az elején és gyakran blogolt; a Grisa Hadsereg csodálatos hölgyeinek; Emily Purselnek, Laura Maldonadónak, Elenának a Novelsoundstól, Laurának és Kyrának, valamint Madeleine Michaud-nak, aki a legeslegjobb kérdéseket írja. Ennél sokkal többen vannak, akik

rajzokat és rajongói mixeket készítettek, akik művészeti alkotásokkal és írásokkal örvendeztettek meg, akik cseteltek velem és meghihettek, és erőt adtak a folytatáshoz. Köszönöm, hogy ezt az utazást még varázslatosabbá teszték.

CSALÁDI CSAPAT

Christine, Sam, Ryan, Emily - imádlak titeket, srácok. Shem, csodálatos művész vagy és a lehető legjobb ember, akivel megnézhetem New Yorkot. És végül minden szeretetem és köszönetem küldöm az én imádni való, csodálatos anyucikámnak, aki a megfelelő jeleneteknél sírt, és aki megtanult folyékonyan narválul beszélni.

Leigh Bardugo
a *New York Times* és a *USA Today*
bestsellerlistájára is felkerült Grisa-trilógia
(*Árnyék és csont, Ostrom és vihar, Pusztulás
és felemelkedés*) szerzője. Jeruzsálemben
született, Los Angelesben nőtt fel, a Yale-en
végzett, és dolgozott a reklámparban
újságíróként, a közelmúltban pedig
sminkesként és a különleges hatásokért
felelős szakemberként.
Manapság Hollywoodban él és ír,
ahol időnként fellép a zenekarával
énekesnőként.

Írta: Leigh Bardugo
A mű eredeti címe: Ruin and Rising (The Grisha Trilogy Book 3)

Fordította: Sziklai István
A szöveget gondozta: Késmárki Anikó

A művet eredetileg kiadta: Henry Holt and Company

Copyright © 2014 by Leigh Bardugo
Grishaverse logo and Grishaverse monogram used on cover and spine with
permission. TM and © 2017 Leigh Bardugo. All rights reserved.
Cover design © Rich Deas
Cover art © Jen Wang

A sorozatterv, annak elemei és az olvasókhöz szóló üzenet a borítóbelsőn Katona
Ildikó munkája.

© Katona Ildikó, 2014
ISSN 2060-4769
ISBN 978 963 457 777 5

© Kiadta a Könyvmolyképző Kiadó, 2019-ben
Cím: 6701 Szeged, Pf. 784
Tel.: (62) 551-132, Fax: (62) 551-139
E-Mail: info@konyvmolykepzo.hu
www.konyvmolykepzo.hu
Felelős kiadó: Katona Ildikó

Műszaki szerkesztők: Zsibrita László, Gerencsér Gábor
Korrektor: Gera Zsuzsa
Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató